

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 37 / Hejmar 440 / Tebax 2018

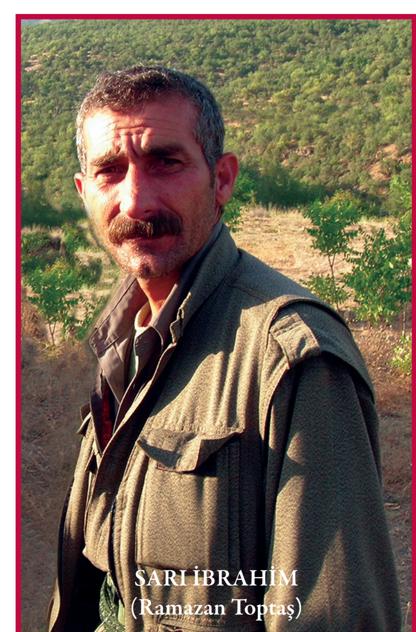
Dünden bugüne 15 Ağustos'u yaratanlar zafer gerekçemizdir

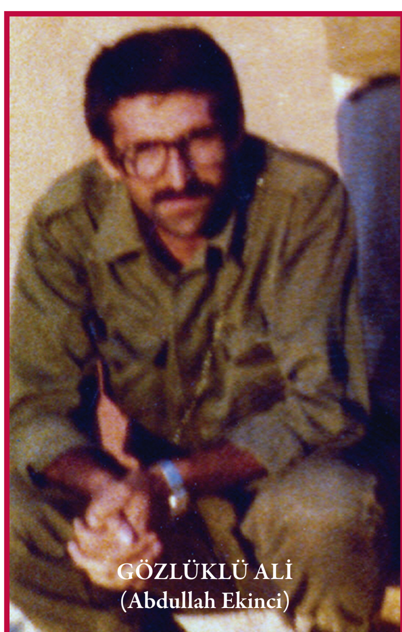

ATAKAN MAHİR
(İbrahim Çoban)

ZEKİ ŞENGALÎ
(İsmail Özden)

ERDAL
(Engin Sincer)

SARI İBRAHİM
(Ramazan Toptaş)

GÖZLÜKLÜ ALİ
(Abdullah Ekinci)

ERDAL
(Mustafa Yöndem)

Ortadoğu'da demokratikleşmeyi hedefleyen güçler kazanacaktır

Suriye'nin demokratikleşmesi demek aslında bütün Ortadoğu'nun demokratikleşmesi demektir. Zaten Türkiye bu nedenle Efrîn'e saldırmıştır. Bu nedenle Rojava devrimi ve Kuzey Suriye Demokratik Federasyonu düşmanlığı yapmaktadır. Çünkü Suriye demokratikleştiğinde Türkiye'deki mevcut otoriter sistemin de ayakta kalamayacağını, demokratikleşmek ve Kürt sorununu çözmek zorunda kalacağını düşünerek Suriye'nin demokratikleşmesine ve Kürtlerin özgür ve demokratik yaşamına düşmanlık yapmaktadır.

Mustafa Karasu

2001 yılında İkiz Kuleler'in vurulması ile ABD'nin Ortadoğu'ya bir müdahale başlattığı bilinmektedir. Dönemin ABD Başkanı Bush zaten önleyici müdahale adında bir teori üretti. Bu çerçevede Afganistan'a müdahale edilerek kontrol edilmek istendi. Afganistan'da bilindiği gibi 1978'de krala bir darbe olmuş, Sovyet yanlısı bir iktidar oluşmuştu. Bu iktidara karşı içerde bir muhalefet gelişmiş ve bu muhalefeti ABD desteklemişti. ABD'nin desteklediği bu İslamcı gruplar kısa sürede Afganistan'da Sovyetlerin desteklediği iktidara daha doğrusu Sovyetlere karşı bir mücadele içine girdi. NATO'nun desteği sonucu bu grupların geliştirdiği savaşla Sovyetler Afganistan'da batağa saplandı. Afganistan'da Sovyetlere bağlı güçler yenilgiye uğradı, Sovyetler geri çekildi. Orada İslamcı bir iktidar kuruldu.

ABD, Sovyetler Birliği'ne karşı Yeşil Kuşak denilen bir politika izliyordu. Bu politikanın amacı Sovyetlerin İslami ülkeler tarafından kuşatılması, İslam dünyasının Sovyetlere karşı çıkarılması politikasıydı. Aslında bu çerçevede Türkiye'ye de İslamcıların önü açılmıştı. Fetullahçılar üzerinden Türkiye'de İslami kesimlerin geliştirilmesi durumu vardı. Yine başka yollardan başka İslami gruplar da Sovyetler Birliği'ne karşı desteklenmişti. Yine Arap dünyasında Yeşil Kuşak gereği İslami çevrelerle ilişki kuruldu, onlara destek verildi. Bunlardan biri de İhvan-ı Müslimin'di. İhvan-ı Müslimin'in ABD'yle ilişkiye geçmesi ABD'nin Sovyetlere karşı kuşatma projesinin sonucudur. 1979'da hem ABD'ye hem Rusya'ya karşı olduğunu söyleyen İran devrimi gerçekleşmişti. İran devrimi de Şiilerin hakim olduğu bir devrim olmasına rağmen kendisini bir İslam devrimi olarak tanıttığından bu aslında sadece Şiileri değil Sünni kesimleri de etkilemiş, onlarda da biraz sinerji yaratan sonuçlar doğurdu. Bu yönüyle belli İslami hareketler güçlendi. 1980'lerin ortasından 1990'ların başına kadar Sovyetlerin dağılması zaten dünyanın çivisinin çıkması anlamına geldi. Çünkü o güne kadar tüm dünya ve bölgesel dengeler esas olarak iki kutuplu dünya üzerinde şekilleniyordu. Her ne kadar bağlantısızlar veya üçüncü dünya ülkeleri denen çeşitli devletler olsa da esas olarak bunların durumunu da bu iki kutup arasındaki mücadele belirliyordu. 1980'lerin sonu, '90'ların başında Sovyetlerin dağılması daha sonra tümden yıkılması sonucu dünya dengeleri alt üst oldu. Sovyetler Birliği'nin yıkılmasıyla ortaya çıkan siyasal boşluklar doğdu.

Sovyetler Birliğinin dağılmasıyla en fazla dengeleri sarsılan yerlerden biri de Doğu Avrupa ve Balkanlarla birlikte Ortadoğu oldu. Ortadoğu bir yönüyle dünya dengelerinin kurulduğu yerdi. Sovyetler Birliği'nin bu denge içinde çıkmasıyla birlikte burada yaşanan boşluğu çeşitli güçler doldurmak istedi. O güne kadar ABD'nin Sovyetler Birliği'ne karşı desteklediği İslami çevreler içinde bu boşluğu doldurma yönünde eğilimler ortaya çıktı. Öte yandan Ortadoğu'da İran devrimine karşı savaştırılan Saddam Hüseyin vardı. Saddam'ı ABD ve Batı güçleri İran'a karşı desteklemişlerdi. Bu desteğin sonucu İran Irak'la bir anlaşma yapmak ve girdiği bazı bölgelerden çekilmek zorunda kaldı. Bu savaş Saddam'ın kendisine öz güven duyması, dış desteği aldığı için bazı imkanlara kavuşması durumunu ortaya çıkarmıştı. Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla birlikte Saddam Hüseyin Ortadoğu'nun lideri olmak için Kuveyt'e saldırdı. İran'a karşı NATO'nun ve çeşitli güçlerin desteğini aldığı için kendisine sessiz kalınacağını düşündü. Hatta Irak'ın böyle bir saldırıya teşvik edildiği de söylendi. Hangi saiklerle saldırmış olursa olsun Saddam'ın hedefi Ortadoğu'da Arap dünyasında etkili olmaktı. Buna karşı ABD'nin sert müdahalesi oldu. ABD açıkça Ortadoğu'da herhangi bir Arap ülkesinin bütün Arap dünyasına hakim olmasını kabul etmeyeceğini ortaya koydu. Tabii bunda ABD'nin özellikle Suudi Arabistan gibi, Mısır gibi Irak'la çelişkileri olan ülkelerle ilişkisi de etkili oldu. 1. Körfez Savaşı denilen bu savaşın sonunda Saddam Hüseyin yenilgiye uğratıldı. Irak'ın yenilgisi Körfez'de ABD'nin etkisini artırdı.

Sovyetlerin dağılmasıyla Ortadoğu'da İslami akımlar öne çıktı

Arap dünyasının Birinci Dünya Savaşında birçok devlete bölünmesi, güçsüz düşürülmesi, iradesinin kırılması Arap toplumu içinde, Arap gençleri içinde Batı ve Batı'nın öncü gücü ve devleti olan ABD'ye karşı tepkileri geliştirmişti. Özellikle Sovyetler Birliği'nin dağılmasının Ortadoğu'da büyük boşluklar doğurmasından sonra Arap dünyasında, toplumunda ve gençlerinde oluşan bu tepkiyi değerlendirmek isteyen çeşitli İslami akımlar ortaya çıktı. Bunlar Arap toplumundaki devrimci demokratik değerleri ve tepkiyi kendi amaçları doğrultusunda kullanmaya çalıştılar. Aslında Arap toplumunda güçlü bir devrimci güçlü bir çıkış yaratacak tepki birikmişti. Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla iktidarcı devletçi zihniyette olan, aslında kapitalist modernitenin ufuklarını aşmayan bir çerçevede Ortadoğu halklarının toplumsal değerlerine ve kültürüne seslenen ve bu çerçevede kendisini güç yapmak isteyen bu eğilimler bu tepkiden yararlanmak için harekete geçtiler.

Bu süreçte İkiz Kulelerin vurulması ABD'nin yeni bir müdahalesini getirdi. ABD kısa sürede Afganistan'a müdahale etti. Afganistan'a yürüttüğü müdahalede Talabani rejimini yıkarak kendisine bağlı işbirlikçi bir rejim kurdu. NATO güçleriyle de Afganistan'ı korumaya yöneldi. Bu süreç aynı zamanda Irak'a daha kapsamlı bir müdahaleyi getirdi. 1. Körfez Savaşı'nda Saddam'ın kolu kanadı kırılmıştı. Irak sınırları içinde 36. paralelin kuzeyine uçak, helikopter gibi savaş araçlarının geçişi yasaklanmıştı. İkiz Kulelerin vurulmasından sonra Irak'ta kimyasal silahların varlığı gerekçe yapılarak 2. Körfez Savaşı olarak tanımlanan Irak'a müdahale yapıldı. ABD'nin bölge politikalarına engel çıkaran Irak'a hem bu engeli ortadan kaldırmak hem de Suudi Arabistan ve Mısır gibi ABD'ye bağlı olan ülkeleri rahatlatmak ve Ortadoğu'da etkinliğini artırmak için bu müdahale gerçekleştirildi. Kısa sürede BAAS iktidarı devrilip Saddam yakalanarak Irak'ta ABD'nin etkinliğinde yeni bir siyasal süreç başladı.

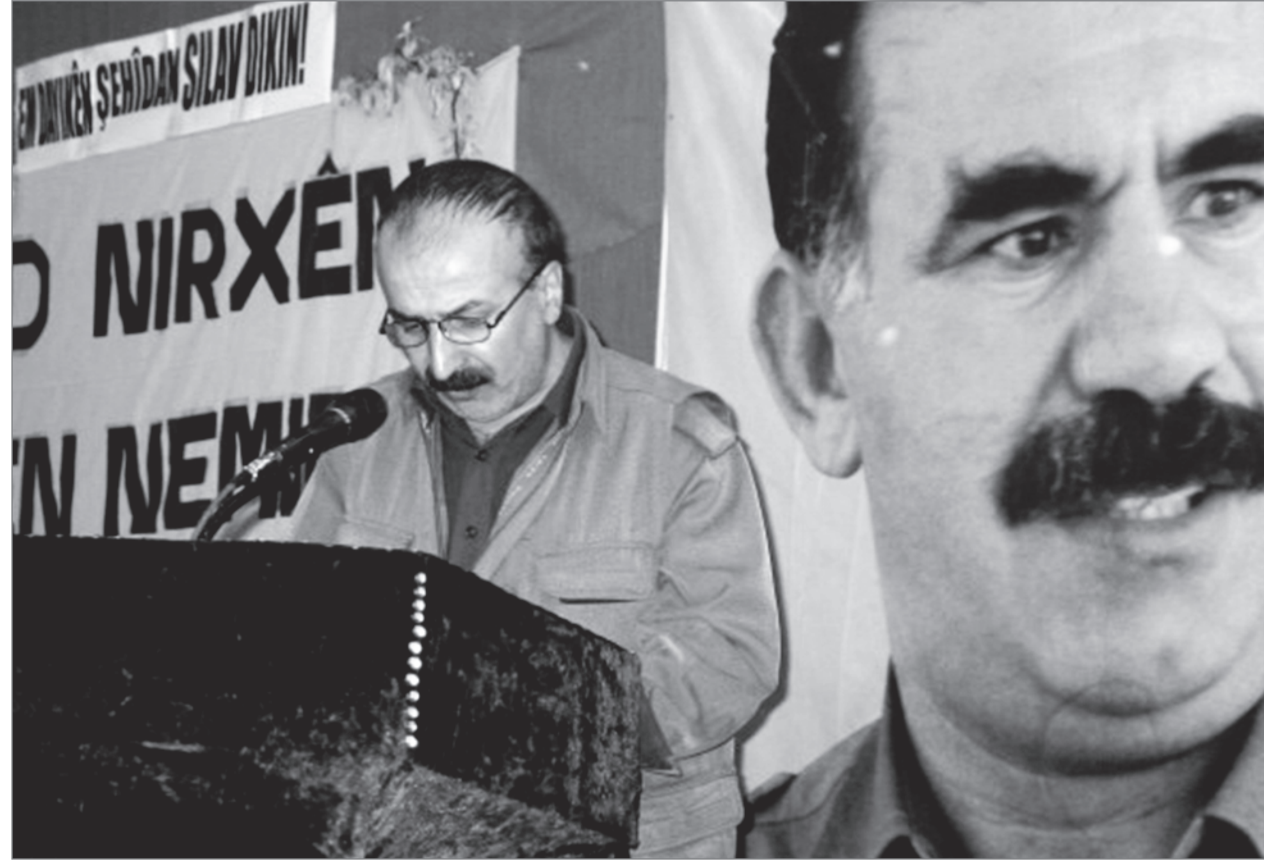
Arap Baharı devletçi sistem ile kapitalist moderniteye bir isyandı

Ancak ABD'nin Irak'a müdahalesi Irak'a istikrar getirmedi. Kısa sürede Irak El Kaidesi denilen radikal islami gruplar devreye girdi. Özellikle Irak müdahalesinden sonra Irak'ta Şiilerin hakim olması yeni ilişkiler, yeni dengeler ortaya çıkardı. Bu çerçevede Türkiye dahil Suudi Arabistan, Katar ve birçok Sünni ülke el altından El Kaide'yi desteklediler. Irak El Kaidesi Irak'ta ABD'ye karşı birçok eylemler gerçekleştirdi. ABD'nin beklemediği düzeyde bir direniş ortaya çıktı. Bunun sonucu ABD'de Irak'ı terk etme tartışmaları başladı. Şu görüldü ki Irak'ta kolay biçimde istikrarı sağlamak mümkün değil. El Kaide denilen güç Irak'ta önemli bir etkinlik kazandı. Bu durum karşısında ABD Irak'tan çekilme kararı aldı. Güçlerinin önemli bir bölümünü çekti. Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra yaşanan boşluklar, alt üst oluşlar ve kapitalizmin 200-300 yıldır Ortadoğu'daki egemenliği ve Arap toplumunda yarattığı sorunlara tepki temelinde 2011 yılında Arap Baharı denilen halk hareketlerinin ortaya çıkmasını sağladı. Arap Baharı hareketini gerçekten büyük devrimci hareketler olarak görmek gerekiyor. Bu ayağa kalkışlar, hem beş bin yıllık devletçi sisteme hem de 200 yıllık kapitalist moderniteye karşı isyanı ifade ediyordu. Aslında Ortadoğu'nun çehresini değiştirecek çok güçlü halk hareketleriydi. Ancak tepkisel hareketlerdi. Ortadoğu'nun sorunlarına çözüm bulacak bir karakterleri ve önderlikleri yoktu. Nasıl bir siyasal, toplumsal, örgütsel yaşam, nasıl bir demokrasi, nasıl bir kadın kimliği, farklı halklara ve topluluklara nasıl yaklaşılacak gibi birçok konuda herhangi bir net görüşü olmayan bu halk hareketlerini ABD, NATO ve Avrupa kısa sürede yönlendirerek Ortadoğu'da kendi düşündüğü değişimin gücü yapmak istedi. NATO, ABD ve Avrupa da Ortadoğu'yu kendi çıkarlarına göre yeniden dizayn etmek istiyordu. Bu halk hareketlerinin etkisiyle eski iktidar bloklarını değiştirip yerine kendi düşündüğü yeni Ortadoğu düzenini yerleştirmeyi hedefliyordu. Bu çerçevede de halk hareketleri kontrol edilerek yönlendirilmeye çalışıldı.

ABD bu süreçte Yeşil Kuşak projesi ekseninde daha önce ilişkiler kurduğu İhvan-ı Müslimin ya da işbirlikçi-Ilımlı İslam denen kesimlerle Ortadoğu'da kendi çıkarlarının korunduğu bir sistem kurmak istedi. Mısır'da İhvan-ı Müslimin'in iktidara gelmesi bu çerçevede gündeme geldi. Ve bundan cesaret alan çeşitli İslami hareketler Ortadoğu'da güçlenmeye çalıştı. Suriye'de ilk hareketler de Suriye İhvan-ı olarak ortaya çıktı. Ancak zaman içinde bu hareketlerin çizgisinin sistemin çıkarlarıyla ters düştüğü görüldü. Sistem bu İslami akımları kullanmayı hedefliyordu. Yeşil Kuşak projesinden itibaren bunların içine sızmıştı. Yine Irak'ta El Kaide ABD'ye karşı bir savaş yürüttü, ABD kayıplar da verdi. Irak El Kaidesi ABD'ye bağlı ülkelerin etkisi ve yönlendirmesi altındaydı. Bu çerçevede ABD Irak El Kaide'sini destekleyen ülkelerinin istihbarat örgütlerinin içine sızarak onlar eliyle yönlendirme yoluna girdi. Bu çerçeveden bakıldığında DAİŞ'in ilk ortaya çıkışı hala kuşkuludur. Nasıl bu kadar aktif oldu, harekete geçti, bu kadar gücü nasıl elde etti soruları hala tam cevaplandırılmış değildir.

Kuşkusuz Arap dünyasında despot güçlere, Kapitalist moderniteye ve onunla ilişki içinde olan iktidarlara tepki birikmişti. Bu yönüyle Arap toplumunda bir devrimci demokratik enerji birikmişti ve potansiyel oluşmuştu. Bu yönüyle despot güçlerin çözümsüz kaldığı, emperyalist güçlere de tepkinin olduğu ortamda DAİŞ ve El Kaide gibi hareketlerin güçlenmesinin siyasal ve toplumsal zemini doğdu. Önder Apo zaten DAİŞ tarih sahnesine çıkıp da etkili olduğunda bunları kapitalist modernitenin gübreliğinde ortaya çıkan hareketler olarak değerlendirdi. Kapitalist modernitenin son 300 yıllık Ortadoğu'ya girişinin yarattığı sorunların sonucu olarak ele aldı. Bu bakımdan böyle bir tarihsel, toplumsal ve güncel nedenleri olsa da ama yine de DAİŞ'in bu düzeyde aktif olması konusunda çeşitli kuşkular bulunmakta ve spekülasyonlar yapılmaktadır. Bunlar bir tarafa DAİŞ bütün bu etkenleri kullanarak ve dayanarak Arap dünyasında çok güçlü bir hamlesel çıkış yapmıştır. Arap gençlerini etrafında toplamıştır. Bütün dünyadaki Müslüman gençler üzerinde etkide bulunmuştur. Bir yönüyle Arapların ve İslam'ın kurtarıcısı gibi tarih sahnesine çıkmış ve bir toplumsal destek ve güç de almıştır. Bu kadar hızlı ilerlemesi ve etkili olmasında bu gerçekliği görmek gerekmektedir.

ABD daha önce ılımlı İslam'la Sovyetler Birliği'ni yıkmak isterken sonrasında ılımlı işbirlikçi İslam üzerinden

Ortadoğu'yu kontrol etmeyi hedefliyordu. Bunun yarattığı zemin ve tarihsel toplumsal sorunların yarattığı etkiler ortamında böyle bir güçlü radikal İslamcı hareketler ortaya çıkmıştır. Ama bunlar sosyal, siyasal koşulları değerlendirip tarih sahnesine çıkmış olsalar da bir sapkın karakterleri bulunmaktadır. Ortadoğu halklarının toplumsallığını, kültürel değerlerini saptırarak, kullanarak tarih sahnesine çıkmışlardır. Bu yönüyle güçlerini tarihsel, toplumsal, kültürel değerlerden almış oldukları için güçlü konuma geldikleri gibi ama bu toplumsal tarihsel, kültürel değerleri saptırdıklarından da bir çıkmazı yaşayan ve daha baştan kaybetmeyi ifade eden bir çelişkili karakter taşımışlardır.

DAİŞ, Özgürlük Hareketi'nin üzerine Türkiye eliyle sürülmüştür

DAİŞ despotlara karşı, emperyalist güçlere karşı tarihsel toplumsal etkenleri değerlendirip hamle yaparken ama diğer taraftan toplumsallığı ve kültürel değerleri saptırdıklarından Ortadoğu toplumsallığını ve kültürel değerlerini doğru ele alan, İslam'ın Ortadoğu için anlamını en doğru çözümleyen Önder Apo çizgisi karşısında da zayıf ve çaresiz kalmışlardır. Bir kere şunu belirtmek gerekir; DAİŞ'e karşı büyük bir mücadele olmuştur. DAİŞ birçok yeri ele geçirirken Kürt Özgürlük Hareketi'ne çarpmıştır, karşısında yenilgiye uğramıştır. Türkiye bunları Kürt Özgürlük Hareketi'nin üzerine sürerek onlar açısından sonun başlangıcını yaşatmıştır. Kürt Özgürlük Hareketi'nin üzerine DAİŞ'in sürülmesi kesinlikle Türkiye eliyle olmuştur. Türkiye bu yolla hem Kürt halkının özgürlük mücadelesini ezecek hem de bunlar eliyle Suriye, Irak ve Ortadoğu politikalarında etkili olacaktı. Ama DAİŞ karşısında kendisini güç yapan tarihsel, toplumsal ve kültürel değerleri en doğru okuyan ve değerlendiren hareketle karşılaşınca kendisini güç yapan tüm tarihsel, toplumsal, kültürel değerlerin ayağının altından kaydığını görmüş, Kürt Özgürlük Hareketi karşısında bir anda güçsüz duruma düşmüştür. Şunu özellikle vurgulamak gerekir; DAİŞ'in yenilgisini sağlayan silahlar olmamıştır. Yenilgiyi ideolojik olarak yaşamıştır. Ortadoğu'nun tarihsel toplumsal değerlerini, İslam'ın Ortadoğu'daki rolünü doğru okuyan Önder Apo çizgisi karşısında yenilmiştir. Yoksa ABD'nin ya da şunların bunların silahları karşısında yenilgiye uğramamıştır. Eğer karşısında Önder Apo çizgisinde güçlü bir ideolojiye sahip gerilla güçlerini, özgürlük hareketini görmeselerdi hiçbir silah onların gücünü, enerjisini, hamleci yanını durduramazdı. Onların önünde duramazdı. Çünkü fedaice savaşıyorlar, önüne gelen her engeli ezip geçiyorlardı. Taşıdıkları enerji önünde durmak kolay değildi. Ama karşısında bu enerjiyi söndüren ve enerjiyi zayıflatan bir ideolojik güç ortaya çıkınca yenilgi sürecine girmişlerdir. DAİŞ'in yenilgisini kesinlikle bu çerçevede değerlendirmek gerekiyor. DAİŞ'in yenilgisini bu çerçevede ele almayan her değerlendirme, her analiz kesinlikle yanılgı, yanlışlık içerir, objektif bir değerlendirmeyi ifade etmez.

> **“ Şunu özellikle vurgulamak gerekir; DAİŞ'in yenilgisini sağlayan silahlar olmamıştır. Yenilgiyi ideolojik olarak yaşamıştır. Ortadoğu'nun tarihsel toplumsal değerlerini, İslam'ın Ortadoğu'daki rolünü doğru okuyan Önder Apo çizgisi karşısında yenilmiştir. Yoksa ABD'nin ya da şunların bunların silahları karşısında yenilgiye uğramamıştır. Eğer karşısında Önder Apo çizgisinde güçlü bir ideolojiye sahip gerilla güçlerini, özgürlük hareketini görmeselerdi hiçbir silah onların gücünü, enerjisini, hamleci yanını durduramazdı. ”**

DAİŞ Kobanê'de, Şengal'de yenildi. Daha sonra Hasekê'de, Hasekê'nin güneyi Hol'de, Şeddadê'de ve çevre alanlarda yenildi. Tıl Abyad'ta, Minbic'te yenildi. Kürt Özgürlük Hareketi karşısında duramaz hale geldi. Karşısına devrimci güç çıkınca Aşil topuğundan vurulmuş gibi güçsüz duruma düştü. Kürt Özgürlük Hareketi'yle karşılaşması DAİŞ'in Aşil topuğundan vurulması anlamına geldi. DAİŞ'i Aşil topuğundan vuracak tek güç Ortadoğu'da Önder Apo çizgisindeki Özgürlük Hareketiydi. DAİŞ'in yenilgisini bu çerçevede belirlemek gerekiyor. Zaten en son darbesini de başkent ilan ettikleri Rakka'da Kürt Özgürlük Hareketi güçlerinden almıştır. En etkili olduğu Suriye alanında yenilgiye uğradıktan sonra DAİŞ'in güçsüzleşeceği açıktı. Irak'ta kurulmuştu DAİŞ. Irak El Kaide'si olarak tarih sahnesine çıkmıştı. Ama büyük hamlesini Irak-Şam Devleti yani Irak'a Şam'ı da, Suriye'yi de katarak hamle yapmasıyla gerçekleştirmişti. Ama duvara tosladı. Ortadoğu'da bir söz var; cam şişeyle çelik şişe çarpıştığında cam şişe kırılır. DAİŞ'te çelik şişeye rastlayınca kırılmıştır; tuzla buz olmuştur.

DAİŞ'in durumundan birçok güç yararlanmıştır. İlk önce Arap Baharı ve İslami hareketlerden yararlanmak isteyen ABD ve Avrupa, DAİŞ tamamen kontrolden çıkıp bütün insanlık için tehlikeli hale gelince devreye girdiler. Bu durum Suriye rejiminin, İran'ın ve Rusya'nın tutumunun ve konumunun değişmesine yol açtı. Aslında Suriye rejimi yıkılabilirdi, Suriye rejimini ayakta tutmak mümkün olmazdı. Ancak DAİŞ çok tehlikeli hale gelince ABD de Avrupa da İsrail de Lübnan ve Ortadoğu'daki Hristiyanlar da BAAS rejiminin yıkılmasını tehlikeli gördüler. Bu açıdan mevcut Suriye iktidarının ayakta kalmasının gerektiği kanaatine vardılar. Bu yönüyle Suriye rejiminin yıkılmasını sağlayacak hamleler yapmadılar, yaptırmadılar. Suriye, İran ve Rusya ABD'nin, Avrupa'nın ve İsrail'in bu tereddüdünü görerek belirli hamleler yapıp konumlarını güçlendirdiler. Eğer bugün Suriye rejimi birçok yerde etkili olduysa bunda ABD'nin, koalisyon güçlerinin, İsrail'in, Lübnan ve diğer çevrelerdeki Hristiyanların ve Avrupa'nın DAİŞ karşısında Suriye rejimini tercih etmeleri durumunu görmek gerekiyor. Bu çerçevede bir taraftan Kürt Özgürlük Hareketi DAİŞ'e karşı büyük darbeler vurup yenilgiye uğratırken diğer taraftan da Rusya, Suriye ve İran bu durumdan yararlanarak kendi alanlarını güçlendirmişlerdir.

Türk devleti Suriye siyasetinde tümden etkisizleşeceğini görünce rejim, İran ve Rusya için çok önemli olan Halep ve çevresinin boşaltılması karşılığında Crablus'a ve Bab'a girmiştir. Türk devletinin ortağı olduğundan ABD ve NATO da bu girişine sessiz kalmıştır ve bu girişi onaylamıştır. Türkiye de bu çerçevede DAİŞ'in geriletilmesi sonunda aynı 2. Dünya Savaşında olduğu gibi bir politika izlemiştir. Bilindiği gibi Türk devletinin 2. Dünya Savaşı sürecinde aslında esas olarak tercihi Almanya'dan yanadır. Almanya'yla Türkiye arasında ilişkiler gelişkindir. Hatta Türkiye birçok silah hammaddesini Almanya'ya satmıştır. Ancak son ana kadar da bekleyip açık tutumlarını ortaya koymamışlardır. Almanya'nın yenilip İngiltere, Fransa ve Rusya cephesinin galip geleceği görülünce savaşın son günlerinde Almanya'ya karşı resmi olarak savaş ilan edip galip gelen güçlerin yanında yer almıştır. Aynı biçimde bu defa da DAİŞ'le ilişkili olduğu halde, DAİŞ'i en fazla besleyip büyüten ve saldırtan olduğu halde DAİŞ'in yenilgisini görünce çark etmiş, kendisini de DAİŞ'e karşı savaşan güç olarak göstermiş ya da göstermek için Cerablus'a ve Bab'a girmiştir. Ancak herkes de biliyor ki buralara girmesinin nedeni DAİŞ karşıtlığı değil Kürtler ve ittifakı olan demokratik güçlerin bu alanı da alarak Efrîn'le birleşmelerini engellemek içindi.

Efrîn'de Suriye, İran ve Rusya'nın politikası alçakça olmuştur

Türk devleti böyle bir hamle yapmıştır. Rojava devrimci güçlerini ezmek ve boğmak için Rakka'ya gitmek istemiştir. Ama bu olmayınca bu defa yine Rusya ve rejimle pazarlıklar yaparak Efrîn'i işgal etmişlerdir. Bu süreçte Suriye rejimi, İran ve Rusya'nın politikası çok çirkin ve alçakça olmuştur. Günümüz dünyasında, özellikle Türkiye üzerinde politika yürüten güçlerin hepsi Türk devletinin Kürtler konusunda hassasiyetini bilerek Kürtlerin sırtından Türkiye'den taviz koparma politikası yürütmektedirler. Kim Türkiye üzerinde kendi politikalarını yürütmek ve baskı kurmak istiyorsa Kürtleri şantaj olarak kullanmıştır. Kürtlerle biraz ilişkilenerek Türk devletini korkutmuş kaygılandırmış ve Türk devletinden tavizler almışlardır. Efrîn'de Rusya'nın Efrîn demokratik güçleriyle ilişkilenmesi de Efrîn karşılığında Türk devletinden bazı tavizler almak içindi. Bu dönem aynı zamanda Rakka'nın alındığı dönemdir.

Rakka'nın düşürülerek DAİŞ'in büyük oranda yenilgiye uğratılması, Demokratik Suriye Güçleri'nin birçok alanda etkili olması, yine Türkiye'nin Cerablus ve Efrîn'e girmesi, İdlib çevresinde etkili olması Suriye'de giderek devletlerin politik mücadelesinin daha öne geçtiği bir süreç başlatmıştır. Kuşkusuz yine herkes kendisine bağlı olduğu yerel güçleri değerlendirmek onlarla politik etkinliğini artırmak istese de bu süreç ABD'nin, Rusya'nın ve Türkiye'nin konumlarının daha fazla öne çıktığı bir dönemi ifade etmektedir. Kuşkusuz burada Rojava Devrimi'nin ve Kuzey Suriye Federasyonu'nun durumunu farklı değerlendirmek gerekiyor. Rojava ve Kuzey Suriye Federasyonu gerçekten bir halk devrimi olarak tarih sahnesine çıkmış, kendi iradesi ve gücü olan bir devrim konumuna ulaşmıştır. Ama diğer alanlardaki yerel güçler ve Suriye, Türkiye ile Rusya'nın desteğiyle kendini ayakta tutan güçler olarak kalmışlardır. Suriye'nin iç güçlerinin konumunu böyle ele almak gerekmektedir.

Gelinen aşamada mücadele daha örtülü sürecek. Bir taraftan devletler daha fazla devreye girecek ama diğer taraftan da bunlar arasındaki mücadele daha karmaşık ve örtülü biçimde yürüyecek. Çünkü ABD ve Rusya gibi güçlerin doğrudan karşı karşıya gelme durumları olmayacağına göre o zaman bunlar işin içinde daha fazla ve görünür olacak ama yine de farklı enstrümanlarla, çeşitli işbirlikçi güçleriyle yine politik mücadelenin farklı araçlarıyla bu mücadele sürdürülecektir. Bu açıdan DAİŞ'in yenilmesi savaşın bittiği anlamına gelmiyor. Aksine daha önce DAİŞ'e ya da radikal İslamcı güçlere karşı mücadele adı altında görünürde karmaşık olmayan bir savaş yürütülüyordu. Sanki sadece DAİŞ'e karşı verildiği algısını ortaya çıkaran bir savaş biçimi vardı. Şimdi DAİŞ zayıflatılınca, etkisizleşince artık savaşın tüm biçimlerini DAİŞ'e karşı mücadele adı altında örtmek zor hale geldi. Bu bakımdan devletler gün yüzüne çıktı. Kuşkusuz devletler daha fazla öne çıkacak ama bu da devletlerin silahlı güçleriyle savaşı doğrudan yürütme biçiminde bir savaş tarzıyla da karşımıza çıkmayacaktır. Bu anlamda savaş yeni bir aşamaya varmıştır ama bu DAİŞ'in yenilgisi, savaşın sonlandığı ya da Suriye'de hemen bir istikrar ya da barışın gelişeceği gibi bir algı ve yaklaşım ortaya çıkarmamalıdır. Hatta bir yönüyle de savaşın daha karmaşıklaşacağı, hatta sert yöntemler biçiminde gelişeceğini görmek gerekiyor. Nitekim Efrîn savaşı böyle oldu. Önümüzdeki dönemde İdlip üzerinde mücadele ve savaş bu çerçevede gündeme gelebilir. Bu açıdan Suriye'de barış ve istikrarın sağlanması için daha uzun zamana ihtiyaç olduğu görülmektedir.

Günümüz savaşlarında şu gerçeği görmek gerekiyor. Artık Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarındaki gibi ya da daha önceki dönemlerdeki savaşlar gibi birkaç devlet bir ittifak kuracak, diğerleri de oluşturacakları kampla karşılıklı mevzilenecekler ve bir biriyle vuruşacaklar biçimindeki bir savaş tarzını beklememek gerekiyor. Bu yönüyle Rusya'yla ABD doğrudan silahlı güçleriyle bu savaşın içine gireceği biçimindeki bir savaş tarzı günümüzün savaş tarzı değildir. Kuşkusuz devletçi sömürücü sistemler günümüz açısından da kapitalizm var oldukça çıkar savaşları, mücadeleleri ve çekişmeleri olacaktır. Bunlardan kaçmak mümkün değildir. Ancak sömürünün, baskının olmadığı, dünyanın tamamen demokratik, komünal, sosyalist bir çevrede yönetildiği, yaşandığı bir dünya ortaya çıkarsa savaşlar, çekişmeler ve çatışmalar ortadan kaldırılabilir. Kapitalizmin olduğu bir ortamda çıkarı ortadan kaldırmak mümkün değildir, çıkarlar ortadan kalkmadığı müddetçe de savaşları, çekişmeleri ve çatışmaları durdurmak mümkün değildir. Ancak savaşların karakteri değişmektedir. Değişmek zorundadır. Günümüzde kapitalizmin küreselleşmesinden ve tüketim toplumundan söz edilmektedir. Bu iki kavram kapitalizmle ilgili kavramlar olsa da bir geçekliği ifade etmektedir. Onların geldiği durumu ifade etmektedir.

Günümüzdeki savaşta keskin ve katı cepheleşmeler olmayacak

Kapitalizm küreselleşmiştir. Küreselleşme aynı zamanda çıkarların iç içe geçmesi anlamına gelmektedir. Öte yandan günümüz dünyasında kapitalizm ancak tüketim çok yoğun olursa, tüketim sürekli gelişirse ve tüketimi engelleyecek engeller ortadan kalkarsa yani tüketime engel olunmazsa kapitalizm yaşayabilir. Kapitalizmin geldiği aşamada küreselliğe, iç içeliğe olmaya zarar veren ve tüketmeyi sınırlayan ve engelleyen her yaklaşım kapitalist sistemin krizi ve ölümü demektir. Bu yönüyle de küresel sistem güçlerinin karşılıklı cepheden çatışmaları mümkün değildir. Çatışırlarsa bu küresel kapitalizm denen olgu, aşama darbelenir, kırılır. Bu da kapitalist sistemin çökmesi anlamına gelir. Eğer günümüz dünyasında herkes kamplaşmaya girer ve biri diğerinin alanını kapatırsa bu da kapitalizm için kriz anlamına gelir. Bu yönüyle kapitalzmin küresel aşaması, yani sermayenin serbest ve güvenli dolaşımı denen sürecin gerekli olduğu günümüzde savaşın karakteri kesinlikle değişmektedir. Keskin ve katı cepheleşmeler olmayacak. Onun yerine Önder Apo'nun çok veciz biçimde ifade ettiği gibi egemen sistemler bu defa bir piramit olarak, hiyerarşik bir biçimde bir güç sıralanması içine gireceklerdir. Ama hepsi bir piramitin ve sistemin parçası olacaklardır. Farklı sistemlerin parçaları olarak bir biriyle mücadele etmeyeceklerdir.

> **“ Kapitalizmin bu aşamasında önceki gibi güçlerin karşı kaşıya mevzilendiği sert savaşlar olmayacak ama sistem içi mücadele süreklileşecektir. Sistem içi mücadelenin süreklileştiği bir döneme girilmiştir. Artık çekişme ve savaş sürekli olacaktır. Sert olmayacaktır ama sürekli olacaktır. Bu açıdan olguları ve olayları değerlendirirken, siyasal süreçleri ve savaşları değerlendirirken bu temel karakteri göz önünde bulundurmak gerekmektedir. ”**

Kapitalizmin bu aşamasında önceki gibi güçlerin karşı kaşıya mevzilendiği sert savaşlar olmayacak ama sistem içi mücadele süreklileşecektir. Sistem içi mücadelenin süreklileştiği bir döneme girilmiştir. Artık çekişme ve savaş sürekli olacaktır. Sert olmayacaktır ama sürekli olacaktır. Bu açıdan olguları ve olayları değerlendirirken, siyasal süreçleri ve savaşları değerlendirirken bu temel karakteri göz önünde bulundurmak gerekmektedir. Derler ya, aynı gemide olmak; küresel kapitalizm ve tüketim toplum çağı sermayenin serbest ve güvenli dolaşım ihtiyacı, bütün kapitalist güçlerin aynı gemide olmalarını ifade etmektedir. Bu açıdan gemi içinde mücadeleleri ve kavgaları sürecektir ama geminin batmasını sağlayacak şiddette de bir çatışma ve savaş içinde olmayacaklardır. Böyle olunca ABD ve Rusya Suriye üzerinde hem mücadele yürütürken hem de çıkarlarının ortaklaşacağı bir uzlaşma arayışı içinde olacaklardır. Nasıl ki dünya genelinde bir piramit biçiminde bir güç mevzilenmesi ve hiyerarşik bir çıkar ilişkisi olacaksa Suriye'de de mücadele ve uzlaşma temelinde hiyerarşik bir çıkar dengesi oluşacaktır. Belki Rusya'nınki biraz fazla olacaktır, belki ABD'nin fazla olacaktır. Yine Kürtlerle rejim arasındaki ilişkiler de birisinin konumu biraz daha etkin olacaktır, birisi biraz daha imkanları az olan bir konumda

olacaktır. Ama sonuçta bir arada yaşayacakları bir Suriye oluşacaktır. Zaten kapitalizmin karakteri savaşların karakterini o kadar farklılaştıran bir durum yaratmıştır ki daha Sovyetlerin dağılmasından önce, soğuk savaşın çok şiddetli olduğu dönemde bile bir arada yaşama teorisi ortaya atılmıştı. Hem mücadele etme hem de bir arada yaşama biçiminde bir teorik yaklaşım ortaya konulmuştu.

ABD'yle Rusya, Suriye'de bir uzlaşma içindedir

Soğuk savaş döneminde bile böyle bir teorik değerlendirme ihtiyacı çıktığına göre kapitalizmin daha fazla küreselleştiği, tüketim toplumunun olmadık düzeyde arttığı 21. yüzyılda daha fazla bir arada yaşama, bir arada yaşarken mücadeleyi sürdürme biçimindeki yeni bir mücadele diyalektiğinin ortaya çıkması kaçınılmazdır. Bu yönüyle ABD'yle Rusya çeşitli görüşmeler yapmaktadırlar. Bir birlerinin nasırına basmamak biçiminde bir politik mücadele içindedirler. Yani politik mücadele yürüttükleri savaşın sınırına dikkat edeceklerdir. Biri diğerini tümden ortadan kaldırmaya yönelik bir savaş içine girmeyecektir. Şu anda ABD'yle Rusya arasında dünya kamuoyuna açık olmasa da böyle bir anlaşma vardır. Buna ister zımni diyelim isterse anlaşmalarının olduğu ama kamuoyuna yansımadığı bir ilişki biçimi diyelim. Ancak belirli bir görüşme, karşılıklı birbirlerinin sınırlarını belirleme, belirli konularda anlaşıp ortak hareket etme biçiminde bir ilişki düzenin varlığı açıktır. Nitekim Vietnam'da görüşmüşlerdir, başka alanlarda görüşmüşlerdir. Bu görüşmeler kesinlikle başta Suriye ve Ortadoğu olmak üzere birçok alanda acaba hangi ortak noktalarda uzlaşmaya varılabilir görüşmeleridir. Bu yönüyle de sıcak savaşın en şiddetli sürdüğü Suriye'de belirli bir uzlaşma çerçevesinin ortaya çıktığı da söylenebilir.

Suriye'de bir süreden beri böyle bir uzlaşma vardır. Örneğin; hava sahasının kullanılması konusunda biri diğerinin hava sahasından geçtiği zaman haber veriyor. Böyle bir anlaşma içine girmişlerdi. Örneğin; Rusya'nın İran üzeri Suriye'ye giden uçakları ABD'ye önceden geçecekleri haberlerini veriyorlar. Yine birçok alanda hava sahasını kullanırken bir birlerinin hava sahasına girme çıkma durumu gerçekleşmektedir. Bu durumlarda da bir birlerine haber vermektedirler. Bu konuda kesin uzlaşmaları, anlaşmaları var. Bu belki açık kamuoyuna yansımıyor ama pratikte böyle işliyor. Rojava'da mücadele içinde olan güçler bunu açık görüyorlar. Bir bakıyorlar ki Rusya'nın kontrol ettiği hava sahasını ABD uçakları kullanıyor. Bir bakıyorlar ki ABD'nin kontrol ettiği hava sahasında Rus uçakları ya da Suriye uçakları uçmaktadır. Zaten sivil uçuşlar açısından herhangi bir sorun yoktur. Örneğin; Suriye uçakları ABD'nin kontrolünde olan hava sahasında Qamışlo'ya istediği zaman gidip geliyorlar. Bunların hepsinin sivil insan taşıdığını söylemek de mümkün değildir. Askeri araçlarını da bunlarla getiriyorlar. Karadan Rojava devrimci güçleriyle, havadan ABD ile belli bir zımni uzlaşmaları olduğu için buna ses çıkarılmıyor. Sadece Rusya'yla ABD arasında değil aslında, ABD'yle rejim arasında da uzlaşmalar var. Yani bazı konularda ABD Suriye'ye yumuşak davranıyor, engel çıkarmıyor. Bazı yerlerde de Suriye ABD'ye engel çıkarmıyor.

Yeni Suriye bir uzlaşma çerçevesinde ortaya çıkacaktır

ABD'yle Rusya arasında Birinci Dünya Savaşı'ndaki gibi bir savaş olsaydı şu anda Suriye'deki savaşın durumu değişik olurdu. İran'la rejimin hareket ettiği alanlardaki durum değişik olurdu. Birbirlerine öyle engel çıkarırlardı ki bu tam şiddetli bir savaşa dönüşürdü. Şimdi böyle bir savaş var mı? Örneğin; ABD Suriye'de vurabileceği yerleri vurabiliyor mu? Ya da vuruyor mu? Vurmuyor. Vurmuyorsa bu ne demektir; bir zımni uzlaşma demektir. Hatta İran'la ABD arasında da bile böyle bir dolaylı uzlaşma var. İran'ın birçok gücünün nerede ne olduğunu ABD bilmiyor mu? Ya da Suriyeliler ve İranlılar bazı konularda ABD'ye zorluk çıkaramazlar mı? Bu gerçeklikler ortadayken Suriye'deki savaşın nasıl yürüdüğünü, ilişkilerin nasıl olduğunu tabii daha derinliğine anlayıp kavramak gerekiyor. ABD'yle Rusya arasında kesinlikle bir uzlaşma var. İster görüşme olsun ister olmasın. birçok konuda karşılıklı hassasiyetlere dikkat ediyorlar. Belki Putin'le Trump çok sık bir araya gelmiyor. Dış ilişkileri bir araya gelmiyor ama başka birimleri sık sık bir araya gelerek belirli bir koordinasyon içine giriyorlar. Bir birilerini zorlayacak, engelleyecek ve şiddetli biçimde karşı karşıya gelecek durumlardan kaçınmaya çalışıyorlar. Bunların hepsini Suriye'deki savaşın karakterinin ne olduğunu, oradaki hegemon güçlerin arasındaki mücadelenin hangi çerçevede sürdüğünü açıkça gözler önüne sermektedir.

Tabii ki bu süreçte de yine birbirlerini zorluyorlar, geriletiyorlar, herkes kendi pozisyonunu güçlendirmeye çalışıyor, bu açık. Yani bu görüşmeler, bu uzlaşmalar, bu birbirini dikkate almalar mücadelenin devam etmediği anlamına gelmiyor. Ama mücadelenin eski biçimde, çok sert biçimde sürmediği, daha farklı biçimde sürdüğü anlamına geliyor. Bundan çıkarılacak temel sonuç vardır; Suriye'de önümüzdeki dönemde belirli bir mücadele içinde yeni bir Suriye ortaya çıkacaktır. Yeni bir Suriye bir uzlaşma çerçevesinde ortaya çıkacaktır. Birinin isteklerini tümden kabul ettirdiği biçimde değil ama her tarafın da kabul edebileceği bir Suriye ortaya çıkacaktır. Belki ortaya çıkacak Suriye'den Rusya ve rejim çok fazla memnun olmayacaktır. Belki ABD de ve diğer ülkeler memnun olmayacaktır. Ama bu memnuniyetsizlik bir savaş durumunu ortaya çıkaracak bir memnuniyetsizlik olamayacaktır. Şu andaki politik ilişki ve yaklaşımlar böyle bir Suriye ortaya çıkaracağını şimdiden göstermektedir. Bunun böyle olacağını söylemek bir kehanet değildir. Şu andaki ilişkiler, çatışma, görüşmeler ve siyasal durumun gösterdiği sonuçlardır.

Aslında şu anda rejimin etkili olduğu alanlar ortaya çıkmıştır. Kürtlerin ve Kürtlerle ilişkili olan koalisyon güçlerinin esas olarak hakim olduğu alanlar ortaya çıkmıştır. İdlip, Efrîn, Fırat'ın batısındaki alanların durumunun ne olacağı ise netleşmemiştir. İşte burada bir mücadele sürmektedir. Bu mücadele şöyle sürmektedir; Rusya'yla Suriye mi hakim olacaktır, yoksa Türkiye, hatta Türkiye'yle ilişkili koalisyon güçlerinin etkisi mi olacaktır? Gerçekten o alandaki ittifak ve çelişkiler çok çelişkili ve karmaşıktır. Ancak önemi ve ciddiyetine rağmen Suriye'nin geleceğini tümden İdlip belirleyecek, demek doğru olmaz. İdlip çözülürse her şey çözülür, demek yanlıştır. Esas olarak çözüm eninde sonunda Rojava demokratik devriminin ortaya çıktığı Kuzey Suriye Federasyonu'yla rejim arasındaki ilişkiler çerçevesinde çözülecektir. Düğüm burada çözülecektir. Ya da en son düğüm burasıdır. İdlip en son düğüm değildir. Ya da İdlip'teki durum Suriye'nin karakterini tümden belirleyemeyecektir. Böyle abartılı değerlendirmeler yapmamak gerekir, bunlar eksik değerlendirmelerdir. Ama İdlip'teki mücadeleyi küçümseyen yaklaşımlar da eksiktir. İdlip'i önemsemek İdlip'teki mücadelenin Suriye açısından önemini ortaya koymak ama esas düğümün de demokratik devrimci güçlerle Suriye güçleri arasındaki mücadele temelinde çözüleceğini; hatta demokratik güçlerle koalisyon güçler arasındaki ilişki ve çelişki diyalektiği çerçevesinde çözüleceğini görmek gerekiyor. Çünkü Rojava Demokratik Devrimine dayalı demokratik güçlerle sadece rejim arasında bir mücadele yoktur.

Kuzey Suriye Federasyonu yani devrimci demokratik güçlerle koalisyon güçleri ve onlarla ilişkili olan çevrelerle de bir mücadele vardır. Koalisyon güçlerinin şimdi Suudi Arabistan'ı çeşitli yollardan Kuzey Suriye'ye sokarak Araplar üzerinde etkin olma çabaları bulunmaktadır. Bu çerçevede devrimci demokratik Kürt güçlerini sınırlayarak demokratik Kuzey Suriye Federasyonu'nun demokratik devrimci karakterini törpülemeyi amaçlamaktadırlar. Bu bakımdan sanki Kürtlerin, Demokratik Suriye Güçleri'nin ve Kuzey Suriye Federasyonu'nun mücadelesi sadece Suriye'yleymiş gibi bir yaklaşım aldatmadır. Aksine en az onun kadar demokratik devrimci güçler ve Kuzey Suriye Federasyonu'yla koalisyon güçleri, ABD ve onların ortakları arasındaki mücadele sürmektedir. Bu gerçekliğin görülmesi gerekiyor. Hatta Kürt ve demokrasi düşmanlığında öncü olan Türkiye'yle ABD ve koalisyon güçleri hala çok yönlü ilişki içindedirler.

İdlip'teki durum karmaşıktır

ABD ve koalisyon güçleri Fırat'ın batısında Türkiye'yi kendi ittifakları gibi kullanmaya çalışmaktadırlar. Rusya'yla Suriye'nin Fırat'ın batısında çok etkili olmaması için Türkiye'yi kullanmaktadırlar. Bu yönüyle giderek Türkiye'yi bu alanda kullanan Rusya olmaktan çıkacak, bunun yerine koalisyon güçleri geçecektir. Hatta bu çerçevede koalisyon güçlerinin Fırat'ın doğusundaki politikasıyla batısındaki politikalarının farklılaşacağı bir süreç işlemektedir. Bu durum Kuzey Suriye Federasyonu'nu, Demokratik Suriye Güçleri'ni, Rojava Devrimi'ni ne kadar etkiler bunu zamanla göreceğiz. Ama eğer koalisyon güçleri ve ABD eğer Türkiye'yi kullanıyorsa, kullanmak istiyorlarsa Türkiye'de kendi konumunu Kuzey Suriye Federasyonu'nun, Demokratik Suriye Güçleri'nin, Rojava Devrimi'nin etkisini sınırlamak için kullanacağı açıktır. Bu yönüyle İdlip'teki durum karmaşıktır. Ancak şunu da söylemek gerekiyor; İdlip'te pozisyonu güçlü olan Rusya ve Suriye'dir. Bu yönüyle oradaki mücadelenin karmaşık süreceği anlaşılıyor. Nitekim Rusya ve Suriye'nin o alanda etkili olacak hamleler sürecine girdiği bir dönemde İngiltere'nin, NATO'nun, çeşitli çevrelerin rejim kimyasal silah kullanacak, kullanırsa müdahale ederiz gibi yaklaşımlarının aslında siz müdahale ederseniz kimyasal silah kullanımını bahane ederek size yöneliriz gibi bir tehdidi içermektedir.

Ancak mevcut durumda çok karmaşık ve çelişkili ilişkiler vardır. Şu anda da Türkiye'de ekonomik kriz ağırlaşmıştır. ABD ile Türkiye arasında belli bir sorun yaşanmaktadır. Bu durumda da Rusya Türkiye'nin bu zayıf konumundan yararlanmaya çalışmaktadır. Şunu bilmek gerekiyor; Rusya da biliyor ki Türkiye NATO'dan ayrılmaz. ABD de Avrupa da biliyor. Aslında bu temel parametredir. Bu temel parametreyi herkes dikkate alarak politika yapıyor. Rusya Türkiye'nin NATO'dan çıkmayacağını bildiğinden elden geldiği kadar Türkiye'den fazlasıyla yararlanmaya çalışıyor. Özellikle bu ekonomik sıkışıklık döneminde İdlip'e yükleniyor. Rusya'nın yaklaşımı; sana ekonomik imkan sunalım, sen Suriye'de bizim politikamıza uy, çetelerin etkisizleştirilmesini kabul et, yönündedir. Putin'in Türkiye'yle ilişkilerimiz ekonomik ve siyasi olarak derinleşiyor, kapsamlılaşıyor, derken kast ettiği budur. Biz Türkiye'yle ekonomik ilişkileri geliştireceğiz, geliştirmek istiyoruz ve bu çerçevede Suriye'de daha fazla işbirliği yapacağız demek ne anlama gelmektedir? Halep'ten çetelerin çıkarılması gibi İdlip'ten çetelerin çıkarılması demektir. Rusya bunu dayatmaktadır. Türkiye yok, demektedir. Rusya bunun karşısında Türkiye'nin önüne ekonomik imkan ya da savaş tercihini koymaktadır. Türkiye mevcut durumda savaşamayacağına göre ekonomik bazı imkanlar elde ederek İdlip'ten çıkmanın yollarını arayacaktır. Ama bu kolay değildir. Koalisyon güçleri ve ABD gerçekten Türkiye'nin çıkmasına müsaade edecekler mi? Yine çetelerle kurulan ilişkiler Türkiye'nin böyle kolay çıkmasına müsaade edecek midir? Bunlar da gerçekten karmaşık sorulardır. Ama İdlip'te Rusya'nın ve Suriye'nin pozisyonunun daha güçlü olduğunu görmek gerekmektedir.

İdlip sorununda Kürtler öyle kolaylıkla ne Rusya'nın parçası olabilirler ne de Suriye'nin parçası olabilirler. Ne de ABD'nin politikalarını kabul ederler. Ancak gerçekten Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamını, Kuzey Suriye

“ Suriye'de gerçek bir çözüm olması için Suriye'nin geneliyle ilgili bir demokratik yaklaşım ortaya koymak gerekmektedir. Bu bakımdan Kuzey Suriye Federasyonu ve Rojava devrimcileri sadece Kuzey Suriye'deki değil Suriye'nin genelindeki halkların demokratik haklarını savunan, onların da demokratik Suriye içinde iradelerinin ortaya çıkmasını sağlayan bir demokratik anlayışla hareket etmek zorundadır. Mevcut iktidarla görüşmeler sürdürülürken bu temelde sürdürülmesi gereklidir. ”

Demokratik Federasyonu'nu kabul eden ve böyle bir politik yaklaşım içinde olan çevrelerle İdlip'te veya başka yerlerde ittifak yapabilirler. Bu açıdan Kürtlerin hemen İdlip'te Rusya'yla veya Suriye'yle işbirliği yapmasını beklememek gerekir. İşbirliği herkesle yapılabilir ama işbirliğinin koşulları Kürtlerin çıkarına olmak durumundadır. Yoksa Rusya'nın yaptığı gibi Efrîn'le ilişki içine girme, bunu Türkiye'ye şantaj olarak kullanma ve bu çerçevede Türkiye'ye Efrîn'i işgal etme yolunu açma karşılığında Suriye'nin birçok yerinde çeteleri etkisizleştirme politikasını yürütme gibi bir tarzı Kürtler bu süreçte kabul etmeyeceklerdir. Kendilerinin şantaj olarak kullanılmasını kabul etmeyeceklerdir. Ama Demokratik Kuzey Suriye Federasyonu'nun kabul edilmesi, Efrîn işgaline karşı çıkılması, Efrîn'in işgaline karşı ortak mücadele edilmesi çerçevesinde herkesle ilişki kurabilecek durumdadır.

ABD'nin İran'a karşı bir politik mücadele yürüttüğü açıktır. ABD yeni Ortadoğu politikasında Arapları daha etkin kullanmak istemektedir. Hatta Ortadoğu'da esas olarak Araplara dayanan bir politik çizgiye doğru yönelmektedir. Kuşkusuz bu Türkiye'yi tümden bırakmak anlamına gelmemektedir. Ama artık Türkiye Ortadoğu'da tek kullanılacak güç değildir. Araplarla Türkiye'yi dengelemek istemektedir. Bu açıdan Sünni Arap cephesinin, milliyetçi Arap cephesinin isteklerinden olan İran'ı sınırlama politikasını gündeme koymuştur. İran'ı sınırlama politikasının Ortadoğu politikalarıyla doğrudan bağı vardır. Sadece İsrail'le bağlantılı olarak görmemek lazım. Artık sadece İsrail değil, Arap etkenini de ABD'nin İran'a karşı tutumunda diğer bir etken olarak görmek gerekiyor. Bu çerçevede İran'ın Suriye'de etkisini sınırlamak istiyor. Bu konuda Rusya'yı kullanmak istiyor. Aslında Rusya'da bunu istiyor. Çünkü Rusya İran etkisizleşirse Suriye'de İran'ın yarattığı boşluğu kendisi dolduracak. Suriye rejimi üzerinde kendisi daha fazla etkili olacaktır. Bu açıdan Suriye'de İran'ın etkisini sınırlama politikası konusunda ABD ve Rusya politikaları örtüşmektedir.

İran konusunuda AB ile ABD arasında görüş ayrılıkları var

ABD esas olarak İran'ı Suriye'den çıkararak, Irak'tan çıkararak aslında İran'ı içerde sorunlarla boğuşan hale getirmek istiyor. Çünkü İran sürekli dışarda hamleler yaparak içteki muhalefeti etkisizleştiriyor. Milliyetçiliği ve şovenizmi şahlandırarak, ona seslenerek aslında iç sorunların üstünü örtme ve bastırma politikaları izliyor. ABD İran'ı Suriye'de, Irak'ta ve Yemen'de etkisizleştirerek kendi içine yöneltip sorunları ağırlaştırmak istiyor. Kuşkusuz bu konuda Avrupa Birliği ile ABD arasında bazı farklılıklar vardır. Çünkü Avrupa'nın İran'la ilişkileri daha fazladır. Almanya'nın ve Fransa'nın önemli yatırımları vardır. İngiltere'nin zaten tarihte İran'la çok köklü ilişkileri vardır. Bu yönüyle ikili politika izlemektedirler. Almanya'nın İran'la izlediği politika eskiden beri farklıdır. Almanya hiçbir zaman İran politikasında tamamen ABD'nin ve İngiltere'nin politikalarını benimsemedi. Daha baştan itibaren 'eleştirel diyalog' denen bir yaklaşımla İran'a yaklaştı. Yani hem eleştirilmesi hem de diyaloğun sürdürülmesi gibi bir ilişkinin içinde oldu. Bu da aslında İran'la ilişkileri sürdürmek anlamına geliyordu. Bilindiği gibi soğuk savaş döneminde de Almanya'nın Sovyetler Birliği'ne yönelik politikaları diğerlerinden biraz farklıydı. 'Ost politikon' denen yani Sovyetler'e biraz daha yumuşak yaklaşan politikalar içindeydi.

Almanya'nın Ortadoğu ve İslam ülkelerine yönelik politikaları her zaman Avrupa'nın diğer ülkeleriyle farklılık arz etmiştir. Bu yüz yıllık bir politik farklılıktır. Hatta yüz elli yıllık denilebilir. Bunun nedeni de şudur; İngiltere ve Fransa Ortadoğu ve İslam dünyasına önceden girmişlerdir. Buralarda etkili olmuşlardır. Bu açıdan Almanya geç emperyalist ülke olarak buralara girmek isteyince önünde engeller çıkmıştır. Bu durum karşısında Almanya İslam ülkeleri ve Ortadoğu'ya doğrudan girme imkanları bulamayınca, bu yollar önceden kapatılmış olduğundan bu defa Almanya bir taraftan ekonomik ilişkiler diğer taraftan da İslami kesimlerle iyi ilişkiler kurarak Ortadoğu ve İslam dünyasında etkili olmak istemiştir. Yakın tarihte bile İslami çevrelerle ilişkisi irdelenirse, diğer Avrupa ülkeleri ve ABD bazı İslami kesim ve ülkelerle ilişkilerini soğuk tutarken Almanya her zaman açık ya da örtülü biçimde İslami çevrelerle ilişki kurmuştur. Bu yönüyle Almanya'nın tutumunu biraz daha farklı ele almak gerekiyor.

Avrupa'yla ABD'nin İran'a yönelik çıkarları farklılaşıyor. Avrupa Birliği, ABD gibi İran'la tümden karşı karşıya gelmek istemiyor. Çünkü AB ülkeleri şunu da görüyor, ABD tümden İran'la sert bir çatışma içine girmiyor, girmeyecek. Kim ABD'yle İran'ın savaş içine gireceğini düşünüyorsa, ya da İran'da Irak'taki ve Suriye'deki gibi bir savaşın gelişeceğini düşünüyorsa ve İran'daki politikaya böyle bakıyor ve tutumlarını, adımlarını ve söylemlerini böyle belirliyorsa bu ciddi bir yanılgıdır. Böyle bir durum gerçekleşmeyecektir. Bu yönüyle İran'ın askeri güçlerle yıkılacağı ya da Suriye haline geleceğini düşünenler varsa bunlar kesinlikle yanılgı içindedirler. İran politikasını buna göre ele almamak gerekiyor. İran politikasını ABD'nin İran'ı çeşitli biçimlerde sıkıştırması temelinde hesaplamak gerekiyor. Böyle bakılırsa, askeri bir müdahaleye hazırlanma, askeri olarak İran'a darbe vurma ya da İran'da böyle askeri karışıklıklar bekleme yerine toplumsal hareketlerin olacağını beklenir, bu bakımdan İran'daki demokrasi güçleriyle, İran içindeki güçlerle ilişkileri geliştirilir ve bu temelde İran'ın demokratik değişimine güç vererek İran'ın ve diğer toplumsal güçlerin sorununu çözme politikası yürütülür. Kürt sorununa da böyle yaklaşmak lazım. Kürt güçleri İran'ın da Irak ve Suriye gibi savaş durumu yaşayacağı, oralarda olduğu gibi bize de fırsat doğar, gibi yaklaşımlarla ele alıp fırsatçı bir zihniyetle hareket etmeyi düşünürlerse büyük bir yanılgıyı içine düşmüş olurlar. Böyle yaklaşanlar İran'da politik mücadeleyi geliştiremezler, etkili kılamazlar.

Kim İran'da topluma dayalı demokratik devrim yapmak istiyorsa, İran'ın demokratikleşmesi temelinde sorunları çözmek istiyorsa o zaman politik yaklaşımlarını bir müdahale beklentisi üzerine değil, İran içindeki demokratik güçlerle ilişki içinde gelişecek siyasi gelişmelere müdahil olan, siyasi gelişmeler yön verebilen bir doğrultuda ortaya koymaları gerekmektedir. Bu konuda Kürt güçleri bir yanılgı içerisindedir. Kürt güçlerinin önemli bir bölümü böyle askeri bir müdahale bekliyor, bu çerçevede orada etkili olmak istiyor. Böyle yaklaşan Kürt güçleri kendilerini kandırırlar, kendilerini erkenden hedef yaparlar. Hatta İran'daki demokratik güçlerden koparlar. Dış güçlere bel bağlamak, dış güçlerle ilişkilenmek ya da İran'ı şiddetli bir savaş yoluyla değiştireceğini düşünmek aslında içerdeki demokratik güçlerle de ilişkiyi koparmaktır. Onlarla ilişkilerinin zayıflamasıdır, onlarla ilişki kuramama anlamına gelmektedir. Bu anlamda müdahale beklentisi ve dış güçlere dayanma anlayışı çok yanlış bir politikadır. Bu politikanın ve yaklaşımların kesinlikle değiştirilmesinde fayda vardır.

İran'a NATO çerçevesinde askeri bir müdahale sözkonusu değil

İran konusunda NATO ile ABD arasında ciddi bir fark yoktur. NATO'nun hakim gücü hala ABD'dir. ABD'nin desteği, gücü olmazsa NATO dağılır. Ortada NATO kalmaz. Bu bakımdan NATO içinde Almanya'nın, Fransa'nın ve başka ülkelerin farklı görüşleri olsa da sıra NATO'nun politikaları çerçevesinde bir tutum ortaya koymaya gelindiğinde ortak hareket ederler. Bu da esas olarak ABD politikaları doğrultusunda bir tutum olur. Ama İran'a müdahale NATO çerçevesinde görülmüyor. Zaten askeri bir müdahale söz konusu değildir. Bu yönüyle NATO'nun duruşu esas olarak ABD'yi destekler politika olur. NATO müdahil güç değildir. Ama NATO'nun tutumu ve duruşu İran'ın elini güçlendirmez. İran, Almanya ve Fransa bize şöyle olumlu yaklaşacak, diyor. Ama bu NATO'nun İran'a karşı farklı yaklaşacağı anlamına gelmez. NATO'da ortak tutum olur. NATO'nun ağırlığı ve gücü esas olarak ABD yanında olur.

ABD'yle Türkiye arasındaki ilişkilerde belirli sorunların ortaya çıkması soğuk savaş döneminin parametrelerinin, Birinci Dünya Savaşı sonrası kurulan Ortadoğu düzenin dayandığı ilişkilerin ve parametrelerin değişmesiyle ilgilidir. ABD bir dünya gücüdür. Bölgesel ve dünya politikaları yürütüyor. Ortadoğu'da sadece Türkiye'yle değil Araplarla ve İsrail'le, birçok çevreyle ilişkisi var. Türkiye ise Birinci Dünya Savaşı'nda kurulan Kürt soykırımına dayalı sistemin devam etmesini istiyor. Aynı parametrelerle yeni bir Ortadoğu düzenin kurulmasını istiyor. Hatta daha da ötesi Osmanlı döneminde olduğu gibi Arap dünyasında etkili olmayı hedefleyen bir politik yaklaşımı bulunmaktadır. Özellikle ekonomik olarak belli bir gelişme sağlaması temelinde Ortadoğu'yu kendi ekonomisinin sömürü alanı olarak görmek istiyor. Bu durum yeni bir Ortadoğu'yu hedefleyen, soğuk savaş dönemi ve 20. yüzyıldaki parametrelerin değişmesi temelinde Ortadoğu'da ilişkileri değiştirmek isteyen ABD'yle bırakalım kendini değiştirmeyi kendi statükosunu daha da pekiştirmek daha da etkili kılmak isteyen Türkiye arasında sorunlar yaşanıyor.

Soğuk savaş döneminde Türkiye çok önemli bir ülkeydi. Sovyetlere karşı NATO'nun ileri karakoluydu. NATO'nun en önemli ordusu olarak örgütlendirilmişti. Ama soğuk savaşın dağılmasından sonra ABD Arapları da belli düzeyde dikkate alan bir politika izledi. Özellikle Erdoğan'ın ABD'nin ve Avrupa Birliğinin politikalarına uyum göstermemesi, bu konuda çelişki yaşanmasından sonra ABD daha fazla Araplarla ilişki kurma, Araplarla Türkiye'yi dengeleme politikası yürütmeye başladı. Ama Türkiye bu konuda da eski Osmanlı anlayışını bırakmadı. Ya da soğuk savaş döneminde olduğu gibi yine Ortadoğu'da en etkili güç ben olayım, en temel işbirlikçi ben olayım, Ortadoğu benden sorulsun, Ortadoğu'ya benim üzerimden girilsin gibi kendisini dayatan yaklaşımlar ortaya çıkınca bu çelişki ortaya çıkarmıştır.

Öte yandan Türkiye Kürt politikası konusunda da ABD, Avrupa ve Arap ülkeleriyle çelişki içine girmiştir. Kürtler Başûrê Kurdistan'da belli bir kazanım elde etmişlerdir. Şimdi Rojava'da önemli bir kazanım elde etmişlerdir. Bütün bunlar Türkiye'nin Bakur'da Kürt soykırımına dayalı politikalarını tehdit etmektedir. Türk devletinin bir Kürt düşmanlığı vardır. Kürtleri soykırıma uğratma politikası var. Evet, Birinci Dünya Savaşı sonrası çıkarları gereği ve Sovyetleri sınırlamak açısından uluslararası güçler Türkiye'yi yanlarında tutmak için Türk devletinin bu soykırım politikasına izin vermişler, göz yummuşlar, hatta desteklemişlerdir. Ama şimdi durum değişmiş. Mevcut durumda Avrupa'nın, ABD'nin ya da başka güçlerin Türkiye'nin Kürt soykırım politikasına destek vermeleri çıkarlarına değildir. Çünkü onların böyle bir derdi yok, Türkiye'nin derdi var. Türkiye Kürtleri yok edip Kürdistan'ı Türk uluslaşması alanı haline getirmek istiyor. Avrupa'nın, ABD'nin, Rusya'nın böyle bir sorunu olabilir mi? Şimdi Türkiye başka güçlerin sorunu olmayan bir konuyu kendilerine dayatıyor. Bu da tabii çeşitli sorunlar ortaya çıkarıyor. Sorunların kaynağının esasını bu temelde görmek lazım.

Ortadoğu'da eski dengelerin yıkılması, yeni dengelerin arayışı, Türkiye'nin konumunun değişmesi, ABD'nin Türkiye'yi bırakmasa bile eskisi gibi çok fazla rol vermek istememesi ve Türkiye'nin Kürtlere yönelik Ortadoğu'daki politikasının ABD'nin politikalarıyla örtüşmemesi; daha doğrusu ABD'ye Kürt düşmanı politikalar dayatması, öte yandan da ABD'nin İran'la yaşadığı sorunlar karşısında Türkiye'nin engelleyici yaklaşımlarının olması, ABD'nin Suudi Arabistan ve diğer Arap ülkeleriyle ilişkileri ABD'yle Türkiye arasında sorunların yaşanmasını beraberinde getirmiştir. Ama bundan ABD'nin tümden Türkiye'yi bırakacağı gibi bir sonuç da çıkarılmamalıdır. ABD Türkiye'ye muhtaç değil ama Türkiye ABD'ye muhtaçtır. Bu yönüyle Türkiye'nin Rusya şantajını kullanmasının da bir sınırı vardır. Çünkü Türkiye NATO'dan çıkamaz. Türkiye'nin NATO'dan çıkma planı olamaz. Düşüncesi olamaz, böyle bir yaklaşımı da yoktur. Türkiye NATO içinde siyasi sınırlarını koruyabilmektedir. Dünyanın en riskli bölgesinde birçok sorun yaşayan Türkiye'nin NATO'dan çıkması kendisini daha büyük krizlerle karşı karşıya getirmesini doğurabilir. Hatta Türkiye'nin bütünlüğünü tehlikeye sokan bir durum olabilir. Bu nedenle Türkiye NATO'dan çıkmaz. Bu çerçevede NATO ABD ve Avrupa açısından Türkiye'nin aşırılıklarını frenleyen, kendilerine uygun olmayan politikalarını frenleyen bir rol oynamaktadır. Dikkat edilirse Türkiye ABD'ye, Almanya'ya ve Avrupa'ya bir şeyler söylemiştir. Erdoğan böyle demagojik söylemlerle kamuoyuna seslenmiştir. Fakat tek bir gün NATO'ya bir söz etmemiştir. NATO'yla ilişkileri sürdürmüştür. En son NATO Türkiye'nin güney sınırlarını güvenceye aldığını söyledi. Öte yandan bu kadar sorun yaşanırken ABD'nin bir askeri sorumlusu çıkıyor; bizim Türkiye'yle ilişkilerimiz sürüyor, iyi bir NATO ortağımızdır, diyor. Çünkü NATO çerçevesinde bu ilişkiler gerçekten sürmektedir.

NATO'nun Türkiye'yle ABD krizi açısından, İran krizi açısından çok farklı politikaları olamaz. Ama ABD'yle Türkiye'nin İran konusunda farklılıkları ortaya çıkmaktadır. Türkiye'yle İran başka konularda çatışırken Kürt sorunu konusunda birleşmektedirler. Şu anda da Türkiye'nin en temel sorunu Kürt sorunu olduğu için İran Türkiye'nin bu zayıflığını kullanarak Türkiye'nin ABD ve diğer güçlerle ortak hareket etmesini engellemeye çalışmaktadır. Bu yönüyle İran çok kurnaz bir politika izlemektedir. Türkiye'nin çok fazla gelişmesini istememekte ve Türkiye'nin güçlenmesine karşıdır, Türkiye'yi güçlendirecek adımlar kesinlikle atmaz. Ama zayıflıklarını kullanarak, bazı zayıflıklarına seslenerek ve kısmi göz kırpmalar yaparak Türkiye'nin ABD'yle çeşitli konularda ortak hareket etmesini engellemeye çalışır. İşte bunu da ABD görmüştür ve bundan rahatsız olmaktadır. Bu nedenle Sarraf ve Halk Bank olayını ciddi gündeme getirmiştir. Bu aslında Türkiye'ye İran konusunda ciddi bir uyarıyı ifade etmektedir. Herhalde bu uyarının bundan sonraki Türkiye İran ilişkilerinde şu veya bu düzeyde etkisi olacaktır. Türkiye'nin önceden olduğu gibi hem ABD'yle hem de NATO'yla sıkı ilişkiyi sürdürüp hem de ABD'nin politikalarını boşa çıkarmak için İran'la her türlü işbirliği içine girme yaklaşımını kabul etmeyeceklerdir.

Türk devletinin Kürt düşmanlığı ekonomisini bu noktaya getirmiştir

Türkiye'de yaşanan ekonomik krizin Rahip kriziyle alakası yoktur. Ekonomiyi kesinlikle krize sokan Kürt Özgürlük mücadelesidir. Kürt halkının ve demokrasi güçlerinin mücadelesidir. Türkiye'nin Ortadoğu savaş bataklığına girmesidir. Tüm bunlar Erdoğan'ı ekonomik kriz içine sokmuştur. Çünkü Suriye'yle savaş, Araplarla kavga, İran ve Irak'la gerilim Türkiye'nin ekonomik havza alanı olarak gördüğü bu alanlarda mal satmasını ve yatırımlar yapmasını engellemiştir. Kürt düşmanlığının ve bu savaş politikasının Türkiye ekonomisini bu noktaya getireceği belliydi. Nitekim bu noktaya getirmiştir. Yine savaşa büyük harcamalar yapılmaktadır. Suriye'deki çetelere bile milyarlarca dolar harcanmaktadır. Türkiye mültecilere şu kadar verdim diyor, asıl verdiği oraya değildir. mültecilere belki dillendirdiği rakamın onda birini bile vermemiştir. Ama çetelere dünyanın harcamasını yapmaktadır. Hatta mülteciler kendi ihtiyaçlarını kendileri karşılarken, Türkiye'ye ucuz işgücü olarak hizmet ederken, değil yük olmak Türkiye'ye destek olmuşlardır. Ama çetelere ilişki Türkiye'ye yük olmaktadır. Bütün bunların hepsi ekonomik krizi ortaya çıkarmıştır. Rahip krizi sadece bunun görünür hale gelmesini sağlamıştır. Aslında Rahip krizi de olmasaydı ekonomik kriz patlayacaktı. Zaten Devlet Bahçeli iki ay daha götüremeyiz, dedi. Bunun için erken seçim yaptılar. Hatta bir yönüyle Rahip krizi Türkiye'yi kurtardı. Zaten ekonomik kriz yaşayacaktı, Şimdi ekonomik krizi ABD, şu bu çıkardı diyerek, toplumu aldatarak kendini ayakta tutuyor. Ekonomik krizin Rahip sorunuyla alakası olduğunu söylemek Birinci Dünya Savaşı'nın bir prensin ölümüyle gerçekleştiğini söylemek kadar

“Irak'ta idari tedbir ve tavizlerle ne Sünniler sistem içinde tutulabilir, ne Kürtlerle sorun çözülebilir. Kürtlerle sorunun çözülmesi ve Sünnilerin sistem içine alınmasının yolu Irak'ın demokratikleşmesinden geçmektedir. Bu yönüyle aslında Irak'ta gelişme dinamiği olan güçler demokratik ulus anlayışına dayalı yerel demokratik özerkliği savunan güçlerdir. Bu zihniyetteki güçler Irak'ta çığ gibi büyüyebilir, gelişebilir. Gelecek bu zihniyete aittir.”

aldatıcıdır. Sırp Prensinin öldürülmesinin Birinci Dünya Savaşı'nın ortaya çıkmasında rolü neyse, Rahip krizini de bu çerçevede ele almak gerekmektedir.

Soğuk savaş sonrası, özellikle de Arap Baharı sonrası Erdoğan'ın izlediği politikalar çerçevesinde ABD'nin Ortadoğu'da yeni dengeler arayışı, düşündüğü Ortadoğu'da Türkiye'ye vermek istediği rol çerçevesindedir. Türkiye bu rolü kabul etme yerine ABD'nin öngördüğü Ortadoğu düzenine çomak olacak yaklaşımlar gösteriyor. Bunu yaparken esas işbirlikçinin kendisi olmasını dayatıyor. Ortadoğu'da böylece esas etken olmayı hedefliyor. Nitekim en iyi işbirlikçi ben olurum diyor. Senin en iyi jandarman ben olurum diyor. Bu tutumunun anti-emperyalist, anti-kapitalist bir yaklaşımla ne alakası olabilir. Ortadoğu'da dış güçler olmasın gibi bir yaklaşımı yok. Bu yönlü söylemleri tamamen iç kamuoyuna ve Ortadoğu halklarına yönelik aldatmayı ifade etmektedir. Aksine dış güçlerin esas işbirlikçisi ben olayım, diyor. ABD de diyor ki; eskisi gibi esas sen olmayacaksın, ben bunu dengeleyeceğim. Başka güçler de var, diyor. Türkiye de bunu kabul etmediğinden, yine kendi burjuvazisini geliştirmesi doğrultusunda Yeni Osmanlıcılık hayalleriyle Ortadoğu'da yeniden etkin olmak istediğinden aralarında çelişkiler çıkmaktadır.

“Irak'ın demokratikleşmesi açısından Şengal'in konumu da çok önemlidir. Şengal'in özerkliği kabul edilmeden, ne Irak ne de Başûrê Kurdistan demokratikleşebilir. Irak Şengal'in özerkliğini kabul etme yerine hakim olmak istiyor, KDP Şengal'in özerkliğini kabul etme yerine hakim olmak istiyor. Bu da onları demokratikleşme yerine daha otoriter ve merkeziyetçi olmaya götürüyor. Bu anlayışların da bırakılması gerekiyor. Bu yönüyle Şengal'in özerklik mücadelesi esas olarak da Irak'ın ve Başûr'un demokratikleşmesi mücadelesidir.”

Irak'ta demokratik bir sistem kurulmadıkça kaos sürecektir

Irak'ta DAİŞ önemli oranda geriletildi. Ancak bu, Irak'ta mevcut hükümetlerin güçlendiği anlamına gelmiyor. Çünkü sorun sadece DAİŞ değildir. Aksine DAİŞ'in geriletilmesi sorunları açığa çıkarmıştır. Nitekim Kürtlerle sorun hemen açığa çıkmıştır. Ve DAİŞ'in geriletilmesiyle birlikte iç sorunlar patlak vermiştir. DAİŞ'e karşı ortak davranırken DAİŞ'in geriletilmesiyle birlikte içerde muhalif güçler yeniden harekete geçmiştir. Öte yandan DAİŞ'in geriletilmesi Sünnilerin yenilgiye uğratılması anlamına gelmemektedir. Aksine Sünniler mevcut iktidara karşı tepkili ve öfkelidirler. DAİŞ'e karşı savaş bu tepki ve öfkeyi hafifletmemiş daha da ağırlaştırmıştır. Bu açıdan Irak'ta Sünnileri sistem içine almayan herhangi bir gücün istikrar getirmesi mümkün değildir. Bir taraftan ABD diğer taraftan Sadr, Suudi Arabistan ve diğer çevrelerle ilişkiye geçerek Sünnilerin muhalefetini yumuşatma ve onları sistem içine alma çabaları yürütmektedirler. Bu çabalarda ABD'nin de arabulucu olduğu kesindir. ABD Irak'ta İran'ın etkisini kırmak, hem de Sünnilerle ilişki içinde Irak'ta istikrar sağlamak açısından Irak'taki ilişkide olduğu Şiilerle Suudi Arabistan'ı ve Mısır'ı ilişkilendirerek Irak'ta kendilerine uygun siyasal sistem arayışı içerisindedirler. Ama bunun gerçekleşmesi kolay değildir. Özellikle demokratik bir zihniyete ulaşmadan bu projeler gerçekleşemez. Bu projeler ve düşünceler bir yönüyle Irak'ı siyasal istikrara kavuşturma açısından düşünülmüş ve ortaya konulmuş projelerdir. Ama bu projeler ancak demokratik zihniyetle pratiğe geçirilebilir. Bu yönüyle Irak'ta sorunların, çekişme ve çatışmaların devam edeceğini görmek gerekiyor.

Irak'ta demokratik bir sistem kurulmadığı müddetçe de bu kriz kaos hali devam edecektir. Demokratik sistem de öyle Avrupa ve dünyada egemen sınıfların kendi çıkarlarını korumayı sağlayan bir demokratik sistem anlayışı gibi olamaz. Ya da yapılan seçimde kim çoğunluk olursa onun hakim olacağı bir siyasal düzen de olamaz. Bu aslında ulus devlet anlayışının seçim sistemidir. Dört yılda bir seçim olacak, kim iktidar olursa o hakim olacak! Bu demokratik bir seçim sistemi değildir. Bu demokratik olmayan merkeziyetçi ulus devlet anlayışının seçim modelidir. Bu seçim modelinin, bu demokrasi anlayışının değişmesi gerekir. Bu açıdan ancak tüm farklılıkları gözeten, farklı etnik ve dinsel kesimlerin kendisini ifade ettiği demokratik ulus anlayışını esas alan ve bu demokratik ulus anlayışı temelinde yerel özerkliklere dayalı merkezi olmayan bir devlet sistemini hedefleyen bir demokratikleşme anlayışı Irak'ta çözüm bulabilir. Tabi ki demokrasiye duyarlı bir devletleşmeden söz ederken aslında merkeziyetçiliğin sınırlanarak yerel demokrasiye dayanan özerkliklerin güçlü hale geldiği yani ulus devlet anlayışının sınırlayıp devletin küçültüldüğü bir yönetim anlayışının gerçekleşmesi gerekiyor. Bunun dışında Irak'ı ekonomik ve siyasal istikrara kavuşturmak mümkün değildir.

Bu açıdan Kürtlerin konumu kilit konumdadır. Kürtlerin demokratik zihniyetle hareket etmesi gerekiyor. Kürtler devlet kurarak ya da mevcut devletçiklerini daha fazla Irak'tan kopararak sorunlarını çözemezler. Özgürlüğün esası demokrasiye dayanır. Demokrasinin derinleşmesine dayanır. Demokratikleşme Irak'ta gelişirse, Başûrê Kurdistan'da gelişirse o zaman Kürtler tüm temel demokratik haklarına kavuşurlar. Bu açıdan Kürtler sorunlarını çözmek ve en temel haklarına kavuşmak istiyorlarsa, hakimiyet ilişkisi olmadan bir Irak Başûrê Kurdistan ilişkisi kurulmak isteniyorsa bu Başûrê Kurdistan'ın demokratikleşmesine dayalı Irak'ın demokratikleşmesinden geçer. Aslında Başûrê Kurdistan'a dayalı Irak demokratikleştirilebilirdi. Kürt siyasi partileri Başûr'un demokratikleşmesini esas alsalardı, demokratikleşme temelinde sorunlara yaklaşsalardı bugün Irak'ın çehresi değişirdi. Şurayı askeri güçle kontrol edeyim, devlet olayım gibi yaklaşımlarla bırakalım Irak'ın demokratikleşmesine hizmeti Irak'ın daha otoriter, merkeziyetçi eğilimlere yönelmesine zemin olunmuştur. Hatta bu politikalarıyla ellerindeki çok önemli kazanımları kaybetmişlerdir. Bu gerçeklik bile Kürtler açısından Irak'ta kazanmanın yolunun ne olduğunu gözler önüne sermiştir. Bu bakımdan Kürtler Irak'ın demokratikleşmesini esas alan bir strateji izlerlerse çok kazanırlar. Irak'ın demokratikleşmesinden en fazla Kürtler kazançlı çıkar. Özellikle de demokratikleşme konusunda en fazla gelişmiş toplumun Kürtler olması da Irak'ta demokratikleşmenin Kürtlere çok şey kazandıracağını göstermektedir.

Şengal'in özerklik mücadelesi esas Irak'ın ve Başûr'un demokratikleşmesi mücadelesidir

Irak'ın demokratikleşmesi açısından Şengal'in konumu da çok önemlidir. Şengal'in özerkliği kabul edilmeden, ne Irak ne de Başûrê Kurdistan demokratikleşebilir. Irak Şengal'in özerkliğini kabul etme yerine hakim olmak istiyor, KDP Şengal'in özerkliğini kabul etme yerine hakim olmak istiyor. Bu da onları demokratikleşme yerine daha otoriter ve merkeziyetçi olmaya götürüyor. Bu anlayışların da bırakılması gerekiyor. Bu yönüyle Şengal'in özerklik mücadelesi esas olarak da Irak'ın ve Başûr'un demokratikleşmesi mücadelesidir. Bu açıdan kim Irak'ın, Başûrê Kurdistan'ın demokratikleşmesini istiyorsa Şengal'in özerliğine destek vermesi gerekiyor. Şengal bir model olabilir. Ama şu anda Başûrê Kurdistan'da da Irak'ta da demokratik eğilim güçlü değildir. Irak'ta Sünnileri sistem içine almak isteyen, Kürtleri sistem içinde tutmak isteyen bir eğilim gelişiyor ama bu idari tedbirlerle olacak, belirli tavizlerle gerçekleşecek bir durum değildir. İdari tedbir ve tavizlerle ne Sünniler sistem içinde tutulabilir, ne Kürtlerle sorun çözülebilir. Kürtlerle sorunun çözülmesi ve Sünnilerin sistem içine alınmasının yolu Irak'ın demokratikleşmesinden geçmektedir. Bu yönüyle aslında Irak'ta gelişme dinamiği olan güçler Demokratik Ulus anlayışına dayalı yerel demokratik özerkliği savunan güçlerdir. Bu zihniyetteki güçler Irak'ta çığ gibi büyüyebilir, gelişebilir. Gelecek bu zihniyete aittir, ama bu görülemiyor. Bunu söyleyenler bile söylediklerine çok fazla inanıp bu doğrultuda mücadele etmiyorlar. Hem böyle söylüyorlar hem damarlarında milliyetçilik oluyor, ulus devlet oluyor, askeri yolla şu-bu yolla daha fazla alan hakimiyeti sağlamak düşünülüyor. Bu da aslında Demokratik Ulusa ve yerel demokrasiye dayalı özerkliklerin, federatif bölgelerin olduğu gerçek anlamda demokratik bir Irak'ın geliştirilmesinde engelleyici oluyor. Demokratik Irak'ın gelişmesini sağlayamıyor. Bu da bugün olduğu gibi siyasi krizinde ağırlaşmasına ve bu temelde halkın ayağa kalkmasına yol açıyor.

Şunu söylemek gerekiyor. Rejime karşı gelişen toplumsal hareketleri kalkıp ABD'ye, İran'a şuna buna bağlamak çok gerçekçi değil. Temeli Irak'taki ekonomik ve siyasi sorunlardır. Sorunların ağırlaşması toplumsal hareketliliği ortaya çıkarmıştır. Çıktıktan sonra birileri yönlendirmek ister. Bu siyasetin doğal sonucudur. Herkes ortaya çıkan bir enerjiyi ve hareketliliği kendi lehinde kullanmak ister. Çünkü bu halk hareketlerinin enerjisi önemli bir enerjidir. Önemli bir güçtür. Her güç bunu kullanarak kendi politik hedeflerini gerçekleştirmek isteyebilir. Bu ayrı bir konudur. Bu böyledir diye oradaki eylemleri İran, ABD şu bu başlatmıştır şu bu tetiklemiştir, deyip buradaki toplumsal muhalefeti, halk hareketlerini dışa bağlamak yanlıştır. Bu yaklaşım doğru politik çözümleri getirmede, doğru mücadele araçlarını ortaya çıkarmada sorunlar yaratır. Doğru politik mücadele, doğru araçları ortaya çıkarmak açısından bu hareketlerin iç sorunlarından kaynaklanan demokratik hareketler olduğunu bilmek ve bu çerçevede demokratik program ve yaklaşımlarla bu hareketleri Irak'ın demokratikleşmesi çerçevesinde değerlendirmek ve ele almak gerekmektedir.

AB, seçimlerde AKP-MHP iktidarına destek vermiştir

24 Haziran seçimleri faşist diktatörlüğün pekiştirilme seçimleriydi. Ekonomik ve siyasal krizi ağırlaşması sonucu seçim gündeme geldi. Bu siyasi ve ekonomik kriz ortamında faşist diktatörlüğe meşruiyet kazandırılması gerekiyordu. 24 Haziran seçimleri herhangi bir iktidar değişikliği için yapılan ya da demokratik yarış temelinde yapılan bir seçim olmamıştır. Bu sadece içerde ve dışarda faşist diktatörlüğü meşrulaştırma seçimi olarak planlanmış ve öyle gerçekleşmiştir. Aslında tüm dünya da bu seçimlerin demokratik olmadığını görmektedir. Ama içerde bu seçimlerin demokratik olmadığını ortaya koyacak, faşizme karşı mücadele edecek etkili bir güç olmadığı için dış dünya da Erdoğan diktatörlüğünü, AKP-MHP faşizmini kabul etmek zorunda kalmıştır. Zaten daha seçim olmadan önce Almanya Erdoğan ve AKP iktidarıyla birlikte yürüyeceğini ortaya koymuştu. Böylelikle daha seçim öncesi AKP-MHP iktidarına güç ve destek verilmiştir. Bu konuda tabii ki AB'nin ekonomik çıkarları etkili olmuştur. Ekonomik çıkarlarını riske atmak istememektedirler. Türkiye seksen milyonluk önemli bir pazara ve yatırım alanına sahip büyük bir sömürü alanıdır. Bu açıdan bu güçler kolay kolay Türkiye'yi bırakmazlar, Türkiye'yi istikrarsızlığa sürüklemek istemezler. Kuşkusuz kendilerine yakın bir iktidarı olmasını isterler. Ama alternatif varsa isterler. Yoksa mevcut iktidarla çalışmayı esas alırlar. Avrupa bunu esas almıştır ve gerçekten de gayri meşru seçimin ve faşist diktatörlüğün meşrulaşmasında bunların tutumu da etkili olmuştur.

Diğer taraftan da seçimlerden sonra faşist diktatörlük kendi konumunu pekiştirip, faşist uygulamalarını arttırdığı halde Erdoğan iktidarıyla iyi ilişkiler kurmak isteme mesajlarını yoğunlaştırmışlardır. Aynı dönemde Almanya'da olduğu gibi bazı ülkelerde Kürt kurumlarına, yurtseverlerine, siyasi çevrelerine yönelik bir saldırı geliştirilmiştir. Bu aslında Avrupa'daki demokrasi anlayışının da, demokratik değerlerin de ne kadar sahte, ikiyüzlü ve sadece burjuvazinin çıkarlarını korumaya yönelik olduğunu bir daha göstermiştir. Bireyciliğe dayanan, toplumsallığı dağıtmaya dayalı, toplumsallıkla alakası olmayan dört yılda bir temsilcilerle mevcut sisteme meşruiyet kazandıran bu demokrasi anlayışının esas olarak egemenlere meşruiyet kazandıran ve onları koruyan bir anlayış olduğu ortaya çıkmıştır. Avrupa demokrasisinin esas olarak bu anlayış üzerinde şekillendiği görülmüştür. Yoksa Türkiye'de bugün faşizm halka, Kürtlere saldırıyor, soykırım politikası izliyor, işkence yapıyor, insanları tutukluyor. Hukuk bir tarafa bırakılmış, tamamen hukuk dışı bir sistem kurulmuş. Böyle bir faşizmin halk üzerindeki baskısına destek veriliyor ve cesaretlendiriyor. Baskısı bu yolla teşvik ediliyor. Gerçeklik buyken Avrupa Birliğinin, Almanya'nın demokratik değerlere sahip olduğunu kim söyleyebilir? Bu de-

mokratik değerlerin gerçek anlamda demokratik değerler olduğunu kim söyleyebilir? Dünyayı, toplumu aldatmaya yönelik bir demokrasi anlayışı bulunmaktadır. Bu demokrasi sadece egemenlerin çıkarlarını gözeten bir sistemi ifade etmektedir. Kendi çıkarlarını bir yerde eğer baskıcı, otoriter faşist rejim koruyorsa tercihini ondan yana yapmaktadırlar. Demokrasi güçlerini teşvik etmek yerine güncel yaklaşımlarla o gün kim güçlüyse -bu faşist diktatörlük de olabilir- onunla ilişki kurmaktadırlar. Bu politikaları en somut olarak Türkiye gerçeğinde gördük. Norveç Kürt siyasetçisini Türkiye'ye teslim etti. Danimarka tutukladı, Almanya'da her gün tutuklamalar ve baskılar var. Güya DAİŞ'e karşı olduklarını söylüyorlar, ama DAİŞ'e karşı en büyük mücadele veren YPJ-YPG'nin ve PYD'nin bayraklarını yasaklıyorlar. Bu kadar ikiyüzlü, bu kadar beli kemiksiz, bu kadar çıkarlara endeksli çirkin politika olabilir mi? Bu açıdan Türkiye'yle Avrupa ilişkilerini tamamen çıkara dayalı bir ilişki olarak görmek gerekiyor.

Mücadele dışında faşizmi geriletecek hiçbir etken yoktur

Avrupa şöyle demokratiktir, şöyle demokrasi vardır gibi yaklaşımlarla beklentiler içine girmemek gerekiyor. Bundan çıkarılacak sonuç tamamen demokrasi mücadelesinin halkın gücüne dayanarak geliştirilebileceğidir. Türkiye şu taraftan bu taraftan sıkıştırılır böylelikle baskıcı politikalardan vazgeçer biçimindeki yaklaşımlar tamamen kendini kandırma yaklaşımlarıdır. Faşizmi sadece mücadele geriletir. Mücadele dışında faşizmi geriletecek hiçbir etken yoktur. Ancak mücadele gelişir ve güçlenirse o zaman dış dünyadaki demokratikleşmeye hizmet edecek güçler, imkanlar değerlendirilebilir. Ama bunlar kesinlikle faşizme karşı içerde demokrasi mücadelesi etkili bir biçimde verilirse değerlendirilecek ve yararlanılacak imkanlardır. Yoksa mücadele etmeden, şuradan buradan beklenti içine girmek kesinlikle faşizme hizmet eden, diktatörlüğün sürmesini sağlayan duruşlardan ve yaklaşımlardan başka bir şey ifade etmez.

24 Haziran seçimleri faşizmin kurumlaşması ve kendini hakim kılması seçimleriydi. Nitekim 24 Haziran seçimleri ertesinde öyle bir cumhurbaşkanlığı kararnameleri yayınlandı ki dünyanın hiçbir yerinde görülmemiş, padişahların bile bu kadar yetkiyi, bir anda kullanmadığı yetkileri Erdoğan kendi eline geçirmiştir. Meclisin tümden etkisizleştiğini söyleyenler tamamen haklı çıkmışlardır. Artık ortada meclis falan kalmamıştır. Meclis tamamen bu faşist diktatörlüğün asma yaprağı haline getirilmiştir. Bunu kesinlikle böyle değerlendirmek gerekiyor. Sadece biçimsel olarak meclis vardır. Mecliste kalmanın anlamı çok yoktur. Ya da mecliste demokrasi mücadelesi açısından çok fazla şey yapılacağını öngörmek yanlıştır. Orayı iktidar sadece bir örtü, asma yaprağı olarak kullanıyorsa o zaman demokratik güçler de meclisi faşizme karşı demokratik mücadele için bir platform olarak görebilirler. Ama etkili bir platform olarak ve faşizme karşı mücadelenin en temel alanı olarak görme açısından değil. Mücadelenin bir parçası, hatta en küçük parçalarından biri olarak görülmesi gerekiyor. Artık Türkiye'de meclisin konumu böyledir. Meclisin konumunu böyle ele almadan doğru bir siyasal değerlendirme yapmak ve bu temelde de mücadele araçları ve eylemlerini doğru tespit etmek mümkün değildir.

Meclis asma yaprağı mıdır değil midir? Evet, asma yaprağıdır. Kesinlikle böyle öngörülmüştür ve böyle yürütülmektedir. Ama halk temsilcileri belli yerlerden oraya gelmişlerdir. Fakat yetkisi olmayan bir yere gelmişlerdir. Ama yine de halk temsilcileridir, halk temsilcileri olduklarını göstermeleri gerekmektedir. Halk temsilcileri olmayı hem mecliste hem dışarda göstermeleri gerekmektedir. Hatta halk temsilcilerinin topluma şunu söylemeleri gerekir; siz bizi gönderdiniz ama bu meclisin etkisi yoktur ve burada değiştirecek fazla bir şey yoktur. Burada siyaseti etkileme imkanları kalmamıştır, bunun bilinmesi, gerekir. Bu bakımdan mücadeleyi sokaklarda, meclis dışında yürütmek gerekiyor. Temsilcilerle halkın birlikte sokaklarda, meydanlarda bu mücadeleyi geliştirmeleri gerekiyor. Demokrasiye ancak böyle ulaşılabilir. Demokrasiye sahiplenme böyle olur. Bunun dışındaki her yaklaşım diktatörlüğün uzun sürmesine, diktatörlüğün halk üzerinde baskı yapmasına zemin sunar, denilmesi gerekiyor. Bu bakımdan Türkiye gerçeğinin çok doğru tespit edilmesi önemlidir. Bunu hemen hemen bugün birçok çevre söylüyor. Meclisin etkisiz kaldığını, asıl mücadelenin sokak ve meydanlarda yapılması gerektiğini söylüyor. Ama bunun gereklerini yerine getirmede yetersizlikler var. Bunu söyleyenler bile bunun gereklerini yerine getirmiyor. Bunun birinci yolu demokrasi güçlerinin ittifakıdır, anti-faşist ittifaktır. Tek tek faşizme karşı söylemde bulunmanın, faşizme karşı mücadele edeceğim demenin, mecliste imkan yoktur, sadece dışarda mücadele edilir demenin de anlamı yoktur. Bunların anlamlandırılması kesinlikle demokrasi ittifakı, anti-faşist ittifakla olur. Demokrasi ve anti-faşist ittifak olursa küçük büyük her türlü eylem etkili olur. Önemli olan en başta demokrasi güçlerinin ittifakını, ortak davranmasını ve duruşunu gerçekleştirmektir. Eğer Türkiye ve Kürdistan'da demokratik ittifak gerçekleştirilirse faşizmi geriletmek zor değildir.

Cumartesi Annelerinin çağrısı faşizme karşı mücadele çağrısıdır

Faşizm en zayıf durumdadır. Bu kadar baskı ve zulüm yapıyorsa bu faşizm zayıftır. Cumartesi Annelerine bile saldıran bir faşizm güçlü olabilir mi? Öğrencilere saldıran faşizm güçlü olabilir mi? Akademisyenleri tutuklayan faşizm güçlü olabilir mi? Kadınlara ve çocuklara saldıran faşizm güçlü olabilir mi? Bilmem Fetullahçıların eşiymiş, çocuğuymuş, onları bile cezalandırıyor. Bir ülkede ormanları yakarak mücadeleyi kazanmak isteyen faşizm güçlü olabilir mi? Bu yönüyle faşizm zayıf durumdadır. Faşizmin ayakta kalmasının nedeni güçlü olması değildir. Faşizm, özgürlük güçleri, faşizme karşı olması gereken güçler örgütlü olmadığı için, ortak hareket etmediği için ayakta kalıyor. Ortak hareket ederek, birçok eylem geliştirerek faşizm kısa sürede yenilgiye uğratabilirler. Çünkü faşizm güçsüzdür. Demokrasi güçlerinin meşruiyeti güçlüdür. Ahlaken vicdanen güçlüdürler. Ahlaken ve vicdanen güçlü olan güçler ahlaken, vicdanen ve meşru olmayan güçleri kısa sürede yenilgiye uğratırlar. Esas güç kaynağı ahlaki, vicdani ve meşru olmaktır, bu değerlere sahip olmaktır. Bu değerlere sahip olanlar faşizmi yenilgiye uğratırlar, kısa sürede etkisizleştirirler. Ama buna göre hareket edilmesi gerekiyor. Ortak mücadele etmeden faşizm geriletilemez. Bu bakımdan hiç kimse Kürtler dahil kendi programlarını dayatmamalıdırlar. Türkiye'nin demokratikleşmesi demek zaten Kürtlerin de Alevilerin de tüm toplumsal kesimlerin de sorunlarının çözümünün önünün açılması demektir. Bu bakımdan temel demokratik değerler, ilkeler ve ortak paydalar üzerinde bir ittifak ve mücadele geliştirilirse bu Kürt halkının özgürlüğünü de Alevilerin hak mücadelesini de, emekçilerin kapitalizme karşı mücadelesini de, kadınların erkek egemenlikçi sisteme karşı mücadelesini de güçlendirir.

Bu gerçeklikten hareket ederek bütün güçlerin faşizme karşı ortak tutum içine girmesi gerekiyor. Cumartesi Annelerinin çağrısı budur. Cumartesi Anneleri demokrasi güçlerine birlik çağrısı yapmışlardır. Birleşin ve ortak mücadele edin demişlerdir. Evet, kayıplara karşı mücadele ediyorlar, onun için 700. haftada herkesi meydanlara çağırmışlardır. Kayıplara karşı mücadele faşizme karşı mücadeledir. Faşizme karşı mücadele etmeden, kayıplara karşı mücadele edilebilir mi, kayıplar engellenebilir mi, faili meçhul cinayetler engellenebilir mi? Bu bakımdan Cumartesi Annelerinin çağrısı esas olarak faşizme karşı mücadele çağrısı olarak anlaşılmalıdır. Nitekim bu çağrıya herkes uymuş ve toplanmıştır. Çok farklı kesimler oraya gelmişlerdir. Cumartesi Anneleri zaten bunu sağlamak istemişlerdir. Düşman bunun için saldırmıştır. Düşman demokrasi güçlerinin birliğinin kendilerini yenilgiye uğratacağını görmüş ve saldırmışlardır. Faşizmin korkusu buysa o zaman bu faşizmin korkusunu güçlendirecek biçimde tüm demokrasi güçlerinin bir araya gelmesi, ortak platform oluşturması ve ortak eylemler gerçekleştirmesi gerekmektedir. Mücadele ancak bu çerçevede yürür.

> **Cumartesi Anneleri 700. haftada herkesi meydanlara çağırmışlardır. Kayıplara karşı mücadele faşizme karşı mücadeledir. Faşizme karşı mücadele etmeden, kayıplar engellenebilir mi, faili meçhul cinayetler engellenebilir mi? Bu bakımdan Cumartesi Annelerinin çağrısı esas olarak faşizme karşı mücadele çağrısı olarak anlaşılmalıdır. Nitekim bu çağrıya herkes uymuş ve toplanmıştır. Çok farklı kesimler oraya gelmişlerdir. Düşman, demokrasi güçlerinin birliğinin kendilerini yenilgiye uğratacağını görmüş ve bunun için saldırmıştır.**

Faşizm sadece gerilla mücadelesi ve ekonomik krizle yenilmez

Gerilla mücadelesi zaten yürüyor. Gerilla büyük fedakarlıkla mücadele yürütüyor. AKP-MHP faşizminin tümden hakim olmasını engelliyor. Faşizm bugün tümden Türkiye'de hakim değilse zayıf ve sallantılı durumdaysa mücadele sürdüğündendir. Özgürlük mücadelesi büyük bedeller ödenerek sürüyor. Bu faşizmi sarsıyor ve zayıf düşürüyor. Demokrasi güçlerinin bundan yararlanarak birliklerini yaratıp faşizmi yenilgiye uğratmaları gerekiyor. Faşizme karşı mücadele gelinen aşamada bütün demokrasi güçlerinin harekete geçirilmesiyle sağlanabilir. Faşizmin sadece gerilla mücadelesi ve ekonomik krizle yenilgiye uğratılmasını beklemek yanlıştır. Gerilla sarsar, ekonomik kriz sarsar zayıf duruma düşürür ama onu tümden yenilgiye uğratmak bütün demokrasi güçlerinin ortak mücadelesiyle sağlanır. Çünkü faşist iktidar, devletin bütün imkanlarını kullanarak, Türkiye'yi dünyaya pazarlayarak ayakta kalmaya çalışıyor. O bütün imkanlarını kullanıyor; canhıraş biçiminde direnerek ayakta kalmaya çalışıyorsa, o zaman böyle bir gerici direniş karşısında da tüm demokrasi güçlerinin ortak mücadelesini sağlayıp Türkiye'nin demokratikleşmesinin önünü açması gerekiyor.

Gerilla, bir taraftan mücadeleyi sürdürürken diğer taraftan Türkiye'deki devrimci demokrasi dinamiklerini de güçlendirip harekete geçirmeye çalışıyor. Diğer devrimci güçlerle ortak hareket etmeye çalışıyor. Halkların Birleşik Devrimci Hareketi (HBDH) Türkiye'deki en dinamik ve en etkili devrimci güçlerin bir araya getirilip faşizme karşı harekete geçirilmesi oluyor. Bu açıdan HBDH çok önemli bir mücadele platformudur. En devrimci ve radikal demokratik güçlerin bir araya getirilmesidir. Bu açıdan çok önemli bir gücü ifade etmektedir. Faşizme karşı mücadelenin motoru bunlardır. Bunlar olmasa şu anda faşizme karşı ayakta kalmak ve faşizme karşı demokratik mücadelenin zeminini bulmak mümkün değildir. Bugün gerilla ve HBDH içindeki güçler mücadele ederek faşizmi zayıflatıyorlar, geriletiyorlar; demokrasi güçlerinin mücadelesine imkan sağlıyorlar. Bunun görülmesi gerekiyor. Bu bakımdan da HBDH'yi önemsemek bu hareket içindeki güçlerin daha etkili ortaklaşmasını sağlamak ve bu devrimci potansiyeli etkili eylemlere çevirerek faşizmin sonunu yakınlaştırmak görevi bulunmaktadır. HBDH faşizme karşı mücadelede belli bir rol oynuyor. Gerilla ve HBDH bundan sonra da rolünü daha etkili oynamaya çalışarak faşizme darbeler vuracaktır. Faşizmin yenilgisi yakındır, kesin yenilecektir. Ama önemli olan daha büyük kayıplara uğramadan kısa sürede yenilgiye uğratmak, halka daha fazla acı çektirmesinin önüne geçmektir. Yoksa bu faşist iktidarın bu zihniyetiyle, bu politikasıyla ayakta kalması mümkün değildir.

Bu iktidar sadece Kürt düşmanı, demokrasi düşmanı, kadın düşmanı, şu-bu topluluk düşmanı değil bütün Türkiye düşmanıdır, bütün Türkiye'ye zarar vermektedir. Türkiye'yi tarihinin en tehlikeli krizlerin ve çıkmazların içine sokmuştur. Bu yönüyle Türkiye'nin tüm yurtseverleri de bu faşizme karşıdır, bu faşizmden kurtulmak isteyeceklerdir. Demokrasi güçleri Türkiye'nin tüm yurtsever güçlerini de yanına alarak faşizme karşı mücadeleyi geliştirip sonuç alabilirler. Bu açıdan hiç kimse bu iktidarı güçlü görmemelidir. Bu iktidar en zayıf dönemini yaşamaktadır. Demokrasi güçleri her bakımdan güçlü potansiyellere ve kazanma imkanlarına sahiplerdir. Yeter ki örgütlenip, ortak mücadele edilip faşizme karşı etkili eylemler geliştirilebilsinler.

Rojava Devrimi dünya halklarının dikkatini çekmiştir

Şu anda Ortadoğu'da Rojava Devrimi ve Rojava devrimci güçlerinin kurmaya yöneldiği sistem her kesimin dikkatini çekmektedir. Sadece Ortadoğu'da halklarının değil dünya halklarının dikkatini de çekmektedir. Nitekim birçok genç gelip Rojava'da savaşmaktadır. Rojava'da gerçekleşen devrime destek vermektedir. Kapitalizme ve sisteme karşı mücadeleyi Rojava pratiğinde somut hale getirmek istemektedirler. Rojava'da devrim sadece askeri bir hamle, ulusal ve siyasal devrim değildir. En önemlisi de bir toplumsal ve kültürel devrim gerçekleşmiştir. Kadın Özgürlükçü, Demokratik ve Ekolojik Toplum Paradigması'na dayalı Demokratik Sosyalizm ve bu temelde Demokratik Özerklik inşa edilmektedir. Demokratik özerk bir yaşam inşa edilmektedir. Kuzey Suriye Federasyonu demokratik özerk yaşamın şekillendiği bir federasyondur. Öyle devletçi bir sistem değildir, devletçik kurmak değildir. Yerel demokrasinin güçlendiği toplumun kendi kendini yönettiği bir demokratik sistemi ifade etmektedir. Şu açıktır, Rojava Devrimi, Kuzey Suriye Federasyonu ve demokratik özerk yaşam kendisini sadece silahlı güçle koruyamaz. Ancak toplumsal devrim ve demokratik devrim güçlü olursa topluma dayanarak kendi sistemini ayakta tutabilir. Yoksa küçük bir coğrafyada yaşayan bir halk sadece askeri güçlerle sonuç alamaz. Bu bakımdan mücadeleyi sadece askeri güçlere bırakmak bir yanılgıdır. Nitekim Efrîn'de sadece askeri güçlere dayanarak Efrîn korunmak istenmiştir. Bundan daha büyük yanlış olamaz. Evet, özsavunma güçleri önemlidir. Özsavunma güçlerinin direnişi önemlidir ama demokratik halk devrimlerinde özsavunma güçleri halkla birleşir ve halkla birlikte savaşırsa sonuç alabilirler. Halkla birlikte savaşmayan,

iç içe olmayan halkın savaş içine girmediği bir gerilla, silahlı güç savaşını başarıya götürmek mümkün değildir.

Devrimci halk savaşı sadece gerillanın savaşı değildir

İşgalci egemen güçlere, emperyalist kapitalist güçlere ve soykırımcı sömürgeci güçlere karşı direniş ancak savaşan halk gerçekliğiyle olabilir. Bir halk savaşıyla, devrimci halk savaşıyla olabilir. Devrimci halk savaşı sadece gerillanın savaşı değildir. Gerillanın yanında hatta esas olarak da halkın savaş içine sokulduğu bir savaş tarzıdır. Bunu da sağlatacak olanda toplumsal inşadır. Toplum ekonomik olarak, toplumsal ve kültürel olarak, adalet olarak, sağlık olarak, öz savunma olarak bir bütün olarak kendisi yaşamını inşa edip güçlü biçimde bir demokratik toplum gerçeği ortaya çıkaramazsa direniş güçlü olmaz, direniş sonuca gitmez. Bu yönüyle en başta da toplumsal devrimi güçlü tutmak, burada halkı güç yapacak bir çabanın, çalışmanın ve bir mücadelenin sahibi olmak gerekir. Savaş burada kazanılmadan askeri cephede kazanılamaz. Askeri cephede savaşın kazanılması toplumsal inşaya dayalı demokratik devrimin çok köklü biçimde yapılmasıyla bağlantılıdır. Bu gerçekliği görmek gerekir. Bu bakımdan demokratik devrim gerçekleşmeyecek, halka dayalı demokratik sistem olmayacak, halk örgütlü güç olmayacak, ekonomik sistem halkın demokratik komünal sistemi olarak örgütlenmeyecek, sağlık sistemi halkın olmayacak, eğitim sistemi halka dayanmayacak, sadece askeri güçlere dayanarak, ya da devletçi anlayışıyla topluma maaş vererek, topluma şu bu ekonomik imkan sunarak, dış bir saldırıya karşı koymak mümkün değildir. Bu gerçekliğin çok iyi görülmesi gerekmektedir. Bu açıdan Efrîn direnişinde çıkarılan dersler önemlidir. Çıkarılan dersler Fırat'ın doğusuna, Kuzey Suriye Federasyonu'na uygulanırsa her türlü saldırıyı boşa çıkarıp yenilgiye uğratmak mümkündür.

DAİŞ'e karşı mücadele sürüyor, DAİŞ esas olarak yenilmiştir. Ama DAİŞ Irak'ta ortaya çıkmıştır ama esas olarak Suriye'de kendisini güç yapmıştır. Öte yandan Suriye'de eskiden beri DAİŞ gibi unsurların çevrelerin güçlü olduğu alan güneydoğu Suriye'dir. Bu bakımdan güneydoğu Suriye'de Irak'a da dayanarak belli düzeyde varlığını sürdürmesi anlaşılır bir durumdur. Deyra Zor'dan da çıkarılmışlardır. Deyra Zor'la Irak arasında da önemli düzeyde çıkarılmışlardır. Belli düzeyde hala bu alanda da gücü vardır. Ama bu DAİŞ'in karakteriyle ilgilidir. DAİŞ bir yönüyle de güneydoğu Suriye ve onun sınırındaki Arap toplumuna dayanarak ayakta kalmıştır. Bundan sonra da belli düzeyde bu destek sürecektir. Buralardaki varlığı DAİŞ'in yenilmediği anlamına gelmiyor. Ama o alanlarda DAİŞ'e karşı mücadele bir süre daha sürecektir. Kaldı ki sorun sadece DAİŞ'in askeri yenilgisi değildir. DAİŞ'in tarih sahnesine çıktığı toplumsal kesimleri, kültürel zemini dönüştürüp zeminini ortadan kaldırmak gerekiyor. DAİŞ'i ortaya çıkaran toplumsal ve kültürel zeminini ortadan kaldırmadan, DAİŞ'in kendisini güçlendirdiği sorunları çözmeden DAİŞ yenilgiye uğratıldı, denilemez. Bu bakımdan sadece askeri anlamda yenilgiye uğrattık söylemi yanlıştır. DAİŞ'i esas olarak da kültürel, toplumsal zeminde yenilgiye uğratmak ve bir daha ortaya çıkmayacak bir toplumsal ve kültürel zemin yaratmak önemli olmaktadır.

Kuşkusuz Suriye'de bir taraftan DAİŞ'e karşı mücadele sürerken, rejim bir taraftan Türkiye'ye bağlı çetelere karşı mücadele yürütüken Suriye geneli açısından nasıl bir çözüm olacak çabaları da sürmektedir. Ama şu açıktır; hala Suriye'nin genelinde gerçek anlamda barış ve istikrarın sağlanacağı dengeler oluşmamıştır. Nitekim yakın zamanda bir Cenevre görüşmesi yapılacaktı. Cenevre görüşmesi temelinde Suriye'nin geneli için çözüm arayışı olacaktı. Rusya bunu uygun görmedi. Fransa uygun görmedi, zamansız, dedi. Yani hala Suriye'de diplomatik ve siyasi yollarla gerçek bir çözüm, kalıcı bir çözüm oluşacak dengeler ve siyasal durum oluşmamıştır. Eğer bir Cenevre görüşmesi olsaydı bu ancak sahada süren siyasal mücadelenin yansıması olacaktı. Bu mücadelenin oradaki görüşmeler sırasında orada sürdürülmesi anlamına gelecekti. Kuşkusuz bundan sonra da diplomatik ve siyasi çözüm arayışları olacaktır. Ama hala Suriye'de bir askeri mücadele sürmektedir. Bu mücadeleleri aynı zamanda diplomatik ve siyasal görüşmeler sonuç alınmasa da ilerde sonuç alacak dengeleri ve bu temelde siyasal ve diplomatik ilişkileri zemini ortaya çıkaracak mücadeleler olarak görmek gerekiyor. Astana, Cenevre ya da başka yerde yürütülen diplomatik ilişkiler ve görüşmeler alanda süren askeri ve siyasi mücadelenin yansımaları olmaktadır. Kuşkusuz sonuna kadar savaş olmayacak. Suriye bir çözüm sürecine girecektir. Nitekim giderek herkesin bir yeni Suriye anlayışı, çözüm politikası ve yaklaşımı ortaya çıkarmaktadır. Aslında bu bir yönüyle de önümüzdeki dönem mücadelesi giderek iç dengeleri sağlamaya yönelen siyasal ve askeri mücadeleden çok ortaya konulan projelerin mücadelesi olacaktır. Mücadelenin boyutu, karakteri değişecektir. Önceki mücadeleler dengelerde yer almak için güç olma mücadelesiydi. Birbirlerini geriletme mücadeleleriydi. O yönüyle öyle siyasal çözüm mücadeleleri, tartışmaları değildi. Gelinen aşamadaki mücadeleler ise her kesimin ortaya koyduğu Suriye projesinin mücadeleleri olarak kendini ortaya koyacaktır. Bir proje eksenli mücadeleler olarak görmek lazım. Görüşmeleri de bu çerçevede ele almak lazım.

> **Gerilla, bir taraftan mücadeleyi sürdürürken diğer taraftan Türkiye'deki devrimci demokrasi dinamiklerini de güçlendirip harekete geçirmeye çalışıyor. Diğer devrimci güçlerle ortak hareket etmeye çalışıyor. Halkların Birleşik Devrimci Hareketi (HBDH) Türkiye'deki en dinamik ve en etkili devrimci güçlerin bir araya getirilip faşizme karşı harekete geçirilmesi oluyor. Bu açıdan HBDH çok önemli bir mücadele platformudur. En devrimci ve radikal demokratik güçlerin bir araya getirilmesidir.**

Artık Suriye'yi eski anlayışla yönetmek mümkün değildir

Suriye devletiyle Rojava devrimci güçlerinin, Demokratik Suriye Federasyonu temsilcilerinin birçok defa resmi olmayan görüşmeleri olmuştur. Bu yönüyle hiçbir zaman Suriye devletiyle ilişkiler kesilmemiştir. Ancak anlayış olarak yakınlaşma olmamıştır. Suriye devleti hala eski zihniyet ve politikada ısrar ettiği için bu görüşmelerden sonuç alınmamıştır. Ancak Rojava devrimcileri, Kuzey Suriye Federasyonu zaten Suriye'nin birliği içinde bir çözüm aramaktadır. Yoksa ne Suriye'yi bölme amacı vardır, ne de Suriye'deki yeni sistemi sürekli savaş yaparak, tüm diğer güçlerin iradesini kırarak bir çözüm arayışı vardır. Böyle bir siyasi anlayışı da, mücadele anlayışı da yoktur. Bu açıdan Rojava devrimci güçleriyle, Kuzey Suriye Federasyonu temsilcileriyle rejim arasında görüşmelerin olması anlaşılır bir durumdur. Çünkü Rojava devrimcileri ve Kuzey Suriye Federasyonu sorunu her zaman görüşerek çözme yanlısı olmuştur. Suriye devleti de şunu görmüştür; Kezey Suriye Federasyonu ve Rojava devrimiyle askeri bir savaş yaparak askeri olarak yenilgiye uğratıp o bölgelere hakim olması mümkün değildir. Böyle bir politikayla şimdiye kadar belirli biçimde kendi konumunu güçlendiren ve diğer çeteler karşısında belli bir sonuç elde etmiş olsa da Rojava devrimcilerine karşı bu yönteme başvurulması tümden yıkılması ve dağılmasıyla sonuçlanır. Nasıl ki DAİŞ her kesime galebe çalıyordu ama sıra Kürt özgürlük güçleriyle demokrasi güçlerinin ortaklaştığı Demokratik Suriye Güçlerine gelince geriledi ve yenilgiye uğradıysa aynı akıbeti mevcut BAAS rejimi de Suriye'de yaşar. Bunu kesinlikle böyle görmek gerekiyor.

BAAS rejiminin ben güçlendim, tekrar şuraya buraya hakim olacağım demesi, böyle mesajlar vermesi kendini kandırmaktır, hatta bu yaklaşım kendisini tümden yenilgiye götüren ve ortadan kaldıran sonuçlar ortaya çıkarır. Bu görüşmeler ya da Demokratik Suriye Güçlerini, Kuzey Suriye Federasyonu temsilcilerini görüşmeye çağırma Suriye rejiminin, mevcut iktidarın Kuzey Suriye Federasyonu'nu zorla, şiddetle ezip, yenilgiye uğratıp yeniden hakim olma anlayışını bıraktığı ya da bu anlayışın sonuç vermeyeceğini görerek görüşmelere başladığı biçimde algılamak, anlamak gerekir. Kuşkusuz bu rejimin zihniyeti kolay kolay değişmez. Hala iktidarcı, merkeziyetçi, hegamonik anlayışını sürdürür, sürdürmek ister. Genlerinde bu düşünceler vardır. Ama Suriye çok değişmiştir. Suriye'de büyük değişiklikler yaşanmıştır. Bu nedenle artık Suriye'yi eski anlayışla yönetmek mümkün değildir. Suriye'de bu kadar yıkım olmuştur, ölüm olmuştur. Bu açıdan şöyle de düşünmemek lazım; Suriye'de Sünniler, Sünnilere dayanan örgütler yenildi diye mevcut iktidar, Sünni Arap toplumunu ya da bu savaşın yaşandığı alanlardaki toplumu eskisi gibi yönetemez, yöneteceğim diyemez. Bu bakımdan yeni Suriye kurulacaksa sadece Kürtlerin değil Sünni Arapların da taleplerini dikkate alan yeni bir demokratik Suriye olmalıdır. Suriye'de istikrar ancak böyle sağlanır. Bu açıdan Kuzey Suriye Federasyonu ve Kürtler sadece kendi haklarını savunarak yeni bir Suriye kuramaz. Suriye çok değişmiştir. Suriye'nin geneli için bir demokratikleşme projesi ortaya koyarlarsa Suriye'de gerçek bir çözüm olabilir. Suriye'de gerçek bir çözüm olması için Suriye'nin geneliyle ilgili bir demokratik yaklaşım ortaya koymak gerekmektedir. Bu bakımdan Kuzey Suriye Federasyonu ve Rojava devrimcileri sadece Kuzey Suriye'deki değil Suriye'nin bütün genelindeki halkların demokratik haklarını savunan, onların da demokratik Suriye içinde iradelerinin ortaya çıkmasını sağlayan bir demokratik anlayışla hareket etmek zorundadır. Mevcut iktidarla görüşmeler sürdürülürken bu temelde sürdürülmek gereklidir.

Suriye'nin demokratikleşmesi Ortadoğu'nun demokratikleşmesidir

Öte yandan Suriye rejimini güçlü görmemek lazım. Suriye rejimi zayıftır. Güçlü olan Demokratik Suriye Güçleri ve Federasyonu'dur. Bu bakımdan demokratik devrimci karakterinden fazla taviz vermemelidir. Kuşkusuz Suriye'nin birliğini savunmalıdır, Suriye'nin demokratikleşmesini savunmalıdır, Suriye'yi parçalayacak herhangi bir anlayış ve yaklaşım içinde olunmamalıdır. Suriye'nin tüm değerleri tüm Suriye halklarınındır. Petrolü de suyu da tüm Suriye halklarına aittir. Bu yönüyle petrol benim bölgemden çıkıyor, su benim bölgemden çıkıyor, akıyor diyerek buralarda ben hakim olacağım yaklaşımı göstermek doğru değildir. Ancak Suriye'nin otoriter, klasik ve merkezi yaklaşımını kabul etmemek, buna taviz vermemek, aksine onları değiştirerek yeni bir Suriye kurmak gerekmektedir. Asıl değişmesi gerekenler, geri adım atması gerekenler Rojava devrimci güçleri ve Kuzey Suriye Federasyonu değildir. Rejimin yeni sistem konusunda geri adım atması gerekmektedir. Suriye'nin demokratikleşmesi konusunda köklü adımları atması ve bu yönlü tavizler vermesi gerekmektedir.

Suriye Demokratik Güçleri böyle yaklaşırken tabii ki dış güçlerin ve bazı çevrelerin Suriye'yi parçalayan ya da Suriye'de mevcut hükümette yer alan bazı kesimleri dışlayan yaklaşımları kabul edilmemeli. Çünkü bu yaklaşımlar da Suriye'de istikrar ve barışı sağlamaz. Bu açıdan barış ve istikrar mevcut rejime dayanan toplumsal kesimlerin de mevcut rejimle ilişkileri olan siyasal kesimlerin de demokratik temelde kendilerini var edeceği, bu Suriye bizim Suriye diyebilecekleri yeni bir demokratik Suriye projesi düşünmek gerekiyor. Yeni Suriye hayali, yeni Suriye perspektifi, yeni Suriye projesi tamamen Suriye'deki bütün güçleri içine çeken ve demokratik temelde bu sistemin parçası haline getiren bir siyasi yaklaşımı içermeli.

Suriye'nin demokratikleşmesi demek aslında bütün Ortadoğu'nun demokratikleşmesi demektir. Zaten Türkiye bu nedenle Efrîn'e saldırmıştır. Bu nedenle Rojava devrimi ve Kuzey Suriye Demokratik Federasyonu düşmanlığı yapmaktadır. Çünkü Suriye demokratikleştiğinde Türkiye'deki mevcut otoriter sistemin de ayakta kalamayacağını, demokratikleşmek ve Kürt sorununu çözmek zorunda kalacağını düşünerek Suriye'nin demokratikleşmesine ve Kürtlerin özgür ve demokratik yaşamına düşmanlık yapmaktadır. Bu bakımdan Suriye'de demokratikleşme mücadelesi sadece Suriye halklarını demokratik sistem içinde özgür yaşatma mücadelesi değil; aynı zamanda Demokratik Ortadoğu ve Demokratik Türkiye mücadelesi anlamına gelmektedir.

■■■

Zeki Yoldaş, Önder Apo'nun özgürlük çizgisini Êzidîlere taşırmanın öncüsü olmuştur

Duran Kalkan

Dünyanın dört bir yanındaki Êzidî Kürt toplumu, özellikle gençliği, bütün Kürt gençliği bu kırk yıl yemeden, içmeden, yorulmadan, usanmadan özgürlük için dervişane savaşan bu öncüsünü, önderini, özgürlük savaşçısını unutmayacaktır. Onu daha iyi anlayacak, özümseyecek, izinde daha güçlü yürüyecektir. Zeki Yoldaşın anısına, özgürlük bilincini, örgütlülüğünü daha çok geliştirecek, toplumun ve kendisinin özgürlük ve demokrasi bilinciyle örgütlenmesi ve eğitilmesini daha çok var edecektir. Biz buna inanıyoruz.

15 Ağustos günü TC savaş uçaklarının Şengal'i bombalaması olayında kırk yıldır Özgürlük Mücadelesi'nin saflarında bulunan Zeki Şengalî Yoldaş'ı şehit vermiş bulunuyoruz. Daha önce yaşanmış olan bir katliamın yıldönümünün anma toplantısından dönerken düşman uçakları vuruyor. Böylece içinde Zeki Yoldaş'ın da bulunduğu, sayısı tam netleştirilmemiş sivil bir topluluk şehit düşüyor. Zeki Yoldaş ve birlikte şehit düşen yoldaşlar, 15 Ağustos Atılımı'nın 35. yılına girerken şehit düştüler. Daha önce Dersim'de şehit düşen Atakan yoldaşların şahadetinin bir devamı olarak bu olay gerçekleşti. Bu şehitlerimizi 15 Ağustos direniş ruhuyla saygı ve minnetle anıyoruz; anılarını yaşatma, amaçlarını başarma sözümüzü bir kere daha yineliyoruz.

Günlük ağır çarpışmalarla geçen, oldukça yoğun bir mücadele süreci içerisinde olduğumuz açıktır. Hareket ve halk olarak nasıl amansız bir savaş içerisinde olduğumuz ortadadır. Her gün birçok alanda çarpışma yaşanıyor. Her gün büyük bedeller ödeyerek, zorlu bir mücadele yürüterek, hareket ve halk olarak özgürlük irademizi koruyabiliyoruz. Bunlar günlük yaşadığımız gerçeklerdir. İçinde bulunduğumuz dünya gerçekliğinde eğer halk olarak var olmak ve özgürce yaşamak istiyorsak bu biçimde bir mücadele yürütmemizi ve bu mücadelenin gerektirdiği bedeli ödememizi bizden istiyor. Kuşkusuz, ödenen bedel çok ağırdır. Öyle hafife alınacak, kolay ifade edilecek bir durum değildir. Fakat içinde bulunduğumuz dünyada var ve özgür olabilmemiz bunu gerektiriyor. Bununla var olabiliyoruz, özgür olabiliyoruz. O bakımdan da ödenen bedeller, yaşanan acılar, dökülen kan kuşkusuz boşa gitmiyor. Bu, Hareket ve halk olarak bizi daha çok biliyor, eğitiyor, örgütlüyor, yaşam hakikatine, doğru yaşam gerçeğine daha fazla ulaştırıyor. Kuşkusuz ödenen bedel ağır geliyor ama bundan şikayetçi değiliz. Böyle bir bedeli bilerek, özgürce var olmanın ve yaşamanın bir gereği olduğunu görüp ona inanarak onu ödüyoruz. Daha kötüsü bu gerçeğin bilincine ulaşmamak ya da ulaşıp da istediği bedeli ödeyememek, böyle bir bedel ödeyip var olma iradesini, inancını gösterememek, dolayısıyla da köleleşmek, erimek, baskı, sömürü ve terör altında ezilmek, böylece tarihten silinip gitmek olduğunu biliyoruz. Daha kötüsünün kölelik, teslimiyet, ihanet olduğunu, 40 yıllık büyük mücadelenin öğretici gerçeğinin ateşi temelinde çok daha iyi anlamış, öğrenmiş bulunuyoruz.

Önder Apo gerçeği, çizgisi, geliştirdiği mücadele bu konuda bize doğruları, gerçekleri, yaşam hakikatini tüm yönleri ve boyutlarıyla daha iyi öğretmiş bulunuyor. Önder Apo bize hep bu sözü öğütledi: "Bedelin ağır olduğundan korkmamak gerekir, yeter ki o bedel doğru yerde kullanılsın, anlamlı kullanılsın, dolayısıyla özgür yaşamın gelişimine yol açsın. Korkulması gereken, varlık ve özgürlük için mücadele edememektir. Böyle bir mücadelenin gereğini görememektir. Böyle bir mücadelenin istediği bedeli ödeyememektir." Özgürlük için kan dökülüyor olmasından değil, özgürce var olma ve yaşam mücadelesinin istediği kanı dökememekten, bedeli ödeyememekten korkmak gerektiğini söyledi. Hareket ve halk olarak böyle bir öğretiyle eğitildik. Bunun gereklerini de mümkün olduğunca doğru yol ve yöntemlerle yerine getirmeye çalışıyoruz. Belki hatamız çok, eksiğimiz fazla, dolayısıyla ödediğimiz bedel çok oluyor ama yine de özgürce varoluşun ve yaşamın bizden istediği bedeli ödeme iradesini, cüretini, cesaretini, fedakarlığını gösteriyoruz.

Kürdistan halkı, gençleri, kadınları, bunların öncülüğünü yapan Kürdistan Özgürlük Hareketi olarak böyle bir mücadeleyi yürütmekten ve sürekli geliştirmekten geri kalmıyoruz. Aslında doğru yolda olduğumuz, yaşam hakikatinin gereklerine göre hareket ettiğimiz açık bir gerçek oluyor. Tabii hata ve eksikliklerin, bedeli daha da ağırlaştırması üzerinde durduğumuz, tartıştığımız esas husus oluyor. Önder Apo'nun eleştirileri bu noktada yoğunlaşıyor. Bizim eleştiri-özeleştiri yaklaşımımız, doğruyu anlama ve uygulama, amaçlı çabamız işte bu nokta üzerinde yoğunlaşıyor. Yürüttüğümüz mücadelenin gerekliliğinden, haklılığından, sonuçlarının Kürt halkı ve insanlık için ön açıcı, var edici olduğundan hiçbir kuşku duymuyoruz. Tartışmalarımız bu nokta üzerinde değildir. Böyle bir mücadeleden dolayı acı ve üzüntü yaşamak, bedel ödemek bizi zorlamıyor, zorlayıcı olan yerinde olmayan, hak etmediğimiz türdeki bedel ödeme oluyor. Bunları tartışıyoruz, değerlendiriyoruz. Bu bakımdan özgürlük mücadelemizin gerçeği ve gereği ne kadar yalınsa, açıksa, anlaşılırsa, böyle bir mücadeleyi doğru yürütme gereği de, dolayısıyla mücadelede yaşanan hata ve eksikliklerin zorlayıcılığı da o kadar açık bir gerçek oluyor. Bunun da anlaşılmayan bir yanı yoktur.

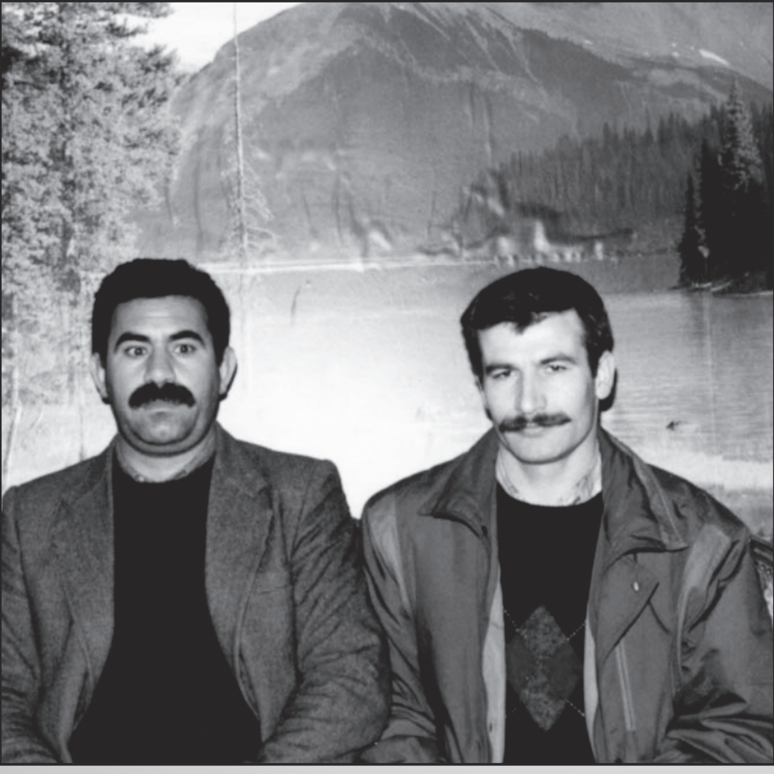
Bu bakımdan öyle bir süreç, günlük olarak öyle bir mücadele ateşi içindeyiz ki doğruyu görmemek, gerçeği anlamamak, buna göre doğru duygu, düşünce irade sahibi olmamak diye bir şey kesinlikle söz konusu olamaz. Bunun için yaşam gerçeğimizi anlayamamak, onun gerekleriyle donanamamak diye bir şey söz konusu değildir. Sorun böyle konmamalıdır, böyle anlaşılmamalıdır. İşte her gün yaşadıklarımız çok yalın bir biçimde ortadadır. Zeki Şengalî Yoldaş gerçeği de ortadadır. Bir 15 Ağustos günü uçaklarını kaldırarak faşist DAİŞ çetelerinin soykırım yapmak istediği ama kahraman gerilla güçlerimiz tarafından engellenen Şengal dağlarını, şehirlerini bombalama gerçeği de ortadadır. Bu gerçeklerin anlaşılmayacak bir yanı var mıdır? Öyle kapalı, örtülü, karanlık yönleri bulunuyor mu? Kesinlikle öyle değildir. Bunlar, 'Güneşin balçıkla sıvanmaması' gibi son derece yalın ve açık gerçeklerdir. O halde, bu gerçeklikleri anlayamamak diye bir şey söz konusu olamaz.

DAİŞ'in yapamadığını Irak ve TC hükümetleri yapmaya çalışıyor

Düşman iddiaları ortadadır. Zeki Yoldaş, üç aydır MİT tarafından takip altında tutuluyormuş. Peki takip eden kimdi? Alana nasıl girdi? Kimlerden destek aldı? Şengal direniş birliklerinin denetimi altına alınmış, özgürleştirilmiş bir toprak parçasında yaşayan Zeki Yoldaş'ı nasıl takip ediyordu? Bunu bilmemiz ve anlamamız lazım. Düşman bu kadar yoğun ve incelikli çalışıyorsa, bizim de en az düşman kadar var olmak ve özgür yaşamak için daha yoğun, iddialı, incelikli çalışmamız lazımdır. Kendi yaşam hakikatimize ulaşmamız gereklidir. Düşünebiliyor musunuz, bir gün önce yani 14 Ağustos günü Irak'ın başbakanı Türkiye'ye gidiyor, 15 Ağustos'ta da Türk savaş uçakları Şengal'i bombalıyor. Bir taziyeden dönen halk konvoyunu havadan en ağır bombardıman uçaklarıyla vuruyor. Peki burada hak, adalet diye bir şey ortada var mıdır? Yine aynı Irak başbakanı, DAİŞ'in Kürt halkına, Şengal halkına dönük soykırım saldırıları yaptığında o soykırımı durduran HPG ve YJA-Star birlikleri için, "4 Ağustos 2014 günü HPG ve YJA-Star birlikleri DAİŞ faşizmini ezdi, insanlığın onurunu kurtardılar" dedi. Peki, bu sözlere ne oldu, ne çabuk unutuldu? Şimdi DAİŞ'in yapamadığını, tamamlayamadığını çok açık ki mevcut Irak ve TC hükümetleri yapmaya, tamamlamaya çalışıyor.

MİT'in Başûrê Kurdistan'da -başta KDP olmak üzere- yerel güçlerin istihbarat örgütleriyle çok sıkı ilişki ve işbirliği içerisinde çalıştıklarını biz çok iyi biliyoruz. O halde KDP istihbaratı Parastin ne yapıyor, nerededir? Böyle bir katliamın neresinde bulunuyor? YNK'nin istihbarat örgütünün böyle bir katliam düzenlenirken onun içindeki payı nedir? Bunun sorulması, sorgulanması gereklidir. Unutmayalım ki, tam Ermeni Soykırımı gününün yıldönümünde 24 Nisan 2017'de TC uçakları yine Şengal'i, Rojava'nın Qereçox bölgesini bombaladı. Şimdi de bir 15 Ağustos günü tekrar Şengal'i bombalıyor.

Zeki Şengalî Yoldaş, DAİŞ'in Şengal'deki Êzidî Kürt halkı için soykırım fermanı çıkartışının ardından, bu soykırımı önlemek için giden devrimcilerden, yurtseverlerden birisi oldu. HPG ve YJA-Star komutan ve savaşçı güçleriyle birlikte, Şengal'in Êzidî Kürt toplumunu soykırımdan kurtarmak ve bir daha soykırım gibi insanlık suçu, insanlık vahşeti bir durumla karşı karşıya gelmemesi için dört yıldır canla başla çalıştı. Bütün enerjisini, gücünü, yaşamını böyle bir çabaya harcadı. Êzidî Kürtlüğünün Şengal'de 21. yüzyılın başında yeni bir katliam ve soykırım yaşamasını engelledi. Şimdi Zeki Yoldaş'ı katledenler, DAİŞ faşizminin Şengal'in Êzidî Kürtlüğünü katletmesi, soykırıma uğratmasının aynısını yapmıyorlar mı? DAİŞ'in Şengal'de

Zeki Yoldaş, Şengal'deki "Özgür Kürt" örgütlenmesine öncülük etti, toplumun tüm kesimleriyle ilgilendi. Kültürel, etnik, dini, milli ve toplumun ileri gelenleriyle olduğu kadar; en yoksul halk kesimleriyle, işçiyle, emekçiyle, çobanla, gençle, kadınla, herkesle ilgili oldu. Önder Apo'nun geliştirdiği özgürlük çizgisini, özgürlük felsefesini ve ideolojisini anladığı ve öğrendiği kadar başkalarına da anlatmaya, onları bilinçlendirip eğitmeye ve örgütlemeye çalıştı.

yapamadığını, başaramadığını başarmış olmuyorlar mı? Bu çok nettir. DAİŞ'in Şengal'de yapamadığını, bugün AKP-MHP faşizmi yapıyor. Şengal Êzidî Kürtlüğünü katliamdan, soykırımdan geçirmeye çalışıyor ve bunu kendine hak görüyor. Hiç kimseden de karşı bir ses çıkmıyor. Birçok çevre bu gerçeği önceden bilmelerine rağmen engel olucu hiçbir tutum göstermiyorlar.

Özgürce yaşayabilmek için sömürgeci-soykırımcı gerçekliği doğru anlamak gerekiyor

Türkiye cumhurbaşkanıyla, Irak'ın başbakanı bir gün önce görüşmeler, pazarlıklar yapıyorlar. Bir gün sonra Şengal'in Êzidî Kürtlüğünü soykırımdan kurtarmak ve onları özgür, demokratik bir yaşam bilinci ve örgütlülüğü içinde tutmak için hayatını ortaya koymuş olan Zeki Yoldaş gibi büyük özgürlük savaşçısını katlediyorlar. Belli ki bu katliamın pazarlığını yapıyorlar. Çok açık, aleni bir biçimde böyle bir pazarlığın yapıldığı görülüyor. Demek ki Kürt düşmanı, Kürt karşıtı sömürgeci-soykırımcı zihniyet ve siyaset devam ediyor. Kim olurlarsa olsunlar, adları ne olursa olsun, ister Haydar Ebadi olur, ister DAİŞ olur, ister Tayyip Erdoğan olur, AKP-MHP faşizmi olur, fazla bir farkı yoktur. Kürtler ve dünyadaki özgürlük, eşitlik karşısında duruşları, varlıkları aynıdır. Soykırımcıdırlar, zalimdirler, katliamcıdırlar. İsim farklılığı, yaptıkları işte herhangi bir farklılık ortaya çıkarmıyor. Bu gerçeğin doğru anlaşılması önemlidir. Var olabilmek ve özgürce yaşayabilmek için bu düşman gerçekliğini, günümüz dünya gerçekliğini, sömürgecilik ve soykırımcılık denen gerçekliği doğru anlamalıyız. Var olabilmek, özgürce yaşayabilmek, bunun gerektirdiği irade, cesaret ve fedakarlığı gösterebilmek için her şeyden önce sömürgeci-soykırımcı gerçekliği, düşman gerçekliğini doğru anlamamız gerekiyor. Kürdistan'a dayatılan katliamları, soykırımı, sömürgeciliği tarihsel bağlarıyla, küresel boyutlarıyla, iktidarcı-devletçi sistem ve kapitalist modernite düzeninin çerçevesindeki ilişkileriyle doğru ve tam anlamalıyız. Onun karşısında duracak, mücadele edecek, var olacak bir irade, inanç, cesaret, direnç, güç gösterebilmemiz için önce doğru anlamamız lazım. Ondan sonra da etkili duruş ve mücadele önemlidir.

Bizde zafiyet burada ortaya çıkıyor. Dolayısıyla düşman gerçeğini, onun dayatmalarını doğru anlayamıyoruz. Herkesi kendimiz gibi sanıyoruz. Bu büyük bir eksiklik, hata ve yanılgıdır. Kendimizi aldatma, yanıltma durumundan kurtarmamız lazım. Birisi 'ben sana düşmanım' derse, sen de 'düşman olma' diyebilirsin, ya da onu düşman olmayan noktaya getiremeyebilirsin de; düşmanlık yapmak istiyorsa, en azından sen ona düşmanlık yapmasan bile, sana düşmanlık yapmak isteyenin zarar vericiliğini engelleyebilecek bir tutum, davranış göstermek zorundasın. Var olabilmek, ayakta kalabilmek, özgürce yaşayabilmek için bu gereklidir. Dahası, düşmanlık da yapabilmek gereklidir. Bizde sorunlar biraz burada ortaya çıkıyor.

İktidarcı-devletçi, erkek egemen devletçi uygarlık düzeninin karşısında; ezileni, katledileni, baskı altında olanı, "Bu baskılar biraz son bulsun da biz de yaşayalım" diyor ve "Yaşam bizim hakkımız değil mi?" diye soruyor. Önder Apo "Buna hakkınız olabilir, böyle bir istekte bulunabilirsiniz de, ama istemek ayrı, böyle bir şeye ulaşmak ayrıdır" dedi. İsteyebilirsin, yaşamak hakkın da olabilir, ama çevre sana yaşama fırsatı, izni veriyor mu? Bir defa ona bakacaksın. Vermiyorsa ve sen yaşamakta iddialı ve ısrarlıysan o zaman, "Nasıl yaşamalı?" sorusuna cevap bulacaksın. Hem çevre sana yaşama hakkı vermesin, hem de sen nasıl yaşayacağının sorusunu kendine sormayacaksın, yaşamın gerektirdiği yol-yöntemleri bulmayacaksın. Bunlar sorulmadığında ve gerekleri yerine getirilmediğinde o zaman yaşayamazsın. Sana yaşam hakkı tanımayan gerçeklik seni yok eder. Eğer yok olmak istemiyorsan o zaman bu gerçekliği de, onu nasıl etkisiz kılacağını da doğru göreceksin, anlayacaksın, doğru yaşam tarzı geliştireceksin. Politik-askeri güç olacaksın, doğru ilişkiler kuracaksın, özgücünü geliştireceksin, kendini savunmayı bileceksin.

Celladı kurtarıcı sanmak kadar tehlikeli bir yanılgı yoktur

Şengal'de Zeki Yoldaş'ın yürüttüğü mücadeleyle hep bir çözüm bulunmaya çalışıldı. 'Zayıf, katliam altında soykırıma uğrayan bir toplum buradan nasıl kurtulacak, kendisini nasıl güvenceye alacak?' Hep onun arayışı içinde olundu ve bugün Zeki Yoldaş'ı katleden Bağdat yönetiminin de durumu net olarak görüldü. Ne kadar büyük bir yanılgı değil mi? Celladı kurtarıcı gibi sanmak kadar tehlikeli bir yanılgı yoktur. Ne yazık ki, çoğunlukla yaşadığımız gerçeklik bu oluyor. Birisi karşımızda cellat olarak duruyor, biz ise dostumuz, kurtarıcımız, koruyucumuz, güvencemiz olduğunu sanıyoruz. Öyle sanmasak bile öyle olsun istiyoruz ama değildir. Değilse, o zaman gerçeğe göre hareket edeceksin. Ona göre çözüm, çare arayacaksın.

Mevcut politik duruşun sonuçlarının nereye götürdüğü ortadadır. Kurtlar sofrasındayız ama 'kurtlar sofrasında nasıl durulur, nasıl yaşanılır?' Bu soruları kendimize sormaktan ve cevap vermekten uzağız. O halde nasıl var olacağız? Yaşam böyle olmuyor, dünya gerçekliği gün gibi açıktır. Kendimizi yanıltmaktan, aldatmaktan, kandırmaktan kurtulalım. Bu dünyayı iyi tanıyalım, tarihsel bağlantılarını iyi görelim, gerçekten de var olmak ve özgür yaşam için nasıl olmamız gerektiği bilincine doğru ve yeterli varalım. Başkalarına bel bağlayarak, onlardan güç-destek alacağını düşünerek var olacağını, özgür yaşayacağını sanmak kadar daha ağır bir yanılgı yoktur. O halde öyle olmayalım. Hem dünya gerçekliği hem de Kürdistan üzerinde egemenlik kuran güçlerin gerçekliği ortadadır.

Ulus devlet milliyetçiliği Kürt düşmanlığıdır

Kapitalist modernite sisteminin ortaya aşıladığı ulus devlet milliyetçiliğinin nasıl bir Kürt düşmanlığı ve soykırımcılık olduğu gün gibi açıktır. Sadece Kürt düşmanlığı da değil, Ermeni soykırımcılığı, Süryani soykırımcılığı, Rum soykırımcılığı olarak devam ediyor. Bu milliyetçilik, soykırım üzerine oturmuştur. O halde böyle bir milliyetçi zihniyet ve onun yol açtığı siyaset karşısında nasıl durulur ve ayakta kalınır? Bu soruyu her zaman kendimize sormak doğru ve yeterli cevaplar vermek zorundayız. Başka yolu yoktur. 2017'nin Nisan ayında da bir gece durup dururken Şengal'i uçaklarla vurdular. Oysa çoğumuz "Şengal'e böyle bir şey kim yapabilir? Bu dünya ona nasıl karşı çıkmaz? Bir anda boğarlar. DAİŞ'e nasıl karşı çıktılarsa, DAİŞ soykırım yaparken PKK gerillası soykırımı durdurduğunda nasıl tutum takındılarsa öyle duyarlı olurlar" dedik. Öyleydiyse bu Êzidî Kürtlüğü, 73 fermanı kimden yedi? Bunlar iktidarcı ve devletçi zihniyet ve siyasetin ortaya çıkardığı ferman değil miydi? Başkaları mı gelip ferman uyguladılar, bu kadar katliam, soykırım gerçekleştirdiler? Tarihsel bilincimiz ne kadar da az, tarihi gerçekleri ne de çabuk unutuyoruz! Öyle olmamalı, bilincimiz az olmamalıdır. Gerçekleri öyle kolay unutmamalıyız.

Bunun sonucunda Hareket olarak yanılgılı duruşlarımız çok ortaya çıkıyor, hak etmediğimiz bedelleri ödüyoruz, kayıplar veriyoruz, acılar yaşıyoruz. Kendimize göre anlayışlarımız var, herkesi kendimiz gibi sanıyoruz. Bir de kendimize göre öğrendiğimiz bir özgürlük, demokrasi, paylaşım anlayışları var. Dünyada hak, hukuk ve demokrasinin olduğunu öğrenmişiz, bize birileri bunu öğretmiş biz de öyle sanıyoruz. Halbuki bizi kandırmak için böyle söylemişler, biz ise gerçek sanıyoruz. Mevcut dünyayı olduğu gibi bilmiyoruz, anlamıyoruz. Anlamak istemiyoruz ya da kendimiz gibi anlamak istiyoruz. Gerçekten de bundan kurtulmamız lazımdır. Böyle bir dünya ortada yoktur. Karşımızda her türlü soykırım ve katliamı gözünü kırpmadan yapan bir dünya var. Yeter ki çıkarları gerektirsin, yeter ki güç bulsunlar. Güçlünün zayıfı yok ettiği, "Orman kanunu" denen sistem bugün dünyada çok net bir biçimde hiçbir engelle karşılaşmadan işliyor.

O halde böyle bir dünya karşısında nasıl durulur, böyle bir dünyada nasıl yaşanır? Böyle bir dünyada nasıl var ve özgür olunur? Bu soruları kendimize iyi soralım ve buna karşı doğru duralım, mücadele edelim. Yoksa hep yanılgı içerisinde olunur. Hep, 'Şurada yanıldık, burada yanıldık, şöyle olmaz' dedik ama oldu. 'Böyle yapılmaz' sandık ama yapıldı. Bu kadar gerçeklerden uzak, dünya realitesini tanımayan, iktidar ve devlet sistemini bilmeyen, kapitalist modernitenin baskı, terör, sömürü ve çıkar gücünü anlamayan duygunun bu dünyada yaşama hakkı yoktur. Yaşamak istiyorsak o halde kendimizi, dünyayı doğru anlar şekilde eğiteceğiz. Bunun başka çaresi yoktur çünkü, realite gün gibi açıktır. Çıkarı için her şeyi yapabilen bir devletler sistemi var ki, dünyayı parsellemiştir, bir karış toprağı dışarıda bırakmamıştır. Bu da baskı ve sömürüyü kendinde hak gören bir devletler egemenliği sistemidir. İsterse pazarlıyor, isterse katlediyor, eziyor, her şeyi yapıyor. O halde devlet ve dünya gerçeğini, bu günkü devletçi dünya sistemini doğru anlamamız, onlar arasındaki ilişki ve çelişkileri doğru görmemiz gerekiyor. Böyle bir gerçeklik karşısında özgürce var olmak ve yaşamak istiyorsak, 'Bunun nasıl olacağı?' sorusuna düşünce ve duygu olarak doğru ve yeterli cevap vermeyi bilmemiz lazımdır. Başka türlü olmaz. Başka türlü bu dünyada var olamayız, özgür yaşayamayız.

Gerçekler gün gibi açıktır. Cizîr'de, Sûr'da, Nisêbîn'de, Gever'de, Şirnex'te bu kadar katliam oldu, kimsenin dili döndü mü, damarı titredi mi? Kimseden çıt çıktı mı? Göz önünde iki ay süren saldırı, bombardıman ve katliamla Efrîn zorla işgal edildi, kimseden çıt çıktı mı? Hayır çıkmadı. O halde içinde yaşadığımız dünyanın ne olduğu açık değil midir? DAİŞ'in yapamadığını yapacak noktaya geliniyor. Burada DAİŞ saldırmıştır, DAİŞ'e herkes karşı oldu, soykırım yaptı. Onun için "Şengal'de Êzidîlik var, Kürtlük var, dünya duyarlı, bir şey olmaz" diye kendimize çok söylüyoruz. Böyle söyleyen, düşünen arkadaş o kadar çok ki ama hiç de öyle olmuyor. AKP-MHP faşizmi, Şengal'i neredeyse top atışı alanına dönüştürmüş hiç kimse onlara 'dur' demiyor, engel oluşturmuyor. Çünkü, DAİŞ'in yapamadığını tamamlıyorlar, birçok çıkar çevresi destek veriyor, sessiz duruyor. Ya açıktan destekliyor, ya da sessiz durarak onaylıyorlar. İşte Irak'la, Suriye'yle en çok uğraşan, 'Dünyada süper güç konumundayım' diyen Amerika değil midir? Peki bu kadar şey olurken Amerika nerededir? 'Dünyada güç konumundayım' diyen İngiltere, Avrupa Birliği değil midir? Neredeler bu güçler? Hani dünyaya demokrasi dersi veriyorlardı, dünya demokratik sisteminin kurucusuydular, hani özgürlük ve eşitlik dağıtıcısıydılar! Kürdistan'da bu kadar açık katliam, soykırım olurken en ufak bir karşı duruş gösteriyorlar mı? Böyle bir duruş yoktur. Karşı durmak ne demek, açık ya da gizli bir biçimde hepsi destekleyici oluyorlar. O halde bu gerçekliği iyi tanımalıyız. Burada yanılgılar oldu. Biraz kazanım elde ettiğimiz yerlerde bu tür yanılgılar yaşıyoruz. Onun için bunlar üzerinde çok durmuyoruz.

Rojava'daki özgürlük-demokrasi güçleri, 'Bu dünyada bu biçimde yaşayabiliriz' havasına kapılmışlar. "Erken çözüm hastalığı" gerçekten de çok tehlikeli bir hastalıktır. 90'ların başında Önder Apo eleştirdi, mahkum etti ama farklı koşullarda azıcık maddi yaşam imkanı gözükünce hemen benzer hastalıkları yaşamaktan hiç uzak durmuyoruz. Bu dünya bizi korur, bir-iki görüşmeyle kendimizi yaşatabiliriz sanıyoruz. Madem böyle kolay Kürtlük var oluyordu, kendisine statüko kazanıyordu, peki Kürdistan niye bu kadar bölündü? Yüz yıldır Kürtlere soykırım niye dayatılıyor? Başûr'da birden 'statü, statü' diye tutturuldu. Barzani'nin başına ne geldi ortadadır. Mesut Barzani'yi krallıktan da

Kapitalist modernite sisteminin ortaya aşıladığı ulus devlet milliyetçiliğinin nasıl bir Kürt düşmanlığı ve soykırımcılık olduğu gün gibi açıktır. Sadece Kürt düşmanlığı da değil, Ermeni soykırımcılığı, Süryani soykırımcılığı, Rum soykırımcılığı olarak devam ediyor. Bu milliyetçilik soykırım üzerine oturmuştur. O halde böyle bir milliyetçi zihniyet ve onun yol açtığı siyaset karşısında nasıl durulur ve ayakta kalınır? Bu soruyu her zaman kendimize sormak doğru ve yeterli cevaplar vermek zorundayız.

attılar. Şimdi de Şengal'de 'statü' söylemi tutturulmuştur. Bu ne demektir? "Bu, dünyada Kürt'e karşı olan zihniyet ile uzlaşarak yaşayabiliriz" demektir. Şimdi bu aranabilir, böyle bir mücadele verilebilir ama bunun gerçekleşeceğine daha işin başındayken inanmak kadar büyük bir yanılgı yoktur. İnsanlarımız mücadele etmiyor, 'Ben böyle istiyorum' ama olur mu olmaz mı kendisine sormuyor. Hiç tereddüt duymuyor. 'Böyle olsa ne iyidir!' diye düşünüyor, o halde 'böyledir' diyerek doludizgin bir tutum içerisine giriyor, buna göre politika belirliyor. Böyle olursa kaybederiz.

Rojava, Efrîn'i kaybetti, nasıl kaybettiğini de hala tam anlayabilmiş değildir. Şengal de, öncülük edenini kaybetti. "Mam Zeki" diyorlar. Peki nerede, niye korunamadı Mam Zeki? Hani Şengal statüsü? Şengal'den neyle nasıl var olunabiliyor, bu netçe görülmüyor. O halde yanılgılardan kendimizi kurtarmalıyız. Bir şeyleri biliyor görünümünü veriyorlar. İyi de bildiğin doğru mu, yanlış mı, farkına bile varmadan duruyorsan o kötüdür. Diyorlar ya "Bildiği yanıldığına" yetmiyor. Öyle olmamak lazım. Bu dünyanın ne olduğunu bilip, böyle bir dünyada eğer var olup özgürce yaşayacaksak, bunun bizden nasıl bir bilinç, irade, örgütlülük, mücadele istediğini anlayacağız, bileceğiz ve hiçbir zayıflık göstermeden böyle bir mücadelenin gereklerini yerine getireceğiz. Hem de 24 saatin her anında bunu yapacağız, başka çaresi yoktur. Hiç olmazsa artık şimdi anlayalım. Bunun için biz Şengal'deki anlayışları, tutumları çok eleştirdik. En son konferans yaptılar. konferanslarına da "O anlayışla Şengal'de duramazsınız, duygu ve zihniyetinizi düzeltin" dedik. Bu da zayıfın yaşam arayışı oluyor.

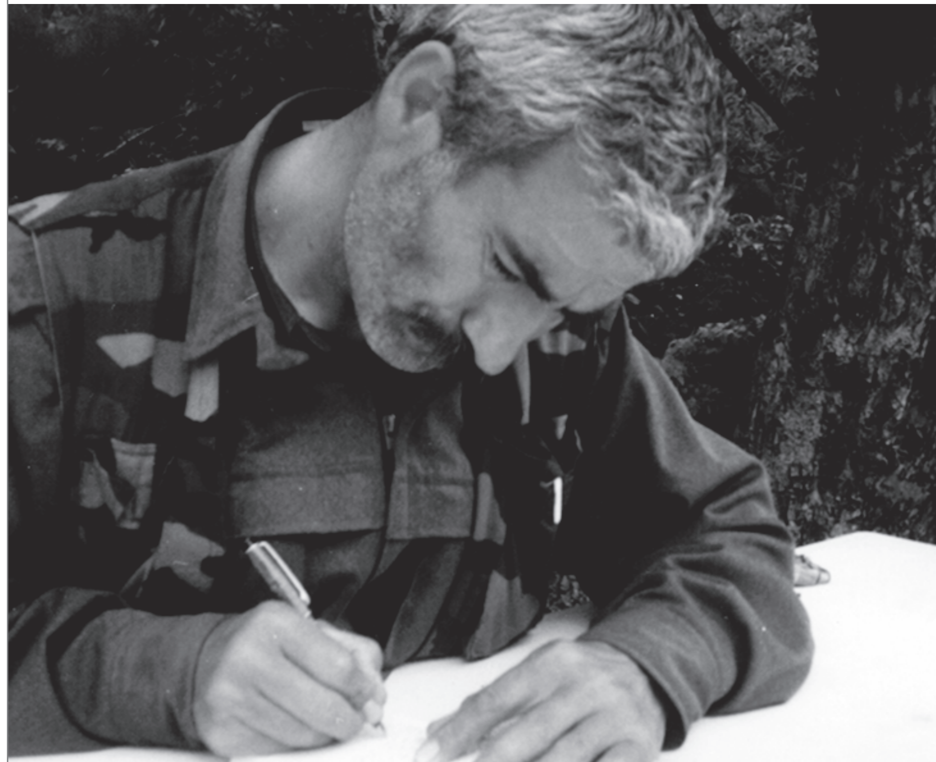
Zeki Yoldaş Şengal'daki Özgür Kürt örgütlenmesine öncülük etmiştir

Zeki Şengali Yoldaş, neredeyse kırk yıldır Özgürlük Hareketimiz içinde her yerde, yurt dışında, ülke içinde görevler ve sorumluluklar yürüttü. Hemen hemen her türlü çalışma içerisine girdi. Avrupa'da bile yıllarca hapis yattı. Uzun süre Partimizin Merkez Komite Üyeliği görevinde bulundu. Gerillada savaşçılık, komutanlık yaptı. KCK Yürütme Konseyi'nin en uzun süreli üyelerinden birisi oldu. Ne zamanki DAİŞ faşizmi 3 Ağustos 2014'te yeni bir fermanla Şengal'deki Êzidî Kürt varlığına, soykırım dayatmasında bulundu, Şengal'e koşarak bunu engellemeye çalıştı. Dilini, dinini, kültürel özelliklerini iyi anladı, içinde büyüdü. Toplumsal gerçekliği, doğrularla eğitip örgütleyerek, bir daha fermanlarla karşı karşıya gelmeyecek bir bilinç, örgütlülük ve duruş düzeyine getirmeye çalıştı. Şengal'deki "Özgür Kürt" örgütlenmesine öncülük etti, toplumun tüm kesimleriyle ilgilendi. Kültürel, etnik, dini, milli ve toplumun ileri gelenleriyle olduğu kadar; en yoksul halk kesimleriyle, işçiyle, emekçiyle, çobanla, gençle, kadınla, herkesle ilgili oldu. Önder Apo'nun geliştirdiği özgürlük çizgisini, özgürlük felsefesini ve ideolojisini anladığı ve öğrendiği kadar başkalarına da anlatmaya, onları bilinçlendirip eğitmeye ve örgütlemeye çalıştı.

Yaşı ilerlemiş olmasına rağmen toplumun öz gücünü, özsavunmasını geliştirmek için bir genç gibi komutanlık yaptı. İdeolojik eğitimler kadar askeri eğitimlere katıldı. Gençleri özsavunma eğitimi görmeye, örgütlenmeye, her türlü saldırı karşısında Êzidî Kürt toplumunu ve Şengal toplumlarını koruyacak, onları savunacak bir özsavunma bilinci geliştirmeye çalıştı. PKK'den öğrendiği, Önder Apo'dan öğrendiği, mücadele deneyiminden öğrendiği özgürlük bilincinin sorumluluğunun, iradesinin gerekleri ne ise, Şengal'e dayatılan soykırım karşısında ona göre hareket etmek için her şeyini ortaya koydu. O toplumun gerçekten de ruhu haline geldi, öncüsü oldu, eğiticisi oldu. Hem öğretmenlik, hem öğrencilik yaptı. Toplumla iç içe geçti ve kaynaştı. Mevcut haliyle ne yapıyordu? Şengal gibi bir alanda çok sınırlı sayıda kalmış Êzidî Kürtlüğünü yaşar kılmaya, örgütlü hale getirmeye, ayakta tutmaya, böylece tarihin en eski kültür birikiminin yok olmaması, yaşaması, ayakta kalması ve insanlığa bir renk katması için çaba harcıyordu.

Bilmem 'Kırmızı bültende aranan terörist başıyımış, bilmem başına şu kadar ödül konulmuş teröristmiş.' Türk egemenleri gece-gündüz durmadan bunu vaaz ediyorlar. Şengal'de DAİŞ'in soykırımına maruz kalan Êzidî Kürt toplumunu eğitip örgütlemekle, özgür iradeli yaşar hale getirmekle uğraşan bir kişi size ne yapıyordu? Şengal'deki Êzidî Kürtlüğü canlı olursa, örgütlü olursa, ayakta olursa TC'ye ne olurdu? Türk toplumuna hangi kötülük gelirdi? Hiçbir şey gelmezdi. Peki ne oldu da Erdoğan-Bahçeli faşizmi her türlü kötülüğü üzerine atıyor? Olur da, bu kadar saldırganlık fazladır. Burada tarih düşmanlığı, din düşmanlığı, milli düşmanlık, kültür düşmanlığı, cins düşmanlığı var. Herhalde Türk faşizmi, bütün faşist bilinç ve örgütlülüğün zirvesini ifade ediyor. Egemen cins, egemen sınıf, egemen ulus, egemen din, yani her şeyin egemeni ve mutlak hükümranı bir tutumda bulunuyor ve bunu tüm dünyaya hakim kılmaya çalışıyor. Şimdi neredeyse bundan dolayı dünyayla savaşır, çatışır hale geldi.

Bilemiyorum, gerçekten de birçok çevre bu gerçeği tanıyacak mı, örneğin Yahudilik, Hıristiyanlık TC'nin Türk egemenlik sisteminin, TC yönetiminin temsil ettiği dini yaklaşımın tehlikesini anlayacak mı? Bütün ezilen halk toplulukları, gerçekten TC yönetiminin temsil ettiği soykırımcılığı, halk düşmanlığını anlayacaklar mı? Bütün ezilenler, kadınlar, dünyanın dört bir yanında Türk egemenliğinin temsil ettiği erkek egemen zihniyet ve siyaset düzeyini anlayacaklar mı? Böyle bir hastalık durumuyla yüzyüze olma gerçeği var, bunun tarihsel bağları vardır. Fakat Avrupa kapitalist modernitesinin yarattığı bir realite olduğu da tartışma götürmez bir gerçektir. Sadece kendi aralarındaki çıkar çatışmasının bir gereği olarak bu zihniyete ve siyasete destek oldular. Kimisi karşısına çıktı, kimisi arkadan destek verdi, iki yüz yıldır bu hale getirdiler, şimdi herkesin başına bela oldu. Bu belayı Kürtlerin üzerine salıyorlar, Kürtlerle çatıştırıyorlar, ondan sonra da çıkar sağlamaya çalışıyorlar.

Bu dünya sisteminin öyle kabul edilirliği yoktur. El-Kaide'yi, DAİŞ'i türet, Kürt'ün üzerine sal; AKP-MHP faşizminin Türk milliyetçiliğini türet, Kürt'ün üzerine sal; Ortadoğu'da şu-bu milliyetçiliği besle ve türet, Kürt'ün üzerine sal; böyle olmaz. Buna kimsenin hakkı yoktur. Kürtler gerçekten ağır bedel ödeyerek arkasında ulus devletçi dünya sisteminin var olduğu TC faşizmine karşı da, El-Kaide ve DAİŞ faşizmine karşı da kahramanca savaştılar. Bu kadar bedel ödeyerek kendilerinin varlığı, özgürlüğü, halkların özgürce varoluşu, kardeşliği, insanlığın faşist beladan kurtuluşu için büyük bir mücadele içinde oldular. Ama bunun bir sınırı vardır. Her zaman aynı şey olmaz. Toplumun da bir güç düzeyi vardır. Bir de kimsenin böyle yapıp çıkar sağlayarak bunun üzerinde yaşamaya hakkı yoktur. Ama ne yazık ki böyle yapıyorlar, işin gerçeği budur. Bunu görmemiz, anlamamız lazım. Şengal gerçeği bir kere daha bunu bize gösterdi. 2014 Ağustos'unda DAİŞ soykırım amaçlı saldırı yürütürken, Şengal nasıl ki, 'doğru ne yanlış ne, zalim kim haklı kim' bunları ortaya koyduysa, dört yıl sonra Zeki Şengalî Yoldaş'a yapılan saldırı da aynı durumu ifade ediyor. Kim zalim, kim mazlum ve haklı, dünya gerçekliği ne, insanlık ne durumda, ne tür bir belayla yüz yüze net bir biçimde ortaya koyuyor. O bakımdan bu saldırı 2014 Ağustos'unda DAİŞ'in Şengal'e yönelttiği saldırının doğrudan bir devamı oluyor. AKP-MHP faşizminin, DAİŞ faşizminin örgütleyeni, destekleyeni, var edeni, devam ettireni ve aynı çizgiyi sürdüreni konumundadır.

Türk-Arap-Fars milliyetçiliği Ortadoğu halkları için büyük bir tehlikedir

O halde bütün bunların hepsinde gereken dersleri çıkartmalıyız. Her şeyden önce sömürgeci-soykırımcı zihniyet ve siyaseti doğru anlamalıyız, Türk-Arap-Fars milliyetçiliğinin -başta Kürtler olmak üzere- Ortadoğu halkları için nasıl büyük bir tehlike oluşturduğunu iyi görmeliyiz. Hegemonik, küresel sistemin nasıl faşist-soykırımcı karakterde olduğunu, Birinci Dünya Savaşı'yla ortaya çıkan egemenlik sisteminin nasıl zalim ve katliamcı-soykırımcı olduğunu iyi görmeliyiz. Bu temelde de halkları özgürce var edecek, kardeşçe demokratik yaşamlarını sağlayacak mücadeleyi daha örgütlü, daha güçlü, daha etkili yürütebilmeliyiz. Kürdistan Özgürlük Mücadelesi bunun önünü açtı, yolunu gösterdi, gösteriyor. Her gün saldırılarla verdiğimiz şehitlerimiz gerçeğin yolunu bize gösteriyor, önümüzü aydınlatıyor. En son 15 Ağustos Şehidimiz Zeki Şengalî Yoldaş'ın şahadeti, böyle bir şahadetin Şengal'de bu biçimde yaşanması gerçekten çok önemli, anlamlı, çok şeyi aydınlatıcı karakterdedir.

Kürtlük artık eski Kürtlük değildir

AKP-MHP faşizminin bir taraftan Amerika, bir taraftan İran'la, yine diğer birçok güçle anlaşmazlık içindeyken hiç hak ve hukuku yokken gelip Şengal'deki Êzidî Kürtlüğünü, onun öncülüğünü, önderliğini yapan devrimcileri katletmesi anlaşılır, akıl erdirilir, kabul edilir bir durum değildir. Diyorlar ya "Eşeğini dövemeyen semerini dövermiş." Dünyayla kavga halinde, Avrupa'yla savaşıyor, Amerika'yla savaşıyor çıt çıkaramıyor onlara, ondan sonra öfkesini Kürt'ten çıkarmaya çalışıyor. Türk faşizminin, milliyetçiliğinin günümüzde yaşadığı gerçeklik bu oluyor. Efendisine söz söyleyemeyen bu sefer öfkesini, acısını, intikamını zayıf olandan çıkartmaya çalışıyor. Kürt toplumunu bir defa böyle bir zayıf pozisyona düşürmüş, sonuna kadar onun üzerinden kendi egemen varlığını duygu, ruh, siyaset olarak sürdürmek istiyor. Ama artık bunun devri geçti, onu ifade etmemiz lazım.

Kürtlük artık eski Kürtlük değildir. Bu faşist çete güruhu iyi bilmelidir. Önder Apo'nun bilinciyle, öğretisiyle aydınlanan, bilinçlenen, örgütlenen Kürtlüğün artık eskisi gibi her fırsatta dövülmesi kolay olmayacaktır. Şimdi bütün yaptıklarının hesabını misliyle ödeyecektir, ödüyor zaten. Kürdistan'ın dört bir yanında, Kürdistan gerillası intikam mücadelesini etkili bir biçimde yürütüyor. Her türlü faşist-sömürgeci saldırıya karşı etkili misillemeler yapıyor. Zalimden hesap soruyor, tarihi yargılama hakkını kullanıyor. Darbe yedikçe çılgına dönüyor.

Aslında Dersim'deki saldırıyı değerlendirirken ifade etmiştik, bunlar birer çılgınlık alameti gibidir. Her zaman istediği gibi baskı uygulayacağını sandığı gücün bilinçlendiğini, örgütlendiğini, direnişe geçtiğini, artık hesap sorar, intikam alır, yargılar hale geldiğini gördükçe çıldırıyor. Bunlar gerçekten de birer çılgınlık alametleridir. Fakat hiçbir çılgınlık sahibini kurtarmamıştır. TC faşizmini de, AKP-MHP faşizmini de kurtarmayacaktır. Şengal'deki Êzidî Kürtlük, Şengal'in Arap, Türkmen, bütün halkları bu gerçekliği görecek, yıllardır emek veren, hizmet eden Zeki Yoldaş'ın anısına sahip çıkacak, onun temsil ettiği Apocu öğretiyi daha fazla öğrenecek, özümseyecek, bu temelde örgütlenecektir. Dünyanın dört bir yanındaki Êzidî Kürt toplumu, özellikle gençliği, bütün Kürt gençliği bu kırk yıl yemeden, içmeden, yorulmadan, usanmadan özgürlük için dervişane savaşan bu öncüsünü, önderini, özgürlük savaşçısını unutmayacaktır. Onu daha iyi anlayacak, özümseyecek, izinde daha güçlü yürüyecektir. Zeki Yoldaş'ın anısına, özgürlük bilincini, örgütlülüğünü daha çok geliştirecek, toplumun ve kendisinin özgürlük ve demokrasi bilinciyle örgütlenmesi ve eğitilmesini daha çok var edecektir. Biz buna inanıyoruz.

Kürt gençliğinin özgürlük kılıcı ajan-işbirlikçi yapının ensesinde olacaktır

Düşman belli bir örgütlülük ortaya çıkartmış, bunun farkındayız. Bir ajan-işbirlikçi ağı örgütlemiştir ama bunlara aman vermeyeceğiz. PKK, "Ajanlaşmış yapı, kurum ve kişilere karşı devrimci şiddet temelinde mücadele" ederek ortaya çıkan bir hareket olmuştur ve bunda en kısa sürede, en eğitimsiz haldeyken tarihi başarılar elde etmiştir. Şimdinin ajan-işbirlikçi yapısı hiç de efendilerine güvenmesin, Kürt halkının, Kürt gençliğinin özgürlük kılıcı bu işbirlikçi-ajan ağının ensesinde olacaktır. Her şeyden önce onlardan hesap sormayı bileceğiz. Bu konuda biraz zayıf kaldığımızı, pasif kaldığımızı, yumuşak kaldığımızı görüyoruz. Bir özeleştiri olarak bunu ifade edebilirim. Bu durumu bir süredir tartışıyoruz ama hep tartışma düzeyinde kaldı, pratiğe geçirmede biraz zayıf, ikircikli olma var, o gözüküyor. Bunları silip atacağız. Dolayısıyla bu ajan-işbirlikçi yapıyı tüm Kürdistan'dan da, Şengal'den de söküp atacağız. Zeki Yoldaş'ın anısına yapacağımız ilk iş ve en büyük devrimci görev, intikam mücadelesi bu temelde gelişecektir.

Faşist-soykırımcı güçler belli bir teknik etkinlik sağlamışlar. Türkiye'yi sömürüyorlar, Türkiye ülkesinin, toplumunun imkanlarını, Kürt halkını katletmekte kullandıkları silahlara bol bol harcıyorlar. Geçmişte de böyle yaptılar, paraları pul oldu. Şimdi de yapmaya çalışıyorlar, yeni paraları da pul olma yolunda ilerliyor. Diğer yandan bu teknik sadece onlarda yoktur. Teknik yetkinlik sağlama gücü sadece TC faşizmine ait değildir. Herkes bu tekniğe sahip olabiliyor, kullanabiliyor. Biz de sahip olabiliriz, kullanabiliriz. Düşmanın tekniğini en büyük teknik olan insanın gücünü azami derecede ortaya çıkartarak yenebiliriz. Önder Apo bunu düstur olarak önümüze koydu, ilke olarak bunu gösterdi, "En büyük teknik insandır" dedi. Yeter ki insan gerçekten de doğru anlasın, doğru yaşasın ve mücadele etsin. Hiçbir teknik, insan bilinci ve iradesinin üzerinde olamaz. O bakımdan insan bilincini, iradesini de geliştirerek, dahası teknik etkinliğini geliştirerek düşmanın elindeki bu sopayı da almasını, boşa çıkartmasını biliriz. Bu konuda da şimdiye kadar olandan çok daha yoğun, çok daha fazla üzerinde duracağımız kesindir. Bu bakımdan istediği kadar düşman saldırsın, gündem saptırmaya çalışsın bu tür durumlarla, işlediği cinayetlerle Türkiye toplumunu kandırmaya, ne kadar başarılı iş yapıyor diye kendi etrafında toplamaya çalışsın, bunlar yakın zamanda tersine dönecektir. Hepsinin nasıl birer canilik olduğu açığa çıkacak ve şimdi hizmet ettiğini, etrafında topladığı sandığı topluluk her şeyden önce bunların hesabını kendisinden soracaktır. Bu böyle bilinmelidir.

Bu bakımdan 15 Ağustos Atılımı'nın Şehitleri olarak Atakan Mahir ve Ronî Yoldaşları, Zeki Şengalî Yoldaş ve beraberindeki şehitlerimiz de 35. 15 Ağustos özgürlük yılımızın şehitleri oluyorlar. 35. 15 Ağustos yılı da, Hareket ve halk olarak şehitlerimizin pratiğinden ders çıkartarak, Önderlik çizgisini çok daha derinden özümseyerek mücadelemizi geliştireceğiz. Mücadelemizi, bu şehitlerimizin intikam mücadelesine dönüştüreceğiz. Onların anılarına savaşacağız ve 35. özgürlük ve direniş yılımızı her zamankinden daha büyük bir zafer yılı haline getireceğiz. Zeki Yoldaş'ın anısını bu temelde daha güçlü yaşar kılacağız. Bunu net bir biçimde ifade ediyoruz. Bu temelde bir kere daha bu emektar, gerçekten de cesur, fedakar yoldaşı, devrim emekçisini, özgürlük tutkulusu olan halkçı yoldaşı, her zaman kalbi halk ve yoldaş sevgisiyle dolu olan yoldaşı, saygı ve minnetle anıyoruz, anısını yaşatma, amacını başarma sözümüzü bir kere daha ifade ediyoruz.

Şehitlerimiz ölümsüzdür!
Şehîd namirin!

15 Ağustos Atılımı'nın 35. yılında

devrimci hamle ruhuyla güçlü savaşalım ve daha büyük başaralım!

PKK'nin Tüm Kadro ve Sempatizanlarına!

PKK Yürütme Komitesi

Tarihi 15 Ağustos gerilla atılımımızın 34. yıldönümünü yaşıyor, büyük devrimci atılımın 35. savaş ve zafer yılına giriyoruz. Hareket ve halk olarak Apocu çizgide tam 34 yıldır özgürlük ve demokrasi için kesintisiz mücadele ediyor, devrimci savaş yürütüyoruz. 34 yıldır yaptıklarımız 35. yılda da neler yapacağımızın aynası oluyor ve yapacaklarımızı herkese gösteriyor.

Bu temelde büyük kahramanlık atılımızın 35. yılına girerken, başta Önder Apo olmak üzere tüm yoldaşların, özellikle gerilla güçlerimizin, tüm halkımızın ve insanlığın 15 Ağustos Gerilla Günü'nü, Gerilla Bayramı'nı kutluyor, 35. savaş ve zafer yılında herkese üstün başarılar diliyoruz. Şanlı Kahramanlık Atılımımızın ölümsüz Komutanı (Mahsum Korkmaz) Egîd Yoldaş şahsında tüm Özgürlük Mücadelesi şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz. 35. direniş ve zafer yılında da Hareket ve halk olarak Önderlik çizgisinde ve kahraman şehitlerimizin izinde kararlılıkla yürüyeceğimizin, şehitlerimizin anılarını yaşatma ve amaçlarını başarmanın sözünü bir kez daha veriyoruz.

35. 15 Ağustos yılında başarının ve zaferin, her zamankinden daha fazla özgürlük için direnen halkımızın, tüm ezilen halkların, kadınların ve gençlerin olacağına dair yüksek inancımızı belirtiyoruz.

Değerli yoldaşlar;

Bilindiği gibi 15 Ağustos şanlı Gerilla Atılımımız için, geçen 34 yıl boyunca hemen herkes tarafından çok şey söylendi ve kapsamlı değerlendirmeler yapıldı. En güzel ve umut vadeden sözlerden, en kötü ve küfür içeren sözlere kadar, söylenmedik söz, ifade edilmedik görüş kalmadı. Ezilenler, emekçiler, devrimci yurtseverler, halkımız, kadınlar ve gençler, tüm ezilen halklar; 15 Ağustos tarihini yeni bir doğuş, özgürlüğe açılış, büyük bir devrimci hamle, Kürt halkının dirilişi olarak görüp karşılar, 15 Ağustos Gerilla Atılımı'ndan Özgürlük Mücadelesi için büyük bir güç ve ilham alırken; faşist-soykırımcı güçler, her türden gericiler, hainler, teslimiyetçiler, bir cümle karşı devrimciler de 'terörizm' genel yaftası altında 34 yıl boyunca 15 Ağustos Atılımımız için söylemedik kötü söz bırakmadılar. Herkes kendi anlayışı ve çıkarı doğrultusunda 15 Ağustos Kahramanlık Atılımımızı tanımlar ve değerlendirirken, 1982 büyük zindan direnişi üzerinde gelişen ve o kararı ve kahramanlığı dağa, gerilla zeminine taşıyan 15 Ağustos tarihi atılımımız ise, kendi tarihi hükmünü ve yargılayıcı gerçeğini icra etti. Sonuçta; geçen 34 yıllık büyük savaş ve kahramanlık süreci içerisinde tarihin en büyük devrimci gelişmelerinden birisi, belki de birincisi ortaya çıkartıldı. İnsanlık için yeniden diriltilen özgür yaşam umudu, bu geçen 34 yıl içerisinde Kürdistan'ı da aşarak tüm Ortadoğu bölgesine ve dünya ezilenlerine yayılarak gerçek bir özgürlük bilinci, direniş ruhu ve özgür yaşam gerçeği haline geldi.

15 Ağustos Gerilla Atılımımız için bilim insanları "İlk Kurşun" deyimini kullandılar ve atılımın 'Sahibinin ilk kurşunu kendi köleliğine sıkılarak özgürlük ruhuna ve bilincine ulaşması' olduğunu ifade ettiler. Önder Apo, 15 Ağustos Atılımını "Kürt Miladı" olarak tanımladı. 1973 Newroz'unda PKK'nin temellerini atan ilk grup toplantısını oluşturan tarihi kararlaşmadan, 27 Kasım 1978 tarihinde PKK'nin kuruluşuna karar vermeye, oradan 1982 büyük zindan direnişine dek uzanan tarihi devrimci bilinçlenme ve örgütlenme sürecinin, eylem çizgisine kavuşarak partileşmenin tamamlandığını ve "15 Ağustos Atılımı ile Kürdistan halkı için özgürlüğe yürüyüş hamlesinin başladığını" belirtti. Kürdistan tarihini, '15 Ağustos'tan önce ve sonrasındaki tarih' olarak ikiye ayırdı. 15 Ağustos 1984 öncesindeki baş aşağıya gidiş, kölelik ve yok oluş tarihine karşı; 15 Ağustos 1984 tarihi Eruh ve Şemdinli eylemleriyle birlikte, özgürce var oluş tarihinin başladığını ifade etti.

Kürdistan'ın özgürce varoluş tarihi, 15 Ağustos 1984 ile başlıyor

Tüm bu belirtilenlerin ortak sonucu olarak görüyoruz ki, 15 Ağustos 1984 tarihi gerçekten de Kürdistan halkı için, öncesini ve sonrasını bir birinden ayıran tam bir milat oluyor. 15 Ağustos 1984'de kadar işleyen tarih, Eruh ve Şemdinli eylemleriyle başlatılan gerilla hamlesi ile Kürt halkının özgürce var oluş ve yaşam tarihine dönüştürülüyor. Dolayısıyla Kürdistan'ın özgürce var oluş tarihi, 15 Ağustos 1984 ile başlıyor. Bu anlamda 34. özgürlük yılını tamamlıyor, 35. Kürt özgürlük yılına giriyoruz. Bu temelde tüm yoldaşların yeni özgürlük yılını, özgürce var oluş ve yaşam yılını bir kez daha kutluyor üstün başarılar diliyoruz.

Burada önemli olan 15 Ağustos 1984 Gerilla Atılımı'nın, Kürdistan ve Kürt halkı açısından tarihi anlam ve önemini kavramak kadar, böyle bir atılıma nasıl gelindiğinin, bu büyük kahramanlık atılımının nasıl yaratılıp ortaya çıkartıldığının da doğru anlaşılması oluyor. Bu açıdan hiç kuşkusuz 15 Ağustos Gerilla Atılımımız, 1982 büyük zindan direnişinden ayrılmıyor. Tam tersine 1982 Newroz'unda Mazlum Doğan kahramanlığı olarak başlayan, Ferhat Kurtay öncülüğündeki Dörtler'in 17-18 Mayıs'ta kendilerini alev alev yakma eylemleriyle gürleşen, 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi ile ideolojik zafer kazanmayı başaran zindan direnişinin dağa taşırılması ve gerillaya dönüştürülerek büyük bir halk direnişi haline getirilmesi oluyor. Yani 1982 büyük zindan direnişiyle, 15 Ağustos 1984 Gerilla Atılımı arasında kopmaz bağlar bulunuyor. Bu iki devrimci olay etle tırnak gibi birbirine bağlı bulunuyor. Aslında 15 Ağustos Gerilla Atılımı, 1982 Newroz'unda, 17-18 Mayıs'ında, 14 Temmuz'unda verilen tarihi direnme kararının, büyük özgür yaşam kararının gerilla biçiminde yapılandırılarak sürdürülmesi ve tüm halka götürülmesini ifade ediyor. Demek ki, 15 Ağustos Gerilla Atılımı'na, 1982 büyük zindan direnişi ve onun tarihi ideolojik zaferi ile gelinmiş bulunuyor. Büyük zindan direnişi ve onun tarihi zaferi olmadan, 15 Ağustos Gerilla Atılımı'nın olamayacağı açık ve net bir biçimde görülüyor.

Elbette 1982 Zindan Direnişi'yle, 27 Kasım 1978'de resmileşen tarihi partileşme adımıyla, böyle bir partileşmeyi ortaya çıkartan Hilvan ve Siverek Direnişlerini yaratan tarihi Önderlik çıkışıyla, 1973 Newroz'unda Partimizin temellerinin atılışıyla, Önder Apo'nun tarihi bir rol ve misyon üstlenerek halk ve insanlık adına büyük özgürlük yürüyüşüne başlayışıyla kopmaz bağları bulunuyor. Bütün bu tarihi adımlar, birbirine eklenerek 15 Ağustos Kahramanlık Atılımı'nı, "Kürt miladını" ortaya çıkartıyor. 15 Ağustos Gerilla Atılımımız, tüm bu tarihi devrimci kararların ve gelişmelerin ete kemiğe büründürülmesini, bir gerilla hamlesine dönüştürülmesini ifade ediyor. O halde birden bire bir anda kendiliğinden ortaya çıkmış bir olay ya da eylem değildir. Tam tersine on yıla aşkın bir süre içerisinde Önder Apo öncülüğünde sıfırdan başlanarak yoğun bir devrimci bilinç ve örgütlenme çabasının sonucu olarak ortaya çıkıp gerçekleşiyor. O nedenle 15 Ağustos Atılımı'nı doğru ve tam anlamak gerekiyor. Ancak onu doğru ve tam anlayabilmek ve pratikte yeterince temsil edebilmek için de böyle bir atılımı ortaya çıkartan, yaratan tarihi devrimci çalışma ve mücadele sürecini, Önderlik yürüyüşünü, Hilvan ve Siverek direnişlerini, ölümsüz şehidimiz Haki Karer Yoldaş anısına yürütülen büyük partileşme ve direniş hamlesinin günlük gelişme adımlarını ve bunları tarihi kararlara dönüştüren büyük zindan direnişini tüm yönleriyle ve tarihi gerçekliği ile anlamak gerekiyor. Bunların tümünü derinliğine anlamadan, tüm boyutlarıyla bilince çıkarmadan, 15 Ağustos Gerilla Atılımı'nı anlamak ve onun başarılı yaşayanı, yaşatanı, sürdüreni olmak kesinlikle mümkün olmuyor.

Bu bakımdan 35. büyük savaş ve zafer yılına girerken, 15 Ağustos Atılım gerçeğini, onu yaratan Önderlik doğuşunu, partileşme sürecini, direniş adımlarını; bütün bunları geliştiren devrimci ruhu, iradeyi, bilinci, cesareti ve fedakarlığı doğru ve tam anlamak, 15 Ağustos gerçeğinin bilincine bu temelde varmak gerekiyor. Tüm yoldaşların 35 yaşına giriş gibi, önemli bir yıldönümü sürecinde tarihi atılım gerçeğine bu biçimde yaklaşarak, derinden atılım bilincine ulaşacaklarına ve bu devrimci hamle ruhunu 35. yılda her alanda pratik çalışmalara etkili bir biçimde yansıtacaklarına inanıyoruz.

Değerli yoldaşlar;

Son 34 yılda Kürt özgürlüğü adına her şeyin PKK öncülüğünde ve 15 Ağustos Gerilla Atılımı temelinde yürütülen kahramanca mücadele ile kazanıldığını çok iyi biliyoruz. Bu süreçte sağlanmış, ortaya çıkartılmış hiçbir özgürlük adımı yoktur ki, 15 Ağustos gerilla direnişinin damgasını taşımasın. Bu bakımdan 15 Ağustos hamle süreci bir cesaret ve fedakarlık süreci olduğu kadar; bir büyük başarı süreci, zafer ve kazanım süreci olma özelliği de taşımaktadır. Geçen 34 yıl, 15 Ağustos Atılımı temelinde adım adım Kürt özgürlüğünün geliştirildiği ve sağlandığı bir süreç olmaktadır.

Şöyle geriye dönüp geçen 34 yıllık süreci kısa bir özet halinde gözden geçirirsek, şunları net olarak göreceğiz ki; 15 Ağustos tarihi devrimci atılımının etkileri, birinci yılda halkımızı cepheleştirirken, ikinci yılda gerilla hamlesini ordulaştırmış, altıncı yılda tarihi Ulusal Diriliş Devrimi'ni gerçekleştirmiştir. 1990'ların başından itibaren Bakurê Kurdistan'da yaşanan bu devrim süreci, geçen 28 yıl boyunca Kürdistan'ın diğer parçalarına ve yurtdışına yayılarak Kürt halkının özgürce var oluşunu ortaya çıkarmış, özgür varoluşu kesinleştirmiştir. 15 Ağustos Gerilla Atılımı temelinde yürütülen kahramanca direniş, onuncu yılda Kadın Özgürlük Hareketi'ni ve Kadın Özgürlük Devrimi'ni şekillendirerek Ulusal Diriliş Devrimi'ni, kadın özgürlüğü temelinde gelişen bir toplumsal özgürlük devrimi haline getirmiştir. Böyle bir adım, Kürdistan Devrimi'nin tüm devrimler için yaptığı bir yenilik ve ayrıcalığı olarak onu yenilmez kılan ve zaferi garantileyen bir düzeye ulaştırmıştır. 15 Ağustos tarihi atılımının 20. yılında Uluslararası Komplo'ya karşı 1 Haziran Devrimci Hamlesi başlatılırken, 26. yılında Özgürlük Mücadelesi yeniden Devrimci Halk Savaşı Stratejisi'yle yürütülür hale getirilmiştir. 28. yılda 19 Temmuz Rojava Özgürlük Devrim Hamlesi'nin başlatılmasına ulaşılmıştır. Rojava Özgürlük Devrimi ki, son altı yılda başta faşist DAİŞ saldırıları olmak üzere her türlü

1982 Newroz'unda Mazlum Doğan kahramanlığı olarak başlayan, Ferhat Kurtay öncülüğündeki Dörtlerin 17-18 Mayıs'ta kendilerini alev alev yakma eylemleriyle gürleşen, 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu direnişi ile ideolojik zafer kazanmayı başaran zindan direnişinin dağa taşırılması ve gerillayadönüştürülerek büyük bir halk direnişi haline getirilmesi oluyor. Yani 1982 Büyük Zindan Direnişi'yle, 15 Ağustos 1984 Gerilla Atılımı arasında kopmaz bağlar bulunuyor.

gerici saldırıya karşı, özgürce var oluşu temsil eden, tarihi direnişi yürütmek kadar, Kadın Özgürlük Çizgisi'nde geliştirdiği yeni toplumsal inşa ile Kürdistan ve Ortadoğu Devrimleri için, tüm insanlık için bir özgürlük kıvılcımı olmayı başarmıştır. Tarihi 15 Ağustos Atılımı'nın büyük etkisi, 30. yılda Şengal ve Başûr'u savunmak kadar, DAİŞ faşizmi karşısında Kobanê Zaferi'ni kazanmayı bilmiştir. 32. yılda Cizîr ve Sûr direnişleri öncülüğünde Bakurê Kurdistan Ulusal Diriliş Devrimi'nin, Demokratik Özyönetim Devrimi haline gelmesi için yeni büyük bir devrim ve direniş hamlesinin başlatıcısı olmuştur.

Bunlar temelinde 34. yılda AKP-MHP faşizminin bölgesel ve küresel güçlerin desteğinde yönelttiği vahşi saldırılar karşısında, çağın Efrîn Direnişi'ni sürdürme gücünü göstermiştir. İster DAİŞ faşizmi karşısında Şengal Êzidî Kürt halkımızı soykırımdan korumak ve Kobanê zaferini kazanarak Başûr ve Rojava'daki ulusal demokratik kazanımları korumak olsun, isterse AKP-MHP faşist saldırganlığına karşı Cizîr ve Sûr direnişlerini ve en son Efrîn Direnişi'ni yaklaşık iki aya ulaşan bir zaman dilimi içerisinde sürdürme olsun, günümüz dünyasında var olan başka güçlerin yapamadığını yapmayı ifade eden böyle direniş adımları olmaktadır. Yani söz konusu direnişleri sıradan ele almamak, onlara sıradan bir yaklaşım içinde bakmamak gerekir. Tersine bu direnişler PKK öncülüğündeki Kürt halkından başka herhangi bir güç tarafından yürütülemeyen tarihi direnişler olarak ortaya çıkmış, yaşanmış ve tarihe geçmişlerdir.

Bu bakımdan son 34 yılda sadece Kürdistan açısından da değil, bölgesel düzeyde ve tüm insanlığı içine alacak şekilde her türlü gericiliğe karşı kahramanca direniş içerisinde Kürtler kendi özgürlük tarihini yapmış ve yeniden yazmışlardır. İşte son 34 yılın büyük mücadelesine ve bu mücadelenin ortaya çıkardığı tarihi kazanımlara bu temelde bakmak gerekir.

34 yıllık tarihe doğru yaklaşım başarıyı getirecektir

Bazı temel adımları kısaca özetlediğimiz ama aslında her gününün her anının büyük bir ruh ve duygu direnişi biçiminde, tarihi kahramanlık biçiminde yaşanmış olduğu bu tarihi süreç, her türlü gericiliğe karşı, insan varlığının bireysel ve toplumsal olarak direnebileceğini ve özgürlüğü kazanabileceğini açıkça göstermiştir. Aslında Kürtler açısından da, tüm bölge halkları ve insanlık açısından da zor olan, geçen bu 34 yıllık süre içerisinde başarılmıştır. Engeller aşılmış, yapılamaz görünenler yapılabilir hale getirilmiştir. Başta kadınlar ve gençler olmak üzere tüm ezilen halkların, büyük özgürlük hamleleri yapmaları için gereken her şey ortaya çıkartılmış, sağlanması gereken her türlü kazanım sağlanmıştır. Dünya devrimi adına yapılması gereken özgürlük hamlesi için ne gerekiyorsa ruhta, duyguda, düşüncede, örgüt ve eylem çizgisinde her şey ortaya çıkartılmıştır. Gerisi işte bu tarihi gerçeği ve gelişmeyi doğru anlamak ve başarıyla uygulamaktır. 34 yıllık tarihi sürece kendi özüne uygun olarak doğru yaklaşan her duruş ve tutum, kesinlikle önümüzdeki büyük başarıların yaratıcısı ve kazanıcısı olacaktır.

Bu bakımdan 15 Ağustos Atılım gerçeğini ve böyle bir tarihi sürece nasıl gelindiğini doğru ve yeterli anlamak kadar, 15 Ağustos 1984 tarihi gerilla atılımı temelinde 34 yıldır Partimizin, gerilla güçlerimizin bunlar öncülüğünde halkımızın yürüttüğü büyük mücadelenin ve bu mücadelenin ortaya çıkardığı kazanımların da tüm ayrıntılarıyla doğru ve yeterli bir düzeyde anlaşılması gerekir. Bundan sonra özgürlük adına doğru duruş gösterebilmek ve başarılı adımlar atabilmek için geçen sürecin bu biçimde doğru anlaşılması şarttır. Bu nedenle şanlı atılımımızın yeni bir yıldönümünü yaşarken tüm yoldaşların 34 yıllık mücadele tarihimizin ruhunu, duygusunu, düşüncesini, çizgisini ve pratik gelişimini yeniden sorgulayarak doğru ve tam olarak anlayacaklarına, bu 34 yıllık kahramanlık yürüyüşünün özgürlük ve direniş derslerini doğru ve tam edinerek yeni yıla taşıyacaklarına, bu temelde kendilerini yenileyip 15 Ağustos atılım ruhunu yeni yılda da göstereceklerine, Egîdlerin komutasında yürüyen 15 Ağustos hamle ordusu olma gerçeğinin tüm gereklerini pratik mücadele içerisinde başarıyla yerine getireceklerine inanıyoruz.

Değerli yoldaşlar;

Önder Apo'nun da sıkça ifade ettiği gibi, geçen 34 yılda yaptıklarımız, 35. yılda da neler yapacağımızın aynası olmaktadır. Geçen 34 yılda sıfırdan başlayarak büyük bir direniş içerisinde sağlanan kazanımlar hiç kuşkusuz 35. yılın büyük mücadelesiyle daha da büyütülecek ve güçlendirilecektir. Hareket ve halk olarak, tarihi 15 Ağustos Atılımının 35. yılında da geçen sürecin ortaya çıkardığı kazanımlar temelinde daha güçlü savaşacağız ve daha büyük başaracağız. 15 Ağustos Tarihi Atılımı'nın direniş ve zafer gerçeği, 35. yılda da önümüzü aydınlatmaya devam edecektir. Demek ki, 15 Ağustos Atılımı'nın direniş, kazanım ve zafer gerçeğinde herhangi bir zayıflama, gerileme ve eksilme kesinlikle olmayacak, tam tersine tüm bu alanlarda daha büyük bir ilerleme ve gelişme durumu yaşanacaktır.

Bunun için gereken imkan ve fırsatlar her zamankinden daha uygun ve fazladır. Direnişi büyütme ve kazanımı arttırma adına yapılabilecek her şeyi yapmanın koşulları ve imkanları mevcuttur. Peki geriye kalan nedir? Çok açık ki, 15 Ağustos ruhudur, hamle ruhudur, atılım ruhudur. 15 Ağustos 1984'te Eruh ve Şemdinli eylemleriyle gösterilen girişkenliktir, hamleciliktir. 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu'nun temsil ettiği öngörü, zafer inancı ve kararlılıktır. Aslında hareket ve halk olarak mücadele edip kazanma bakımından sahip olacağımız en elverişli koşullara sahip olduğunuz tartışma götürmez bir gerçektir. Nereden bakarsak bakalım, hangi Kürdistan parçasını ele alıp değerlendirirsek değerlendirelim, bütün bunların sonucunda göreceğiz ki, devrimci çalışma yapmak, halkı eğitip örgütlemek, büyük mücadelelere girmek ve tarihi kazanımlar elde etmek için dışımızdaki koşullar her zamankinden uygun ve elverişlidir. Devrimci mücadelenin imkan ve fırsatları hiçbir zaman elde edilemeyecek düzeyde fazladır.

Savaşın ikinci tarafı olan ulus devlet statükoculuğu, özellikle TC ve İran devletleri şahsında kendilerini Kürt karşıtı zihniyet ve stratejide daha da katılaştırarak, Üçüncü Dünya Savaşı'nı Kürt halkının varlığına ve özgürlüğüne kast eden bir soykırım saldırısı olarak yürütmeyi sürdürmek isteyeceklerdir. Dolayısıyla Üçüncü Dünya Savaşı ile Kürdistan Özgürlük Mücadelesi gittikçe her bakımdan daha fazla iç içe geçecektir.

Temel sorun halkın katılımında değil öncünün yetersizliğindedir

Düşman cephesi parçalı, çelişkili, çatışmalı ve gittikçe çözülen ve çöken bir süreci yaşamaktadır. Tarihsel bakımdan Kürdistan üzerinde egemenlik sürdüren güçler hiçbir zaman kendi aralarında bu kadar çelişkili ve çatışmalı olmadılar. Kürdistan'ı egemenlik altında tuttukları sistem hiç bu kadar çözülüş ve çöküşü yaşamadı. Tarihin bazı sınırlı dönemlerinde buna benzer bir durum yaşandıysa da, aslında bugünkü kapsama hiçbir zaman ulaşmadı. Bu bakımdan düşman cephesi açısından ele alındığında devrimci çalışmaları her alanda geliştirmek, büyük savaşıp büyük kazanmak için her şeyin var olduğu, önümüzde hiçbir engelin bulunmadığı rahatlıkla görülebilir. Aslında tarihin bazı dönemlerinde dış cephe açısından bu durum ortaya çıksa da, halkın durumunun buna uygun olmaması ve yeterince öncülük yapılamaması nedeniyle bu koşulların değerlendirilemediği, imkan ve fırsatların kullanılamadığı bilinmektedir. İşte bu noktada da içinde bulunduğumuz süreçte Kürt halkının, Kürdistan'ın dört bir yanında ve yurtdışında özgürlük mücadelesine verdiği destek kadar, tarihin hiçbir döneminde hiç bir devrime, devrimci harekete ve mücadeleye verilmemiştir. Bu bakımdan da düşman cephesinin çelişkiler ve çatışmalar yaşaması kadar, halkın da bilinçlenme ve birlik olma anlamında Özgürlük Mücadelesi'ne büyük katılımı ve desteği söz konusudur.

Her zaman netleştirip ifade ettiğimiz gibi, sorun, ne düşman cephesindeki zayıflık, eksiklik, güçlülüğünde ne de halk katılımının ve desteğinin azlığındadır. Aslında temel sorun, öncünün yetersizliğindedir. Parti öncülüğümüzün, gerilla öncülüğümüzün, kadın ve gençlik öncülüğümüzün kendi rollerini ve görevleri çerçevesinde görev ve sorumluluklarını yerinde ve zamanında başarıyla yerine getirecek bir örgütlülüğe, ideolojik duruşa, örgütsel işleyişe ve yönetim gücüne sahip olamamasındadır. Bu gerçeği mücadele derinleştikçe ve yayıldıkça çok daha açık ve net bir biçimde görüyor ve anlıyoruz. Bu temelde de her zaman yetersizliğin öncüde olduğunu belirtiyoruz. Peki öncü kimdir? Biziz. O halde eksiklik yaşayanlar kimler oluyor? Elbette bizler oluyoruz. Parti kadro ve sempatizan yapımız oluyor. Gerilla komuta ve savaşçı gücü oluyor. Gençlik ve kadın örgütlerimiz oluyor. Yani zayıflığı ve yetersizliği biz gösteriyoruz. Büyük devrimci hamlelerin gerçekleşmesi ve tarihi zaferlerin kazanılması önünde engel biz oluşturuyoruz. Peki engel değil de yapan olmak, zorlayan değil de yaratan olmak, öncülük etmek, görev ve misyonuyla ortaya çıkmamıza rağmen, bu biçimde geriye çeken, engel oluşturan bir konuma neden geliyoruz? İşte kendimize her zaman sormamız, Önderlik ve şehitler çizgisinde derin bir eleştirel ve özeleştirel yaklaşımla bu sorunun cevabını doğru ve yeterli bir biçimde vermemiz gerekiyor.

Bu noktada da hata ve eksikliği bulmak için en önemli verilerden birisi 15 Ağustos Atılım gerçeği oluyor. Örneğin büyük zindan direnişi gerçeğine bakarak kendimizi eleştiri-özeleştirel sorgudan geçirebiliriz. Partileşme hamlesine bakarak böyle bir sorgulamayı yapabiliriz. Hilvan ve Siverek direnişlerini ele alarak kendimizi derinliğine eleştirel-özeleştirel sorgudan geçirebiliriz. Önderliksel çıkış ve yürüyüşünün pratik adımlarını göz önüne getirerek gerekli eleştiri ve özeleştiriyi yapabiliriz. Benzer bir biçimde 15 Ağustos atılım çizgisini esas alarak da en doğru ve yeterli bir biçimde kendimizi eleştirel-özeleştirel sorgudan geçirebilir ve bu temelde doğru cevabı kesinlikle verebiliriz. Yani eksikliği olan ve engel olan bir devrimciliği değil de, ön açan, öncülük eden, güçlü savaşan ve büyük kazanan bir devrimci öncülüğü, 15 Ağustos çizgi gerçeğini, Egîd komuta çizgisini ortaya çıkartabiliriz.

Devrimci zaferler kazanmak için bize lazım olan 15 Ağustos atılım ruhudur

İşte bu bakımdan da 35. atılım yılında bize en çok gerekli olan gerçekten de 15 Ağustos hamle ruhu, atılım ruhu ve devrimci girişkenliği olmaktadır. Devrimci öncülüğün yeterli olmamasında kuşkusuz anlayış ve irade zayıflığı rol oynamaktadır. Zihniyet bakımından, Önderlik gerçeğinden kopukluklar bir rol oynar durumdadır. İdeolojik duruşlardaki yetersizlikler, küçük burjuva bireyci eğilimler, ruh halleri, davranışları, yaşam arayışları engel oluşturmaktadır. Fakat bütün bunların felsefik ve ideolojik bakımdan ters ve yetersiz olan duruşların somutlaştığı alan kesinlikle pratiği yürütmenin tarzı, üslubu, temposu olmaktadır. Yani devrimci görevlere nasıl sahip çıkıldığı ve devrimci mücadelenin nasıl yürütüldüğü sorusuna verilen cevap olmaktadır. Burada da esas ve belirleyici olan kesinlikle devrimci ruhtur, devrimci iradedir, devrimci girişkenliktir, hamle ve atılımcılıktır. 15 Ağustos devrimciliği işte bunu ifade ediyordu. Zindan direnişçiliği böyle bir devrimciliği ortaya çıkarmıştı. 34 yıllık kahramanlık yürüyüşü böyle bir devrimci ruh ve irade temelinde gerçekleşti. Şimdi büyük atılımın 35. yılında, devrimci zaferler kazanmak için var olan büyük imkan ve fırsatları yerinde ve zamanında doğru ve başarılı kullanabilmek için de en çok bize lazım olan 15 Ağustos hamle ve atılım ruhu olmaktadır.

Demek ki, 15 Ağustos Gerilla Atılımı'nın 35. yılına girerken her zamankinden daha fazla 15 Ağustos Atılım gerçeğini doğru anlamaya, 15 Ağustos devrim hamle ruhunu, iradesini her zamankinden daha fazla kazanmaya ve pratikte temsil etmeye ihtiyacımız var. Bize, 35. yıla girerken her şeyden daha fazla lazım olan 15 Ağustos devrimci ruhu, atılımcılığı, girişkenliği ve hamleciliğidir. Büyük atılımın yıldönümünü işte bu eksikliği gidermek üzere karşılamak kesinlikle gereklidir. Bu nedenle tüm yoldaşların 15 Ağustos hamle çizgisinde mevcut durumu, kendi yürüyüşlerini, pratiklerini yeniden gözden geçirerek, her türlü bireyciliğe, darlığa, tutuculuğa, geri çekiciliğe, zayıflığa karşı 15 Ağustos hamle ruhunu, devrimciliğini öne çıkararak 35. yılı karşılayacaklarına ve daha büyük savaş ve zafer yılı haline getireceklerine inanıyoruz.

Değerli yoldaşlar;

Şanlı 15 Ağustos Devrimci Atılımımızın 35. yılına girerken güncel askeri-siyasi durumun oldukça yoğun, karmaşık ve hareketli olduğunu açık ve net bir biçimde görebiliyoruz. Fakat tüm bu karmaşıklığına ve hareketliliğine rağmen mevcut siyasi ve askeri durumu analiz etmek, anlamak, yaşanan yoğun çelişki ve çatışmaları görüp tanımlamak bizim açımızdan pek de zor olmamaktadır. Çünkü, Önder Apo savunmalarında kapsamlı olarak bugün yaşanan siyasi ve askeri olayların tarihsel temellerini ve teorik çerçevesini net bir biçimde ve tüm kapsamıyla ortaya koymuş durumdadır. Onları inceleyen ve biraz anlayan herkes bugün yaşanan ve yaşanacak olan olayları rahatlıkla görüp anlayabilir. Daha doğru ve etkili öngörülerde rahatlıkla bulunabilir.

Dolayısıyla güncel siyasi ve askeri

duruma baktığımızda Ortadoğu'da yaşanan Üçüncü Dünya Savaşı'yla, Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'nin her zamankinden daha fazla iç içe geçmiş pozisyonda olduğunu açık ve net bir biçimde görmekteyiz. Bu ne anlama gelmektedir? İnsanlığın ve bölge halklarının yaşadığı bu kadar yoğun ve karmaşık çelişki ve çatışmadan, savaştan ancak Kürdistan özgürlüğü ile çıkılabilecektir. Başka bir değişle Kürdistan Özgürlük Devrimi dışında bugün yaşanan yoğun çelişki ve çatışmaya son verecek herhangi bir güç ortada yoktur. Ancak Kürdistan Özgürlük Devrimi, mevcut savaşı ortaya çıkartan sorunları çözebilir, çelişkileri ortadan kaldırabilir. İnsanlık için özgürlük ve demokrasi çizgisinde yeni bir çıkış yaratabilir. Bunun dışında mevcut savaşı sona erdirecek, Üçüncü Dünya Savaşı'na yol açan sorunlara çözüm getirecek, nedenleri ortadan kaldıracak herhangi bir güç bulunmamaktadır. Üçüncü Dünya Savaşı dediğimiz savaşı ortaya çıkartan taraflar, ister küresel sermaye güçleri boyutuyla olsun, isterse bölgenin ulus devlet statükoculuğu boyutuyla olsun, mevcut savaşı sona erdirecek bir güce, anlayış ve projeye sahip değildirler. Çünkü; savaşa yol açan nedenleri giderecek, sorunları çözecek güçte ve yapıda değildirler. Onların yapısal gerçekliği mevcut çelişki, çatışma ve savaşı ortaya çıkarmaktadır ki, söz konusu yapısal gerçekliği aşacak, değişime, dönüşüme uğratacak bir güce de sahip bulunmamaktadırlar.

1990 Ağustos'undan itibaren Körfez Krizi ve Savaşı'yla Ortadoğu'ya ekonomik, siyasi ve askeri kapsamlı müdahalede bulunmuş olan küresel sermaye güçleri, aradan 28 yıl gibi çok uzun bir süre geçmiş olmasına rağmen yine geçen süreç içerisinde bazı bireysel ulus devlet diktatörlüklerini yıkmış olsalar da, bir bütün olarak Ortadoğu'yu değişim ve dönüşüme uğratacak, yıktıkları diktatöryal sistemlerin yerine çözüm üretici yenilerini koyacak her hangi bir çözüm gücü ortaya çıkarabilmiş değildir. ABD, İsrail ve İngiltere öncülüğünde geliştirilen söz konusu müdahale bazı yıkımlar yaratsa da yapıcı, inşa edici, yeniyi yaratıcı, yeni sistem oluşturucu güçte ve özellikte bulunmamaktadır. "Büyük Ortadoğu Projesi" adıyla tanımladıkları sözde projelerinin içi boştur. Azami kar yasası doğrultusunda sermayenin serbest dolaşımı ve daha fazla kar sağlaması temelinde yürüttükleri saldırılar, sadece bazı güçleri yıkma sonucunu ortaya çıkarabilmektedir. Onların yerine yenisini ve farklısını koyma gücünde değildirler. Yeni diye koyabildikleri bir şey yoktur, eskinin birer kopyası ya da karikatürü olmaktan öteye geçmemektedir. Yıktıkları kadar etkili yürütücü, yönlendirici bile olamamaktadırlar.

Kapitalist sistem kaosu çözmez derinleştirir

Irak'ın 28 yıllık geçmişi ve bugün geldiği nokta ortadadır. 12 Mayıs 2018'de sözde seçim yapmış olmalarına rağmen, sonuçlar ancak aylar sonra açıklanabilmiştir. Fakat bu seçimin nasıl bir siyasi sistem yaratacağı bile belli değildir. Kaldı ki, yeni bir sistem oluşsa bile bunun eskiyi ne kadar aşacağı ne kadar demokratik bir yapı ifade edeceği, Irak'ta bulunan halkların, toplumsal kesimlerin özgürlük çıkarlarını ne kadar temsil edip demokratik bir yapıya kavuşacağı da belli değildir. Çünkü, böyle bir yön ortada gözükmemektedir.

Benzer biçimde Mısır'da, Tunus'ta, Yemen'de, Libya'da en son Suriye'de yaşananlar ortadadır. 28 yıllık küresel sermaye müdahalesinin sonuçları açık bir biçimde göstermektedir ki, kapitalist modernite rejimi ve onun dayandığı iktidarcı ve devletçi sistem, Ortadoğu'daki ulus devlet statükoculuğunun oluşturduğu sorunları çözme ve onları aşma ve giderme gücünde değildir. En fazla yapabildiği onların bir parçasını yıkıp başka parçasını yerlerine koymaktır. Benzer biçimlerde biraz daha rötuş yaparak ulus devlet statükoculuğunu sürdürmek olmaktadır.

Bu bakımdan küresel sermaye sisteminin savaşı sona erdirecek, dolayısıyla savaşa yol açan nedenleri çözümleyecek bir güce sahip olmadığını net bir biçimde görüp anlamamız gerekmektedir. Biz bütün bunlara bakarak şu gerçekliği daha iyi görüyoruz ki, aslında kapitalizm demek, kriz ve kaos demektir. Çelişki, çatışma, savaş ve soykırım demektir. Eğer son yüzyılda kapitalizmin bu gerçekliği dönem dönem kontrol altına alınmış, tahribatlar azaltılmış, kısaca kapitalizmin 'bunalım ve kriz' durumları zaman zaman hafifletilmişse, bu kendi gücüyle olmamıştır. Aslında halkların, ezilenlerin, işçi ve emekçilerin, kadın ve gençlerin geliştirdikleri devrimci ve demokratik mücadele sonucunda bu hafifleme durumu yaşanmıştır.

Geçen yüzyılda zaman zaman kriz ve bunalımların altında her zaman Ekim Devrimi, onun yarattığı sosyalizm arayışı ve mücadelesi olmuştur. Yani kapitalist sistemin kendi iç yapısı kriz, kaos ve bunalımı aştırtacak biçimde değildir. Tam tersine kriz ve kaos onun yapısal gerçekliğidir. Krizi ve kaosu giderme değil, tersine daha fazla derinleştirme gibi bir özelliğe sahiptir. Bu nedenle Ekim Devrimi ve Sovyetler Birliği gibi bir yapının olmadığı, reel sosyalizm düzeyinde bir sosyalist mücadelenin çok etkili düzeyde bulunmadığı günümüz koşullarında, kapitalizmin kriz ve bunalımını hafifletecek böyle bir etken de olmadığına göre, mevcut kriz ve kaos durumu çeşitli biçimlerde daha çok yayılarak ve derinleşerek sürecektir.

Mevcut ABD öncülüğünün böyle bir durumda çözüm arayışından çok mevcut bunalım ve kaos durumunu kriz yönetimleriyle, düşük yoğunluklu savaşlarla yönetmeyi bir strateji haline getirdiği gözlemlenmektedir. Bunun için de zaman zaman ulus devlet statükoculuğuyla çatışmaların keskinleştiği dönemlerde, ulus devlet statükoculuğuna karşıt olan devrimci demokratik güçlerle bile ilişkilenmek zorunda kalmaktadır. Önder Apo'nun "Sümer Rahip Devletinden Demokratik Uygarlığa" adlı savunmasında ortaya koyduğu en olasılıklı çözüm tarzı bugün belli oranda pratikte işlemektedir.

Bu nedenle kapitalist modernite güçlerinin mevcut kriz ve kaostan çıkış bulacağını beklemek ve aramak kesinlikle doğru değildir. Böyle bir beklenti temelden yanlıştır ve sahiplerini ciddi yanılgılara götürür. Doğru olan küresel sermaye güçlerinin düşük yoğunluklu savaşlarla, kriz yönetimleriyle mevcut bunalımı, kaosu yönetmeye çalıştıklarıdır. Bu da dünya savaşının devam edeceği, daha çok yayılacağı, başka yerlere taşırılacağı anlamına gelmektedir. O nedenle savaşın biteceği ya da sona ereceği, mevcut yaşanan savaştan çıkış olacağı yönündeki değerlendirmeler ve buna dayalı strateji ve taktik belirlemeler kesinlikle doğru değildir. Halklar ve ezilenler adına, demokratik halk devrimleri adına böyle yanılgılı değerlendirme yapmak, yanlış tespitlere gitmek tehlikelidir, zarar vericidir. Bu çerçevede bazı alanlarda sorunların erken çözüleceğini ya da tek başına çözüleceğini umut ve hesap etmek aynı anlamda yanlış ve zararlı olmaktadır. Doğru olanın mevcut savaş durumunun yayılarak süreceği, devam edeceği anlayışıdır. Halklar ve ezilenler adına strateji ve taktik oluşturanlar bu gerçeği görerek ve buna dayalı bir anlayış, strateji ve taktik oluşturdukları ölçüde, doğru kararlar alıp başarılı pratik uygulama yapabilirler.

Küresel sermaye güçlerinin bu çözümsüzlüğüne karşı, bugün ulus devlet statükoculuğunun daha da çözümsüz olduğunu ifade etmeye gerek bile yoktur. Adı üzerinde onlar ulus devlet faşizmini temsil ediyorlar ve statükocudurlar. Yani değişime ve dönüşüme karşıdırlar. Mevcut durumu devam ettirmekten yanadırlar ki, zaten mevcut durum söz konusu savaşa yol açmıştır. Savaşa yol açan yapıyı, olduğu gibi savaşı sona erdirecek bir gerçeklik olarak görmek elbette akıl dışıdır. Onların tüm özlemi 20. yüzyılda Sovyetler Birliği'nin varlığına dayalı iki kutuplu bir dünyanın yeniden oluşması arayışıdır ki, böyle bir dünya gerçekliğinin oluşması artık ne mümkündür ne de gereklidir. Aslında öyle bir dünya, çelişkileri donduran, dolayısıyla çıkar mücadelelerini zayıflatan, aynı biçimde özgürlük ve demokrasi mücadeleleri için de imkan ve fırsatları azaltan bir konum arz etmektedir. Dolayısıyla halklar ve devrimci demokratik güçler açısından böyle bir statükonun ya da iki kutuplu dünyanın benimsenmesi, aranması gibi bir durum söz konusu olamaz. Zaten kapitalist modernite sistemi kendisini o biçimde devam ettirebilseydi, son 30 yılda yaşanan gelişmeler olmazdı. Sovyetler Birliği çözülüp çökmezdi. Mevcut Üçüncü Dünya Savaşı çeyrek asrı aşan bir süre boyunca bu biçimde yaşanmazdı. Artık eskiyi olduğu gibi arama yaklaşımları boş bir hayalden başka bir şey değildir.

Savaşın biteceği ya da sona ereceği, mevcut yaşanan savaştan çıkış olacağı yönündeki değerlendirmeler ve buna dayalı strateji ve taktik belirlemeler kesinlikle doğru değildir. Halklar ve ezilenler adına, demokratik halk devrimleri adına böyle yanılgılı değerlendirme yapmak, yanlış tespitlere gitmek tehlikelidir, zarar vericidir. Doğru olan, mevcut savaş durumunun yayılarak süreceği, devam edeceği anlayışıdır.

Savaşı sona erdirecek tek alternatif Ortadoğu Demokratik Devrimi'dir

Dahası ulus devlet statükoculuğunu temsil eden güçlerin başında TC ve İran gibi güçler gelmektedir ki, bunların öyle yeni bir şey aramaktan öteye, Kürt karşıtlığından başka herhangi bir zihniyetleri, stratejik ve taktik duruşları söz konusu değildir. Onlar, Kürt karşıtlığıyla hastalıklı konumdadırlar. Her şeylerini Kürt karşıtlığına bağlamışlardır. Bütün siyasetlerini Kürt soykırımı üzerine oturtmuş bulunmaktadırlar. Her şeyi Kürtlerin imkan ve fırsat elde etmelerini, kendi varlıklarını geliştirmelerini engellemeye dönük kullanmaktadırlar. Bu yönleriyle onlar, ulus devlet yapısını korumadan da öte, tek boyutlu Kürt karşıtı bir siyasi duruşla olabilecek en statükocu, gerici ve bağnaz bir yapıyı arz eden bir durumdadırlar. Yani yaşanan Üçüncü Dünya Savaşı'nın bir tarafı olan ulus devlet statükoculuğunun da mevcut savaştan çıkış için önerebileceği, geliştirebileceği herhangi bir çözüm arayışı kesinlikle yoktur.

O halde şu tespitleri rahatlıkla yapabiliriz: Bir; Kürdistan Özgürlük Devrimi öncülüğünde bir bölgesel demokratik devrim gelişip savaşı yaratan nedenleri ortadan kaldırarak savaşa son vermedikçe, mevcut Üçüncü Dünya Savaşı yayılarak ve derinleşerek devam edecektir.

İkincisi; savaşın bir tarafı olan küresel sermaye güçleri, kapitalist modernite sisteminin mevcut kaos ve bunalımını düşük yoğunluklu savaşlarla ve kriz yönetimleriyle yönetmeyi esas alan bir siyaset izliyorlar ve bunu izlemeye de devam edeceklerdir.

Üçüncüsü; savaşın ikinci tarafı olan ulus devlet statükoculuğu, özellikle TC ve İran devletleri şahsında kendilerini Kürt karşıtı zihniyet ve stratejide daha da katılaştırarak, Üçüncü Dünya Savaşı'nı Kürt halkının varlığına ve özgürlüğüne kast eden bir soykırım saldırısı olarak yürütmeyi sürdürmek isteyeceklerdir. Dolayısıyla Üçüncü Dünya Savaşı ile Kürdistan Özgürlük Mücadelesi gittikçe her bakımdan daha fazla iç içe geçecektir.

Dördüncüsü; mevcut savaşı sona erdirecek tek ve yegane güç Kürdistan Özgürlük Devrimi öncülüğündeki Ortadoğu Demokratik Devrimi olacaktır.

Beşincisi; Kürdistan Özgürlük Devrimi her ne kadar genel planda TC ve İran devletlerinde somutlaşan Kürt karşıtı zihniyet ve siyaseti hedeflese de, güncel siyaset açısından Kürdistan Özgürlük Hareketi'ne en çok saldıran, dolayısıyla her şeyini Kürt soykırımına bağlayarak Kürt varlığının baş düşmanı haline gelen TC sistemine karşı mücadele olarak Kürdistan Özgürlük Devrimi gelişecektir. Yani güncel durumda Kürdistan Özgürlük Mücadelesi ile sömürgeci-soykırımcı zihniyet ve siyaset arasındaki baş çelişki, Kürt Özgürlük Hareketiyle faşist-soykırımcı TC sistemi, onun AKP-MHP biçiminde somutlaşan yönetimi arasında olmaktadır.

Altıncısı; sömürgeci-soykırımcı zihniyet ve siyaset ile Kürdistan Özgürlük Devrimi arasındaki mücadelenin en azından yakın süreç açısından birinci planda TC sistemine karşı gelişeceği, İran ile çelişki ve çatışmasının ikinci planda devam edeceğidir.

Değerli yoldaşlar;

Çok açık bir biçimde görülmektedir ki, bugün Kürt Özgürlük Hareketi'yle sömürgeci-soykırımcı zihniyet arasındaki mücadele, en başta sömürgeci-soykırımcı TC sistemi ve AKP-MHP faşizmi arasındaki bir mücadele olarak somutlaşmaktadır. Sömürgeci-soykırımcı faşist zihniyet ve siyaseti en çok TC sistemi ve AKP-MHP faşizmi temsil etmektedir, günlük politikaya ve siyasete dönüştürmektedir. Bu bakımdan da tüm Kürdistan'da ve yurtdışında gelişen Kürdistan Özgürlük Hareketi'nin baş düşmanı, AKP-MHP faşizmi ve onun yönettiği sömürgeci-soykırımcı TC sistemi olmaktadır.

Bunu böyle belirlemek, İran'ın Kürt karşıtı konumdan kendisini çıkardığı, Kürt sorununu çözdüğü, dolayısıyla demokratikleştiği anlamına kesinlikle gelmez. Tersine mevcut İran rejimi de Kürt karşıtı zihniyet ve siyasette ciddi herhangi bir değişiklik yapmamaktadır. Dolayısıyla günlük siyasette Kürt karşıtı duruşu her alanda o da geliştirmektedir. Ancak küresel sermaye güçleriyle yaşadığı çelişki, aynı zamanda TC ile bölgesel düzeyde yürüttükleri hegemonya kavgası, mevcut İran rejiminin diğer halklara karşı olduğu kadar Kürt halkına karşı siyasi duruş ve tutumda da daha dikkatli ve hesaplı olmaya zorlamaktadır. İdeolojik ve felsefik bakımdan Kürt karşıtlığında ciddi bir değişiklik yaşamasa da günlük siyasette Kürt karşıtlığını biraz esnetme, daha zengin politikalar üretmek zorunda kalmaktadır. Bölgesel ve küresel duruşu, mevcut İran rejimini böyle olmaya, güncel planda siyasetlerini bu temelde yürütmeye zorlamaktadır.

Kürdistan Özgürlük Hareketi'nin bu durumu görüp değerlendirmesi, bunu dikkate alan bir politik duruş ve yaklaşım geliştirmesi kuşkusuz hem gerekli hem de zorunludur. Bu bir yanıyla İran'ın duruşundan kaynağını alsa da diğer yanıyla da Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'nin mevcut durumu, özellikle TC faşist-soykırımcı zihniyet ve siyasetiyle yürüttüğü amansız mücadelenin ortaya çıkardığı sonuçlar, onu da İran tarafında var olan mevcut -çok cılız da olsa- esnek siyasi duruşu dikkate alma, değerlendirme konumuna götürmektedir. Bu bakımdan İran'ın Kürt karşıtı durumu ve söz konusu karşıt zihniyet ve siyasete karşı mücadeleyi göz ardı etmeden, önemini azaltmadan güncel politik duruş olarak Kürdistan Özgürlük Hareketi açısından her alanda birinci planda TC faşizminin sömürgeci-soykırımcı zihniyet ve siyasetini hedefleyen bir mücadele yürütmesi, İran karşısındaki duruşu bu temelde ikinci planda ele alması hem anlaşılır bir durumdur hem de doğru olan bir yaklaşımdır. Bu nedenle ideolojik ve stratejik doğrultuyu kaybetmeden ve ilkelerde yanlışa düşmeden, esnek siyasi yaklaşım gereği güncel siyaseti daha yaratıcı ve zengin yöntemlerle yürütme gereği vardır. Bu da her alandaki Kürdistan Özgürlük Hareketi açısından, soykırımcı-sömürgeci TC sistemine ve AKP-MHP faşizmine karşı mücadeleyi başa almak ve birinci planda yürütmek gibi bir duruşu ve görevi ortaya çıkarmaktadır.

Nitekim uzun süredir Hareketimiz bu yönde değerlendirmeler, tartışmalar, politik karar ve pratik geliştirirken, başta KDP olmak üzere bazı Kürt güçleri buna ters bir stratejik ve siyasi duruş içine girmektedirler. TC'yi kendileri için baş müttefik gören bir anlayışın ve tutumun sahibi olup pratikte bu tarzda bir ilişki ve ittifak geliştirmeye çalışmaktadırlar. İşte bu durum Kürt siyasetini parçalamakta, Kürdistan Ulusal Kongresi'nin demokratik siyaset temelinde oluşumunu engellemekte, Kürdistan'ın özgürlüğü için ortaya çıkan imkan ve fırsatları bütünlüklü bir biçimde doğru ve başarı kazanan tarzda değerlendirmeyi engellemektedir. Mevcut KDP yönetiminin bu konuda ciddi bir yanılgısı ve politikası söz konusudur. Aslında çok fazla işin ayrıntısına girmeyen, babadan kalma duyum ve yöntemlerle, biraz da zor ve tehdide boyun eğen yaklaşım sonucu, KDP yönetimi basit maddi imkanlara bu tarzda daha çok sahip olma adına TC ile ilişki ve ittifakı, AKP-MHP faşizmiyle dostluğu öne alan bir politika izlemektedir. Bunun Kürdistan'ın varlığına, özgürlüğüne, Kürt halkının geleceğine zarar vermek kadar, uzun vadede kendi çıkarlarına da zarar vereceği kesindir. Fakat güncel planda bazı dar maddi çıkarlar elde etme uğruna, Kürt ulusal varlığının stratejik geleceği söz konusu yönetimin izlediği politikalar nedeniyle tehlikeye atılmaktadır.

AKP-MHP faşizmi Başûrê Kurdistan'ı sömürgeleştirmeye çalışmaktadır

İşte bu gerçeği tarihsel ve güncel politik boyutlarıyla doğru ve yeterli görmek, KDP önderliğinin izlediği mevcut hatalı strateji ve politikaları doğru bir temelde eleştirerek, Kürt toplumunu bu doğrultuda uyarıp eğitmek gerekmektedir. Bir yandan söz konusu eğilim sahiplerini özeleştiriyle doğru politikaya çekmeye çalışırken, diğer yandan da tüm diğer siyasi güçleri ve halkı bu temelde doğru strateji ve politikalar çerçevesinde eğitip baş düşmana karşı yani AKP-MHP faşist-soykırımcı zihniyet ve siyasetine karşı her alanda ortak mücadeleyi yürütecek bir demokratik Kürt birliğini yaratmak, en temel ihtiyaç ve çalışmalardan birisi olmak durumundadır. Aslında bunları bu kadar ayrıntılı olarak belirtmeye, yine ilgili güçleri ve Kürt toplumunu bu temelde uyarıp bilinçlendirmeye gerek de yoktur. Çünkü, gerçeklik hiçbir biçimde gizlenemeyecek kadar açıktır. Bizim söylemeye çalıştıklarımızı AKP-MHP faşist diktatörlüğü zaten daha açık ve net bir biçimde kendisi söylemektedir. Erdoğan-Bahçeli yönetimi 24 saat Kürt düşmanlığı yapmaktadır. Bunu söz ile yapmaktadır, eylem ile yapmaktadır. Her gün Kürt'e küfür eder, hakaret eder konumda olmaktan geri durmamaktadır. Her gün onlarca Kürt yurtseverlerini, siyasetçisini, aydınını, yazarını tutuklamaktadır. Her gün onlarca Kürt gencini en gelişmiş tekniklerle katletmektedir. Kürdistan'ı tam bir işkencehaneye dönüştürerek ve Bakurê Kurdistan'daki bu uygulamalarını Efrîn ve Bradost saldırılarında görüldüğü gibi, Başûr ve Rojavayê Kurdistan'a da açık bir işgal saldırısı haline getirerek sürdürmektedir. Erdoğan-Bahçeli diktatörlüğü Kürt düşmanı olduğunu, Kürt karşıtı olduğunu, tüm Kürtlere karşıt olduğunu zaten gizlememektedir. Hem sözüyle hem de davranış ve eylemiyle bunu açıkça ortaya koymaktadır. Bakurê Kurdistan'da yürüttüğü ağır vahşi soykırım ve katliamlarla, Efrîn'de gerçekleştirdiği tarihin en vahşi, zalimce alçakça saldırılarıyla, Başûrê Kurdistan'ın sınırını boydan boya yıllardır saldırı alanına dönüştüren gerçekliğiyle bunları pratikte göstermektedir. Dahası 30 Eylül 2017 tarihli Başûrê Kurdistan referandumuna en çok karşı çıkan AKP-MHP faşist diktatörlüğü olmuştur. İran'ı, Irak'ı hatta küresel güçleri bu konuda harekete geçiren referanduma karşıt hale getiren güç Erdoğan-Bahçeli diktatörlüğüdür. Adeta Kürt referandumunun ortaya çıkartacağı iradeye daha baştan bütün dünyayı ve bölgeyi karşıt hale getirmek için açık çaba harcamıştır. KDP yönetimine bu doğrultuda her türlü hakaret ve baskı uygulanmasında bulunmuştur.

Ortada ciddi bir saldırganlık ve tehlikeli bir durum vardır. Bu gerçeği bütün Kürt aydınları, sanatçıları, kadınları ve gençleri görmelidir. Kürdistan'ın tüm bilinçli, dinamik güçleri buna göre bir ortak siyasi tutum, örgütlülük ve bu temelde topyekun bir özgürlük direnişi geliştirmek durumundadırlar. Ancak söz konusu saldırganlığı ve soykırım tehlikesini böyle bir topyekun özgürlükçü direniş ortadan kaldırabilir, engelleyebilir.

Bütün bunlara rağmen gerçekleri hala görmemek, AKP-MHP faşizminin Kürt karşıtı ve düşman gerçeğini hafife almak ya da örtbas etmek anlaşılır ve kabul edilir değildir. Başûrê Kurdistan yönetimini her an baskı altında tutarak kendine bağımlı, adeta işbirlikçi bir yapıya dönüştürüp Başûrê Kurdistan'ı sömürgeleştirmeye çalıştığı ortadadır. Rojavayê Kurdistan'ı yıkacağını zaten açıkça söylemektedir. Sadece sözde kalmayıp Efrîn işgal saldırısında görüldüğü gibi, bunu fırsat bulduğu her an pratiğe dönüştürmek isteyeceği açıktır. Şengal'e karşı tehdit ve saldırıları ortadadır. Bakurê Kurdistan'da Cizîr ve Sûr'da, Nisêbîn, Şirnex ve Gever'de Bakurê Kurdistan'ın bütün kent kasaba ve köylerinde yaptığı vahşet uygulamalarını ifade etmeye bile gerek görmüyoruz. Sadece Kürt değil, insan olan ve Ortadoğu'yu, Kürdistan'ı biraz izleyen herkesin bile açıkça görüp büyük bir öfke ile karşı çıkacağı bir durumu; bazı Kürt partilerinin ve yöneticilerinin görmemesi, görüp de ona karşı iradeli, yurtsever bir duruş ve tutum göstermemesi ne anlaşılırdır ne de kabul edilirdir. Bu bakımdan içinde bulunduğumuz süreçte tüm Kürdistan'da ve yurtdışında, Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'nin birinci hedefi mevcut AKP-MHP faşizmini yıkmak olmalıdır. Bunun dışındaki bir stratejik durum ve politik yaklaşım kesinlikle doğru olmayacaktır. Kürt halkının varlık ve özgürlük mücadelesine zarar verecektir. Elbette her alanda her türlü ayrıntıyı ifade eden mücadele yürütülecektir. Ancak bu AKP-MHP faşizmine destek veren, yine Kürt karşıtlığı yapan güçlere karşı mücadele yürütmeme anlamına kesinlikle gelmemektedir. Esas, öncelikli ve bütünlüklü olan AKP-MHP faşizminin Kürt düşmanı, Kürt karşıtı saldırılarına, katliam ve soykırım uygulamalarına karşı Kürt halkının varlık özgürlük mücadelesini ortaklaşarak birlikte yürütmektir. Dikkat edilirse AKP-MHP faşizmi topyekun bir faşist-soykırımcı saldırı içindedir. İdeolojik, politik, askeri saldırıyı bütünlüklü yürütmektedir. Kürt halkının Önderliğinden gerillasına, siyasi güçlerinden aydınlarına, kadınlarından gençlerine kadar tüm kesimlerini saldırının hedefi yapmaktadır. Bakurê Kurdistan'da yürüttüğü saldırıları olduğu gibi Rojava ve Başûrê Kurdistan'a yöneltmektedir. Eski Osmanlı Kürdistan'ını kendi malı ve ata toprağı sayarak buraları ele geçirme ve Türkleştirme hedef ve amacını gizliden gizliye de olsa gittikçe daha yaygın bir biçimde sürdürmektedir. O halde faşist sömürgeci-soykırımcı rejimin topyekun saldırganlığına karşı, dört parça Kürdistan'ın halkı, özgürlük ve demokrasi güçleri ortak tutum almak, birlikte mücadele yürütmek, topyekun faşist-soykırımcı saldırıya karşı, topyekun devrimci demokratik direnişi geliştirmek durumundadır. Topyekun faşist saldırıya karşı, topyekun direnişi gerektirmektedir. Faşist saldırganlığın yoğunluğu, vahşeti, katliamcılığına karşı, topyekun devrimci demokratik direnişin de her türlü yöntemi kullanan ve örgütlü bir biçimde yürüyen bir konumda olmasını kesinlikle gerektirir. Bu nedenle fazla uzatmaya ve tartışmaya mahal vermeden, içinde bulunduğumuz koşullarda tüm imkanların AKP-MHP faşist diktatörlüğüne karşı ve onu yıkmayı hedefleyen bir mücadeleye sevk edilmesi kesinlikle gereklidir. Dikkat edilirse Erdoğan-Bahçeli faşist diktatörlüğü, varlığını Kürt soykırımının gerçekleştirmesine bağlamaktadır. İktidarının ömrünü, Kürdistan'da katliamları geliştirerek, Kürt siyasetini ezerek sürdürmeyi öngörmektedir. Bunun için her türlü işgalci saldırıdan katliama, tutuklamadan işkenceye, baskı ve tehdide, faşist terör uygulamasına kadar her yöntemi uygulamaktadır.

Devrimci direniş karşısında sıkıştıkça her an alçakça hakaretlerde bulunmaktan, idam tehditlerini gündeme getirmekten uzak durmamaktadır. Kısaca AKP-MHP faşist diktatörlüğünün zihniyet ve politikaları açıktır. Plan ve uygulamaları ortadadır ve hepsi Kürt soykırımını gerçekleştirme hedeflidir. Bu nedenle durum böyle basite alınacak, dar yaklaşılacak, tartışmalı kılınacak bir durum değildir. Ortada ciddi bir saldırganlık ve tehlikeli bir durum vardır. Bu gerçeği bütün Kürt aydınları, sanatçıları, kadınları ve gençleri görmelidir. Kürdistan'ın tüm bilinçli, dinamik güçleri buna göre bir ortak siyasi tutum, örgütlülük ve bu temelde topyekun bir özgürlük direnişi geliştirmek durumundadırlar. Ancak söz konusu saldırganlığı ve soykırım tehlikesini böyle bir topyekun özgürlükçü direniş ortadan kaldırabilir, engelleyebilir. Kürt varlığını ve özürlüğünü ancak AKP-MHP faşizmine karşı başarıyla gelişen bir topyekun direniş sağlayabilir.

Değerli yoldaşlar;

Kürt düşmanı AKP-MHP faşist diktatörlüğünü yıkmak gerektiğini görmek, anlamak ve buna inanmak kadar, söz konusu faşist diktatörlüğün yıkılabileceğini görüp anlamak ve bu yıkımı gerçekleştirecek mücadele tarz ve taktiklerini yaratıcı bir biçimde bulup uygulamak da önemli olmaktadır. AKP-MHP faşizmine karşı çıkmaktan korkanların, bir biçimde faşist diktatörlükle uzlaşma arayanların, onları bu tutuma götüren önemli bir neden olarak AKP-MHP faşizminin gücünü ve kalıcılığını görüp kabul ettiklerini söyleyebiliriz. Örneğin, KDP yönetimi böyle zayıf ve iradesiz, yine pragmatist, çıkarcı bir politik yaklaşım içerisindedir. Benzer durum ABD, Avrupa Birliği, Rusya hatta İran devletinin yöneticilerinde bile zaman zaman az, zaman zaman çok olmak üzere ortaya çıkabilmektedir. Nitekim bazı dönemlerde mevcut ABD yönetimi, AKP-MHP faşizmini güçlü bir biçimde destekleyerek onunla uzlaşma arayışı sürdürmektedir. Rusya zaten çok pragmatist bir yaklaşımla NATO'ya karşı yürüttüğü mücadelede AKP-MHP faşizmini bir araç olarak kullanma siyasetini kendisi için önemli görebilmektedir. Almanya, Fransa, İngiltere gibi oldukça fırsatçı, ekonomik çıkarcı politika izleyen güçlerin durumlarına dikkat çekmek bile gerekmemektedir. Çünkü, her sıkıştıkları anda söz konusu güçlerin bir kaç ihale alabilmek için kapıları Tayyip Erdoğan'a açtıklarını ne yazık ki tüm dünya görebilmektedir.

Erdoğan-Bahçeli diktatörlüğünün yıkılışı adım adım gerçekleşmektedir

Basit maddi çıkar peşinde olanlar ve güçten korkanlar böyle davranabilirler. Ama basit maddi çıkar peşinde olmayanlar, güç ve ilişkilerinden korkmayanlar, gerçeğin sahibi ve sözcüsü olmayı kendileri için bir yaşam felsefesi ve ilkesi bilenler, manevi varlığın ve düşüncenin gücüne de inananlar daha farklı değerlendireceklerdir. Maddi duruşa, objektiviteye kul-köle olmayıp işin düşünsel yanını, manevi boyutunu da görerek faşist diktatörlüğe ve ona karşı farklı mücadele yol yöntemlerini geliştirme içinde olacaklardır. Bu temelde baktığımızda AKP-MHP faşizminin güçlü değil de, güçsüz olduğunu söylemek hatalı ve gerçeğe ters değildir. Dolayısıyla bazı hain ve işbirlikçi güçler, AKP-MHP faşizmini yıkılamaz olarak görseler de aslında Erdoğan-Bahçeli faşist diktatörlüğünün çözülüş ve çöküş süreci hızla ilerlemekte, yıkılışı adım adım gerçekleşmektedir. Öngörü, doğru bakış açısı, doğru stratejik ve siyasi analiz işte bu gerçeği görebildiği oranda kendisini etkili kılabilir. Erdoğan ve Bahçeli kişiliklerinin, tüm faşist diktatörlüklerin birer benzeri olarak kabadayı ve küfürbaz üsluplarına bakmamak gerekir. Onlar güçlü oldukları ya da gelişme sağladıkları için değil, güçsüz ve çöküşü yaşadıkları için bu kadar öfkeyle suratları kıpkırmızı kesilerek bağırıp çağırmaktadırlar. Nitekim tarih içerisinde bütün faşist diktatörlükler de benzer üslup ve tutum göstermişlerdir. Ozan'ın dediği gibi, "Mussolini güçlü olduğu için değil, çok korktuğu için çok bağırmıştır." Şimdi de faşist şefler Devlet Bahçeli ve Tayyip Erdoğan güçlülüklerinden dolayı değil, korkularından dolayı bu kadar çok bağırıp çağırmakta, adeta herkesi tehdit etmeye çalışmaktadırlar. Bu kabadayılığı ve tehdidi güçlülük etkeni değil, zayıflık etkeni olarak görmek gerekir. Güçlü olsalardı böyle davranmaya gerek duymazlardı. Çünkü, bu davranışlarla, küfür ve hakaretlerle, kabadayılıkla güçlenmeye çalışıyorlar. Kendi zayıflıklarını gizlemeye çalışıyorlar. Bunun görülmeyecek, anlaşılmayacak bir yanı kesinlikle yoktur.

Faşist-soykırımcı TC sistemi parçalanmıştır, çözülmüştür

AKP-MHP faşist diktatörlüğü yıkılabilir ve nitekim adım adım da yıkılmaktadır. Zaten 24 Haziran erken seçimini gündemleştiren faşist şef Devlet Bahçeli de çöküş sürecinde olduklarını ve mevcut yapıyla 2019 Kasım'ına kadar ayakta kalıp seçim yapamayacaklarını değerlendirerek, 24 Haziran erken seçimini gündemine getirmiş, bunu AKP yönetimine de kabul ettirerek seçimin gerçekleşmesini sağlatmıştır. Aslında Devlet Bahçeli'nin "Çöküyoruz" tespiti doğru ve gerçekçi bir tespittir. Fakat söz konusu çöküşten Erdoğan-Bahçeli diktatörlüğünü 24 Haziran seçim sonuçları da kurtarmamıştır. Bu gerçeği de çok doğru ve yerinde görmek gerekir. Dikkat edilirse hem Tayyip Erdoğan hem de AKP, 24 Haziran seçiminde ciddi bir biçimde oy kaybetmiştir. Aslında yalnız başına cumhurbaşkanı ve hükümet olmaktan düşmüş durumdadır. MHP ve Devlet Bahçeli'nin desteğiyle bugün Tayyip Erdoğan cumhurbaşkanıdır. AKP'de hükümet kuran parti durumundadır. Dolayısıyla Tayyip Erdoğan ve AKP yönetimi tepeden tırnağa Devlet Bahçeli ve MHP siyasetine ve zihniyetine bağımlı durumdadır. Zaten bir zihniyet ve siyaset birliği, seçimden önce de adım adım gerçekleşmişti. Şimdi seçim ile birlikte artık tek bir iktidar değil, görüntüde Tayyip Erdoğan yönetim olsa da gerçekte Erdoğan-Bahçeli ortak yönetimi vardır. Yine AKP-MHP koalisyon hükümeti bugün TC'yi yönetmektedir. Demek ki, seçim AKP'nin çöküşünü durduramamıştır. AKP ve MHP kendi değimleriyle 'ikiz ruh' birleşerek ayakta kalmaya çalışmaktadır ki, bu birleşme çabası da kesinlikle uzun ömürlü olmayacaktır. Dolayısıyla AKP'nin tek başına yaşadığı çöküşü, önümüzdeki yakın süreçte AKP-MHP ittifakı birlikte yaşayacaktır. Mevcut durumda AKP-MHP faşist diktatörlüğü kendini kurumlaştırmaya çalışsa da aslında TC sistemi adeta kalbura döndürülmüştür. Bir tarafını kapatsan başka tarafları açık kalmakta, dikiş tutmaz bir konumu yaşamaktadır. 12 Eylül faşist diktatörlüğünü restore ederek AKP-MHP faşist diktatörlüğü biçiminde ayakta tutma çabaları, günü kurtarmaktan öteye bir sonuç vermemektedir. Faşist-soykırımcı TC sistemi parçalan-

mıştır, çözülmüştür. Erdoğan-Bahçeli ikilisinin onu onarma çabası kesinlikle başarı sağlamayacaktır.

Diğer yandan toplumun çok büyük bir kesimi AKP-MHP faşizminden koparak onlara karşıt hale gelmiş durumdadır. Evet, geçmişte de toplumun önemli bir kesimi AKP yönetimine, MHP faşizmine karşıydı ondan kopmuştu, fakat AKP-MHP faşizmine karşı birleşip ortak mücadele edecek konumda ve durumda değildi. Şimdi gelinen noktada sadece faşist zihniyet ve siyasetten kopma değil, aynı zamanda onu yıkmak üzere ona karşı örgütlenip, birlik olup, mücadele etme durumu da söz konusudur. Ki, bu yeni olan bir durumdur ve AKP-MHP faşizmini yenilgiye götürecek olan en önemli ve birinci güç bu olmaktadır. Toplumun dinamik ve demokratik güçleri her düzeyde AKP-MHP faşist diktatörlüğünden koparak ona karşıt hale gelmektedir. Aydınlar, siyasetçiler, kadınlar, gençler, işçiler, emekçiler böyle olduğu gibi, önemli bir işveren çevresinde de benzer eğilim gittikçe daha fazla gelişmektedir. Evet, AKP-MHP faşizminin örgütlediği ve sokağa sürdüğü belli bir kitle gücü vardır. Fakat, bunların bir yanıyla beyin yıkamasına uğratıldıkları, ırkçı, şoven, milliyetçi zihniyetle doldurulduklar, diğer yanıyla ise maddi olarak parayla beslendikleri bir gerçektir. Yani hem beyni yıkanmış faşist güçlerdir hem de faşizmin besleme güçleridir. Bu temelde sokağa sürülerek toplum baskı altına alınıp faşist diktatörlüğün ömrü uzatılmaya çalışılmaktadır. Ancak böyle bir gücün de Erdoğan-Bahçeli faşizmini ayakta tutmaya yetmediği son uygulamalardan anlaşılmaktadır. Örneğin, bedelli askerlik gündeme getirilmiştir ki, bunun Kürdistan'da yaşanan savaşla yakından bağlantısı vardır. Milyonlarca asker kaçağı olduğu söylenmektedir. Kürdistan'daki savaşa Erdoğan-Bahçeli diktatörlüğü ancak paralı askerlerini sürebilmektedir. Parayla satın aldığı bazı güçleri savaşa sürebilmek için, ihtiyaç duyduğu maddi ihtiyacı asker kaçağı olan gençlerden 'bedelli askerlik' adı altında topladığı parayla karşılamaya çalışmaktadır. Dikkat edelim hem toplum savaşa karşıdır, milyonlarca insan savaştan kaçmaktadır hem de savaşa sürecek güç bulmakta zorlandığı gibi, Erdoğan-Bahçeli yönetimi savaşı finanse edecek güçten de yoksun durumdadır. Ekonomik bunalım her gün derinleşmektedir. Enflasyon artmakta, toplumun yaşam gücü her gün zayıflamaktadır. Bütün bunlar gösteriyor ki, Erdoğan-Bahçeli diktatörlüğü ayakta kalabilmek için toplumu savaşa sürmekte zorlanmakta, aynı zamanda ekonomik krizi aşma gücünü de gösterememektedir. Dolayısıyla derinleşen ekonomik kriz siyasi çelişkileri artıracak, faşizme karşı topyekun direniş ve Kürdistan'da gelişen gerilla savaşı ekonomik krizi derinleştirerek faşizmin yıkımını ortaya çıkartan sonucu doğuracaktır. Gerçekten de Kürt toplumu bir kaç işbirlikçi, hain, teslimiyetçi dışında yüzde 95 oranında mevcut sistemden ve rejimden kopmuş durumdadır. Türkiye toplumunun bütün dinamik kesimleri, gençleri, kadınları, emekçileri, aydınları, siyasi güçleri, işveren çevreleri giderek daha artan oranda faşizmden kopmakta, faşizm karşıtı cepheye geçmektedirler. Orta kesim, bazı burjuva çevreler faşizmin kendileri için yıkım olduğunu, giderek daha fazla tehlike yaratacağını görüp ondan kurtulmanın yollarını aramaktadır. İşte böyle bir noktada aslında ideolojik-siyasi çevrelerin politikaları ve duruşları önemli olmaktadır. Aslında toplumsal durum anti-faşisttir, faşizm karşıtıdır. AKP-MHP faşizmini yıkmaktan yanadır ama siyasi çevreler aynı düzeyde değildir. Son seçim sürecinde yaratılan İyi Parti denen proje aslında faşizmden kopan, faşizm gerçeğini görerek demokrasi blokuna katılabilecek olan kesimleri toparlayarak yeniden faşist sisteme entegre etme oyunundan başka bir şey değildir. Bir faşist rejim oyunu olarak görmek gerekiyor.

AKP-MHP faşizminin ideolojik, politik kaynağı CHP'dir

Diğer yandan mevcut CHP yönetiminin izlediği politikalar, faşizmi zayıflatan değil güçlendiren, AKP-MHP diktatörlüğünü yıkan değil, ayakta tutan bir rol oynamıştır. Kemal Kılıçdaroğlu yönetimi aslında Türkiye'nin bu duruma getirilmesinden, Erdoğan-Bahçeli diktatörlüğünün böyle Türkiye'yi felaketin içine sürüklemiş olmasından en az onlar kadar sorumludur. Bu nedenledir ki, 24 Haziran seçimi ardından herkesten önce CHP'nin içi karışmış ve CHP'de tartışmalar ortaya çıkmıştır. Bazı çevreler, "Neden ortaya çıktı, bu bir AKP oyunudur, CHP ile ne alakası var. Niye CHP içinde tartışmalar oluyor..." diyorlar. Bu yaklaşımlar, aslında faşizmi ve faşizme karşı mücadeleyi hiç anlamayan yaklaşımlardır. Bunlara "Başka ne olabilirdi ki!" diye sormak gerekiyor. Faşizme bu kadar koltuk değneği olmuş bir güç, faşizmin yıkılması gerektiği dönemde kendi içinde tartışmaya uğramayacak da başka ne olacaktı! Bu kadar demokratik çevreyi, aydını "Biz de solcuyuz ve demokratız" diyerek kandırıp AKP-MHP faşist diktatörlüğüne koltuk değneği olan bir siyasetin destekçisi haline getiren yönetime karşı, elbette ki CHP içerisinde onurlu olan, yurtsever olan, biraz demokratik bilince sahip olan çevreler karşı çıkacaklar, ayaklanacaklardır. Biz baştan ifade ettik ya Kılıçdaroğlu yönetimi düşecek ya da CHP parçalanacaktır. Mevcut durumun daha fazla devam etmesi mümkün değildir. Çünkü, CHP'de çözüm olmadan, AKP-MHP faşizminin yıkılması ve Türkiye'nin faşizmden kurtulması mümkün olmamaktadır. Aslında AKP-MHP faşizminin ideolojik, politik kaynağının da CHP olduğu bir bakıma anlaşılmaktadır. İttihat ve Terakki'den gelen Cumhuriyetin kurucusu olan, bugün Tayyip Erdoğan'ın yaratmaya çalıştığı "Tek Adam" diktatörlüğünü kendi yönetimi altında uzun süre yaratmış olan, TC'nin temellerini bu temelde atan bir parti olarak CHP'nin, mevcut Tayyip Erdoğan-Bahçeli sistemine diyeceği ciddi hiçbir şeyi yoktur. Onların itirazı aslında kendilerine biraz daha mevcut sistem içerisinde yer verilmesi, maddi imkan verilmesine dönüktür. Daha çok da gerçek anti-faşist demokratik güçleri aldatmaya dönüktür. Dolayısıyla en tehlikeli olan bu duruş ve siyasettir. Bu da şimdi tartışmalı hale gelmiştir. Faşizmin yıkılma sürecinde olduğunu, çöküşü ve çözülüşü yaşadığını gösteren en açık olgu, mevcut CHP içerisindeki tartışmalar ve CHP yönetiminin izlediği politikaya duyulan güven azalması ve karşı çıkışlardır. CHP ve İyi Parti oyunları çözüldükçe faşizmin maskesi daha çok düşecek, AKP-MHP faşizminin yıkılışı daha fazla gerçekleşecektir. Bunun böyle görülmesi ve bilinmesi gerekiyor. Toplumsal duruş zaten bunu ifade ediyor. Aynı durum siyasete de yansıdığı için siyasetteki oyunlarda bertaraf edilerek anti-faşist demokrasi blokunun gerçek, doğru, etkili ve sonuç alıcı bir temelde oluşmasının önü açılıyor. HDP-HDK'nin rolünü daha fazla oynar hale gelmesi kadar, onlar dışındaki demokratik güçlerin de iradelerini ortaya çıkararak gerçek bir anti-faşist demokrasi blokunun, alternatif demokratik Türkiye'yi oluşturma temelinde gerçekleşmesinin önü daha çok açılmış, imkanı daha fazla artmış bulunuyor. Önümüzdeki yakın gelecekte bu tür gelişmelerin olması doğaldır, imkan dahilindedir.

Buna paralel olarak Kürdistan Özgürlük Mücadelesi, gerillasıyla, halkıyla, demokratik siyasetiyle geliştikçe; Türkiye'nin devrimci demokratik güçleri, HBDH ittifakı temelinde Kürdistan'daki direnişi her boyutta Türkiye'ye ve metropollere yayarak anti-faşist demokrasi mücadelesini devrimci temelde Türkiye'nin her tarafında gelişir kılması, içte faşizmi yıkacak büyük bir mücadelenin ortaya çıkmasını sağlayacaktır. Zaten böyle bir mücadele parça parça da olsa mevcut haliyle vardır ve gittikçe de güçlenmektedir. Önümüzdeki yakın süreçte böyle bir mücadelenin daha çok büyüyeceği, birleşeceği, alternatif demokratik Türkiye'yi yaratarak faşizmi yıkma iradesini göstereceği açıktır.

Diğer yandan bölgesel ve küresel politikalarda da Erdoğan-Bahçeli diktatörlüğü en zayıf konumunu yaşamaktadır. Başûrê Kurdistan'a işgal saldırıları, Bradost üzerinden Qendîl'e ilerleyip Başûrê Kurdistan'ı işgal etme planları büyük ölçüde başarısız kalmış ve çökmüş durumdadır. Bunda KDP'nin zayıflığı kadar, Irak ve İran yönetimlerinin ABD ile uzlaşma eğilimleri, dolayısıyla Türkiye'nin mevcut politikalarına karşı çıkma tutumları rol oynadığı gibi, esas olarak HPG ve YJA-Star gerillalarının Xakurkê'den Lêlikan'a, Adilbeg'ten-Xeftenîn'e kadar bütün sınır boyunca TC faşizmine karşı geliştirdiği güçlü gerilla eylemleri de AKP-MHP planlarını işlemez kılmıştır. Mevcut durumda Başûrê Kurdistan'a işgal saldırısı tam bir tıkanma ve çözümsüzlük durumundadır. Faşist işgalci ordu güçleri ne ilerleyebilmekte ne de geri çekilebilmektedirler. Öyle görülüyor ki, gerillanın biraz daha örgütlü ve etkili mücadelesi bütün sınır boyunda TC'ye ağır darbeler vurduğu gibi, Xakurkê-Şemzînan hattında Türk Ordu egemenliğini kıracak bir gelişmeyi ortaya çıkartabilecek güce ve iradeye sahiptir. Diğer yandan Şengal halkları, devrimci demokratik güçleri, yine bölgesel güçlerin etkileri AKP-KDP ittifakının Şengal'e dönük hesap ve planlarını da boşa çıkartmış durumdadır.

AKP-MHP faşizminin Suriye politikaları çöküşünü hızlandırmaktadır

Rojavayê Kurdistan halkının, Kuzey Suriye toplumunun, AKP'nin tehdit ve saldırıları karşısındaki mücadelesi, içinde bulunduğumuz dönemde çok daha önemli olmaktadır. Evet, Efrîn işgal edilmiştir ama gittikçe TC ve Türk ordusu için bir batağa dönüşeceği anlaşılmaktadır. Efrîn toplumunun ve gençlerinin öfkesi ve tepkisi en ileri düzeydedir. Bu sadece Efrîn ile sınırlı değildir. Rojavayê Kürdistan'ı bütün Kürt gençlerini ve toplumunu içine alan bir durum olmaktadır ki, söz konusu öfke ve tepkinin gittikçe Efrîn'i AKP-MHP faşizmine ve Türk ordusuna mezar edecek bir gelişmeyi ortaya çıkartacağı şimdiden çıplak gözle gözükebilen bir durum olmaktadır. TC'nin Suriye politikası, AKP-MHP'nin Suriye'ye dönük politikaları şimdiye kadar olduğu gibi, günümüzde de gittikçe daha fazla başarısız kalmakta, çözülüş getirmektedir. Nitekim Şam etrafındaki gücünü kaybetmiştir. Dera ve Güney Suriye'deki çetelerinin varlıkları sona erdirilmiştir. Şimdi sıra İdlib-Halep-Lazkiye arasındaki çete güçlerinin temizlenmesine gelmiş gözükmektedir. Eğer bu da gerçekleşirse o zaman İdlib daha çok kuşatılacak, TC çeteleri artık o zeminde daha fazla yaşayamaz hale gelecektir. Nitekim Rusya yönetimi daha şimdiden Türk ordusunun Efrîn'den çekilmesi gerektiğini yüksek sesle ifade eder hale gelmiştir. ABD-AKP çatışması çok ileri düzeydedir. Aslında bazı kişilerin iadesi tartışmaları, bir perdeleyici durum olmaktadır. İşin içinde daha çok Suriye, Irak, İran yani bölgesel politikalar vardır ki, bunu bildiği için bizzat Tayyip Erdoğan söz konusu gerginlik, Minbic politikalarına etkide bulunmasın diye ABD'ye yalvar yakar etmektedir.

Ortadoğu'da yaşanan Üçüncü Dünya Savaşı'nın önümüzdeki yakın süreçte nerelere yayılıp nasıl derinleşeceği daha tam netleşmiş değildir. Bir olasılık savaşın doğuya kayması, İran sınırına yayılmasını içermektedir ki, böyle bir durum Kürdistan'ı daha çok savaş içine çekeceği, Kürt Özgürlük Hareketi için daha fazla imkan ve fırsat yaratacağı için AKP-MHP faşist-soykırımcı siyaseti ve zihniyeti açısından tehlikeli olmaktadır. Diğer yandan ayrı bir olasılık olarak, Suriye içerisindeki gelişmelerin giderek TC'nin Suriye'deki işgalci varlığına karşı konuma gelmesi ve TC'yi Suriye'den çıkartacak bir politika ve savaşa yönelmesi durumudur ki, böyle bir durum AKP-MHP faşizmini sadece geriletmeyecek, aslında yıkımını da getirebilecektir.

35. yıl, 34 yıllık mücadelenin kazanımları üzerinde daha güçlü bir mücadeleyi geliştirerek 15 Ağustos Atılımı'nın hedeflerini gerçekleştirecek büyük bir zaferi ortaya çıkartabilir. 35. 15 Ağustos yılı hedefimizin bu temelde olması, önümüze 35 yıl önce ulaşılmak üzere koyduğumuz hedefi bir yıl içerisinde gerçekleştirmeyi koymamız ve bunu mutlaka pratikte başarmamız gerekmektedir. Bu, Önder Apo'nun ve şehitlerimizin emridir.

ABD-AKP gerginliğinin kolay çözümlenip ilişkilerin eskiye dönmesi zordur

Dikkat edilirse bölgedeki savaş durumu ister İran sınırına kaysın isterse Suriye'de derinleşsin her iki ihtimal de aslında AKP-MHP politikalarını zorlayacak, zayıflatacak dolayısıyla faşizmin yıkımını derinleştirecek sonuçlar vermeye aday durumdadır. Kısaca bölgede, Suriye, Irak ve İran cephesindeki gelişmeler hangi yönde seyrederse etsin hepsi de mevcut AKP-MHP faşist politikalarının aleyhi ve karşıtı olmaktadır. Diğer yandan Rusya ile çıkar karşılığı ilişkiler eskisi gibi yürümemekte ve daha çok krizler öne çıkmaktadır. İran'a her türlü taviz vermesine rağmen Kürt karşıtı politikada istediği sonuca AKP-MHP yönetimi ulaşamamıştır. Avrupa Birliği bazı maddi çıkarlar karşılığında ilişkiyi sürdürse de TC politikalarıyla yakın dönemde tam uzlaşacak bir konuma gelemez. ABD-AKP gerginliği ise son günlerde daha fazla derinleşmiştir ve öyle kolay çözümlenip eskiye dönmesi zordur. Bütün bunlar gösteriyor ki, aslında bölgeden ve dünyadan çok daha fazla tecrit olmuş bir AKP-MHP iktidar gerçekliği vardır. Diplomasi alanında sadece Afrika'nın çok geri kalmış zayıf devlet ve liderleriyle ilişki sürdürmekten öteye Tayyip Erdoğan dost ve müttefik bulamaz hale gelmiştir.

Bölgede de can simidi olarak KDP'ye yapışmıştır ki, KDP kendisini kurtaracak ilişkiler ararken TC'ye verebileceği fazla bir güce sahip değildir. İşte bütün bunlar aslında AKP-MHP faşizminin yıkılabilir olduğunu, çok zayıf konumda bulunduğunu, içte ve dıştaki tecridinin giderek artığını, iç yapılanmasının ciddi çelişkiler hatta çatışmalı durumlar içerdiğini, bütün bunlara karşı faşizmi yıkacak anti-faşist demokrasi hareketinin planlı, örgütlü ve bütünlüklü bir hale gelip mücadele etmesi durumunda söz konusu çelişkileri ve zayıflığı yaşayan faşizmin ömrünün fazla uzamadan yıkılacağı kesindir. Özellikle anti-faşist demokrasi cephesinin gelişme durumu Türkiye ve Kürdistan'da AKP-MHP faşizme karşı gerilla öncülüğündeki devrimci demokratik direnişin gelişme düzeyi mevcut faşist diktatörlüğünün yıkımını da belirleyecektir. Eğer böyle bir mücadele hızla örgütlenir etkisi geliştirilirse şanlı 15 Ağustos Atılımı'nın 35. yılı, AKP-MHP faşist diktatörlüğünün, dolayısıyla sömürgeci-soykırımcı TC faşizminin yıkımını da getirecektir. 35 yıl önce Kürdistan'ı özgürleştirmek, 12 Eylül 1980 faşist diktatörlüğünü yıkmak amacıyla başlatılan 15 Ağustos Devrimci Atılımı, 35. yılında Erdoğan-Bahçeli faşist diktatörlüğünü yıkarak Kürdistan'ı özgür, Türkiye'yi demokratik hale getirerek esas amacına ulaşmış olacaktır.

Değerli yoldaşlar;

Şurası çok açıktır ki, AKP-MHP faşizminin geriletilmesi ve yıkılmasının bölge ve dünyadaki etkisi ve demokratikleştirici gücü çok güçlü ve fazla olacaktır. Böyle bir siyasi gelişme Ortadoğu bölgesini ve tüm dünyayı çok derinden etkileyecektir. Erdoğan-Bahçeli faşist diktatörlüğü şahsında sömürgeci-soykırım TC faşizminin yıkılması, Türkiye'yi demokratik, Bakurê Kurdistan'ı özgür hale getirecektir ki, bu durum Bakurê Kurdistan ile sınırlı kalmayacak hızla bütün Kürdistan'ın özgürlüğüne, tüm Ortadoğu'nun demokratikleşmesine yol açacaktır. Ortadoğu'da hızla gelişen ve zaferler kazanan bölgesel bir demokratik halk devrimler sürecini geliştirecektir. Ortadoğu'da her türlü işbirlikçiliği, ulus devlet gericiliğini, faşizmini yıkarak insanlığın toplumsallaştığı, toplumsal kültürün geliştiği bu merkezde halkların kardeşliğine dayalı yeni bir demokratik insanlık ortaya çıkacaktır. Bunun da bütün dünya üzerindeki etkisi, Kadın Özgürlük Devrimi'nin gelişmesi, yine dünyada özgürlükçü demokratik eğilimin hızla yayılarak özgür ve demokratik bir dünyanın ortaya çıkması sağlanabilecektir. Bu gerçeği net bir biçimde görebilmek gerekiyor.

Bölge halkları dıştan dayatılan siyaset ve çözümleri kabul etmemektedir

Türkiye'de yüzyılı aşan İttihat ve Terakki'den bu yana gelen faşist zihniyet ve siyasetin yıkılması, savaşçı ve soykırımcı zihniyet ve siyasetin çökertilerek tarihin çöp sepetine atılması, buna karşılık demokratik Türkiye ve bütün par-

çalarda özgürleşmiş bir Kürdistan'ın ortaya çıkması, domino taşı gibi bütün Ortadoğu'daki devlet yapılarını etkileyerek toplumsal bilinçlenme, örgütlenme ve hareketlenmeyi hızla geliştirip zaferler kazanan bir devrimler dalgasını ortaya çıkartacaktır. Bunun için önemli bir maddi temel vardır. Tarihi geçmişi buna uygundur. Ortadoğu'nun kültürel birikimi bunu gerçekleştirecek düzeydedir. Daha önemlisi Ortadoğu'daki toplumlar ilişkisi, coğrafi ve toplumsal bütünlük böyle bir gelişmeye imkan ve fırsat vermektedir. Tarihsel olarak böyle bir bütünsellik arz eden bir toplumsal yapıya Ortadoğu sahiptir. Bölünme ve parçalanma aslında bir yönüyle iktidar ve devlet güçleri tarafından daha çok da son yüzyılda kapitalist modernite sistemi tarafından yaratılmıştır. Dolayısıyla dıştan getirilmiştir, bölgeye yabancıdır, yenidir, tam oturmamıştır. Bölge halkları ve toplumları dıştan dayatılan bu yeni zihniyet ve siyaseti kabul etmemekte ona karşı tepki duymaktadır. 40 yıllık Kürt direnişinin, son on yılda gelişen Arap Baharı'nın yani Arap direnişinin altında bu geçeklik yatmaktadır. Toplumsallığa beşiklik etmiş, devletleşme sürecini geliştirmiş coğrafi zemin olarak, söz konusu toplumların demokrasi ve kardeşlik arayışları bir biriyle ilişki ve bütünlük içindedir ve bölgesel bir toplumsal hareketi ortaya çıkarabilecek özelliğe sahiptir. Bölgenin, tarih içerisinde de her hangi bir alanında ortaya çıkan bir devrimci gelişmenin giderek bütün bölgeye yayıldığı net bir biçimde görülmektedir. En son İslam Devrimi'nin yayılışı da böyledir, ulus devlet milliyetçiliğinin dış kaynaklı yayılışı da aslında benzer bir durum izlemiştir. Şimdi Demokratik Türkiye Özgür Kürdistan çizgisinde gelişecek büyük bir devrimin, benzer bir biçimde Demokratik Ortadoğu ve Özgür Kürdistan'ı yaratacak şekilde hızla gelişip yayılmasından daha doğal bir sonuç kesinlikle düşünülemez. Dolayısıyla AKP-MHP faşizmini yıkma mücadelesi, sadece Türkiye halklarının demokrasiye ulaşması, Kürdistan'ın özgürleşmesi, mücadelesi ile sınırlı değildir. Onun çok ötesinde Demokratik Ortadoğu'yu ve özgür insanlığı yaratma mücadelesi olarak şekillenmektedir ki, bu da yeni bir insanlık yeni bir dünya durumunu, yeni özgür yaşam gerçeğini ortaya çıkarabilecek bir gelişme olmaktadır.

Umutlu ve inançlı olmak, zafer ruhunu ve umudunu her zaman canlı ve yüksek tutmak, bu dönemde başarı kazanan devrimci militanlığın birinci özelliği olmaktadır. İkincisi; girişkenlik, yaratıcılık, hamlecilik, atılımcılık bu temelde bir ruhun ve tarzın sahibi olmaktır. Bu noktada dar, zayıf, sınırlı şeylerle yetinen durumlar kesinlikle doğru değildir. 15 Ağustos çizgisi tarafından reddedilmektedir.

Değerli yoldaşlar;

Şanlı 15 Ağustos Atılımımızın 35. yılına girerken, siyasi-askeri durum, faşist saldırganlığın özellikleri ve buna karşı devrimci demokratik mücadelenin önemi ve kazanma ihtimallerinin büyüklüğü kısaca böyle ifade edilebilir. Görülüyor ki, 35 yıl önce Türkiye'yi demokratikleştirmek ve Kürdistan'ı özgürleştirmek için başlattığımız 15 Ağustos gerilla hamlesi bugün 35. yılına girerken, söz konusu hedefleri tümüyle gerçekleştirecek bir ortama, imkan ve fırsata sahip hale gelmiştir.

Bu nedenle 35. yıl, 34 yıllık mücadelenin kazanımları üzerinde daha güçlü bir mücadeleyi geliştirerek 15 Ağustos Atılımı'nın hedeflerini gerçekleştirecek büyük bir zaferi ortaya çıkartabilir. 35. 15 Ağustos yılı hedefimizin bu temelde olması, önümüze 35 yıl önce ulaşılmak üzere koyduğumuz hedefi bir yıl içerisinde gerçekleştirmeyi koymamız ve bunu mutlaka pratikte başarmamız gerekmektedir. Bu, Önder Apo'nun ve şehitlerimizin emridir. Bu, mücadeleci halkımızın, kadınların, gençlerin, Türkiye ve bölge halklarının bizden beklentisidir. Bu, tüm demokratik güçlerin istemi ve talebidir.

Mevcut koşullar ve bu koşulların sunduğu imkan ve fırsatlar da bu hedefin gerçekleşebilir olduğunu göstermektedir. O halde bize düşen bu durumu doğru anlamak, imkan ve fırsatları doğru bir örgütlenme ve mücadele tarzıyla mücadeleye seferber etmek, devrimci demokratik güçlerin ilişki ve ittifakını yaratarak, ortak bir direnişle bizi Ortadoğu devrimine götürecek olan devrimci gelişmenin önünü AKP-MHP faşist diktatörlüğünü yıkarak Türkiye'den açmayı sağlamak olmaktadır.

Başarıyı getirecek olan Egîd ve Zîlan devrimci militan çizgisidir

Bunu gerçekleştirmek için hiç bir engel yoktur. Böyle bir hedefe ulaşmak tamamen kendi elimizdedir. Önderlik çizgisini doğru anladığımız ve başarıyla örgütleyip uyguladığımız durumda, 15 Ağustos atılım ruhunu ve çizgisini esas alarak mücadele etmemiz durumunda söz konusu hedefe ulaşacağımız kesindir. Buna sonuna kadar inanmak, böyle bir bakış açısıyla ufuktaki zaferi görmek, onu gerçekleştirmek için de Apocu tarz, üslup ve tempoyla başarı üstüne başarı getiren bir mücadeleye seferber olmak kesinlikle gerekir. Böyle bir mücadelenin tarzını, üslubunu, özelliklerini 15 Ağustos çizgisi vermektedir. Böyle bir mücadeleyi başarıyla yürütecek devrimci militanlığın ölçülerini, ilkelerini, komuta ve savaş çizgisini Mahsum Korkmaz-Egîd gerçeği tartışılmaz bir biçimde ortaya koymaktadır. Dikkat edilirse nereden bakılırsa bakılsın doğru bir devrimci öncülük yapıldığı müddetçe AKP-MHP faşizminin yıkılacağı net bir biçimde ortaya çıkmakta ve görülmektedir. Ancak bunun kendiliğinden olmayacağı, başaran bir devrimci militanlıkla olacağı açıktır. Yani 15 Ağustos atılım çizgisiyle, 30 Haziran fedai çizgisiyle, yani Egîd ve Zîlan devrimci militan çizgisiyle gerçekleşeceği ortadadır. O halde söz konusu devrimsel başarının sağlanıp sağlanmaması tamamen bizlere bağlıdır. Bizlerin Egîdleşmesi ve Zîlanlaşmasına bağlı, onunla gerçekleşecek bir durum olmaktadır. O halde yeni bir 15 Ağustos atılım yıldönümünü yaşarken, içinde bulunduğumuz imkan ve fırsatları büyük bir devrimci zafere dönüştürebilmek için daha fazla Egîdleşmeye ve Zîlanlaşmaya çalışmak, kendimizi Egîd ve Zîlan çizgisinde daha çok değerlendirerek, eleştiri ve özeleştiri süzgecinden geçirerek, kendimizi yenileyip mücadeleye bu temelde seferber olmak başarı için gereklidir. Doğru partileşmek, Önderlik çizgisinin gereklerini pratikte doğru uygulamak da ancak bu temelde mümkündür.

Peki Egîdleşmek ve Zîlanlaşmak zor mudur? Böyle bir devrimci militan, komutan ve savaşçı haline gelmek imkansız mıdır? Hiç kuşkusuz zor ve imkansız değildir. Her şeyden önce bunun mümkün olduğunu ve gerçekleşebilir bulunduğunu, komutan Egîd ve Zîlan gerçeği net bir biçimde ortaya çıkarmıştır. Onlarca yıldır Egîdleşen ve Zîlanlaşan Apocu militanlık bunun gerçekleşebilir olduğunu, mümkün olduğunu net bir biçimde göstermiştir. O halde gerisi bizim bu gerçekliği doğru anlamamıza kalıyor. Bu temelde Önderlik çizgisine doğru katılmamıza, bu çizginin her alanda ve her düzeyde başaran militanı haline gelmemize bağlı kalıyor. Bu da bizim doğru katılımımızla, komünal yaşam ve kolektif çalışma düzeyini geliştirmemizle; yaratıcı, girişken, örgütlü, planlı bir çalışma tarzını ortaya çıkartmamızla mümkündür. İşte zayıflıklar ve sorunlar burada ortaya çıkmaktadır. Biz daha önce de bu konulara dikkat çektik. 14 Temmuz ve 30 Haziran çizgisinde militanlaşmanın ne demek olduğunu, nasıl gerçekleşebileceğini kendimize sorup, cevaplar bulmaya çalıştık. Aynı şey 15 Ağustos çizgisinde devrimci militan ve komutan hale gelmek açısından da geçerlidir. Hiçbir yoldaş bunun mümkün olmadığını, yapılamayacağını düşünmemelidir. Düşmanın gücü, halkın durumu gibi nedenlerle bunun olamayacağı sonucuna varmamalıdır. Karamsar, kötümser, negatif bir bakış açısına sahip olmamalıdır. Her şeyden önce devrimci bakış, umutlu ve pozitif bakıştır, atılımı ve kazanmayı ifade eden bakıştır. Önder Apo, "Umut zaferden daha değerlidir" dedi. O halde devrimci militanlık, her şeyden önce her zaman umutlu olmak, başarıyı ufukta görmek ve bu temelde insan erdemini, yaratıcılığını en üst düzeyde geliştirerek, maddiyata boğulmuş insanlığın 'olmaz' dediklerini gerçekleştiren hale gelmektir.

Bu nedenle hiçbir zorluk, engel, düşmanın saldırı gücü, zayıflık bizi zafer umudundan ve inancından uzaklaştıramaz, böyle bir inancı zayıflatamaz. Tarihsel gerçekliğe bakarak, zoru başaran şehit yoldaşlar gerçeğine, Önderlik gerçeğimize bakarak bu gerçekliği görüp anlamak durumundayız. Bu bakımdan da umutlu ve inançlı olmak, zafer ruhunu ve umudunu her zaman canlı ve yüksek tutmak, bu dönemde başarı kazanan devrimci militanlığın birinci özelliği olmaktadır. İkincisi; girişkenlik, yaratıcılık, hamlecilik, atılımcılık bu temelde bir ruhun ve tarzın sahibi olmaktır. Bu noktada dar, zayıf, sınırlı şeylerle yetinen durumlar kesinlikle doğru değildir. 15 Ağustos çizgisi tarafından reddedilmektedir. O halde 15 Ağustos çizgisinde temsilini bulan, hamleciliği, atılımcılığı, girişkenliği, yaratıcılığı, insanın yaratıcı gücünü doğru görüp anlamalı ve bunun gerektirdiği bir devrimci militanlığı 15 Ağustos Atılımı'nın 35. yılındaki görev ve sorumluluklarımızı başarıyla yerine getirmek üzere ortaya çıkarmalıyız. Üçüncü olarak; örgütlü, planlı, disiplinli çalışma önem arz ediyor. Kısaca komünal yaşayan ve kolektif çalışan bir düzeye her alandaki parti güçlerimiz, devrimci savaş güçlerimiz olarak ulaşmamız gerekiyor. Birbirini dinleyen, anlayan, yoldaşça birbirleriyle ilişkilenen, birbirini seven sayan, her anlamda her konuda her zaman ortak görüş oluşturabilen, bu temelde planlama yapıp kendisini örgütleyerek omuz omuza düşmana karşı mücadeleye yönelen planlı, örgütlü bir devrimci çalışma tarzını mutlaka ortaya çıkartmamız gerekiyor. 15 Ağustos çizgisinin gerekleri de bizden bunu istiyor.

Partimiz, toplumsal devrim hareketimizin kurmay heyetidir

Böyle bir devrimciliği ortaya çıkartabilmemiz için hiç kuşkusuz Önderlik çizgisinde, 15 Ağustos çizgisinde, Egîd ve Zîlan gerçeğinde somutlaşan şehitler çizgisinde, kendimizi doğru bir eleştiri ve özeleştiri süzgecinden geçirmemiz, yenilememiz ve düzeltmemiz gerekiyor. Eleştiri ve özeleştiride tutucu, savunmacı olmamak, kendini eleştiriye kapatmamak, özeleştiriye genellemeci soyut yaklaşmamak, özeleştiriyi zorla yapan bir konumda olmamak, günün 24 saatinde yaşamı her zaman özeleştiri temelinde yenileyen ve daha doğru daha mücadeleci kılan bir tarzı esas alan bir konuma ulaşmamız kesinlikle gerekiyor.

Aynı zamanda tüm parti kadro ve sempatizanlarının içinde bulunduğumuz Devrimci Halk Savaşı Stratejisi gereği aktif mücadeleci olması, hangi görevi yürütürse yürütsün o görevi Devrimci Halk Savaşı Stratejisi'nin gereklerine göre yürütmesi, kendisini her zaman savaşın bir militanı, komutanı olarak görüp buna göre yaşayıp çalışması önemli bir durum oluyor.

Planlama ve iş bölümü temelinde çeşitli görev alanlarında bulunan kadrolarda şöyle bir duruşu gözlemlemek mümkündür. 'Biz başka çalışmalardayız' diyerek askeri duruştan, yaşamdan biraz uzaklaşan, yaşadığımız topyekun direniş gerçeğine tam ulaşmayan kadro duruşları, anlayışları şu veya bu düzeyde ortaya çıkmıştır. Elbette bu durum kesinlikle yanlıştır, doğru değildir. Partimiz, toplumsal devrim hareketimizin kurmay heyetidir. Parti militanlığı savaşta komutanlık yapan, inşada öncülük yapan bir militanlık duruşudur. Dolayısıyla iş bölümü yapmak, çeşitli görevler temelinde kendimizi örgütlemek devrimci mücadeleden, görevlerin bütünlüğünden özellikle de savaştan, direnişten kopmak anlamına kesinlikle gelmemektedir. Böyle bir duruş bürokratiktir, çizgiden uzaklaşmayı ifade eder. İdeolojik-örgütsel bakımdan çizgi gerçeklerinden insanı uzak kılar. O nedenle içinde bulunduğumuz Devrimci Halk Savaşı Stratejisi'ni topyekun direnişle yürütürken, bütün parti kadro ve militanlarının birer başaran savaşçı olduğu, komutan olduğu, nerede hangi görevi yürütürse yürütsün onu böyle bir mücadelenin bir parçası olarak ve onun zaferine kilitlenmiş olması gerektiği açıktır. Eğer parti kadro ve sempatizanları olarak bizler böyle yaparsak, Egîd ve Zîlan çizgisinde kendimizi doğru Apocu militan yapıya ulaştırırsak ve 15 Ağustos Atılımı'nın 35. yıl görev ve sorumluluklarına bu temelde yönelip başarıdan başka hiçbir şeyi kabul etmezsek, bu 35. yılın faşist sömürgeci-soykırımcı sistemin yıkıldığı, demokratik Türkiye Özgür Kürdistan ve Demokratik Ortadoğu'nun yaratıldığı bir yıl haline geleceği kesindir.

O halde tüm yoldaşların hedefi bu olmalıdır. Bu tarihi devrimci hedefi başarmak için hepimiz seferber olmalıyız. Böyle bir seferberlik ruhuyla tüm yoldaşların, Önder Apo'nun ve halkımızın 15 Ağustos Gerilla Bayramı'nı bir kere daha kutluyor, 35. 15 Ağustos yılında öncülük görevlerini başarıyla yerine getirerek faşizmi yıkmaya, Özgür Kürdistan'ı ve Önder Apo'nun özgür yaşar ve çalışır koşullara kavuşmasını sağlamaya çağırıyoruz.

-Kahrolsun faşist-sömürgeci-soykırımcı diktatörlük!

-Yaşasın 15 Ağustos Atılım ve Zafer Ruhu!

-Yaşasın Devrimci Halk Savaşımız!

-Bijî Rêber Apo!

■■■

Önder Apo'nun savunmalarından derlenmiştir

Ekonomi ve demokratik modernitede eko-endüstriyel toplum

Ortadoğu coğrafyasında neolitik çağdan başlayarak tüm uygarlık çağları boyunca toplumu, maddi ve manevi kültürü besleyen, ekolojik ve ekonomik toplum yaşamıdır. Kapitalist modernite mahşerin üç atlısı olarak sermayeciliğiyle, endüstriciliğiyle ve ulus devletçiliğiyle bu toplumsal kültürü çiğnemiş, hançerlemiş ve parçalamıştır. Buna karşılık yerine getirilmesi gereken temel görev, demokratik modernitenin demokratik-sosyalist, ekolojik-ekonomik ve ahlaki-politik üçlü sacayağı üzerinde inşa mücadelesidir.

Ekonomi kavramı evrenseldir. Tüm canlılar aleminde metabolizma olayındaki madde alışverişinin düzenlenmesi olarak en genel bir tanıma kavuşturulabilir. Cansız maddeden canlandırıcı madde elde etmek ve bunu tüketerek tekrar cansız maddeye dönüştürmek ekonomik faaliyetin özüdür. Toplumun da oluşum ve varlığını sürdürmede bu faaliyetten yoksun kalamayacağı açıktır. Fakat diğer bağlantılı gerçek, canlılık olmadan da -zihniyet, ruh olarak anlamlandırılır- ekonomi olmaz. Dolayısıyla yalnız bir unsura ağırlık vererek çözümlemek yanlış sonuçlara götürür. Zihniyet ve ekonomiyi iç içe -ara toplumsal gruplar, devlet ve ailedir, daha genel olarak siyasal ve sosyal olgulardır- çözümlemek en doğru yöntemdir. Yalnız başına ekonomi veya zihniyet analizleri fili kıllarla tarif etme hatasına götürür.

Ekonomi kelimesinin Yunanca anlamı "aile yasası, ev yasası, evi geçindirme kuralları" demektir. Sözcük olarak Antikçağ Grek-Helen dünyasına aittir. Eko-nomos, ev yasası, kadının yaptığı işler, ev işleri, kadına ait işler anlamına geliyor. Ekonomos, ekonomi, kadın işidir, üretime dayalıdır, ekonomist de bu işi yapandır, ekonomist kadındır. Ailenin maddi geçim kurallarını, çevresini, malzeme ve diğer materyallerini ifade etmektedir. Ekonomiyi sosyolojik açıdan anlamlı değerlendirmek istiyorsak, en doğru yaklaşım, Ekonomi biliminin de kadın biliminin bir parçası olarak geliştirilmesi olacaktır. Ekonomi baştan beri kadının asal rol oynadığı bir toplumsal faaliyet biçimidir. Çocukların beslenme sorunu kadının sırtında olduğu için, ekonomi kadın için hayati anlam ifade eder. Namus, Eko-nomos'tan geliyor. Bunun da kadının temel işi olduğu açıktır. Kadının ekonominin merkezinde rol oynaması anlaşılır bir husustur. Çünkü çocuk yapmakta ve beslemektedir. Ekonomiden kadın anlamayacak da kim anlayacaktır! Uygar toplumda kavramı daha da genelleştirirsek, küçük toplulukların 'geçim kuralları' olarak ifade edilmesi mümkündür.

Ekonomik sorun esas olarak kadının ekonomiden dışlanmasıyla başlar. Genelde uygarlık tarihinde, özelde kapitalist modernitede kadın dışlanınca, kocaman erkeklerin üzerinde en çok oynadıkları ekonomi bu nedenle sorunlar yumağına dönüşmüştür. Ekonomiyle organik ilgisi olmayan, sadece aşırı kar ve güç hırsıyla başta kadın olmak üzere tüm ekonomik güçleri denetimleri altına almak için girişilen bu oyun, sonuçta her tür hiyerarşinin, iktidar ve devlet güçlerinin toplum üzerinde bir ur gibi büyümesine yol açarak sürdürülemez ve oynanamaz bir aşamaya dayanmıştır.

Ekonomi beslenme konusu olan her şeydir

Ekonominin kadının elinden alınıp tefeci, tüccar, para, sermayedar ve iktidar-devlet ve ağa gibi davranan yetkililerin eline verilmesi, ekonomik yaşama en büyük darbe olmuştur. Ekonomi-karşıtı güçlerin eline verilen ekonomi, hızla iktidar ve militarizmin temel hedefi haline getirilerek, tüm uygarlık ve modernite tarihi boyunca sınırsız savaş, çatışma, bunalım ve kavgaların baş etkene dönüştürülmüştür. Günümüzde ekonomi, ekonomiyle ilgisi olmayanların, kağıt parçalarıyla oynayarak kumardan beter yöntemlerle sınırsız toplumsal değer gasp ettikleri bir oyun alanı haline getirilmiştir. Kadının kutsal mesleği, tamamen kendisinin dışlandığı, savaş makinelerini, çevreyi yaşanmaz hale getiren trafik araçlarını ve temel insan ihtiyaçlarıyla pek fazla alakası olmayan kar getiren fuzuli ürünleri üreten imalathanelere, borsalara, fiyat ve faiz oyunlarına çevrilmiştir.

Mademki çocuğu karnında beslemekten tutalım, en zor doğum sonrası ayakta durabilecek hale getirinceye kadar kadın besliyor, evin besleme zanaatkarı da kadındır; o halde en temel güç kadındır. Cevabım gerçeğe daha saygılı sosyolojik bir cevaptır. Biyolojiyle bağını da kesin göz önünde bulundurarak. Kaldı ki, tarım devrimindeki rolü ve milyonlarca yıl bitki toplayıcılığıyla halen sadece ev içinde değil, ekonomik yaşamın birçok alanında da çarkı döndüren kadındır. Bilimlerin temelini atma onurunu taşıyan Antik Yunanlıların ekonomiye ev yasası, kadın yasası olarak ad koymaları da bu gerçeği binlerce yıl önce tespit ettiklerini gösterir.

Kadından sonra başta çiftçiler olmak üzere gerçek ekonomiyle ilgilenen çobanlar, zanaatkarlar ve küçük tüccarlar da iktidar ve sermaye tekel aygıtları tarafından adım adım ekonomiden dışlanarak tam bir ganimet ortamı yaratılmıştır. En çok aydınlatılması gereken bir konuyla karşı karşıyayız. Bir anlamda ekonomik yaşam alanlarının ve nesnelerinin talanı olan uygarlık süreçleri nasıl oldu da meşrulaştırılıp günümüze kadar taşındı? Ekonomiyi tasfiye eden güçler nasıl temel ekonomik faktörler olarak sunuldu? Sümer toplumunda tanrılar inşa edilirken bundan daha gerçekçiydiler dersek yanılmış olmayız. Tüm bu eleştirilere rağmen, K. Marks kapitalist ekonomi adı altında sunulan dehşetin, felaketin farkındaydı. Fakat kapitalist modernitenin kendi hegemonyasını alabildiğine inşa ettiği bir dönemde çözümleme ve devrimci eylemi ancak bu kadar olabildi dersek daha doğru olur.

Ekonominin kendisi beslenme konusu olan her şeydir. Ekonomi-politiğe (K. Marks'ın Kapital'i dahil) göre ise, piyasalara göre üretim üzerinden sağlanan kar, rant, faiz ve ücretler ekonominin temel konusunu teşkil etmektedir. Bilim değil, tamamen burjuvazinin kar üzerine kurulu yaşamına göre bir disiplin söz konusudur. Kar esas alınarak düzenlenen ekonomik yaşam toplumun en dibindeki sorundur. İnsan yaşamını kara göre düzenlemek en vahşi iktidar anlamına gelir. Biyoiktidar kavramı biraz da bu gerçeği ifade eder. Tarih boyunca tüm toplumlar insan ihtiyaçları dışında zenginleşmek için yapılan mal ve para birikimlerine hep şüpheyle bakmışlar, fırsat bulur bulmaz bu birikimleri ihtiyaç sahiplerine dağıtmaktan çekinmemişlerdir. Birikimin felaketlere karşı değil de, bazı grup ve kişilerin zenginleşmesi için yapılmasının hep ahlakın kötü biçimindeki yargısına maruz kalması boşuna değildir. İnsan yaşamı gibi kutsal tutulması gereken bir değeri birikimcilere ipotek etmek en büyük ahlaksızlık sayılmıştır. Batının kapitalist modernitesinin bir hukuk ve güç aygıtıyla meşrulaştırmak istediği şey bu olgudur. Kutsal Kitapta geçen Leviathan özünde bu olguya işaret etmektedir. Topluma karşı canavar olarak simgeleştirilmektedir. Ekonomi olmayan, tersine ekonominin canına okuyan olgular kümesi ekonomi-politik adı altında bilim diye sunulmaktadır. Marks'ın İngiliz ekonomi-politiğini rasyonelleştirmede hiç de az olmayan çabası ekonomiyi değil, anti-ekonomiyi ifade etmektedir. Buna ekonomi demesi sosyalist toplumda değil, herhangi bir toplumda bile etik olamaz. Hegel'i ayakları üstüne kaldırmak isterken, kendisini baş aşağıya düşürmüştür. Özcesi, piyasa üstünde yürütülen sermaye birikimi ve kar operasyonları tarihte eşi görülmemiş ekonomik sorunların temelidir. Şu hususu belirtmeliyim ki, insanlar için zorunlu beslenme, giyinme, taşınma ve barınma ihtiyaçlarına hizmet ettikçe, piyasaya karşı olmanın ve onu meta fetişizminin aracı olarak değerlendirmenin tutarlı bir yönü yoktur. Bu anlamda piyasa gerekli ve iyi bir ekonomik araçtır. Karşı olunan bu değildir. Piyasalar üzerinde bir yandan fiyatlarla oynayarak, diğer yandan uzak mesafeler nedeniyle oluşan aşırı kar sistemine, yani kapitalizme karşı çıkılmaktadır. Antikapitalist olmak bu sisteme, tabii bu sistemi ayakta tutan her şeye karşı olmaktır. Piyasa gerçeği bu kapsamın dışındadır. Bilakis sermaye tekelleri fiyatlarla sürekli oynayarak ve böylelikle kar olanaklarını canlı tutarak piyasalarda sağlıklı ve adil bir değişimin oluşumunu engellerler. Yani kapitalizm sadece anti-ekonomi değil, anti-pazardır da. Böyle olmasaydı, sürekli bunalım ve finans oyunlarıyla toplumsal yaşam alt üst edilebilir miydi? Bunca bilim ve tekniğe rağmen aşırı nüfus artışı, işsizlik, yoksullaşma ve çevre imhası başta olmak üzere, insanlığı tehdit eden sorunlar bu dönemdeki kadar büyüyebilir miydi?

Uygar toplumda metalaşmanın çok önemli bir olgu olarak geliştiğini gözlemliyoruz. Yani metalaşmayla uygar toplum (özel mülkiyetli, sınıflı, kentli ve devletli toplum) arasında çok sıkı bir ilişki vardır. Meta ve metalaşma toplumun, uygarlaşmanın baş kategorilerindendir. O halde metayı tanımlamak çok önemlidir. Basitçe insanın ihtiyacını gideren bir nesnenin kullanımı dışında (bir fayda, bir ihtiyacı direkt gidermesi dışında) değişim değeri (alışveriş, ticari değer) kazanması halinde metalaştığından bahsedebiliriz. Toplum çok uzun süre değişim değerine yabancıdır. Bunu düşünmez bile, ayıp sayar. Değerli bir nesneyi değerli bulduğu topluluk veya bireylere armağan eder. Armağanın yerine 'değişimin' geçmesi tam bir uygarlık icadı veya hilesidir. Uygarlık öncesi veya dışındaki toplum için değişim ayıptır ve çok zorunlu olmadıkça kaçınılması gerekir. Toplum derin tecrübesiyle biliyor ki, bir kullanım nesnesi en temel dokusu olarak ekonomik kurum dışına taşar ve değişim konusu olursa, başına her tür belayı getirebilir. Dolayısıyla değişime karşı çok hassastır.

Toplumun metalaşmasını zihnen kabul etmek, insan olmaktan vazgeçmektir

Metanın değişim değeri haline gelmesiyle ticaret ve tüccar çok önemli bir uygarlık kategorisi haline gelmiştir. Kısaca belirteyim ki, ben metayı Karl Marks gibi yorumlamıyorum. Yani metanın değişim değerinin işçinin emeğiyle ölçülebileceği iddiasını önemli sakıncalar doğuran bir kavramlaşma sürecinin başlangıcı olarak değerlendiriyorum. Günümüzde nerdeyse metalaşmadık bir değeri kalmayan toplumun çözülüşünü göz önünde bulundurursak, ne demek istediğimi daha iyi açıklamış olurum. Toplumun metalaşmasını zihnen kabul etmek demek, insan olmaktan vazgeçmek demektir. Bu, barbarlıktan daha ötesi demektir; bir benzetmede bulunacak olursak, mezbahada parça parça edilmiş hayvanın satışa sunulmasının tüm insan toplumuna taşırılması demektir. Toplumsal kötülüğün temelinde faiz, faizin temelinde ticaret, ticaretin temelinde meta vardır. Ekolojinin yıkımıyla da ticaretin yakın bağı vardır. Toplumsal doku olmaktan çıkan ekonomi, doğadan köklü kopuşun da başlangıcıdır. Çünkü maddi değerleriyle canlı değerlerin birliği köklü bir ayrıma tabi tutuluyor. Bir nevi kötü metafiziğin tohumu atılıyor. Madde ruhsuz, ruh maddesiz kılınarak, düşünce tarihinin zihni en çok bulandıran ikilemine yol açılıyor. Maddecilik ve maneviyatçılık biçimindeki sahte ayrım ve tartışmalar, tüm uygarlık tarihi boyunca ekolojik ve özgür yaşamı ortadan kaldırıyor. Ölü madde ve evren anlayışıyla ne olduğu belirsiz bir ruhçuluk, insan zihnini adeta işgal ve istila edip sömürgeleştiriyor.

Bir noktada daha kuşkumu belirtmek istiyorum. Toplumsal değerlerin (bu arada metalar

da dahil) ölçülebileceğinden kuşkuluyum. Yalnız canlı emeğin değil, sayılması olanaksız emeklerin ürünü olan bir maddeyi bir kişinin emeğinin değeri saymanın kendisi yanlışlık olup, değer gaspı ve hırsızlığın önünü açan bir yaklaşımdır. Nedeni açıktır. Sayılamayacak emeklerin karşılığı nasıl ölçülecek? Dahası, değeri hiç ölçüme girmeyen emekçiyi doğuran ve büyüten ananın, ailenin emeği nasıl ölçülecek? Değer denen nesnenin içinde gerçekleştiği tüm toplumun hakkı nasıl ölçülecek? Tartışmayı uzatabiliriz. Dolayısıyla değişim değeri, artık-değer, emek-değer, faiz, kar, rant gibi kavramlar hırsızlıkla (resmi ve devlet gücü yoluyla) ortaktır. Değişim için başka ölçüler bulmak veya armağan tarzının yeni biçimlerini geliştirmek anlamlı olabilir.

Ekonomi toplum kolektivizminin en temel dokusudur

Ekonomi temel mahiyette bir tarihsel toplum eylemidir. Hiçbir birey (efendi, bey, patron, köle, serf ve işçi olarak) ve devlet ekonomik eylemin aktörü olamaz. Örneğin en tarihsel-toplumsal bir kurum olan annelik işinin karşılığını hiçbir patron, bey, efendi, işçi, köylü, kentli birey ödeyemez. Çünkü annelik toplumun en zor ve gerekli eylemini, yaşamın sürdürülmesini belirliyor. Sadece çocuk doğurmasından bahsetmek istemiyorum; analığa bir kültür, sürekli yüreğiyle ayaklanma halinde bir olgu, zeka yüklü eylemin sahibi olarak geniş açıdan bakıyorum. Doğru olan da budur. Peki, bu kadar zorunlu, zorlu, eylemli, yürek ve akıl dolu, sürekli ayaklanma halindeki kadına ücretsiz emekçi muamelesi yapmak hangi akıl ve vicdanla bağdaşabilir? En emekçi ideoloji olarak Marksizm'in bile aklına getirmediği bu ve benzer toplumsal eylem sahiplerini ücret dışı tutup, patronun uşağını başköşeye oturtan bir ekonomi bilimi, çözümünü nasıl sosyal olarak sunabilir? Marksist ekonomi fena halde bir burjuva ekonomidir. Büyük bir özeleştiriye ihtiyacı vardır. Cesurca özeleştiri yapmadan burjuvazinin çıkar sahasında sosyalizm aramak, tıpkı yüz elli yıllık hareketin (reel sosyalizmin) iflasında, çözülüşünde (hem de kendiliğinden) görüldüğü gibi, kapitalist sisteme karşılıksız en değerli hizmettir. "Cehennemin yolu iyi niyet taşlarıyla döşelidir" derken, Lenin ne kadar da doğru söylüyordu! Acaba kendisi, eyleminde de bu cümlenin doğrulanacağını düşünebiliyor muydu?

Şu husus çok önemlidir: Ekonominin özelleştirilmesi ve devletleştirilmesi erkenden gasp ve hırsızlık olarak yorumlanmıştır. Bu hususu daha 'bilimsel' bir ifadeyle ortaya koyan Karl Marks, emek-değerdeki artık-değerin hırsızlandığını (kar olarak) söyler. Konu daha derinlikli bir yorumu gerektirir. Ekonominin özel ve devlet mülkiyetine konu olması, bana göre artık-değerin, daha önceleri artık-ürünün dışında bir gasp ve hırsızlık olarak değerlendirilebilir. Toplumun temel dokusu olarak ekonominin, özel ve devletsel olanı dahil, tüm mülkiyetleşme biçimleri ahlaksızcadır; gasp ve hırsızlık konusuna girer. Nasıl ki bir insanın kalbini veya başka bir organını özelleştirmek ve devletleştirmek anlamsızsa veya çok sakıncalıysa, ekonomi için de aynı şey geçerlidir.

Ekonomi, en az devletleştirilmiş, özelleştirilmiş toplumsal gerçekliktir. Toplum kolektivizminin en temel dokusudur. Özelleştirilmesi, devletleştirilmesi düşünülemez bile. Ekonomiyi özelleştirmek, devletleştirmek, temel toplumsal dokuyu tahrip etmek demektir; toplumu en hayati yaşam kurallarından yoksun bırakmak demektir. Hiçbir toplum kapitalizm kadar bu nedenle özelleştirme ve devletleştirmeyi toplumun baş özelliği haline getirmeye ne cesaret etmiş, ne de bunu düşünmüştür. Şüphesiz uygarlık toplumunda tüm toplumsal alanlar devletleştirildiği gibi, en temel dokusu olan ekonomisi de hem özel mülkiyetin hem devlet mülkiyetinin konusu olabilmiştir. Ama hiçbir toplum kapitalizm kadar resmen ve açıkça özel ve devlet mülkiyetini sistem olarak ilan etmemiştir.

Ekonomik alana ilişkin yaklaşımın temelinde metalaşma ve kara dayalı ekonomiden, kullanım değerine ve paylaşmaya dayalı ekonomiye geçiş olmalıdır. Karın şahlandırdığı ekonomi sadece toplumu değil, doğayı da tahrip etmiştir. Yaşanmaz bir çevreye doğru yol alınmaktadır. Burjuva ekonomi politiği durdurulamazsa, varacağı yer gerçek bir cehennemdir. Burjuvazinin azami kar peşindeki, özellikle sadece parayla oynayarak kar sağlayan finans kesimlerinin öne çıkması küreselleşmeyi en kötü tarafıyla insanlığa yaşatmaktadır. Tarihin hiçbir döneminde hiçbir toplumsal sınıf bu denli kar, değer kazanmamıştır. Toplumun yozlaşmasının en başta gelen nedeni ekonominin vardığı finans düzeyidir. Finansın sürüklediği sanayi ve ticaret ise, sürekli metalaşma ve onun en çok kar getiren lüzumsuz biçimlerini piyasaya sunduğundan, toplumun alamadığı, tüketmediği sözde bir bollukla birlikte korkunç boyutlara varmış bir yoksulluk ve açlık sınırı altında bir öteki insan oluşmasına götürmüştür. İnsanlık bu ekonomi politik ile daha fazla yaşayamaz. Sosyalizmin asıl rolü burada karşımıza çıkar. O da yavaş yavaş meta toplumundan kullanım değeri için üretim yapan topluma, karı esas alan üretimden paylaşımı esas alan üretime geçişle tanımlanabilir. Sosyalizmin ekonomi politiği budur. Bu ekonomi politikası uygulandığında işsizlik, bolluk içinde yoksulluk, aşırı üretimin yanında açlık, kar ile birlikte çevre tahribi bir kader olmaktan çıkar.

Kapitalizme karşı demokratik-ekonomik toplum

Kapitalizm karşıtlığını ekonomik toplum olarak belirlememizin önemli sonuçları vardır.

1- Çelişki kapitalizm-sosyalizm arası olarak değil, ekonomik toplum-kapitalizm temelli olarak kavranmak durumundadır. Ekonomik toplum tekelci ittifaktan olumsuz etkilenen tüm toplumsal ekonomik güçleri temel alır. Sosyalist ekonomi modern koşulların ekonomik güçlerini esas alırken, ekonomi toplumu geleneksel ekonomik güçleri de kapsar. Daha da önemlisi, piyasalaşmamış ve doğal, metalaşmamış, geniş kullanım değerli ekonomi de bu kapsam içindedir. Özellikle kadın ve çocuk emeği çok yaygın olup çoğunlukla kullanım değeri üretir. Reel sosyalistlerin ekonomiyi kapitalizm için metaların üretimine indirgemeleri çok dar bir yaklaşımdır. Ekonomiyi kapitalizmin baş aktörlüğünde bir faaliyet olarak yansıtmaları yaptıkları en büyük yanlışlıktır. Kapitalizme bundan daha iyi hizmet olamaz. Ekonomiyi tahrip etme anlamında kapitalizm baş aktör olabilir, ama inşa eden baş aktör olamaz.

2- Toplumsal varlıklar olarak burjuvazi-proletarya çelişkisinin de temel değil, tali bir çelişki olduğunu belirlemiştik. Sosyal çelişki tekelcilerle onların dışındaki tüm toplum arasındadır. Toplumsal eşitlik, özgürlük ve demokratik mücadelenin doğasını kavramak açısından bu ayrım önemlidir. Burjuvazi-proletarya mücadelesinin yapaylığı reel sosyalizmin yüz elli yıllık deneyimiyle açıkça ortaya çıkmıştır. Hizmetçiler (köleleştirilmiş sınıflar) hiçbir zaman efendilerini aşacak ideolojik-pratik güç kazanamazlar. Varlık olarak bu yetenekleri yoktur. Ancak hizmetçiliği reddettikleri zaman yetenek sahibi olabilirler ki, o zaman da hizmetçi sayılamazlar. Modernite döneminde sosyal mücadeleleri doğru kavramak için tekelci dokularla onların dışındakiler ayrımını doğru yapmak, bu temelde mevzilenmek, direnmek ve toplumsal inşalara girişmek hayati önem taşır.

3- Yukarıdaki iki ayrım temelinde 'kapitalist topluma' karşı inşa edilecek yeni topluma çeşitli adlar vermek mümkündür. Burada önemli olan ad değil içeriktir. Bu yeni topluma demokratik sosyalist toplum denilebileceği gibi demokratik toplum da iyi bir ad olabilir. Hatta anti-kapitalizm anlamında ekonomik toplum da denilebilir. Önemli olan tekelciliğin egemenliğinde olmayan bir ekonomi ve toplumsal inşadır. Ekonomik faaliyeti pazara bağlı olarak gelişen bir meta ekonomisi olarak tanımlamak kısmen doğru olabilir. Meta kategorisine girmeyen muazzam büyüklükte bir kullanım değerleri ekonomisi vardır. Asıl toplumsal ekonomiden anlaşılması gereken de işte bu bölümdür. Kapitalist ekonomi-politiğin (Kimin kurguladığına bakarsak, gerçek niteliğini daha iyi anlarız) ekonomiyi sadece kar getiren faaliyetlere indirgemesi ekonominin gerçek niteliğini çarpıtan bir mitik yalandır. Kapitalist ekonomi, milli ekonomi, devlet ekonomisi, ticari, finansal veya sınai ekonomi, tarım, kent veya köy ekonomisi, küresel ekonomi gibi ayrımlar gerçeği fazla yansıtmaz. Özel ve kolektif ekonomi ayrımları da yapaydır. Pazar ve kullanım değeri olarak ekonomi gerçekçi bir tanıma çok daha yakındır. Tarih öncesi kullanım değeri için ekonomi geçerli tek ölçü iken, pazarda değişim için ekonomi daha çok tarihsel dönemde yaygınlık kazanır. Kapitalist modernitenin toplumsal değerlerin ezici bir çoğunluğunu metalaştırması istismar ve kar amaçlı olup, yeni ama kanserli bir olgudur. Toplumun dağıtılması, sürekli kaotik ve krizli bir hal alması bu gerçeklikten kaynaklanır. İnsan türü yüz binlerce yıl sadece kullanım değeri etrafında bir ekonomi tanımıştır.

Ortadoğu toplumu her iki ekonomik değer için tarih öncesi ve sonrasında öncülük yapma şansına sahip olmuştur. Ekonominin ne olduğunu bilir. Anlamakta güçlük çektiği şey kapitalizm denen vampirin ekonomi adı altında başına yığdığı felaketlerdir, gerçek ekonomik soykırımlardır. Kapitalizmin başat varlığı ekonomik yaşamın bir vazgeçilmezi değil, bir baş belası, kanserojenidir. Sadece petrol, gaz, su, otomobil gibi çevreyi yıkan, toplumu savaşa boğan kar amaçlı alanlarda yürüttüğü faaliyetleri çözümlendiğinde bu gerçeklik daha iyi anlaşılır. Yine toplumun yarısından fazlasını işsiz, mesleksiz, göçer, ailesiz yığınlara dönüştürmesi felaketin büyüklüğünü daha anlaşılır kılar.

O halde anti-kapitalist olmak öncelikle anti-tekelci olmayı gerektirir. Bu da beraberinde demokratik, sosyalist (Bu terimi toplulukçuluk olarak anlamak daha doğrudur) ve eşit-özgür toplumsallığı getirir. Söz konusu olan, bu sıfatlar altında toplumu yeniden icat etmek değildir. Topluluklar olarak (aile, kabile, mezhep, aşiret, ulus) toplumlar binlerce yıldan beri mevcutturlar. Gerekli olan, kapitalist modernite koşullarında bu toplulukların savunmasını demokratik modernite koşullarına uyarlamak, gerektiğinde yeniden inşa etmektir.

Demokratik modernite alternatifi kapsamına anti-tekelci ve anti-kapitalist demokratik topluluklar toplumunu, ekonomik toplumu, demokratik sosyalist toplumu almaktır. Tekrar belirtelim: Önemli olan isim çokluğu değil, özsel varlığıdır. Bunda netleşmek demokratik modernite programının birinci öncülüdür. Ortadoğu toplumları bu yaklaşıma yabancı değildir. Söz konusu olan, binlerce yıldır yaşadıkları toplumsal doğanın bilimsel ifadeye kavuşturulmuş olarak kendilerine sunulmasıdır. Kendini bilim aynasında ve özgür yaşam iradesinde seyretmesi ve yürütmesidir.

Demokratik modernitenin alternatif ekonomik boyutu

Demokratik modernitenin ekonomik ve endüstriyel boyutunun temeli ekolojiktir. Kapitalist moderniteyi nasıl üç önemli boyut altında düşünmek mümkünse, benzer bir yaklaşım demokratik modernite için de geçerli olabilir. Kapitalist modernite için temel süreksizlik ve özgün nitelikler olarak düşünülen kapitalist üretim toplumu, endüstri toplumu ve ulus devlet toplumuna karşılık, demokratik modernitenin ahlaki ve politik toplum, eko-endüstriyel toplum ve demokratik konfederalist toplum boyutları öne çıkar. Her iki sistem açısından ayrıntıda boyutlar çoklaştırılabilir. Fakat ana hatlarıyla tanımlanmaları için bu üçlü boyutlar yeterli bir anlam verebilir. Kapitalist modernitenin boyutları önceki bölümlerde kapsamlı çözümlemelere tabi kılınmıştı. Demokratik modernite ise, tarihsel gelişim, klasik uygarlık ve modernite ile mukayese ve ana unsurlarıyla görünür kılınmaya çalışılmıştı. Temel boyutlara ayrıştırıp daha yakından tanımlamak, anlatımı ve pratik yaklaşımları güçlendirecektir. Alternatif olmak ancak modernitenin üçayağı olan kapitalizme, endüstriyalizme ve ulus devlete karşı kendi sistemini geliştirmekle mümkündür. Demokratik toplumculuk, eko-endüstri ve demokratik konfederalizm; demokratik modernite adıyla karşıt sistem olarak oluşurken demokratik uygarlığın mirasıyla sistem karşıtlarının yeni sistemde buluşmaları başarı şansını arttırır.

Ekonominin özellikle tanımını doğru yapmak önemlidir. Bu konuda ekonomi-politiğin muazzam bir saptırma ve köreltme aracı olduğunu kavramak öncelik taşır. Özellikle 'kapitalist ekonomi' kavramı tam bir propaganda oyunu ve safsatadır. Önceki konularda da çözümlediğimiz gibi, kapitalizmin kendisi ekonomi olmayıp, ekonominin can düşmanıdır. Tekel karı için yeryüzünü yaşanmaz hale (bir avuç Firavun ve Nemrut dışında) getiren ve özünde toplumsal değerleri (sadece artık-değer değil) talan etmeye dayalı sistemli (ideolojik ve maddi kültür hegemonyalı) şebeke örgütlenmesidir. Kırk haramiler ve korsanlardan farkı, bunların kendilerine çok yönlü bir ideolojik meşruiyet, yasal kılıf ve iktidarsal dayanaklar oluşturmalarıdır. Bu araçlarla kendi gerçek yüzlerini ve özlerini gizlemeye çalışırlar. Başta ekonomi-politik olmak üzere, birçok sözde bilimsel disiplinlerle kendilerini hakikatin kendisiymiş gibi sunarlar. Muazzam bir ideoloji ve zordan örülü zırh olmazsa, varlıklarını bir gün bile sürdüremezler. Bu yapısallıklarıyla toplumun temel varoluşu olan çevre anlamını da içeren ekonomik eylemini (ahlaki ve politik toplumun temel faaliyet biçimi) baskı ve sömürü altına alarak hem gelişmesini önlerler, hem de bir avuç azınlığın mutluluk kaynağına dönüştürürler.

Fernand Braudel'in ekonomi tanımlamasında, temel insan ihtiyaçlarını zemin kat, tekel ve fiyat istismarını içermeyen pazar etrafındaki meta faaliyetlerini esas ekonomi alanını belirleyen birinci kat, bu iki katın üzerindeki tekel ağları ve fiyat istismarıyla oluşan üst katı ise asıl kapitalizm alanı olarak belirlemesi ve pazar karşıtı sayması (I. Wallerstein bu saptamayı çok önemli bulur) büyük bir öğretici değere sahiptir. Liberalizmin ısrarla kapitalizmi piyasa-pazar ekonomisi saymasının bu tanımlama ışığında tam bir safsata olduğu açıktır. Kapitalizmin pazarla ilişkisi, ancak fiyat oyunlarıyla tekel karı elde etmekten, bunun için gerekirse savaşlar ve bunalımlar çıkartmaktan tutalım, tüm ekonomiyi temel ihtiyaçları karşılayan bir faaliyet olmaktan çıkarıp en çok kar getiren alanlara (azami kar kanunu) kaydırmasına kadar, her türlü çılgınlığı oynamaktan çekinmeyen vahşi bir oyun sistemidir. Oyun diyoruz, yani insan toplumunu temel varoluş nedenlerinden kopartacak kadar yaşam karşıtı bir eylem, saldırı tarzı olarak oyundur.

Genelde uygarlık tekelleri özelde kapitalist tekeller (tarım, ticaret, finans, iktidar ve ulus devlet aygıtları) tarih boyunca tüm ekonomik çarpıtmaların, bunalımların, sorunların, açlık ve yoksullukların, çevre felaketlerinin temel etkenidir. Bu temel etken üzerinde ayrıca her tür sosyal-siyasal sınıflaşmalar, iktidarlar, aşırı kentleşmeler (bunlara dayalı tüm hastalıklar), ideolojik saptırmalar (her tür dinsel, metafizik ve bilimci dogmalar), çirkinlikler (sanatın çarpıtılması) ve kötülükler (ahlaki yoksulluk ve bozulmalar) yükselir. Kapitalist modernitenin son dört yüz yılı bu saptamalara ilişkin sayısız örnek sunmaktadır.

Demokratik modernitede ekonomi gerçek anlamına kavuşur. Hem zemin katının temel ihtiyaçları olarak kullanım değerlerini (en önemli ihtiyaçları giderme özelliği), hem gerçek bir piyasa-pazar ekonomisi olarak değişim değerini (metaların birbiriyle değişim oranları) ortaya çıkaran anlamlı sistematik yapıyı ifade eder. Ekonomi, üzerinde kar hesapları yapılan bir alan olmaktan çıkar. Temel ihtiyaçların sınıf ayrımına yol açmadan ve ekolojiye zarar vermeden nasıl ve hangi yöntemlerle en verimli kılınacağı netleşir; bir toplumsal eylem alanı olarak ekonomi gerçek anlamına kavuşur. Ahlaki ve politik toplumun hem üzerinde gelişeceği, hem geliştireceği temel faaliyet biçimi olarak anlam kazanır.

Marksist ekonomi-politik de dahil, modernitenin ekonomi anlayışı, sınıfsal bakış açısından (burjuvazinin hegemonik bakış açısı) kurtulamamışlardır. Değeri işçi ve patron ikilisine bağlayarak, tüm tarihsel-toplum zeminini ihmal ve örtbas etme durumunda kalmışlardır. Değer tarihsel toplumun bir ürünüdür. Patron ve tavizci işçi, bu ürünün sağlayıcısı olmalarını bir yana bırakalım, temelde gaspçısı konumundalar. Bunun kanıtı çok açıktır. Ücretsiz kadın emeği olmadan bir tek patron ve tavizci işçisi karnını bile doyuramaz; günlük yaşamını çeviremez. Bu örnek bile kapitalizmin gayri-ekonomik çehresini netçe göstermektedir. Kaldı ki, tarihsel-toplum olmadan genelde uygarlığın, özelde resmi modernitenin varlık kazanamayacağını kapsamlıca göstermiş bulunuyoruz.

Kapitalist ekonomi-politiğin ve Marksist yorumunun soyutladığı ekonomik ilişki analizleri çok sakıncalıdır. Ekonomi asla patron-işçi eylemi olamaz. Ben şahsen patron-işçi ikiliğini, toplumsal doğanın temel demokratik (Buna klan, kabile dönemlerini dahil edersek, ahlaki ve politik toplumun temel faaliyeti demek uygun düşer) eylemi olarak ekonominin tekelci hırsızları biçiminde değerlendirmek durumundaydım. Burada işçiden kastım, toplumun diğer yoksullarından, özellikle

Burjuva ekonomi politiği durdurulamazsa, varacağı yer gerçek bir cehennemdir. Burjuvazinin azami kar peşindeki, özellikle sadece parayla oynayarak kar sağlayan finans kesimlerinin öne çıkması küreselleşmeyi en kötü tarafıyla insanlığa yaşatmaktadır. Tarihin hiçbir döneminde hiçbir toplumsal sınıf bu denli kar, değer kazanmamıştır. Toplumun yozlaşmasının en başta gelen nedeni ekonominin vardığı finans düzeyidir.

ücretsiz ev kadını ve kızlarından çalınan değerin ufak bir kısmının ücret adı altında verildiği tavizci işçidir. Köle ve serf nasıl ağırlıklı olarak efendi ve beyinin uzantıları durumundaysa, tavizkar işçi de her zaman patronun uzantısıdır. Köleleşme, serfleşme ve işçileşmeye kuşkuyla bakmak ve karşı durmak, eylemini ve ideolojisini bu temelde geliştirmek, ahlaki ve politik olmanın başta gelen koşuludur. Nasıl efendi-bey-patron üçlüsü övgüye layık değilse, köle-serf-işçi de bunların uzantıları anlamında asla iyi toplumsal kesimler olarak yüceltilemezler. Düşürülmüş toplum kesimleri olarak durumlarına acımak ve bir an önce özgürleştirilmelerine çalışmak en doğru tutumdur.

Ekolojik olmayan endüstri ekonomik olmayan endüstridir

Demokratik modernitenin ekonomik boyutunda kullanım ve değişim değerlerinin endüstriyel ve ekolojiksel bütünlüğü esastır. Endüstrinin sınırı ekolojiye ve temel ihtiyaçların sınırına dayanır. Bu iki sınırı aşamaz. Bu durumda ortaya çıkacak endüstri eko-endüstridir. Ekolojik olmayan endüstri, ekonomik olmayan endüstridir. Ekoloji ile bağını yitiren endüstrinin makineleşmiş (sürekli çevreyi yiyerek imha eden) bir canavardan farkı yoktur. Yine temel ihtiyaçlar ekonomisiyle bağını yitiren bir endüstrinin kar amacından başka bir değeri yoktur. Eko-endüstri bu gerekçelerle temel ilke durumundadır. Tüm ekonomik faaliyetlerin bağlı olması gereken ana ilkedir. Bu durumda ekonomik eylem gerçek anlamını bulur; işsizlik, fazla ve eksik üretim, az ve çok gelişmiş ülke ve bölgeler, köy-kent zıtlığı, sınıf uçurumları, ekonomik bunalım ve savaşların toplumsal zemini de ortadan kalkmış olur.

İşsizlik tamamen kar amaçlı ekonomik yapılanma çarpıklığının bir sonucudur. Demokratik modernitenin ekonomik boyutunda bu çarpıklığa yer yoktur. İşsizlik en insanlık dışı bir toplumsal durumdur.

Fazla ve eksik üretim de yine kar amaçlı ekonomik yapının çarpıklığının sonucudur. Temel ihtiyaçlar dururken ve endüstri bu kadar gelişmişken, ne eksik üretimin, ne fazladan üretimin bir anlamı vardır. İklimsel, doğal koşullar dışında insan eliyle eksik ve fazla üretimin en az işsizlik kadar insanlık dışı bir durumu ifade ettiğini önemle belirtmek durumundayım.

Az veya çok gelişmiş ülkeler ve bölgeler meselesi de yine aynı kar amaçlı ekonominin oluşturduğu insanlık dışı durumun başka bir ifadesidir. Böylelikle ülkeler ve bölgeler arasındaki her türlü çatışmanın tohumlarını ekerek, bitmez tükenmez yerel, ulusal ve uluslararası bunalım ve savaşlara yol açar. İnsan toplumunun hizmetindeki bir ekonominin asla bu durumlara yol açmayacağı, açmaması gerektiği açıktır.

Tarihsel-toplum boyunca bir uyumun ve işbölümünün üzerine kurulu köy-kent ilişkilerinin gittikçe derinleşen çelişkilere dönüşmeleri ve dengenin köy-tarım toplumunun aleyhine bozulması, yine temelde ekonominin kar amaçlı düzenlemelere tabi tutulmasıyla bağlantılıdır. Kent ve köyün, tarım, zanaat ve endüstrinin birbirlerini beslemeye dayalı ilişkilerinin yerini birbirlerini tasfiye eden ilişkilere bırakması, azami kar kanununun vahim sonuçlarından bir başkasıdır. Köy ve tarım toplumu adeta tasfiyenin eşiğine getirilirken, kent ve endüstri kanserolojik bir büyüme sürecine girmiştir. Sadece ekonomi değil, tarihsel-toplumun kendisi tasfiye ile yüz yüze bırakılmıştır.

Azami kar kanununa dayalı ekonominin bu yönlü çarpıtmalara uğratılması beraberinde sınıflaşmayı ve politik çatışmayı getirmiş; yerel, ulusal ve uluslararası her tür savaşa yol açmıştır. Uygarlık anlatılarında sanki insanlığın kaderiymiş gibi sunulan tüm bu olumsuzlukların temelinde, açık ki ekonominin ekonomi karşıtı kapitalist bireycilik ve tekelcilik tarafından sömürgeleştirilmesi ve talanı yatmaktadır.

Demokratik modernite ekonomiyi bu karşı eğilimlerden kurtarmakla kalmaz. Daha gelişmiş koşullarla işsizliği ve yoksulluğu tanımayan, fazla ve eksik üretime yer vermeyen, az ve çok gelişmiş ülke ve bölge farklılıklarını asgariye indiren, köy-kent çelişkisini birbirini besleyen ilişkilere dönüştüren bir sistematiğe sahiptir. Kendi sistematiği içerisinde toplumsal ve ekonomik farklılıklar sınıfsal sömürü boyutlarına taşınmaz. Sınıfsal gelişmeler derinleşmez. Bunalım ve savaş nedeni olabilecek ekonomik sömürü ve sosyal çelişkiler boyutlanmaz. Endüstriyalizm ve kentleşmenin sadece köy ve tarımı değil, gerçek, yaşanır boyutlu kent ve endüstri faaliyetlerini yutmasına da demokratik modernite sistemi izin vermez. Bunun mekanizması demokratik modernitenin temel boyutlarında bütünsellik halinde verilidir. Tüm topluluklar ekonomik faaliyetlerinde ahlaki ve politik boyutla bağlantılı olarak, ekolojik ve endüstriyel unsurları bütünlük içinde ele alır. Bunlar birbirlerine kopmaz bağlarla bağlantılıdır. Bireycilik ve tekelciliğin parçalayıcı pençelerine bir şey bırakılmaz. Eko-ekonomi ve eko-endüstri, tüm toplumsal faaliyetlerde göz önünde tutulur. Bu temelde sadece çevreyi yeniden onarma ve tarımı canlandırma, köyü en sağlıklı çevreye sahip yaşam alanına çevirme projeleri bile tek başına tüm işsizliği ve yoksulluğu ortadan kaldırma potansiyeline sahiptir. İşsizlik insanın doğasına aykırıdır. Bu kadar gelişmiş bir zekaya sahip insanoğlunun, kızının işsiz kalması, ancak insanın zoraki eli ile mümkündür ve nitekim öyle olmaktadır. Bir karıncanın bile işsiz görünmediği doğa, nasıl en gelişmiş varoluşunu işsiz ve çaresiz bıraksın? İnsan pratiğinin harika ürünü olan teknoloji ve ona dayalı endüstri çağında nasıl yoksulluk kader olsun?

Açık ki, gerekli olan, sistemik yapısal dönüşümdür. Demokratik modernitenin hem tarihsel hem güncel gerçekliği, insanı kendi pratiğine, emeğine yabancılaştırmayan özellikledir. Endüstri devrimi, bu pratiğin en büyük aşamalarından biri olarak, toplum ve ekonomisi için bir zaferdir. Sorun kapitalist modernitenin bu eşi görülmemiş zaferi daha başından itibaren kendi kar kanununun hizmetine koymasıdır. Bunun için eşi görülmemiş bir bireycilik ve tekelcilik (ticari, sınai, finans, iktidar ve ulus devlet) inşa ederek, tarihsel toplumu tasfiyenin eşiğine getirmesidir. Demokratik modernite bir anlamda bu çarpık modernite anlayış ve uygulamalarında sistematik ve yapısal devrimin adıdır. Eko-endüstri bu devrimin en temel boyutlarından biridir. Yalnız başına bu gerekçe bile demokratik modernitenin hayatiyetini kanıtlar.

Resmi modernitenin klasik ekonomik birimi, aile ve profesyonel yapılı şirketler olarak sunulsa da, bunlar amacı kar olan birimlerdir. Hiçbirinin kar dışında temel bir kaygısı yoktur. Dünya çapında ahtapot gibi kollarını yaymadıkları bir ekonomik alan bırakmamalarına rağmen, ilgilendikleri tek sorun azami karın nasıl sağlanacağına ilişkindir. İşsizliğin devasa boyutlara ulaşması, yoksulluğun ve gelir uçurumunun çığ gibi büyümesi, bir yandan açlık içinde yüzen yüz milyonlarca insan kırılırken, diğer yandan muazzam üretim potansiyelinin boş bırakılması, fazla ve eksik üretimli bunalımlara yol açılması, tarımın iflas ettirilmesi ve köy toplumunun tasfiyesi hep azami kar kanununa dayalı şirketleşmenin, ekonomik -daha doğrusu ekonomi dışı- birimlerin faaliyetlerinin sonucudur. Demokratik modernitenin temel ekonomik birimi, zihniyet ve yapı olarak, elbette bu kar amaçlı şirket birimlerine karşıt olacaktır.

Ekonomi, toplumun en temel demokratik eylemidir

Demokratik uygarlığın ekonomik temeli, toplumsal artık-değer üzerine kurulu sermaye tekelleriyle daimi çelişki içindedir. Tarım, ticaret ve endüstrinin gelişiminde temel toplumsal ihtiyaçlar ve ekolojik unsurlar dikkate alınmak kaydıyla özgürce her tür faaliyetlerine açıktır. Tekel karı dışındaki kazancı meşru sayar. Pazara karşı değildir; tersine, sunduğu özgür ortam nedeniyle gerçek bir serbest pazar ekonomisidir. Pazarın yaratıcı rekabetçi rolünü inkar etmez. Karşı olunan, spekülatif kazanç yöntemleridir. Mülkiyet sorununda ölçü verimliliktir. Mülki olarak tekelin rolü her zaman verimlilikle çelişir. Ne aşırı bireysel mülkiyetçilik ne devlet mülkiyetçiliği demokratik uygarlığın kapsamındadır. Toplumsal doğada ekonomi her zaman topluluklar halinde yürütülmüştür. Tek birey veya devletin ekonomiyle tekelcilik dışında ilişkisi yoktur. Birey ve devletin söz sahibi olduğu ekonomiler zorunlu olarak ya kara geçmek ya da iflas etmek durumundadır. Ekonomi daima grupların işidir. Ahlaki ve politik toplumun gerçek bir demokratik alanıdır. Ekonomi demokrasidir. Demokrasi en çok ekonomi için geçerlidir. Bu anlamda ekonomi ne altyapı ne üstyapı olarak yorumlanabilir. Toplumun en temel demokratik eylemi olarak yorumlanması daha gerçekçidir.

Ekonomi tarih boyunca hep hassas bir konu olarak ahlaki ve politik toplumun baş kaygısını teşkil etmiştir. İşin ucunda kıtlık, açlık, ölüm gibi toplumu topyekun tehdit eden olgular vardır. Birikim gibi kar da hiçbir zaman toplumlarca meşru kabul edilmemiş, hep kötülüklerin, hırsızlıkların kaynağı olarak görülmüş ve fırsat bulundukça müsadere edilmekten çekinilmemiştir. Böyle bir amaca bağlı olarak ekonominin inşa edilemeyeceği çok açıktır. Zaten açıklandığı gibi, özü gereği ekonomi karşıtı bir faaliyet için ekonomiden bahsetmek çelişkinin ta kendisidir.

Bu çelişkiden kurtulmanın yegane yolu eko-topluluk ekonomisidir. Binlerce eko-toplum koşullar gereği bir ekonomik birim olarak kendini örgütleyebilir. Tarımda aileler tarafından parçalana-parçalana birim özelliğini kaybetmiş toprakların, eko-endüstri ilkesi de göz önüne alınarak yeniden örgütlenmesi, çoktan ivedilik kazanmış bir sorundur. Tarımda eko-toplulukların oluşturulması demokratik modernitenin en esaslı ekonomik ilkelerinden biridir. Bununla bağlantılı olarak serflik ve kölelikten kalma çiftlik anlayışları da gerçekliğini yitirmiştir. Ekolojik ölçekte tarım birlikleri oluşturularak gerçekleştirilecek eko-topluluklar köy modernitesinin de temelidir. Yani köy veya modern köy bir eko-topluluk olarak, ekolojik ölçekli ekonomik birimler olarak varoluşunu yeniden kazanabilir. Eko-endüstriyel toplum gerçeğini, köy-tarım toplumuyla kent endüstrisi toplumunun birbirini beslediği ve ekolojiye kesin uyarlanmış eko-endüstriyel topluluklar olarak tanımlamak yerindedir.

Israrla belirtmeliyiz ki, hiçbir toplumsal eylem ekonomi kadar ahlaki ve politik olamaz. Bu vasfıyla demokratik siyasetin en öncelikli konusu olarak anlam bulmaktan kurtulamaz. Toplum sağlığı için tıptan bin kat daha gerekli olan tarihsel-toplum ekonomisi üzerinde demokratik uygarlık sistemi, doğru yorumu kadar gerçek bir devrim vaat etmektedir.

Eko-endüstri unsuruyla hem toplum içi endüstrinin verimli kullanımı ile başta işsizlik, yoksulluk ve açlık olmak üzere, modernitenin topluma karşı savaşının bir nevi sonuçları olan ağır toplumsal sorunlar çözüm yoluna girmekte; hem de endüstriyalizmin çevreye karşı açtığı savaşı sona erdirip toplum-çevre barışını gerçekleştirmektedir.

Şehirlerde de benzer eko-topluluklar oluşturulabilir. Ekoloji eksenli kent planlamasında ekonomi, genel bütünlüğün bir parçası olarak düzenlenir. Tıpkı kenti yutan bürokrasi olmaması gerektiği gibi, kenti yutan ekonomi de olamaz. Her kentin doğasına uygun ekonomik faaliyetler, kar amaçlı olmayan, şehir halkının işsizliğini, yoksulluğunu ortadan kaldırmayı hedefleyen, optimal büyüklükte birimler olarak örgütlenir. Nüfus yapı ve yeteneklerine uygun olarak bu birimlere dağıtılabilir.

Belki de sosyalist planlı bir ekonomiden bahsediyoruz gibi gelebilir. Fakat bahsettiğimiz model farklıdır. Bu modelin merkezi planlama ve kumanda ekonomisiyle alakası olmadığı gibi, vahşi, kar amaçlı, ekonomi dışı sözde ekonomik şirketlerle de alakası yoktur. Yerel ahlaki ve politik toplumun karar ve eylemini gerçekleştirdiği bir yapıdır. Elbette ulusal, bölgesel, hatta uluslararası koşulları göz önüne getiren bir koordinasyon her zaman gereklidir. Ama bu, kararın ve eylemin yerel toplumun inisiyatifinde olmasını ortadan kaldırmaz. Tekrarlamalıyım ki, ekonomi teknik bir altyapı sorunu değildir; toplumların temel varoluş yapısı olarak toplumun tümünün görüş, tartışma, karar ve örgütsel eylemiyle, çalışmasıyla gerçekleştirilen bir faaliyettir. İnsanın ekonomiden kopartılması bütün yabancılaştırılmaların temelidir. Bunun önlenmesi şart olduğu gibi, yegane yolu da ekonomiyi tüm topluluklara mal etmekten geçer. "Biri yer, biri bakar"dan kıyamet koptuğu gibi, "Biri çalışır, biri boşta gezer"den de kıyamet kopar. Ekonomi mutlaka topluluk eksenli, ekolojik ve verimlilik esaslarına bağlı olarak örgütlenmesi gereken toplumun temel varoluş koşuludur. Toplumdan, topluluklardan başka hiç kimse bu varoluş hakkına ne sahip olabilir, ne de ortadan kaldırabilir. Birimler ister ticari, ister sınai, ister tarım, hatta sadece aracı rol oynamak kaydıyla finansal olsun, bu temel ilkelere uymak durumundadır. Devasa bir fabrikanın da, bir köy-tarım biriminin de temelinde bu ilkeler olmalıdır.

Demokratik modernitede ekonomik birimlerin mülkiyeti önemini yitirir ve ikinci planda kalır. Mülkiyet elbette ilkelere uygun tasarrufta bulunan topluluklara ait olacaktır. Ne aile mülkiyeti, ne devlet mülkiyeti modern ekonomiye yanıt oluşturabilir. Hiyerarşiden kalma devlet ve aile mülkiyeti, kapitalist modernitede bile varlığını sürdüremez durumdadır. Hatta şirketler bile ekonomik gerekçelerin zorlaması nedeniyle gittikçe çalışanların ortak mülkiyetine girmektedir. Fakat yine de mülkiyet normlarını birbirlerinden kalın çizgilerle ayırmamak gerekir. Tıpkı iki uygarlık sistemi iç içe yaşadıkları gibi, mülkiyet sistemleri de uzun süre iç içeliğini koruyacaktır. Topluluk mülkiyetinde bile aile mülkiyeti varlığını koruduğu gibi, devletin de varlığı etkisini ve payını sürdürecektir. Önemli olan çevreye, üretkenliğe, işsizliğe yanıt olabilecek esnek mülkiyet normlarına açık olmaktır. Bireyin varlığına, özgürlüğüne, iyilik ve güzelliğine hizmet edecek her tasarruf mülkiyet de olsa değerlidir. Fakat topluluksuz bu değerler oluşamayacağına göre, yine optimal sınırlarda sorunları çözmek en doğrusudur. Demokratik modernite, tarih boyunca komünal varlığını hiçbir zaman yitirmemiş topluluk temelli mülkiyeti modern koşullarda yeniden ahlaki ve politik toplumun temeline yerleştirerek, tarihsel rolünü bu konuda da başarıyla oynayabilecek durumdadır.

Endüstriyalizme karşı eko-endüstriyel toplum

Kapitalist modernitenin sanayi devrimine yüklediği ekonomi üzerindeki sanayi hakimiyetçiliği sadece ekonomik hegemonyacılık olarak gerçekleşmemekte, ideolojik tekelcilik ve iktidar tekelciliği üzerinde de önemli etkilerde bulunmaktadır. Diğer bir deyişle endüstriyalizmi dar anlamda teknolojik mantık olarak çözümlemekle yetinmek, kapitalizmi ekonomiye indirgemek gibi temel yanlışlıklara yol açar. Kapitalizmin endüstriyalizme yüklediği işlev genelde ekonomik toplumu, özelde de tarım-köy toplumunu çökertmektir. Endüstriyalizm bu konuda ideolojik tekel ve iktidar tekeli olarak eylemleşir. Ekonomik toplum çözüldükçe, kapitalizmin azami kar kanunu işlemeye başlar. Bu ise ulus devlet tekelciliğiyle iç içe gelişir. Kapitalizmi çözümlemeyi modernitenin üçlü sacayağı üzerinden geliştirmedikçe, sosyal bilim adına ve pratik politikada temel yanlışlıkların yapılması ve eksikliklerin oluşması kaçınılmazdır.

İnsan toplumu ve ekonomisinin azami kar kanununa göre endüstriyalizmin hegemonyasına girmesinin getirdiği çözülüş ve yıkılışın sonuçları son iki yüz yıllık uygulamalarıyla yeterince açığa çıkmış bulunmaktadır. Sadece küresel ısınmanın yol açtığı yıkımın kendi başına her geçen yıl mahşeri daha da yakınlaştırdığı bilimce de tespit edilebilen bir sonuçtur. Endüstriyalist şovenizm yüzünden körleşen zihniyet gözleri toplumun ve ekonomik dokusunun vazgeçilmez ekolojik yapısını göremiyor. Bu yapının anlamını kavrayamıyor. Azami kar kanununun sürekliliğini sağlamak hesabına endüstriyalizmi tüm toplumsal dokulara (Toplumsal alanlar, kurumlar da denilebilir) ve ekonomik yaşama uygulamak iktidar şiddetinden daha tehlikelidir.

Endüstriyalizm özünde fizik, kimya ve biyolojinin teorik-pratik ilke ve kurallarını topluma ve özellikle ekonomik yapısına uygulamak anlamını taşır. Bu ise çok farklı olan toplumsal doğanın yadsınmasını beraberinde getirir. Toplumsal doğa sürekli azami kar peşinde koşan bir sistemi uzun süre üzerinde taşıyamaz. Özellikle nesnel doğanın kurallarının uzun süreli kullanımı toplum olmaktan çıkmadır. Kapitalist bireycilik bu gerçeği doğrulamaktadır. Toplumsal doğanın işleyiş kuralları kendine özgüdür. Ahlaki ve politik olarak işler. Endüstriyalist yaklaşım er ya da geç ahlaki ve politik işleyişi tasfiye etmek durumundadır. Ekonomideki işsizlik, kriz ve gelir uçurumundan sorumludur. Ekolojiyi doğuran ana etkenler endüstriyalizmin kısaca tanımlanan bu gerçekliğinden kaynaklanmaktadır. Endüstriyel çağın toplumu bütün alanlarda ekolojisini geliştirmeden yaşamını sürdüremez. Nasıl ki demokratik anayasalar Leviathan'ı (ulus devlet canavarı) sınırlamak amaçlı iseler, endüstriyalizm canavarını sınırlayacak olan da ekolojidir. Çok iyi bilmek gerekir ki, endüstriyel çağ öncesi dönemde, insan türü de dahil, bütün canlıların yaşamı içgüdüsel bilinçle (en keskin duygusal zeka) ekolojiktir. Ekolojik olmayan canlı tasfiye olmaktan kurtulamaz. Şüphesiz her canlının kendine özgü bir ekolojik

> ***Köle ve serf nasıl ağırlıklı olarak efendi ve beyinin uzantıları durumundaysa, tavizkar işçi de her zaman patronun uzantısıdır. Köleleşme, serfleşme ve işçileşmeye kuşkuyla bakmak ve karşı durmak, eylemini ve ideolojisini bu temelde geliştirmek, ahlaki ve politik olmanın başta gelen koşuludur. Nasıl efendi-bey-patron üçlüsü övgüye layık değilse, köle-serf-işçi de bunların uzantıları anlamında asla iyi toplumsal kesimler olarak yüceltilemezler.***

zekası vardır. Endüstriciliği ekolojik yaşama başkaldıran çağ olarak da değerlendirmek mümkündür. Ekolojiye başkaldırmak ise kıyamete gidiştir. Dinlerin çok öncesinden haber verdikleri mahşer, özünde toplumların ekolojik olmaktan çıkmasıyla ilgilidir.

Ortadoğu toplumsal geleneği ekolojiye duyarlı ve uyumludur

Ortadoğu toplumu kendini ekolojik yaşama uyarlamada öncülük rolüne sahiptir. Adem ile Havva ve Nuh öyküleri ekolojik felaketi haber vermektedir. Peygamber kültüründe ekolojik yaşam başat rol oynar. Peygamberlerin ekolojik olmaktan çıkmış bir yaşamı mahşer, firavun, nemrut ve lanetlilik sıfatlarıyla değerlendirmeleri halen geçerli olması gereken temel bir toplumsal kuraldır. Bu kurallar olmadan toplumların sürdürülebilirlilikleri tehlikeye girer. Ortadoğu ekonomik toplumunda binlerce yıldan beri kullanılmasına rağmen sınai tekniğin endüstriyalizme vardırılmaması bölgenin manevi kültürü ve ahlaki yapısıyla bağlantılıdır. Doğaya başkaldırmak Tanrıya başkaldırmakla özdeş sayılmıştır. Oysa Batı kültüründe doğaya başkaldırmak, ona hükmetmek felsefelerinin (Descartes Felsefesi) çıkış ilkesidir. Doğu toplumunda ise doğa ile uyum temel ilkedir. Doğaya karşı çıkış, hükmetmekten vazgeçmeyiş kapitalist modernitenin yükselişinin özüdür. Gelinen aşama daha şimdiden toplumsal yaşamın her alanda sürdürülemezlik sınırlarına dayanmasıdır.

Dolayısıyla Ortadoğu toplumsal geleneği ekolojiye duyarlı ve uyumludur. Yerine getirilmesi gereken görev, kapitalizmin ve endüstriyalizmin fethedici, imhacı ve işgalci yaklaşımlarını ekolojik toplumun yeniden inşasıyla karşılamaktır. Demokratik modernitenin temel silahı ekolojik özde bir ekonomiyi ve toplumu esas almasıdır. Endüstriyalizmin Ortadoğu'daki tarihsel rolü on bin yıllık geleneksel tarım toplumunu çözmek ve tasfiye etmektir. Daha elli yıl öncesine kadar ekonominin ve toplumun ana bölümünü teşkil eden tarım-köy toplumu ve ekonomisi günümüze doğru hızla çözdürülmekte, iflasa ve işsizliğe sürüklenmekte, borca batırılmakta, göçertilmektedir. Çözdürülme, çökertilme ve tasfiye edilme bu topluma duyulan düşmanlıktan ötürüdür. Tarımköy toplumu dağıtılmadan dünyanın diğer bölgelerinde sağlanan küresel kapitalist başarılar tekrarlanamayacağı gibi, daha şimdiden yaşandığı üzere tehdit altına (İslam toplumundan duyulan korku, İslamofobi) girmek durumunda kalır.

Emperyalizmin, kapitalist modernite hegemonyacılığının Ortadoğu savaşlarında endüstriyalizm başat rol oynar. Su ve petrol savaşları tipiktir. Su savaşları ilerde yoğunlaştırılacaktır. Toprakların işlenişinde kapitalist temelde dönüşüm, gelişecek olan diğer temel bir savaş alanıdır. Köylünün topraktan koparılışını bir savaş olarak anlamak gerekir. Kapitalist modernitenin son iki yüz yıllık fethinin amacı, on beş bin yıldır insanlık ana nehrini oluşturan ve ana bölümünü tarım toplumunun oluşturduğu yaşam kültürünün varoluşunu sonlandırmaktır. Kültürel soykırımcılığı bu gerçeklikte aramak gerekir. Toplumu savunmak bu büyük yaşam kültürünü, modernitenin soykırımına karşı özgürleştirerek, demokratikleştirerek korumak anlamına gelir. Uygarlık tarihi tekelcilik savaşları olarak yorumlandığında, kabile ve dinsel cemaatlerin varlığını korumalarının demokratik uygarlığın temel güç formları olarak önemi daha iyi anlaşılacaktır. Açık ki uygarlık tarihi böylesi bir diyalektikle anlamlandırıldığında, şimdiki savaşımların çözümlenmesi daha doğru yapılabilir. Aşiret ve mezhep savaşları denilen şeylerin toplumun çarpıtılmış da olsa kendi varlığını ve kimliğini savunması anlamına geldiğini görülecektir. Bu karmaşık anlatımdan çıkarılması gereken sonuç, kurtuluşun en gözde aracı olarak sunulan endüstriyalizmin gerçek Leviathan olduğunu kavramaktır.

Ortadoğu toplumları ve uygarlıkları denince akla gelen iki temel ekolojik öğe, Toros-Zagros dağ silsilesi ile Nil-Fırat-Dicle-Pencab nehir sistemleridir. Bu iki sistemin beslediği toplum şimdi yaşamlarının en trajik bir döneminden geçmektedir. Milliyetçilik, dincilik, reel-komünizm kendilerini hep kurtarıcı olarak sundular. Ortaya çıkan sonuç, şimdinin geçmişi katbekat arattığıdır. Çözümleme yanlış olunca, sonucun böyle çıkması kaçınılmazdır. Kapitalist moderniteyi ne bütün olarak, ne de 'yapısal süre' olarak kavramanın kenarından bile geçmeyen bu tekelci ideolojiler, sıra endüstriyalizme gelince ortak tanrılarında buluşmuş gibi önünde secdeye kapanmaktadır. Sözü edilen ideolojiler cennetin kapısını (Seküler tanrının ulus devletten sonra ikinci büyük sıfatı endüstriyalizmdir) açacağından emin olarak endüstriyalizme tapınmaktadır. Yanlış kurgulanmış hayatın doğru yaşanamayacağını da en çok bu yeni seküler tanrı ümmetinin kaotik durumundan çıkarsayabiliriz. Tereddütsüz denilebilir ki, bu tanrı önceki çağların tanrılarından çok daha acımasızdır. On beş bin yılı aşkın süredir insanlığa öncülük eden bir yaşam kültürünün sonlanmasını bir nevi mahşer olarak yorumlamak mümkündür. Demokratik modernite, antitezi olarak geliştiği kapitalist moderniteyi aşarken, bu tarihsel perspektif içinden bakmak durumundadır. Kendisini bu tarihin şimdisi olarak özgür-eşit ve demokratik olarak inşa etmenin tüm bilimsel ifadesini ve örgütsel yapısını edinmekle yükümlüdür.

> ***Özgür ve demokratik toplum ancak kendisi için gerekli anlam bilinciyle yaşanabilir. Her ekonomik birim ekolojik bilinciyle yaşanabilir. Ekolojik bilince dayanmayan ekonomik birimler, yaşamlar kapitalist modernite içinde erimekten ve yaşanmaktan kurtulamazlar. Ekolojik-ekonomik birimleri basit, teknolojiden yoksun birimler olarak düşünmemek gerekir. Gerektiğinde en karmaşık ve gelişkin teknolojiler de ekolojik-ekonomik birim ve birliklerde kullanılabilir.***

AB (Avrupa Birliği), korkunç mezhep savaşlarından sonra ortaya çıkan kaotik duruma çare olarak 1648'de düzenlenen Westphalia sisteminin (ulus devlet dengesinin ilk nüvesi) tam üç yüz yıllık katılaşması sürecinde yaşanan tüm insanlık tarihinden daha çok savaşlar ve yıkımların bilançosundan çıkardığı derslerin sonucu olarak inşa edilmeye girişilmiştir. Westphalia sistemi nasıl ki mezhepler savaşının antitezi olarak geliştiyse, AB sistemi de katılığını devrimle değil reformla değiştirmeye çalıştığı Westphalia ulus devlet sisteminin antitezi olarak geliştirilmektedir. İkinci Dünya Savaşı'nda doruğa çıkan ve soykırımla sonuçlanan ulus devlet faşizminden reformcu çıkışla kurtulma, insan hakları hukuku ve demokratik ulus devletler topluluğu olarak kendini yeniden inşa etmenin adıdır. Fakat çıkışını yanlış bir temelden başlattığı için amacında derinleşme sağlayamamakta, çok gevşek bir konfederasyonu bile oluşturamamaktadır. Bunun nedeni 'Çelik ve Kömür Birliği' gibi tamamen endüstriyalist bir zihniyetten yola çıkmış olmasıdır. Böylesi bir birlik etrafında, insan hakları ve demokratik ulus devlet hedefleri kapsamında özgür ve eşit toplum inşa edilemez. Önemli olan, kapitalist modernitenin kendi anavatanında kendini reformdan geçirme ihtiyacını duymasıdır. Dünya-sisteme eski katı hegemonik yapılanmayla önderlik edemeyeceğini deneyimledikten sonra AB'nin reform sürecine girmesi, yine de sisteme belirleyici etkisi olacak bir gelişmedir. AB dışında hiçbir modernite gücünün kendini reformdan geçirme ihtiyacını ve yeteneğini özsel olarak göstermemesi hegemonyanın katı biçimlenişinden kaynaklanmaktadır. Öteki modernite güçlerinin sistemin temel sacayaklarına bağlı kaldıkça AB'yi izlemekten başka çareleri yok gibidir.

"Ya sürekli kriz ve kaos ya demokratik modernite"

Dolayısıyla Ortadoğu'da kendini iki yüz yıldır inşa etmeye çalışan kapitalist modernitenin kendisinden bir reformist dönüşüm beklemek gerçekçi gözükmemektedir. Ancak AB ile işbirliği içinde reform olanağı yaşayabilir. Bu durumda ise bölgenin krizli ve kaotik durumu sürekli derinleşir. Güncel gerçeklik bu yargıyı doğrulamaktadır. Reform için AB sistemini aşmak bu nedenle şarttır. AB türü reformlar için Ortadoğu'nun ne tarihsel akışı ne de güncel toplumsal koşulları elvermektedir. Yeni yollar aranması bu gerçeklikten kaynaklanmaktadır. Defalarca vurguladık: Radikal İslam, İslami cumhuriyet, cemaat arayışları ne teorik ne de pratik olarak kapitalist moderniteyi aşmak derdindedir. Azami programları İslami cilalı bir kapitalist modernitedir. Yani İslam'ın ya yeni selefleri ya da Protestanları –Calvinist- olmak, devleti ve toplumu bu temelde ele geçirmek derdindedirler. Laiklerin seküler dini olan milliyetçilikle yapmak isteyip de tam başaramadıklarını İslami maskeyle tamamlamak istemektedirler. Özleri aynıdır ve kapitalist modernitedir.

Laikliğin sol kolu olarak reel sosyalizmin zaten modernite karşıtlığı diye bir sorunu yoktur. Tüm başarmak istediği liberal kapitalizmin yerine devlet kapitalizmini geçirmektir. Bunun sonucu ise liberal kapitalizmden daha acımasız, yıkıcı bir modernite inşası olmuştur.

O halde Ortadoğu'da demokratik modernite antitezini kapitalist moderniteye karşı geliştirmek, her geçen gün derinleşen kriz ve kaotik durumu aşmak için geçerli olasılıkların başında gelmektedir. Tarihsel ve toplumsal koşullar bu olasılığın gerçekleşme şansını arttırmaktadır. Yaşanan somut koşullara ilişkin belirlenebilecek temel slogan "Ya sürekli kriz ve kaos, ya demokratik modernite"dir. AB deneyiminden alınacak önemli bir ders, ekonomik toplum kökenli bir reformcu çıkış halkası yakalamaktır. Buradan alınacak mesafeyle diğer toplumsal ve siyasal inşalar mümkün kılınabilir. Çelik ve kömürün endüstriyalizmin temel malzemesi olduğunu göz önünde bulundurduğumuzda, ekolojik toplumla çelişkisini daha iyi anlayabiliriz. AB'nin ekolojik topluma erişimini engelleyen yapısal neden de budur. Çelik ve kömür üzerine inşa edilen topluluklar antiekolojiktir. Demek ki sistemde reform yapmak kendi başına yeterli değildir. Eğer amaç ekolojik toplumsa tabii!

Ortadoğu'da demokratik modernitenin güncel somut bir adımı bölgenin tarihsel ve toplumsal koşullarına dayalı olarak atıldığında gelişme şansı olabilecektir. Dışarıdan kopyalama elbette tutunamaz. Son iki yüz yılın modernite kopyalamalarının tutunmakta zorlanması bu yargıyı doğrulamaktadır. Neolitik toplumun ve antitezi uygarlığın boy verdiği ekolojik ortam demokratik uygarlığın ve modernitesinin de alanı konumundadır. Nil, Dicle, Fırat ve Pencab nehir vadilerinde gelişen beş bin yıllık merkezi uygarlık alanları günümüzde bölgesel kriz merkezleridir. Son iki yüz yılda kapitalist modernitenin en tutucu ayakları olarak inşa ettirilen ulus devletler bu krizin temel etkenidir. Bu devletlerin AB'nin izinde gidip reformlara girişme yetenekleri olmadığından, şiddetli kırılmalarla kriz ve kaotik aralık büyümektedir. ABD-AB sistemin ittifak halindeki hegemonyası olarak yüklenmelerine rağmen çıkış bulmakta zorlanmakta, ulus devletin yeniden inşası gerçekleşememektedir. Bu durum hem küresel krizi derinleştirmekte ve sürekli kılmakta, hem de tersinden etkilenip kaotik karmaşayı çoğaltmaktadır. Dolayısıyla sistemin yapısal krizi en çok merkezi uygarlığın anavatanında kalıcılaşmaktadır. Adeta intikamını almaktadır.

Günümüzde kendine özgü bir Üçüncü Dünya Savaşı'nın yaşandığı inkar edilemez. Bu savaş kapsam ve süre olarak ilk ikisinden daha derin ve uzundur. Bölgede sistemin kendini yenileme potansiyeli ne bulunmakta ne de oluşmaktadır. Gelişen şey çürüme ve dağılmadır. Bu koşullar altında Sümer uygarlığının neolitik çağın antitezi olarak gelişmesinden günümüzün kapitalist modernitesine kadar geçen sürenin bastırılan tüm kültürel birikimlerini temel alan demokratik modernitenin kendini öncelikle tezleştirip sonra antitez olarak sisteme yüklenmesi en güçlü çıkış olasılığını teşkil etmektedir.

Tarihin merkezi akışında tez-antitezsentez döngüsü bir kez daha harekete geçmek durumundadır. Somutlaştırırsak, öncelikle Dicle-Fırat vadilerini paylaşan ve tarihte hep bütünlük halinde yaşamış olan kültür üzerinde yeniden bütünlüklü bir çıkışa şiddetle ihtiyaç bulunmaktadır. Bugün adına Suriye, Irak ve Türkiye Cumhuriyeti sınırları denilen yapay çizimlerin Birinci Dünya Savaşı'nın galipleri olan İngiliz ve Fransız hegemonyasından miras kaldığı, tarihsel toplumsal kültürün bu temelde parçalanmasının jeostratejik böl-yönet politikasının gereği olduğu tartışma götürmez bir gerçekliktir. Bu sınırların yapaylığını derinliğine ve bütün sonuçlarıyla kavramadan, tarihin Verimli Hilal'inde anlamlı kültürel birlikler inşa edilemez. En büyük ahmaklık bu sınırların kutsallığına (en kutsal olmayan, yabancı hegemonyanın en uğursuz çizimleri) inanıp bütünlüklü bir kültürel çıkışa niyet ve akıl edememektir. Kültürel bütünlükten kasıt eşitlik, özgürlük ve demokratik değerler etrafında örülen maddi ve manevi kültürdür. Böylesi bir kültür, milliyetçi olmayan bir ulusallık, dinci olmayan bir dinsellik, cinsiyetçi olmayan bir toplumsallık ve pozitivist olmayan bir bilimsellik zihniyetiyle yorumlanmak ve inşa edilmek durumundadır.

Bu konuda ilk adım olarak Dicle-Fırat Tarım-Su-Enerji Komünü'ne gitmek hem tarihselliğin, hem toplumsallığın bütünsel gelişimine uygun bir yanıt olabilir. Bu birlik sağlandığında tarihsel toplumun mucizeler yarattığını ve tüm kutsallıkların beşikliğini yaptığını bilmekteyiz. Bu komünün ekolojik-ekonomik toplumun gelişiminde yeterli bir temel sağlayacağı ve güçlü bir potansiyel oluşturacağı açıktır. Bu ekonomik komünal modelle birlikte toplumun her alanında benzer komünler geliştirmek mümkündür. İsrail'de uygulanan Kibbutz modeli de gücünü bu komün özelliğinden almaktadır. Tarih boyunca ekonomik yaşam, ağırlıklı olarak komün tarzındadır. Kapitalist liberalizm her ne kadar 'özel girişimcilik' adı altında bireycilik damgasını vursa da, üretim yine ağırlıklı olarak başta fabrikalar olmak üzere komünal birimler temelinde gerçekleştirilir. Fark bireyci karcı sistemdedir. Karcılık aşıldığında veya asgari düzeye indirildiğinde geriye komünal düzen kalır. Komünal sistem sadece ekonomik alanda değil, tüm toplumsal alanlarda da geçerliliği olan evrensel yapısal özellikler taşır. Komünlerin temel sorunu ahlaki ve politik olabilmektir. Uygarlık ve kapitalist modernitenin dayattığı bu değerlerden dışlanmayı demokratik moderniteyle aşabilmektir.

Dicle-Fırat havzaları temel ihtiyaçlar olan tarımsal ürünler için gerekli su, enerji ve toprağı fazlasıyla sunmaktadır. Ortadoğu'nun ekolojik ve ekonomik toplumsallığı bu materyaller yeterince sağlanmadan gelişemez. Fakat yeterli bir zihinsel anlam birikimi oluşmadan bu yapısal materyaller yapısal toplumu tek başına oluşturamazlar. Dolayısıyla reel sosyalist toplumlar gibi kapitalist modernitenin hizmet etmekten ve onun içinde erimekten kurtulamazlar. Zihinsel anlam birikimi için hem tarihte, hem de modernitenin demokratik kefesinde oluşmuş birikimin akademik örgütlenmesi sağlam bir başlangıç olabilir. Unutmamak gerekir ki, tarihin ilk akademileri olarak Sümer zigguratları, Nippur, Babil, Nusaybin, Urfa, Bağdat Bilge Evleri uygarlıkların onlarsız edemeyeceği gerçeğin de ifadesidirler. Demokratik modernite akademiyasız gelişemez. Kapitalist modernitenin kriz içindeki akademik dünyasına alternatif olarak örgütlenmek durumunda olan yeni bilimsel ve anlamsal dünya, ekolojik ve ekonomik toplumun vazgeçilmezidir. Bilimin ideolojik tekel olmaktan ve iktidar aracı olarak kullanılmaktan kurtulması ancak eşit (farkındalıkla birlikte), özgür ve demokratik toplumun inşasıyla, bunların iç içe yaşanmasıyla mümkündür. Her eko-topluluk ancak kapitalist moderniteyi aşmış bir bilinç ve örgütlülük olarak inşa edildiğinde anlamlı olabilir. Kapitalizmi, endüstriyalizmi ve ulus devletçiliği aşan bilinç, örgüt ve eylemsel irade oluşmadan, eko-topluluklar ve ekonomik toplum oluşamaz. Bilim ve bilinç ayrı, toplum ayrı anlayışları bir uygarlık çarpıtmasıdır. Bu da toplumun köleleştirilmesiyle bağlantılıdır.

Özgür ve demokratik toplum ancak kendisi için gerekli anlam bilinciyle yaşanabilir. Her ekonomik birim ekolojik bilinciyle yaşanabilir. Ekolojik bilince dayanmayan ekonomik birimler, yaşamlar kapitalist modernite içinde erimekten ve yaşanmaktan kurtulamazlar. Ekolojik-ekonomik birimleri basit, teknolojiden yoksun birimler olarak düşünmemek gerekir. Gerektiğinde en karmaşık ve gelişkin teknolojiler de ekolojik-ekonomik birim ve birliklerde kullanılabilir. Hatta ekolojik-ekonomik birimler ideal teknoloji birimleridir. Teknolojinin en yararlı toplumsal kullanım alanlarıdır. Ortadoğu toplumunda teknolojik devrim en çok ekolojik-ekonomik toplum için gereklidir. Bu anlamda teknolojik devrim anti-endüstriyalisttir. Endüstriyalizmin hizmetindeki teknoloji köleliğe ve yıkıma götürürken, ekonomik ve ekolojik toplumun hizmetindeki teknoloji daha fazla özgür ve demokratik yaşama götürür. Özcesi teknolojiyle ekoloji arasındaki en anlamlı dengeyi demokratik modernite koşulları sağlar. Bunun için ideolojik savaşım moderniteler arası savaşımın vazgeçilmezidir. Bu mücadeleyi başarıyla vermeden, kapitalist modernite karşısında demokratik modernitenin yaşam şansı ve kalıcılığı hep zayıf bir olasılık, umut ve ütopya olarak kalır.

Ortadoğu coğrafyasında neolitik çağdan başlayarak tüm uygarlık çağları boyunca toplumu, maddi ve manevi kültürü besleyen, ekolojik ve ekonomik toplum yaşamıdır. Kapitalist modernite mahşerin üç atlısı olarak sermayeciliğiyle, endüstriciliğiyle ve ulus devletçiliğiyle bu toplumsal kültürü çiğnemiş, hançerlemiş ve parçalamıştır. Buna karşılık yerine getirilmesi gereken temel görev, demokratik modernitenin demokratik-sosyalist, ekolojik-ekonomik ve ahlaki-politik üçlü sacayağı üzerinde inşa mücadelesidir.

■■■

Özgürleşmenin yolu İmralı Sistemi'ni parçalamaktan geçer

Sinan Şahin

İmralı Sistemi'ni anlamak, çözmek ve parçalayarak aşmak demek, Rêber Apo'nun özgürlüğü demektir. Rêber Apo'nun özgürlüğü ise, Kürt halkının özgürlüğüdür. Bu yüzden özgürleşmenin yolu İmralı Sistemi'ni parçalamaktan geçiyor. Bu anlamda İmralı Sistemi'ni hedeflemeyen hiçbir Kürt özgürlük yolunun yolcusu, militanı olamaz.

Türkiye ve Kürdistan tarihinin son 40 yılı savaşla, kanla, katliamla, acıyla, gözyaşıyla, açlık ve yoksullukla geçti. Bunun yanında insan olma mücadelesinde de büyük kavgalar verildi, büyük bedeller ödendi. Bu anlamda Kürt Halkı ve dünya insanlığı bu 40 yılda son beş bin yıllık tarihini yeniden yazdı. Bu, bir yanda politik ve ahlaki topluma dayanan ve hakikati arayan doğal toplum (alttoplum) bileşenleriyle, diğer tarafta hile ve zorbalığa dayanan, politikadan ve ahlaktan yoksun, sınıflı, devletli, kirli ve suçlu toplum (üst-toplum) yapılarının mücadelesiydi. Bu anlamda son 40 yıl, tarihin tüm mitolojik efsanelerinin yeniden canlanmasıydı. Zalim ve gaddar Nemrutlar tarafından ateşlere atılan İbrahim'in küllerinden yeniden dirilişiydi. Tanrılardan ateşi çaldığı için Kafkas Dağları'na zincirlenen ve her gün ciğerleri kartallara parçalatılan, ama yine de insanlara mutluluk, sevinç ve mücadele azmi aşılayan Prometheus efsanesinin canlanmasıydı. Her şey, ama her şey bu kavgada yeniden yazılıyor. Bundan dolayıdır ki, tarihin bugün, bugünün de tarih olduğu belirtiliyor.

Cehennemi uygulamalarıyla zindanlar topluma korku salmanın mekanları olmuşlardır

Sınıflı uygarlığın, modernitenin gerçek yüzü, en açık haliyle, kendisi gibi kirli, suçlu ve çirkin olan zindanlarda görülür. Bu anlamda zindanlar gerçekliğin en açık ve en yalın yaşandığı alanlardır. Bu yüzden zindanlar, cehennemin yeryüzünde tasavvur edilmiş halidir. Öldükten sonra cehenneme gidenlerin çekeceği azapların benzeri daha bu dünyada, hayatta iken insana çektirilir. Zindanın yaratıcılarının, ilk tanrı-krallar dininin yaratıcısı olan Firavunlar, Nemrutlar olması belki de bundandır.

Bu dönemlerden sınıflı topluma miras kalan zindanlarını hemen hemen tüm egemen sınıflar (İktidar odakları), kendi muhaliflerini sindirmek, bastırmak ve ortadan kaldırmak için kullanmışlardır. İlk başlarda doğal mağaraları, kuyuları bu iş için kullanılırken, zamanla buna uygun yapılar da inşa etmişlerdir. Cehennemi uygulamalarıyla zindanlar topluma korku salmanın mekanları olmuşlardır. Ve zindanlara düşenlerden umutların kesilmesi bundandır. "Allah kimseyi zindana düşürmesin" yakarışı da, bununla bağlantılı olsa gerek.

Egemenler tarih boyunca kendilerine muhalif gördüklerini denetim altına almak istemişlerdir. Bununla bir yandan topluma; "muhalif olursanız sonunuz budur" tarzında mesaj vererek korkutup sindirmek isterlerken, diğer yandan da, tutsak aldıkları bireyleri yaptıklarına pişman ettirip tövbe eder, aman diler duruma getirmek isterler. Bunun için aynı amaca hizmet eden, ama birbirinden farklı iki yol denemişlerdir. Bunlardan birincisi; tutsak aldıkları insanları ada zindanlarına göndermek iken, diğeri; tutsakları 'Yüksek Güvenlikli Cezaevleri'ne koymaktır. İkisinde de amaç aynıdır: İnsanı insan yapan toplumdan koparmak, bireyin toplumla olan bağlarını, örgülerini çözmektir. Her iki yaklaşımda da zamana yaydırılmış ölüm esas alınır. Nasıl ki, enerji akışını yitirmiş herhangi bir madde çözülüp dağılıyorsa, zindanlar da insandaki enerjiyi emerek, onu çözüp dağıtmayı hedefler.

Burada asıl amacımız, zindanların tarihsel gelişimini incelemek değil, Rêber Apo'nun rehin tutulduğu İmralı Sistemi'nin gerçekliğini daha iyi anlayabilmektir. Şunu iyi biliyoruz; İmralı Sistemi'ni anlamak, çözmek ve parçalayarak aşmak demek, Rêber Apo'nun özgürlüğü demektir. Rêber Apo'nun özgürlüğü ise, Kürt halkının özgürlüğüdür. Bu yüzden özgürleşmenin yolu İmralı Sistemi'ni parçalamaktan geçiyor. Bu anlamda İmralı Sistemi'ni hedeflemeyen hiçbir Kürt özgürlük yolunun yolcusu, militanı olamaz.

Değişik halkların tarihinde de İmralı Sistemi'ne benzer sistemler uygulanmıştır. Ancak bu benzerlikler yalnızca görünen yönleriyle sınırlıdır ve biçimseldir. Uygulanan politikaların ayrıntılarında farklılıklar çok fazladır. En basitinden, 19 yıldan fazla bir süre çok yoğun tecrit ve izolasyona alınmış bir lider yoktur. Bu bile benzerliklerden çok, farklılıkların olduğunu gösterir. Böyle de olsa dünyadaki örnekleri incelemek, onlarla karşılaştırmak, kıyaslamalar yaparak sonuçlar çıkarmak, İmralı Sistemi'ni anlamak açısından önemlidir.

Hareket olarak zindana yabancı değiliz. Deyim yerindeyse hamurumuzun bir yanı zindanlarda karıldı. Mahirlerin şahadetine ilişkin düzenlenen protesto eyleminde tutuklanan Rêber Apo, ayrı bir örgüt kurma fikrine bu süreçte, zindanda ulaştı. Bu yanıyla PKK'nin örgüsü zindanda şekillendi. Önder kadro ve sempatizan düzeyinde de zindanla erkenden tanışmış bir hareketiz. Zindan, bize her zaman elimizi uzattığımızda tutacağımız kadar yakın olmuştur. 12 Eylül vahşeti ve buna karşı yaşanan direnişler de bunun ifadesidir. Hala zindanlarda yoğun bir yurtsever taraftarımız, arkadaşlarımız vardır. Ancak zindan olarak İmralı daha farklıdır. İsminin dışında hiçbir uygulamasıyla normal bir zindan değildir. İmralı Sistemi, uygarlığın tüm kirinin ve pasının sergilendiği bir alandır; devletli uygarlığın soğuk, kuru, ruhsuz ve donmuş gerçeğidir. Bu anlamda İmralı Sistemi'ni tanımak, devletli uygarlığı tanımaktır.

Ada zindanları

Adalar, etrafı sularla çevrili olduklarından, ilk çağlardan beri güvenlik amaçlı kullanılmışlardır. Adaların bu konumunu keşfeden egemenler, bundan faydalanmış, muhaliflerini bastırmak için buralara sürmüşlerdir. Ancak 19. ve 20. yüzyılda birçok devlet, çeşitli ve modern teknikler de uygulayarak sürgün yerleri olan bu adaları zindan olarak kullanmıştır. Ada zindanları koşulları itibarıyla tutsağı tüketerek zamana yayılan ölümü temsil ettiklerinden, egemenler tarafından özellikle tercih edilmişlerdir. Ayrıca ada zindanlarına konulan tutsakların çok büyük bir kesiminin bir daha geri dönemedikleri, dönenlerin de normal bir insan gibi eski yaşamlarına bir daha devam edemedikleri ve yaşanan diğer bir gerçekliktir.

Bu ada zindanlarına çoğunlukla savaş esirleri veya siyasi muhalifler gönderilmişlerdir. Ancak adalar, hapishane dışında siyasi sürgün, zorunlu ikamet yerleri olarak da kullanılmışlardır. Bu yöntemin tarihi çok eskilere uzanmaktadır. Sümer ve Mısır Mitoslarında bunun anlatımlarını görmekteyiz. İlk insan olarak belirtilen Adem (Adam-Adaba), tanrının buyruğuna aykırı davrandığı, itaat etmediği için cennetten kovularak Seylan (Tamil) adasına atılır. Ada bir cezalandırma yeri, yalnızlaştırma mekanı olarak tasavvur edilmiştir. Devletli uygarlıklar boyunca bu düşünce ve amaç silsilesi devam etmiştir. Hitit İmparatorluğu döneminde Kıbrıs adası sürgün ve cezalandırma yeri olarak görülmüştür. Çok sonraları Mısır Kraliçesi Kleopatra, iktidar kavgası ve hırsı sebebiyle kardeşini Kıbrıs'a sürgüne göndermiştir. Kıbrıslı din ve devlet adamı olan Makarios, Kenya'nın bağımsızlığı için mücadele eden Kenyatta da Hint Okyanusu'nda, Madakaskar'ın Kuzeydoğusu'nda bulunan Seychelles (Seyşel) Adası'na sürgün edilmişlerdir.

Adaların zinadn, sürgün yeri ve esir kampları olarak kullanılmasının amaçları ve yarattığı sonuçlarına ilişkin birçok örnek verilebilir. Kapitalist uygarlığın dönem modeli olarak Alcatraz Adası onlarca örnekten biridir; ABD'nin Kaliforniya eyaletinde bulunan San Francisco Körfezi'nin batı kesimindedir. 1700'lerde Fransa tarafından işgal edilmiş, 1800'lü yılların ortalarından itibaren de zindan olarak kullanmış ve yaklaşık 80 bin tutsak buraya gönderilmiştir. Bunlardan 60 bini bir daha Fransa'ya geri dönemeden bu adada ölmüşlerdir.

Zindan, denizden oldukça yüksek ve sarp kayalıklar üzerinde kurulmuştur. Etrafı uçurumlarla dolu olan Alcatraz Zindanı'nın çevresindeki su akıntısının sert ve girdaplardan oluşmasından dolayı, adadan ayrılmak, kaçmak neredeyse imkansızdır.

Adaya getirilen tutsaklar çalışma kamplarına verilmişlerdir. Kavurucu sıcaklıklara, koşullarından dolayı kaçma imkanı olmamasına rağmen, tutsaklar ranzalara ayaklarından prangalanarak bağlanmışlardır. Buraya gönderilen tutsaklar, "zararlı ve hastalık yayan" kişiler olarak topluma yansıtıldıklarından ve böyle görüldüklerinden, biran önce onlardan kurtulmak, temel yaklaşım olarak benimsenmiş, tutsaklar hiçbir haktan yararlandırılmamışlardır.

Fransa'dan sonra ada, ABD'nin denetimine geçmiştir. ABD, bu ada zindanına ağır ceza alan mahkumları ve siyasi muhalifleri göndermiştir. Adadaki tutukluların isimleri hafızalarından silinir. Her tutukluya bir numara verilir ve tutuklu bu numarayla çağrılır. Tutuklu artık bir insan değil, bir rakamdır. Buraya gönderilen tutuklular çalışma kamplarında çalıştırılmalarına rağmen, temel ihtiyaçları karşılanmaz. Karşılanan ihtiyaçlar sadece gıdadan ibarettir ki, o da ölmeyecekleri kadardır. Buraya gönderilen tutsakların tüm insani duyguları, refleksleri öldürülmeye çalışılır. İnsan, her söylenene itirazsız itaat eden, boyun eğen bir duruma getirilir. Bununla insanı insan yapan tüm örgüler dağıtılmak istenir. Bu politikaya karşı direnen tutsaklar da öldürülmüşlerdir. Sadece direnenler değil, teslim olmuş, her söyleneni yapan tutsaklar da öldürülmüşlerdir. Örneğin, adaya gönderilen 134 tutsaktan sadece üç kişi hayatta kalabilmiştir.

Zindanda kütüphane olmasına rağmen, tutukluların bundan faydalanmalarına imkanı tanınmamıştır. Bu kütüphaneden bir kitap alabilmek için en az beş yıl hiçbir sorun çıkarmamak, iyi halli olmak koşul olarak gösterilmiştir. Tutukluların gösterdiği en ufak insani

hareket bile suç sayılmıştır. Bu yüzden, bu zindanda iyi halli olmak neredeyse imkansızdır ve tutsaklar bundan dolayı kütüphaneden asla yararlanamamış, bir kitap alıp okuyamamışlardır.

Adanın koşulları tipik bir esir kampını çağrıştırır. Adanın bir ucunda tutsaklar kalırken, diğer ucunda tutsakların idamında kullanılan giyotinler ve gaz odaları yer almıştır. Ada hem bir zindan, hem de bir idam mekanı olarak kullanılmıştır. Tıpkı İmralı adası gibi. Hem zindan olarak kullanılmış hem de Adnan Menderes ve arkadaşlarının idam edildikleri yer olarak bilinmektedir.

Söz konusu bu adalara dünyayla tüm bağlarını kestikleri hükümlüleri koymuşlardır. Tutuklular burada yalnız başlarına koyu karanlık hücrelerde yaşamaya mecbur bırakılmışlardır. Buralara sadece siyasi tutsaklar getirilmişlerdir. Siyasi tutsaklar, dünyadan her yönleriyle tecrit edilmişlerdir.

Birçok insan ada zindanlarına gönderilmiş, orada yaşamlarını yitirmişlerdir. Bunlardan en bilinenlerden birisi Fransa İmparatoru Napoleon Bonaparte'dir. Watherlloo Savaşı'nda başarısız kalması, yenilmesi sonrasında iktidardan uzaklaştırılan Napoleon, İngiltere'nin denetimindeki St. Hellen Adası'na sürgün edilir. Napoleon'un hayatını ve geleceğini belirleyen de bu ada olmuştur. St. Hellen Adası da fazla büyük değildir. Napoleon bu adaya götürülüşünü gemide öğrenir ve ilk tepkisi "Bu ada üç ayda beni öldürür. Ben her gün yirmi fersah at koşturmuş bir adamım. Dünyanın öbür ucundaki kayalıkta ne yapayım? Eğer hükümetiniz beni öldürmek istiyorsa bunu burada da yapabilir" şeklinde olmuştur.

St. Hellen Adası Atlas Okyanusu'nda ve Avrupa'dan yaklaşık iki bin mil uzaklıkta olan bir adadır.

Adaların nemli iklimi ve zindanların rutubetli yapısı insan sağlığını olumsuz etkiler. Napoleon'un sağlık sorunları giderek artar. Napoleon bu koşullara daha fazla dayanamaz ve beş yıl sora, sürgün hayatının devam ettiği adada ölür. Ada doktorlarının yaptıkları otopsi ve hazırladıkları raporlar, ada zindanlarının insan bedeni ve sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerini göstermektedir. Napoleon konusunda Rêber Apo şunları belirtiyor: "Napoleon da benim gibi bir adada kaldı, beş yıl dayanabildi, sonra çatladı."

Ada zindanlarında her şeyin unutturulması hedeflenmiştir

Bu kısa tarihi bilgilerden de anlaşılacağı gibi, devletlerin karakterleri, özellikleri ve korkuları benzerdir. Kendileri açısından tehlikeli gördükleri insanları halklarından, toplumlarından, topraklarından uzak ve kutsal kitaplarda sözü edilen cehennemin yeryüzündeki hali olan ada zindanlarına göndermişlerdir. Buraya giden insanlar büyük çoğunlukla buradan sağ çıkmamışlardır. Bu anlamda ada zindanları dünyanın siyasi tarihinin farklı, ama kirli ve suçlu yüzünü teşkil ederler.

Emperyalist-kapitalist ülkeler ada zindanlarını teknikle donatarak, muhaliflerine yönelik bir yöntem olarak gündemlerinde tutarken, bu sistemi sömürge ve yarı sömürge ülkelere de ihraç etmişlerdir. Halen yoğunca kullanılan bir yöntemdir. Sömürgeciler, Ulusal Kurtuluş Mücadelesi veren birçok halkın liderlerine, öncü kadrolarına ve militanlarına dönük ada zindanı uygulamalarını kullanmıştır. Özellikle tutsak aldıkları hareketlerin önderlerini halktan ve hareketten koparmak için bu yönteme sıkça başvurmuştur. Bununla amaçlanan bir yandan önderi halktan koparmak, mücadeleden uzaklaştırıp teslim almak iken, diğer yandan da bu önderlerin başında demoklesin kılıcı gibi sallandırdıkları yaklaşımlarla halkları ve hareketleri teslim olmaya zorlamaktır. Önderleri esir düşmüş tüm ulusal kurtuluş hareketlerine karşı egemenler tarafından bu taktikler uygulanmıştır. Bunlardan yakın tarih olarak bilineni, Güney Afrika'nın lideri Nelson Mandela'dır.

Güney Afrika'daki ırkçı apartheid rejimine karşı, Güney Afrika'nın siyahi halkı, Afrika Ulusal Kongresi (ANC) öncülüğünde örgütlenerek mücadele geliştirir. Hareketin önderliğini Mandela yürütür. Mandela 1962 yılında yakalanır ve göstermelik bir mahkemede yargılanarak ömür boyu hapis cezasına çarptırılarak, Güney Afrika'nın 500 km açıklarındaki Robben Adası'na gönderilir. Ancak Mandela tüm uygulamalara rağmen teslim olmaz, direnişini sürdürür. 27 yıl bu adada kalır, ancak ne adanın çürütücü etkisi, ne de apartheid rejimin baskıları Mandela'yı yıldıramaz. Halkın mücadelesi ve Mandela'nın iradesi ırkçı rejimi yenilgiye uğratır. Güney Afrika halkının geliştirdiği mücadele karşısında daha fazla tutunamayan ırkçı Apartheid rejiminde çözülmeler olur, tavizler verir. Ancak bu tavizler Afrika halkını tatmin etmez. Güney Afrika halkı önderinin özgürlüğünde ve eşit, demokratik bir anayasada ısrar eder. Israrlı ve kararlı mücadelesi sonuç verir. Apartheid rejimi bir süre sonra (1990 senesinde) Mandela'nın Robben Adası'ndaki tutukluluğuna son vererek ev hapsine alır. Bu durum mücadelenin başarıya gitmesinde önemli bir kilometre taşıdır. Taleplerinde ısrarlı olan Güney Afrika halkı, Önderleri Mandela'yı özgürleştirip Apartheid rejime son vererek, eşit ve demokratik bir toplum yaratırlar. Ve Mandela Robben Adası'ndan 1994 yılında Cumhurbaşkanı olarak cumhurbaşkanlığı sarayına gider.

Yine ada zindanına hapsedilenlerden biri de Peru Aydınlık Yol lideri Abimael Guzman'dı. Gerilla lideri olan Guzman 1992 yılında yakalanır ve göstermelik bir mahkemeyle ömür boyu hapse mahkum edilerek, Peru'nun Başkenti Lima yakınlarındaki Collao Deniz Üssü'ndeki zindanına götürülür. Halen aynı zindanda ev hapsi statüsüne yakın bir uygulama içinde tutulmaktadır.

Son dönemde adı sıkça gündeme gelen, İmralı tarzında yapılan ve İmralı kurallarının geçerli olduğu söylenen zindanlardan birisi de, Amerika'nın geliştirdiği Guantanamo'dur. İmralı sistemini daha iyi anlayabilmek açısından kısaca da olsa bu zindanı bilmekte fayda vardır.

Guantanamo, Küba Körfezi'nde bulunan bir ada üzerinden kurulmuş ve Amerika denetiminde olan bir zindandır. Guantanamo, Amerika'nın Küba'daki tek ve son üssüdür. Küba topraklarından bu üsse girmek yasaktır. Burası eskiden askeri üs olarak kullanılmaktaydı. 11 Eylül saldırıları sonrasında bir zindan olarak planlanan ve yapılandırılan Guantanamo'da, başta El-Kaide olmak üzere, İslamcı örgütlere karşı geliştirilen operasyonlarda yakalananlar tutulmaktadır. Ada tropikal bir iklime sahiptir ve bol yağmur alır. Ancak zindan adada yağmur görmeyen ve çölü andıran tek bölgesinde kurulmuştur.

Uygulamaların hiçbiri yasal düzenlemeye tabi değildi

Yüksek güvenliğe sahip bu ada zindanında yüzlerce tutsak bulunmaktadır. Son derece gelişmiş teknik imkanlar kullanılarak denetim yapılmaktadır. Zindanı hücrelerden oluşturulmuştur. Her hücrede bir kişi tutulmaktadır. Hücrelerde yatak ve tuvaletin dışında hiçbir şey yoktur. Avukat ve aile görüşmeleri oldukça az ve kısıtlıdır. Tutuklular 24 saat kamerayla izlenmektedir. Burada tutsaklara hayatın belirtisi olan başta zaman kavramı olmak üzere, her şey unutturulması hedeflenmiştir. Tüm bunlara rağmen, tutuklular belli saatlerde havalandırmaya topluca çıkarılırlar. Her tutsak kendi hücresinin yanındaki ve karşısındaki hücrede kalan tutsaklarla ilişki kurabiliyor, dini inançlarını yerine getirebiliyor. Yani zayıf da olsa birbirleriyle ilişkilenebiliyorlar. Yani insanın sosyal örgüleri tümden çözülmüyor.

Yassıada, Marmara Denizi'nde bulunan küçük bir adadır. 1960 darbesinden sonra bu ada, zindan durumuna getirilmiştir. Dönemin Başbakanı Adnan Menderes, bakanları Hasan Polatkan ve Fatin Rüştü Zorlu burada tutulmuşlardır. Menderes, Polatkan ve Zorlu'nun yargılandıkları mahkeme bu adada kurulmuş, yargılamaları burada yapılmıştır. Başbakan olmasına rağmen Menderes ve arkadaşlarının dış dünyayla ilişkileri kesilmiş, tecrit uygulanmıştır. Tecrit devletli sistemin zihniyetidir. Daha sonra Adnan Menderes ve arkadaşları İmralı adasına götürülerek idam edilmişlerdir. Enver Durmuş Yassıada'dan İmralı'ya adlı kitabında; "14 Ekim 1960 günü Yassıada'da ilk duruşmaya çıkan Menderes şöyle diyordu: 'Beş aydan beri tecrit edildim. Bir tek oda içinde ve günün 24 saatinde saat başı değişen nöbetçinin nezareti altındayım. Bir tek kelime konuşmadan yaşıyorum. Konuşmam zaafa uğradı.'" Dediğini belirtir. Menderes ve arkadaşlarının beş aylık bir süreçte bu duruma geldikleri düşünüldüğünde, Rêber Apo'nun 19 yıldan fazla bir süredir tutulduğu daha ağır koşulları hayal etmek bile, insanı ürpertmeye yetiyor.

Ada zindanları veya deniz çevresindeki zindanların tarihi, siyasal kimlikleri, muhalif duruşları ve bu özellikleri ağır basan kişilerin idam edildiği ya da iklim ve çevre koşullarıyla birlikte nemin, ayazın, kuşatılmışlığın, yalnızlığın, tecridin ağır etkisi altında zaman içinde ölüme terk edilen yerler olarak insanlık hafızasında yer almıştır. Bu konularda kapsamlı araştırılmalar yapılırsa uygarlık tarihinin gizli kalmış kirli ve suçlu yüzü açığa çıkartılacaktır.

'Yüksek Güvenlikli Cezaevleri'

Ada zindanlarının tarihteki rolüne kısaca baktıktan sonra, aynı politikanın diğer ayağını oluşturan ve insanlık tarihinde önemli yer teşkil eden, 'Yüksek Güvenlikli Cezaevleri'ni de irdelemek gerekir. 'Yüksek Güvenlikli Cezaevleri' ile ada zindanları Tanrı Janus'un iki yüzü gibidir. Ada zindanlarında adanın iklim ve zindanın koşulları itibarıyla insanlar ölüme terk edilirken, 'Yüksek Güvenlikli Cezaevleri'nde ise, tecrit ve izolasyonla aynı amaç gerçekleştirilmek istenir.

'Yüksek Güvenlikli Cezaevleri'nde büyük çoğunlukla siyasal muhalifler tutulur. Tutsakların dış dünya ile ilişkilerine çok ağır kısıtlamalar getirilir. Her türlü iletişim büyük oranda denetim altına alınarak kısıtlanır. Yasal ve hukuki kurallar fazla dikkate alınmaz. Tutsağın savunma yapmasının imkanları önemli oranda ortadan kaldırılır. Bu zindanlardaki uygulamaların hiçbiri yasal düzenlemeye tabi değildir. Çünkü mahkemenin verdiği kararların dışında, tamamen infaz uygulamasından kaynaklanır. Bu yüzden tutsaklar için, katmerli zindan olarak adlandırılır.

Yüksek 'güvenlikli' zindan genelde gelişmiş kapitalist ülkelerde uygulanmaktadır. Bu sistemin başını da ABD ve Avrupa ülkeleri çekmektedir. ABD'nin Sing sing Cezaevi bu konuda hayli namlıdır. Uygulamalarının vahşiliği ve yol açtığı kötü sonuçlardan hareketle bu cezaevi kapatılmış, bu sistemdeki cezaevleri uygulamadan kaldırılmıştır. ABD bunu, zindanlara doldurduğu insanları düşündüğü için yapmamıştır, uygulamaları yumuşatılmış, ama teknik gözetim ve izolasyonun gerçekleştirildiği yeni cezaevi modellerini geliştirmiştir. Avrupa'da ise, bu tür cezaevi sistem uygulamalarına Almanya öncülük etmiştir. Almanya'nın dışında İngiltere ve İspanya'da yoğun, Fransa ve İtalya'da da zaman zaman uygulanmaktadır. Bu ülkelerin hepsinde değişik sol örgütlerin mücadeleleri yoğundur. Yine yoğun bir muhalif kesim bulunmaktadır. İşte bu cezaevleri hem bu örgütler, hem de muhalif kesimler için hazırlanmıştır. En ince ve derinlikli özel savaş yöntemleri buralarda uygulanır. Psikolojik savaşın en kapsamlı hali hayata geçirilir. Burada bulunan muhalifler adeta birer kobay olarak görülürler. Her türlü deneme ve sınamalar uygulanır. Adeta devletlerin toplum ve insanlık karşıtı karakter ve özelliklerinin uygulama laboratuvarıdır.

Bu laboratuvarlardan biri de Almanya'da öne çıkan Stammheim cezaevidir. RAF öncülüğündeki mücadelenin gelişmesiyle birlikte Alman evleti, 'Yüksek Güvenlikli Cezaevi' politikasını hayata geçirir. Tutsak aldığı RAF militanlarını Stammheim cezaevine koyar. Uygulanan baskı, tecrit ve en nihayetinde öldürmelerle RAF'ı bu cezaevinde etkisiz duruma getirir. 1974-77 yılları bu anlamda mücadelenin en keskinleştiği dönemdir. RAF'ın önder kadrolarından Ulrike Mainhof ve A. Baider ile iki mili-

> Hareket olarak zindana yabancı değiliz. Deyim yerindeyse hamurumuzun bir yanı zindanlarda karıldı. Mahirlerin şahadetine ilişkin düzenlenen protesto eyleminde tutuklanan Rêber Apo, ayrı bir örgüt kurma fikrine bu süreçte, zindanda ulaştı. Bu yanıyla PKK'nin örgüsü zindanda şekillendi. Önder kadro ve sempatizan düzeyinde de zindanla erkenden tanışmış bir hareketiz.

tanın katledilmesi de bunun sonucudur. Bu cezaevinde her şey yasaklanmış, tutsakların her türlü insani algıları öldürülmek istenmiştir. Örneğin, renk kavramı öldürülür. Tutsaklara verilen her şey aynı (tek) renktir. Bu rengin dışında hiçbir şey verilmez. Duyumsama biçimi de öyledir. Personelin ve kapı-mazgalın sesinin dışında bir ses duyulmaz. RAF önderlerinden ve bu cezaevinde katledilen Ulrike Mainhof, yazdığı bir mektupta, “insan her şeye karşı direnebilir, işkenceye direnebilir, ancak sessizliğe karşı direnmek çok zordur” diyerek, yaşanan durumu özetlemektedir.

İrlanda'nın işgaline karşı mücadele eden İRA'ya karşı, İngiltere'de Almanya'dakine benzer 'Yüksek Güvenlikli Cezaevleri' inşa etmiştir. Bunlardan en ünlüsü, Long Keth Cezaevi'dir. Tutsak düşen İRA'nın önder kadroları buraya nakledilirler. İngiltere bu cezaevinde İrlanda'nın iradesini kırarak teslim almak ister. İşkencenin her türlüsünün yanında tecrit ve izolasyonu çok etkili bir tarzda kullanılır. Adeta bir insanın ne kadar direnebileceği test edilir. Tutsakların bir birleriyle ilişki kurmalarına müsaade edilmez. Ancak içeride Boby Sands'ın da yer aldığı İRA militanlarının direnişi, dışarı da ise halkın yükselttiği mücadele bu sistemi parçalar, sonuç almasını önler.

İspanya ETA'ya, İtalya Kızıl Tugaylar'a, Fransa hem ETA'ya, hem de Doğrudan Eylem grubunun üyelerine karşı bu sistemi uygulamışlardır. İtalyan egemen sınıfı bu politikasında başarı elde etmiş, Kızıl Tugaylar'ı bu uygulamalarla tasfiye etmiş, İspanya ve Fransa'da bu örgütleri önemli oranda geriletmişlerdir.

Farklı bir yaşamı çağrıştıran her şey yasaklanır

'Yüksek Güvenlikli Cezaevleri'nin başlıca hedefleri; bireyin yaşam hakkı başta olmak üzere, dış dünyanın algılanmasına yönelik işitme, renkleri algılama, konuşma, bütünlüklü ve sistematik düşünme yetilerinin ciddi anlamda zarar görmesidir. Uzun süre bu cezaevlerinde kalanlarda konuşma ve görme bozukluğu, yürüme ve düşünme zorluğu vb. onlarca sorun görülmüştür.

Bu cezaevlerinin temel amacı tutsağı dış dünyadan yalıtma olduğundan, zaten sınırlı olan ses, renk, ufuk, açık hava gibi temel doğasal etkenler ile etkileşimi sınırlayarak algı yalıtımı ile fiziksel duyularda bir yalnızlaştırma sağlanmaktadır. Farklı bir yaşamı çağrıştıran her şey yasaklanır. İmralı'da Rêber Apo'nun penceresinin önündeki iki dal ağacın kesilmesi de bu politikayla bağlantılıdır. Cezaevinde çok yoğun bir tecrit ve izolasyon uygulanır. Tutsakların birbirleriyle her türlü insani ilişki kurmaları yasaktır. Cezaevi personeli dışında hiçbir ilişkiye müsaade edilmez. Personelle ilişkiler de günlük ihtiyaç konularını aşmaz. Böylesine ağır bir yalnızlaştırmayı hedefleyen bu uygulamalar bütünü ile her kişiye konumu, siyasal duruşu, bireysel etkilenişini esas alan bireyselleştirilmiş bir cezaevi uygulaması mümkün kılmaktadır. Bu durum kamuoyuna farklı yansıtılarak bir meşruiyet yaratılmak istenir. Kamuoyuna yansıyan “otel gibi cezaevi” yaklaşımı bu politikanın sonucudur.

'Yüksek Güvenlikli Cezaevi' kavramı Türkiye'nin gündemine Ankara/Ulucanlar Kapalı Cezaevine yönelik başlatılan, faşizan bir uygulama sonucunda girdi. 26 Eylül 1999'da Ulucanlar Cezaevinde bir katliam yaşandı. Bu katliamın ardından devlet 19 Aralık 2000'de cezaevlerine saldırdı ve onlarca tutsağı katletti. F-Tipi cezaevleri bu faşizan, katliamcı zihniyetin bir sonucu olarak gelişti, geliştirildi. F-Tipi cezaevi, tutsaklar için cezaevi içinde ikinci bir cezaevi durumudur. Her türlü insani ihtiyaçlar insana karşı bir düşürme nesnesi olarak kullanılmaktadır. İnsan çevresiyle ve başka insanlarla ilişkilendiğinde insandır. Bu yüzden sosyologlar insanı, ilişkiler toplamı olarak tanımlıyorlar. F-Tipi cezaevi bu ilişkiyi ortadan kaldırdığı için, direkt tutsağın insani kişiliğini ve özelliklerini hedefler.

Türkiye bu politikayı başta Kürtler olmak üzere sol, sosyalist, devrimci, demokrat, aydın ve muhaliflere karşı kullanmaktadır. Türk Devleti bu politikayı uygulayabilmek için, düşman ordusuna saldırır gibi cezaevlerine saldırmış, bu saldırılarda onlarca tutsağı katletmiştir. Yani Türkiye'de F-Tipi denen cezaevleri, en az diğer cezaevleri kadar kanlı ve kirlidir.

Buna rağmen F-Tipi cezaevlerinde de tutsaklar belli bir ilişki ağını geliştirmişlerdir. En azından bu cezaevinde yalnız olmadıklarının farkındadırlar. Üç kişilik odalar, ortak alanlar bulunmaktadır. Serbest olmamakla birlikte, dış dünyayla bağlantıları tümden kopartılmış değildir. Zorluklar çıkartılsa da, aile ve avukat görüşleri yapılmaktadır. Kısmen basın da takip edilebilmektedir. Cezaevi ülke içi veya dışından gelen heyetlerin incelemesine de kapalı değildir.

Ancak İmralı Ada Cezaevi'nde bunların hiçbiri yoktur. Adada personelin dışında -kısa bir dönem bir grup arkadaşın adaya götürülüp tekrardan başka cezaevlerine sevk edilmesini genel uygulamanın dışında tutarsak- yalnızlığı paylaşacak hiç kimse yoktur. Ne sistemli ve güncel olarak basın takip edilebilmekte, ne de aile ve avukat görüşleri düzenli yapılmaktadır. İmralı ne ülke içinden, ne de ülke dışından gelen heyetlerin incelemesine açıktır. CPT'yi bu uygulamanın dışında tutmak mümkün değildir. Çünkü uluslararası bir kuruluş olan CPT'nin kendisi bu uygulamanın tarafıdır. Sadece bir dönem birkaç kez HDP milletvekilleri Kürt sorunu konusunda Barış ve Onurlu çözüm diyaloğları için adaya gidebilmişlerdir. Adada kimse olmadığı için ortak alan kullanımı da mümkün değildir.

Napoleon ada içinde rahat hareket etmesine, başka insanlarla ilişkilenmesine rağmen, St. Helen Adası'na ancak beş yıl dayanabilmiş, bu sürenin sonunda yaşamını yitirmiştir. Oysa Rêber Apo 19 yılı aşkın bir zamandır, söz konusu ettiğimiz kimi cezaevlerinin koşullarından çok daha ağır koşullarda bulunmasına rağmen direnişle birlikte barış, demokrasi ve özgürlük mücadelesini sürdürüyor.

İmralı Sistemi'nin normal bir cezaevi veya 'Yüksek Güvenlikli' Cezaevi olmadığı, uygulanan hukukun yasalara uymamasıyla en açık biçimde kendisini gösteriyor. Örneğin kişiye özel yasal düzenlemelerin yapılamayacağı, yapılacak tüm düzenlemelerin tutsakların lehine işlemesi gerektiği belirtilmesine rağmen, Önderliğe özgü koşullarını daraltıcı özel yasalar yapılmakta, lehine olan yasalar ise, uygulanmamaktadır.

İmralı Sistemi

Önderliğin, “her günü binlerce ölüme bedel” dediği İmralı Cezaevi'ni daha doğrusu uluslararası bir statüye sahip olan İmralı Sistemi'ni biraz daha yakından tanımak gerekir.

İmralı Cezaevi, ada ve 'Yüksek Güvenlikli Cezaevleri'nin birleştirilmesinden olmasına rağmen, her ikisini de aşan bir anlam ve uygulamaya sahiptir. Adalar, iklimleri ve koşulları gereği tutsağın fiziki yaşamına yönelerek, sürece yayılmış bir ölümü dayatırken, 'Yüksek Güvenlikli Cezaevi' ise, koşulları gereği tutsağı her şeyden yalnızlaştırarak, sessiz ölüm denen ruhsal ve manevi ölümünü gerçekleştirmeyi hedeflerler. Bu anlamda İmralı gerçeği hem sürece yaydırılmış fiziki bir ölümü, hem de sessiz ölüm olarak tarif edilen ruhsal ve manevi ölümü hedeflemektedir. Yani İmralı'da her türlü yaşamın olanakları ortadan kaldırılmıştır. Ada'da var olan her şey, ölümü hızlandırmak içindir. Sistem her yönüyle ölümü hedefleyen bir amaç güttüğünden, yapılanmasını da ona göre düzenlemiştir. Bunu İmralı gerçeğini derinliğine incelediğimizde daha iyi göreceğiz.

Rêber Apo birçok görüşmesinde İmralı'nın proto-Guantanamo olduğunu belirtti. Guantanamo'da geliştirilmek istenen her uygulama, öncelikle İmralı'da tatbik edilerek, alınan sonuçlara bakıldıktan sonra buralarda uygulandığına ya da uygulanmadığına işaret etti. Örneğin hiçbir ada veya 'Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde sorgulama, yargılama ve cezaevi gerçeği birlikte yapılmamıştır. Bu anlamda İmralı bir ilktir. Belki hukuki bir ayrıntıdır, ama Amerika yargısı, Guantanamo'da yargılama yapmamakta, bunu yetki alanının dışında görmekte ve yargılamayı Askeri Mahkeme'ye yaptırmaktadır. Bu yüzden İmralı Cezaevi'ni bir cezaevi olarak değil, bir sistem olarak ele almak gerekir. Bu gerçeği Rêber Apo; “beni buraya getiren sistemi anlamadan yaşadığım yalnızlığa anlam vermem de imkansızdı” diyerek ifade etti.

Rêber Apo'nun uluslararası bir komployla kaçırılarak Türkiye'ye getirilmesinden sonra, İmralı Cezaevi yeniden dizayn edildi. Ve bir cezaevinden çok, bir sistem haline getirildi. Bu anlamıyla İmralı Sistemi uluslararası bir sistemdir. Kimlerden oluştuğu belli olmayan, nereye bağlı olduğu bilinmeyen ve adına “Kriz Merkezi” denen bir merkeze bağlanmıştır.

İmrali Cezaevi'nin kısa tarihçesi

İmralı Adası, 1935 yılında bir inşaat ustası olan hükümlü Fahri usta tarafından yıkılmış bir kilisenin duvarları onarılarak cezaevi yapılır. Uluslararası bir komployla kaçırılıp TC devletine teslim edilen Rêber Apo, hızla boşaltılıp yeniden düzenlenen İmralı Cezaevine götürülür. 1999 yılında Ada boşaltıldığında, cezaevinin 247 hükümlüsü vardır. İmralı Adası'na ilişkin Bursa Savcısı Cemil Kuyu şunları belirtir: “1934 yılındaki ön çalışmalardan sonra 1935'te İmralı Adası'nda cezaevi kurulmuştur. Pırıl pırıl güneşi, berrak denizi, eşsiz gün batımları, kumsallarına kadar inen çam ormanları, 0sessiz koyları, yabani tavşanları, leylekleri ve çeşitli meyve bahçeleri ve balıkları ile cennet misali bu ada maalesef yıllarca idam ve infazlarla anılan bir cezaevi olarak kullanılmıştır.”

İmralı Adası'nın son yüz yıllık tarihi acılarla, gözyaşlarıyla, sürgünlerle, idamlarla dolu bir tarihtir. Bu yüzden cennetten bir köşe olan bu ada, korkunun, endişenin, baskının, zulmün, işkencenin karanttığı bir cehenneme dönüştürülmüştür. Günümüzde de Kürt halkına ve Önderliğine bu cehennem azabı yaşatılmak istenmektedir.

İmralı'ya Rêber Apo öncesi getirilenler arasında 1961 darbesine muhatap olan dönemin Başbakanı Adnan Menderes ve iki bakanı da vardır. Adnan Menderes, Hasan Polatkan ve Fatin Rüştü Zorlu Yassıada'da yargılandıktan sonra İmralı'ya getirilmiş ve bir süre sonra burada idam edilmişlerdir. Bunların dışında Ada'ya gelenlerden birisi de, Kürt ve muhalif kimliğiyle öne çıkan Yılmaz Güney'dir. Bunların dışında yazar Rıfat Ilgaz, İbrahim Balaban, Rum Ressam Angulos Stafonodis'in yanı sıra tanınmış onlarca kişi burada kalmışlardır. Burada kalanların kimliğine ilişkin Rêber Apo şunları belirtiyor: “Biliyorsunuz, İmralı'nın özelliği var. Burada kimlerin kaldığı belli. Bizans'tan beri bu böyledir. En üst devlet muhalifleri kaldı burada. Başbakanlar, devlet adamları geçti buradan.” Rıfat Ilgaz'ın ise, cezaevinin ağır koşullarını belirtmek için bir insanın burada iki yıldan daha fazla yaşayamayacağını, Ada'nın rutubet ve nemini yiyenin bir daha iflah olamayacağını belirttiği söylenir.

Ada'nın fiziki koşulları

Rêber Apo, uluslararası bir komployla esir alınıp İmralı'ya getirilmeden kısa bir süre önce cezaevi boşaltılmış, bu cezaevinde kalan mahkumlar diğer cezaevlerine dağıtılmış, alan yasak bölge ilan edilmiş, sivillerin giriş-çıkışına kapatılmıştır. Denizden ve karadan adaya 5 milden fazla yaklaşmak yasaklanmıştır. Ada, askeri ve yasak bölge olarak ilan edilmiştir. Önderliğin esaretinden günümüze kadar güvenliğe yönelik gerek teknik, gerekse de diğer tedbirlerde gözle görülür bir artış yaşanmıştır. Ada'da 24 saat kamera çekimi yapılmaktadır. Ada'ya gidişler son derece teknik araçlarla kontrol edilmektedir. Örneğin, Rêber Apo'yla görüşmeye giden avukatların kayıtları tutulmaktadır. Kontroller el şifresine göre hazırlanmış hassas cihazlarla yapılmaktadır. Göz retinasından geçmeyen avukatın Rêber Apo'yla görüşmesine izin verilmemektedir. Avukatların elleri lazer taramasından geçirilmektedir. Devlet tüm bunları güvenlik için yaptığını söylese de, işin özü bu değildir. Bu uygulamalar tecrit ve izolasyonun politikasının bir parçası, 'Yüksek Güvenlikli Cezaevleri'nin psikolojik işkence ve baskılama yöntemleridir. Bu yöntemlerle avukatlar yıldırılmak, böylece de Önderliğin dış dünyayla olan çok sınırlı bağlantısı da kesilmek istemektedir.

Ayrıca Ada'daki diğer binalar yeniden gözden geçirilip tamir edilmiş, askerlere tahsis edilmiştir. Gardiyanların dışında Ada'da binin üzerinde asker bulunmaktadır. Son dönemde değişik inşaat çalışmaları yapılarak 10 civarında yeni hücre inşa edilmiştir.

İmralı Adası'nda birkaç bina bulunmaktadır. Ancak Önderliğin içinde tutulduğu ve cezaevini teşkil eden bina, bodrum katının dışında iki katlıdır. Üst katta ada personeli kalırken, Önderliğin tutulduğu kat ise, birbirine benzeyen her biri 13 metrekare olan üç odadan oluşmaktadır. Asıl cezaevi bu odalardır. Bu odalardan birinde Rêber Apo kalmakta, birinde avukat görüşü, diğerinde de aile ziyaretleri yapılmaktadır. Kapıları normal cezaevi kapıları gibidir. Kapının üst kısmında mazgal bulunmaktadır. Havalandırmanın kapısı avukat odasından açılmaktadır. Havalandırmanın üstü geniş plakalarla örülmüş olduğundan, deyim yerindeyse bir avuç gökyüzünün dışında hiçbir şey görünmemektedir. Havalandırma 4x10 metre ölçülere sahip daracık bir alandır. Rêber Apo sabah ve öğleden sonra olmak üzere, günde iki defa ve birer saat süreyle havalandırmaya çıkarılmaktadır. Gerek Türkiye'nin herhangi bir cezaevinde, gerekse de dünyadaki herhangi bir ada cezaevinde havalandırma süresiyle ilgili bir kısıtlama yoktur. Güneş ışığından en fazla yararlanma esas alınır. Havalandırma saatleri genelde gün doğumundan, havanın kararmasına kadardır. CPT 2 Mart 1999 yılında yayınladığı raporda bunu belirtmesine rağmen, değişen bir şey olmamıştır.

Cezaevinin bu durumu, ada cezaevi politikalarının bir sonucudur. Adanın basık, nemli ve rutubetli havasının daha fazla etkili olması istenmektedir. Böylece bireyin beden sağlığı daha erken bozulacak, direnç gücü zayıflayacaktır. Böylece tutsak ya teslim olacak ya da intihar edecektir. Önderliğin avukatlarıyla yaptığı görüşmelerde zaman zaman dile getirdiği ve dayatılan politikanın ya teslimiyet ya da intihar olduğunu söylemesi de bundandır. Ayrıca Rêber Apo 24 saat kamerayla denet-

Sadece Kürt halkının değil halkların ve toplulukların iradesi olan Rêber Apo, paradigması ve sistemiyle etkinliği ve etkilemesiyle bütün insanlığın yol göstericisi konumundadır. Reel sosyalizmin dağılışıyla oluşan kaostan çıkış yolunu ve yöntemini göstermiştir. Sönen umutlara ışık, kırılan iradelere güç vermiştir. Rêber Apo İmralı Sistemi'ndeki direnişi, düşünceleri ve yaşam ölçüleriyle evrenselleşmiştir. Artık o Evrensel Rêberdir.

lenmektedir. Bunun dışında cezaevi personeli fiili denetim de yapmaktadır. Devlet bunların güvenlik gerekçesiyle olduğunu söylese de, doğru değildir. Bu, özünde psikolojik işkenceyi derinleştirmektir. Bir insanı günün her saati kameraya alma dünyanın her yerinde ağır bir işkence kabul edilmektedir ve uluslararası sözleşmelere de aykırıdır. Buna rağmen, T.C devleti çok pişkince bunu güvenlik gerekçesiyle izah etmektedir. Güvenliği işkence ederek sağlamaktadır. Yine zaman zaman cezaevi personeli mazgalı da işkence aracına dönüştürmektedirler. Mazgaldan gözetlemeyi Önderliğin dinlenme, yoğunlaşma vb. zamanlarına denk getirerek dikkatini dağıtmak, yoğunlaşmasını engellemek amacıyla yapmaktadırlar. Bu da uygulanan politikanın en önemli parçalarından biridir. Bu anlamda İmralı'daki her davranış, her hareket, her söz önceden hazırlanmış ve planlanmıştır.

İmralı'da yeterince temiz hava almanın imkanı yoktur

İmralı Adası'nın yüksek nem oranını ağır tecrit ve izolasyon koşullarıyla birlikte değerlendirildiğinde, bu koşulların uzun vadede insanın fiziki ve ruhsal yapısı üzerinde derin etki yapması kaçınılmaz olduğu görülür. Rıfat Ilgaz'ın bu şartlarda insan iki yıl yaşayamaz değerlendirmesi anlamlıdır. Rêber Apo avukatlarıyla yaptığı bir görüşmede bu konuda şunları belirtiyor: "Sağlık açısından İmralı koşulları fiziki, çevresel ve iklimsel olarak bünyeyi çökerticidir. Tarihte de bu böyle ifade edilmiş; Rıfat Ilgaz'da da var. "İmralı'nın koşulları ağırdır" der, iki yıldan fazla dayanan da olmamıştır. Nemli havanın etkisi ağır, kronik anjin var, boğazda iltihaplanmaya ve bir akıntıya yol açıyor." Yine Napoleon'un cenazesine yapılan otopside de ada cezaevi koşullarının ölümü hızlandırdığının tespit edilmesi de bu yaklaşımın doğruluğunu bilimsel olarak kanıtlamaktadır. Bu durumu Rêber Apo'da da gözlemlemek mümkündür. Komployla Türkiye'ye getirildiğinde Önderliğin sadece Sinüzit rahatsızlığı vardı. Oysa günümüzde Rêber Apo, Sinüzit'in yanı sıra Anjin, Faranjit, Allerjik Rinit, Astım başta olmak üzere birçok hastalıktan muzdariptir ve bu hastalıklar da belirttiğimiz neden ve koşullardan dolayı gelişen hastalıklardır. Bu hastalıklar adanın ve hücre koşullarının bir sonucudur. Bunun yanında 2006'da olduğu gibi, Önderliğin kaldığı odanın yeniden dizayn edilmesi ve boyanma adı altında kimyasal suikastlar düzenlenmesi de ayrıca değerlendirilmesi gerekir. Devlet tüm yönelimlerine rağmen Önderliği halktan koparıp geri adım attıramayınca, bu tür suikastları geliştirdi.

Uluslararası tüm sözleşmelerde yaşam hakkının kutsal ve vazgeçilmez olduğu belirtilmesine rağmen, Rêber Apo söz konusu olduğunda, bu sözleşmelerin hepsi suya yazılmış yazılar gibi hükmünü yitirmekte, birer kağıt parçasına dönüşmektedirler. Bu durum CPT'nin raporlarına yansımasına rağmen dikkate alan olmamıştır. Çünkü bu sistemin oluşmasında bu güçlerin hepsinin payı vardır.

Önderliğin muzdarip olduğu rahatsızlıklar son yıllarda giderek gelişmiş ve sağlığını etkileyecek ciddi boyutlara ulaşmıştır. Bu hastalıkların çoğunluğunun alerjiden olduğu bilinmesine rağmen, Önderliğin Türkiye ortalamasında alerjinin en yüksek olduğu yerde tutulması tesadüfi değildir. Türkiye'deki bilimsel çevreler alerji haritalarını çıkarırken, ilk başta Marmara ve Karadeniz bölgelerini ele almaktadırlar. Bu hastalıklardan korunmanın yolları değişik ve fazladan tedbir almaya bağlıdır. Oysa Rêber Apo için bırakalım fazladan ve değişik tedbirler almayı, koşulları daha da ağırlaştırılmaktadırlar. Örneğin yeterince temiz havanın alınamaması bu hastalıklarda artışa yol açmaktadır. Ancak İmralı'da yeterince temiz hava almanın imkanı yoktur. Yani hava bile bir işkence aracıdır.

İmralı Sistemi'nin normal bir cezaevi veya Yüksek 'güvenlikli' zindan olmadığı, uygulanan hukukun yasalara uymamasıyla en açık biçimde kendisini gösteriyor. Örneğin kişiye özel yasal düzenlemelerin yapılamayacağı, yapılacak tüm düzenlemelerin tutsakların lehine işlemesi gerektiği belirtilmesine rağmen, Önderliğe özgü koşulların daraltıcı özel yasalar yapılmakta, lehine olan yasalar ise, uygulanmamaktadır. Örneğin, Önderliğe gönderilen ilk müddetname de cezanın "ömür boyu" olduğu belirtilmesine rağmen, yapılan yasal değişikliklerden sonra bu ceza "ağırlaştırılmış ömür boyu" hapis cezasına çevrilmiştir. Oysa hukukta yapılan yasal değişiklikler geriye ve aleyhte işlemez. Bu bir hukuk kuralıdır, ilkesidir. Hukuka göre, bu yasal düzenlemelerin Rêber Apo'nun lehine işlemesi gerekirdi. Rêber Apo söz konusu olduğunda, hukukun asma yaprağını aşmayan bir işleve sahip olduğu görülmektedir.

Rêber Apo 19 yılı aşkın bir süredir tek kişilik bir zindanda kalmaktadır. Türkiye'de yapılan tüm yasal, anayasal düzenlemeler, Rêber Apo dışında tutularak yapılmıştır. Yine yasal bir hak olmasına rağmen, Önderliğin tedavisi veya muayenesi sonucunda tutulan raporların hiç biri avukatlarına verilmemektedir. Bu anlamda kanun ve yasa nerede ve kim olduğu belli olmayan kriz masasına çarpmaktadır. Bu kriz masası uluslararası bir oluşumdur. Uygulamaları da uluslararası güçlerin ve odakların istemi ve onayı çerçevesindedir. 5 Nisan 2015 tarihinden beri de uygulanan tecrit ve izalasyon daha da derinleştirilerek sürdürülmektedir. Rêber Apo ne avukatları ne de ailesiyle görüştürülmektedir. Binbir yalanlarla adaya gidişler engellenmekte, gerekçeler sıralanmaktadır. 5 Nisan 2015 gününden bu güne kadar dış dünyayla ilişkisi kesilmiştir. Mutlak bir tecrit uygulamasıyla karşı karşıyadır. Ve büyük bir direniş içindedir. Sistemin dayattığı talepleri kabul etmemekte, düşüncelerini ve ona göre yaşamayı esas alarak, direnişini sürdürmektedir.

İmralı'nın statüsü

Bu sistem henüz tüm boyutlarıyla ortaya çıkmamışsa da, eldeki bilgiler ve yapılan uygulamalardan yola çıkarak bir değerlendirme yapılabilir. Rêber Apo avukatlarıyla yaptığı bir görüşmede, İmralı Sistemi hakkında belirttikleri, sistemi tanımlamak ve yorumlamak için gerekli ipuçlarını sunmaktadır; "İmralı üç ayaklı bir sistemdir. Bir ayağı ABD, bir ayağı Avrupa, bir ayağı da Türkiye olan, kendine özgü bir derinliğe sahip bir sistem."

Hem Önderliğin tutsak edilmesinde, hem de İmralı Sistemi'nin oluşmasında belirleyici olan güç, ABD ve NATO'dur. Önderliğin komployla Türkiye'ye getirildiği süreçte başbakan olan Bülent Ecevit bir değerlendirmesinde; "ABD Öcalan'ı bize niye verdiğini anlayamadım" diyerek, asıl planlayıcının ve uygulayıcının ABD olduğunu belirtmişti. Hafızalar biraz tazelendiğinde, o süreçte ABD diplomasisinin Türk diplomasisinden çok daha faal olduğu görülecektir. Büyükelçileri'nden, Dışişleri Bakanlığı'na, hükümet sözcülerine, istihbarat örgütlerine kadar ABD tüm kurum ve yapılanmasıyla bu işin içine girmiştir. ABD, bu çabalarına NATO'yu da katmıştır. Örneğin Rêber Apo daha Suriye'deyken tatbikat adı altında NATO ordusu Akdeniz'e kaydırılmıştır. Dönemin NATO Genel Sekreteri Jahier Solana'nın ağzından yaptırdığı açıklamalar da bu eksendedir.

Önderliğin attığı her adımı takip eden ve uluslararası bir komployla Türkiye'ye teslim eden ABD'nin, İmralı sürecinin asıl belirleyeni olacağı da açık ve kesindir. Bu yüzden ABD'den bağımsız bir İmralı Sistemi'ni düşünmek mümkün değildir. İmralı'da uygulanan politikaların önemli bir kısmı ABD politikalarıdır. Bu yüzden ABD hegemonyacılığı anlaşılıp çözümlenmeden, İmralı Sistemi tam anlaşılamaz.

İmralı sistemini oluşturan sacayaklarından birisi de Avrupa Birliği'dir. Avrupa Birliği'ne üye ülkeler de komplo sürecine en az ABD kadar aktif katıldılar. Ancak bu politikalarını ABD kadar kaba ve şiddetle yapma yerine, daha ince ve sinsi politikalarla yürüttüler. Rêber Apo birçok Avrupa ülkesine iltica başvurusunda bulunmasına rağmen, hiçbir devletin olumlu yanıt vermemesi bununla bağlantılıdır. Yine Almanya'nın Rêber Apo hakkında tutuklama kararı olmasına rağmen, hiçbir yasal-hukuki dayanağı olmadan, tamamen siyasal bir kararla yasağı kaldırması da bu planın bir parçasıdır. Ayrıca Önderliğin uçağının havalanması sırasında Avrupa ülkelerinin hava sahalarını uçuşlara kapatmaları, iniş izni vermemeleri de bununla bağlantılıdır. Sonuçta Önderliğe kaçırıldığı Kenya'dan "bir Avrupa ülkesine gidiyorsunuz" denilmesi de, komplonun bu boyutunu gösteriyor. Tesadüf müdür bilinmez, ama Napoleon'a da, "İngiltere'ye gidiyorsun" denilerek gemiye bindirilmiş, sonra da geminin rotası St. Helen Adası'na çevrilmiştir.

Bu kadar komplonun içinde olan Avrupa Birliği, İmralı Sistemi'nin dışında kalamaz. AB, İmralı politikalarını AİHM ve CPT üzerinden yürütmektedir. Buna ilişkin Rêber Apo şunları belirtiyor: "İmralı Zindanı'na alındığımda beni ilk karşılayan kişi, Avrupa Konseyi'ne bağlı İşkenceyi Önleme Komitesi'nin başkanlık düzeyindeki temsilcisiydi. Bana söylediği ilk söz, "Bu zindanda kalacaksın, biz de Avrupa Konseyi üzerinden denetleyip bazı çözümler geliştirmeye çalışacağız" oldu." Bu anlamda uygulanan politikaya yumuşatıcı, alıştırıcı bir rol oynamaktadır. Biliyoruz ki, yumuşatma yaşanan politikayı derinleştirir, içselleştirir. Bu anlamda İmralı Sistemi'ni AB'den bağımsız düşünmek, ele almak, değerlendirmek yanıltıcı olur.

İmralı sacayağının üçüncü ayağı Türkiye'dir. Türkiye İmralı sisteminin oluşmasında belki de en az etkisi olan güçtür. Uluslararası güçler Türkiye'ye uygulama rolünü vermişlerdir. Yani bu gardiyanlık ve bekçilik rolüdür.

Avukatlarıyla yaptığı başka bir görüşmede de Rêber Apo, İmralı Sistemi hakkında şunları belirtiyor: "Size İmralı Sistemi'nden bahsedeceğim. Bu vesileyle buradan başlayabiliriz. Aslında İmralı bir sistem dahilinde işliyor. Kendine özgü yanları ve derinliği olan bir sistem. Beş yıldır devam ediyor. Bu sistemi tam olarak çözemediğiniz için uygun tavrı alamıyorsunuz. Aslında şu ana kadar buradaki sistemi çözmüş olmanız gerekiyordu. Ama yetersiz kaldınız. Ne sürekli işkence ve savaş hali, ne de halkın sandığı gibi bir barış için diyalog durumu vardır. Daha farklı bir durum. Burada üçlü bir yapı var, ABD, Avrupa ve Türkiye. ABD'nin etkisi bilinmeliydi. İmralı' ya geldiğim günlerde beni ilk muayene eden doktor İngilizce konuşuyordu, muhtemelen ABD'liydi. Yanında biri vardı, İsrailli olabilir. İlk sağlık kontrolünü yaparak, adeta "biz size sağ salim teslim ettik" mesajını verdi. Buradaki sistemin bir ucu CIA'ye dayanıyor.

Türkiye'de İmralı Sistemi'nin asıl yürütücü gücü MGK'dir

"Benim teslim edilmemde Türkiye'nin hiçbir rolü yoktur. Kenya'dan uçağa bindirildiğimde yanımdakilerin tümü zenci değildi, Türk de değildi. İngilizce konuşuyorlardı, mavi gözlü, sarışın, uzun boylu adamlardı. Bunlar Amerikalılardı. Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi'ne de sıradan yaklaşmamak gerekir, arada bir gelip-giden bir heyet olarak görmemek gerekir, burada olup bitenlerden haberleri olduğunu zannediyorum. Rolleri olumsuzdur demiyorum, olumlu da olabilir ama etkilerinin önemli olduğunu söylüyorum. Avrupa Komitesi'ne bağlı bir oluşumdur, dolayısıyla bir bütün olarak Avrupa Konseyi'nin de bilgisi var. Norveçli bir bayan vardı, burayı ilk düzenleyen kişidir. Norveç'in ABD ile bağlantısını biliyorsunuz, büyük ihtimalle ABD ile de ilişkisi vardır. Başbakanlığa bağlı Kriz Merkezi'ni biliyorsunuz. Buradaki sistemi koordine edendir. Halen de etkilidir. Jandarma, Genelkurmay, İçişleri Bakanlığının temsilcileri var, hatta MİT'te olabilir. Bunlardan oluşan bir komisyon var. Bu komisyon en üst düzeyde buradaki sistemi organize ediyor. Dolayısıyla burada görev yapan müdürün, personelin bir etkisi yok. Kendilerine söyleneni yapıyorlar. Bu komisyon günlük olarak gelişmeleri değerlendiriyor ve karar veriyor.

"Burada 24 saat çalışan bir kamera sistemi var. Benim bütün hareketlerim kontrol ediliyor. Gece yarısı kalkıp lavaboya gittiğimde bile kamera hemen bildiriyor. Sıkı biçimde kontrol ediliyorum buna rağmen her dakikada bir, bir personel gelip gözetliyor. Rahatsız oluyorum. Mesela gün ortasında odamda kitap okuyorum, dakikada bir personel bakınca rahatsız oluyorum, dikkatim dağılıyor. Bunun için müdürle görüştüm, 'avukatlara söylemek istemiyorum' dedim, 'bu uygulamayı kaldırın, bu sistematik işkencedir' dedim. Müdür de bana kendileriyle bir ilişkisi olmadığını, güvenlik ile ilgili alınmış bir karar olduğunu söyledi. Ben de 'zaten kamera var, güvenlik sorunu yok, anında her şeyden haberdar oluyorsunuz, bu uygulamayı kaldırın' dedim. Benim bireylerle sorunum olmaz, sorun buradaki sistemdir. Müdürle, personelle bir sorunum yok, onlar görevlerini yapıyorlar, zavallıdırlar. Önemli olan buradaki sistemi kavramanızdır."

İmralı politikasının oluşmasında Türkiye'nin içindeki güç dengelerinin etkileri

de farklı düzeyde olmuştur. Bu politikanın uygulanmasında en fazla etkisi olan güç, Milli Güvenlik Kurulu'dur.

Türkiye'de İmralı Sistemi'nin asıl yürütücü gücü MGK'dir. Her ne kadar kriz merkezi Başbakanlığa bağlı görülse de, esas olarak MGK'ye bağlıdır. Yönetimleri, uygulamaları Milli Güvenlik Kurulu'nda planlanmaktadır. Zaten İmralı Sistemi'nin uygulamasından sorumlu kişinin direkt MGK üyesi olması da bunu gösteriyor. Bu yüzden Önderliğin Türkiye'ye getirilmesinden ve İmralı Sistemi'nin işlemeye başlamasından sonra yapılan tüm MGK toplantılarında Rêber Apo ve İmralı Sistemi değerlendirilmiş, önceki planlamalar gözden geçirilmiş, çıkan sonuçlara göre yeni politikalara gidilmiştir. Bu durum zaman zaman basına da yansımıştır. Emekli olan kimi generallerin anlatımlarında da İmralı Sistemi'yle direkt ilgilenenin MGK olduğu açığa çıkmaktadır.

Şu an Ergenekon davasından sanık olan dönemin Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri Tuncer Kılınç'ın açıklamaları bu konuda hiçbir şüpheye mahal bırakmayacak kadar açıktır. Kılınç, 25 Nisan 2003 tarihinde, Brüksel'de düzenlenen bir toplantıda; "Biz istesek Öcalan'ı hemen idam ederiz. Ancak, memlekete bunca zarar vermiş adamın istediği de bu zaten. Bir kez ölerek kurtulmak istiyor. Biz onu yaşatmakla her gün öldürmüş oluyoruz. Şehitlerimizin intikamını alıyoruz böylece. Ayrıca orada krallar gibi yaşamıyor. Çok kötü şartlarda yaşıyor. Hali çok perişan."

İdam, zor da olsa belki de bir tutsak için daha katlanılır bir durumdur. Her gün idam tehdidi altında yaşamak veya idamın demoklesin kılıcı gibi başının üzerinde sallanması işkencelerin en derini, en büyüğü ve en vahşisidir. Hiçbir insani, ahlaki veya hukuki yaklaşımla bunu izah etmek mümkün değildir. Bu durum sürece yayarak adım adım, damla damla, katre katre öldürmedir. Zaten bu politikanın adına da; 'çürütme ve zamana yaydırılmış ölüm' denmektedir. Türk Devleti 12 Ocak 2000'de idamı kaldırarak bu politikayı devreye koymuştur. Tüm dikkatleri idama odaklayarak çaktırmadan bu insanlık dışı politikalarını uygulamıştır. Önderliğin neden idam edilmediği yönlü sorulara Türk yetkililerinin verdiği; "O'nu bir kere değil, her gün öldürüyoruz" demeleri, bu politikanın itirafıdır.

Önderliğin üzerindeki uygulamaları daha da ağırlaştırmaları, İmralı Sistemi'ni derinleştirmeleri ondan sonra daha da hızlanmıştır. O dönemde Rêber Apo avukatlarıyla yaptığı bir görüşmede, "ölmek belki kurtuluştur… Benim burada bir günlük yaşamım binlerce ölümden daha beterdir…" demişti. Bu açıklamalar yan yana getirildiğinde MGK Genel Sekreterliği'nin açıklama ve söylemlerinin politikaya dönüştürülerek uygulandığı görülür. Yine bu açıklamalar zindanın kimlerin kontrolünde olduğunu da göstermektedir.

Türkiye'nin önemli kararlarında asıl planlayıcının, politika oluşturucunun ve uygulayıcının MGK olduğu bilinen bir gerçektir. MGK adına bu görevi MGK Genel Sekreterliği yürütmektedir. 23 Ağustos 2003 tarihli Radikal Gazetesi'nde çıkan bir haber-yorumda, MGK Genel Sekreterliği şöyle anlatılıyor: "Milli Güvenlik Kurulu (MGK) Genel Sekreterliği'nin 12 Eylül askeri darbesinden sonra 1982 anayasasına göre hazırlanan yönetmenliği Türkiye'de günlük yaşamın her alanını etkiliyordu." Aynı yazıda devamla şu bilgilere de yer veriliyordu: "…MGK Genel Sekreterliği, eski yasaya göre dokuz başlıkta toplanan görevleriyle Cumhurbaşkanı, MGK ve Başbakan adına sahip olduğu yetkileri nedeniyle devasa bir teşkilata sahipti. Teşkilatın hukuk müşavirliği, personel dairesi, sekreterlik bürosu ve bilgi toplama-değerlendirme grup başkanlığı dışında üç önemli ana hizmet birimi var. İşte o birimler:

"Milli Güvenlik Siyaseti Başkanlığı (MGSB).

"Toplumla İlişkiler Başkanlığı (TİB).

"Topyekun Savunma Sivil Hizmetleri Başkanlığı (TSSHB).

"Söz konusu bu üç birimde Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği bünyesinde kadrolu personel, sözleşmeli personel ve Genelkurmay Başkanlığı'ndan görevlendirilen askerler çalışıyordu…"

Bu kurumların içinde asıl siyaseti belirleyen Milli Güvenlik Siyaset Başkanlığı'dır. Bu başkanlık savunma siyaseti, dış siyaset, iç güvenlik, kamu yönetimi, eğitim ve kültür siyaseti, ekonomi ve sosyal siyaset ile bunları planlama, koordinasyon ve uygulama takip birimlerinden oluşmaktadır. Siyaset belgeleri ve andıçlar bu başkanlık bünyesinde oluşturulmaktadır. Bu başkanlığın çalışma alanlarına bakıldığında bir ahtapot gibi toplumu sardığı rahatlıkla görülür.

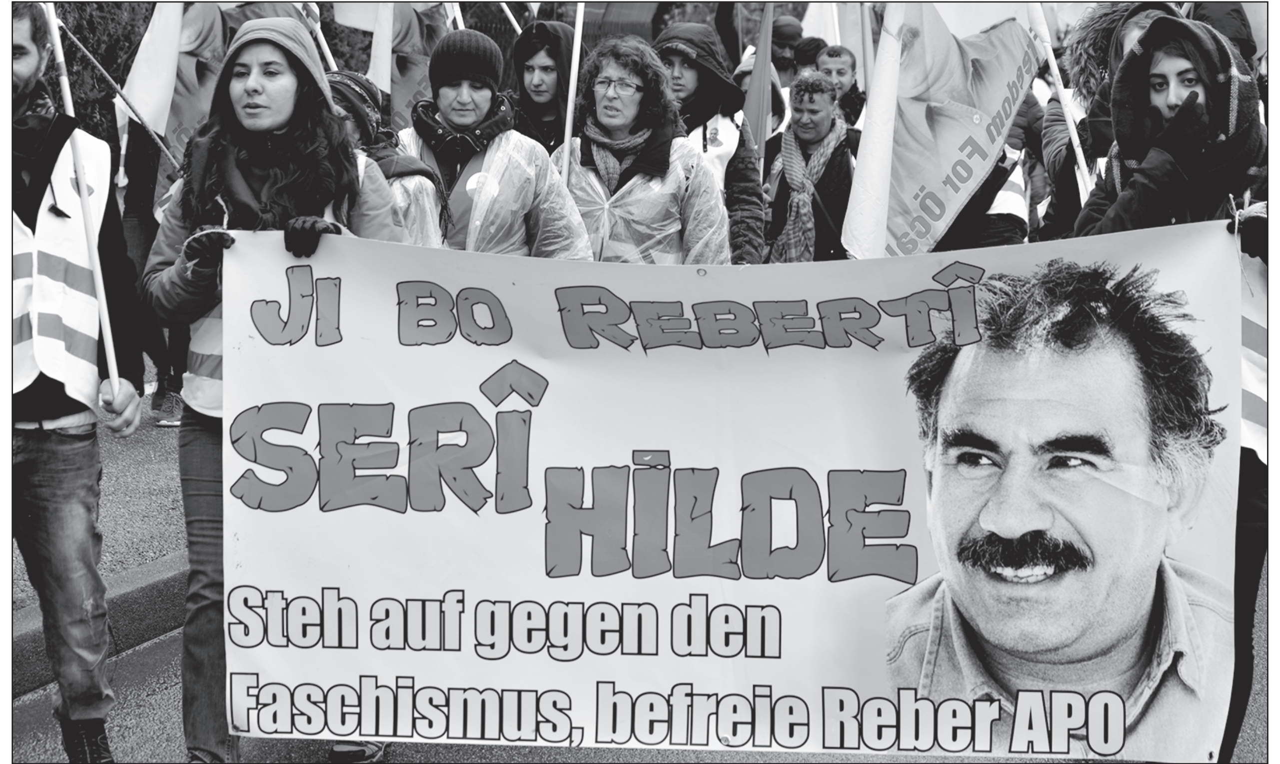
Milli Güvenlik Siyaset Başkanlığı'nın hazırladığı ve uyguladığı politikalara meşruluk sağlamak, kitle desteği oluşturmak da Genel Sekreterliğe bağlı Toplumla İlişkiler Başkanlığı'nca yürütülmektedir. Bu birimin temel amacı halkı manipüle ederek, politikalarına destekleri kazanmaktır. O yüzden bu birim bir özel savaş merkezidir. Rêber Apo aleyhine çıkan tüm haberler burada oluşturulmakta, çeşitli güçlere servis edilmektedir. Örneğin yakın geçmişte gördüğümüz ve faşizan bir histeriyle gerçekleştirilen linç girişimleri, cumhuriyet mitingleri vb. gösteriler de bu başkanlık tarafından örgütlendirilip yönlendirilmiştir. Kürt halkına karşı geliştirilen her türlü linç, karalama, küfür ve provokasyonlar da bu merkez tarafından örgütlendirilmekte ve yürütülmektedir.

Kanun ve yasalarda MGK Genel Sekreterliği'nin görevi, rutin sekreterlik görevleri olarak tanımlanmasına rağmen –ki, bunlar da MGK toplantılarını organize etme, bu toplantıların sonuçlarına ilişkin açıklama metni hazırlama, metinleri basına dağıtma-, gerçekte bunlar olmadığıdır. Milli politika oluşturma, uygulama ve takip etme tamamen bu kuruma bağlıdır. Ve derin devlet denen şey de özünde budur. Ergenekon iddianamesine yansıyanlar bu birimin çok az bir kısmını ifade ediyor. Bu durum adeta aysbergin görünen yüzünü oluşturur. İmralı politikasının asıl uygulayıcıları derin devlet de denen bu Ergenekon'dur. Bu anlamda Ergenekon gerçekliği anlaşılmadan İmralı gerçeği de anlaşılamaz ya da tersi, İmralı Sistemi parçalanıp aşılmadan, Türkiye'nin Ergenekon'dan kurtulması mümkün değildir.

AB ile uyum adı altında çıkarılan yasalarla derin devlete yasallık kazandırılmıştır. Hatta bunlarla Ergenekon'a kılıf hazırlanmıştır. 7. Uyum Paketi kapsamında yapılan değişiklikle Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği'nin görev alanı yeniden tanımlanmıştır.

Yeni düzenleme ile MGK Genel Sekreterliği'ne, 1982 Anayasası'nda tanınan yetkilerden daha fazla yetki verilmiştir. Tüm bunların Önderliğin Türkiye'ye getirilmesi ve İmralı Sistemi'nin oluşturulmasından sonra olması tesadüfü değildir. MGK Genel Sekreterliği eskiden gizli yürüttüklerini, İmralı Sistemi'nden sonra açıktan ve yasal olarak yapmaya başlamıştır.

Yasalara göre Türkiye'deki zindanlar Adalet Bakanlığı'na bağlıdır. Ancak İmralı gerçeğinde Adalet Bakanlığı'nın hiçbir etkisi ve yetkisi yoktur. Bu zindan Adalet Bakanlığı'nın görev, yetki ve sorumluluğu dışındadır. Zaten bundan dolayıdır ki, gerek Önderliğin, gerek ailesinin, gerekse de avukatlarının Adalet Bakanlığı'na başvurdukları tüm konular sonuçsuz kalmıştır. CPT'nin raporlarının hükümetin politikalarında herhangi bir değişiklik yapmaması da, yine bu gerçeklikle ilgilidir. Çünkü İmralı Adası hükümetin yetki alanında değildir!

İmralı Zindanı, Adalet Bakanlığı ve hükümetin yetki alanının dışında, tamamen hukuka aykırı bir tarzda, MGK Genel Sekreterliği'ne bağlı kriz merkezince yönetilmektedir. Ada zindanının yasal, hukuki bir statüsü yoktur. Kriz yönetimleri savaş zamanlarında, olağanüstü dönemlerde, depremlerde, doğal afetlerde vb. hallerde oluşurlar. Bu durumlarda bile kriz hali, cumhurbaşkanlığı tarafından toplanan bakanlar kurulunca alınan kararlar çerçevesinde kurulur ve işler kılınır. Böylesi durumlarda bile kriz hali en fazla altı ay için geçerli olur. Bu durum T.C Anayasası'nda da mevcuttur. Ancak İmralı Adası 19 yıldan fazladır kriz bölgesidir ve bu halin daha ne kadar süreceği de bilinmemektedir. Ve bu kriz hali Cumhurbaşkanlığı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu'nun kararıyla değil, MGK Genel Sekreterliği kararıyla alınmıştır. Bu yüzden İmralı'dan sorumlu kriz merkezinin hiçbir yasal ve hukuki dayanağı yoktur.

Minareyi çalanın kılıfını hazırlaması gibi, yaşanan hukuksuzluğu gidermek için yapılan düzenlemeler daha büyük hukuksuzluğu açığa çıkartmıştır. İmralı Adası kriz yönetim merkezine meşruluk sağlamak için yapılan düzenlemeyle, kriz merkezi Başbakanlığa bağlanmıştır. Ancak düzenlemeye konan ek bir madde ile İmralı Adası'nı Başbakanlık adına takip ve idare yetkisi MGK Genel Sekreterliği'ne verilmiştir. Zaten pratikte işleyen de buydu. Böylece hem MGK Genel Sekreterliği'ne meşruluk kazandırılmış, hem de İmralı Adası'ndaki uygulamalar yargı dışında tutulmuş oluyor.

TBMM "Egemenlik Kayıtsız, Şartsız Milletindir" sloganının gölgesi altında toplanır. Milletvekilleri bu yetkiyi millet adına kullandıklarını belirtirler. Bu yetkiyi kullanmak üzere kurulan TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu'nun İmralı Adası'nda inceleme yapma isteğine hiçbir şekilde izin verilmemesi, egemenlik yetkisinin kimlerin denetiminde ve tasarrufunda olduğu da açığa çıkmaktadır. Yaşananlar bu gerçeği yeterince göstermektedir.

Sonuç olarak; İmralı Sistemi uluslararası bir sistemdir. Sosyal bilimcilerin "dünya sistemi" dedikleri sistem anlaşılmadan, İmralı gerçeği de anlaşılamaz. Bu anlamda İmralı Sistemi; Kürtlerin bu gezegende, bu güneş altında bağımsız, özgür ve demokratik bir tarzda yaşama istemelerini ve bu uğurda mücadele etmelerini kendi çıkarlarına uygun bulmayan, özgür Kürde yaşama şansı tanımayan güçlerin oluşturduğu bir sistemdir.

İmralı Sistemi'nin oluşmasında, Ortadoğu'yla ilgilenen ve Türkiye'yle ilişkileri olan tüm devletlerin şöyle veya böyle etkisi, şu veya bu düzeyde payları vardır. Ortadoğu'yla en fazla ilgilenen ve Türkiye ile büyük siyasi ve ticari ilişkileri olan ABD, bu sistemin yaratıcısıdır. Aynı şey Avrupa, Rusya ve diğer ülkeler içinde geçerlidir. Türkiye'yi Ortadoğu'da kullanmak isteyen tüm güçlerin etkisi vardır. Sınıfçı, devletçi, hiyerarşik uygarlığın beş bin yıllık dünya sisteminin günümüzdeki modernitesine teslim olmayan, onların mezhebi haline gelmeyen, tam tersine alternatif bir sistem geliştiren Başkan Apo'nun açılımlarında çıkarlarını görmeyenler, bir avuç olan dünyanın efendileri (dünyanın %1'i) İmralı Sistemi'nin geliştirilmesinden ve yürütülmesinden sorumludurlar.

Bu yüzden İmralı Sistemi'ni çözüp aşmak, beş bin yıllık dünya sistemini, bunun günümüzdeki ifadesi olan kapitalist moderniteyi ve bunun üzerinde şekillenen uluslararası sistemi anlamak ve aşmakla mümkündür. Bunlar derinliğine anlaşılmadan İmralı Sistemi anlaşılamaz.

Bu yüzden İmralı Sistemi'ne karşı mücadele etmek, uluslararası sisteme karşı mücadele etmektir. Belki de tarihte ilk defa Kürtlerin, Türklerin, sistem dışı kalmış güçlerin, bu sistemden zarar gören herkesin birleştiği bir zemin oluşmuştur. Bu yüzden sistemden rahatsız olan herkesin, Müslümanların Kıble'ye dönmeleri gibi, yönlerini İmralı'ya dönmeleri gerekmektedir.

Kürtler için kölelikten kurtulmanın, özgür ve bağımsız yaşamanın yolu, Önder Apo'yla bütünleşmekten geçiyor. "Özgür Kürt, Apo Kürdü"dür' sözü, bu gerçekliğin ifadesidir. Bu yüzden Kürtlerin Kıblesi İmralı'dır. Rêber Apo bu konuda şunları belirtiyor: "Benim şahsımda dışlanan ve tek kişilik bir ada zindanına mahkûm edilmek istenen, esasta bu özgür Kürtlüktür. Dokuz yıldır tek başına tutulduğum İmralı'da günlük olarak uygulanan politikalar sistemlidir. Bunlara sadece Türk zindan politikaları olarak yaklaşım göstermek önemli yanılgılara yol açar. Bu da hem Kürtler hem de Türkler için beraberinde politik çözümsüzlükler ve çatışmalar doğurur."

Türk halkının tam bağımsız, özgür ve demokratik yaşaması, dış güçlerin müdahalelerini engellemekle mümkündür. Bunun için en fazla mücadele eden Rêber Apo'dur. Rêber Apo'nun uluslararası bir komployla esaret altına alınıp Türkiye'ye teslim edilmesi de bunun ifadesidir. Denizlerin, Mahirlerin vasiyeti, Türkiye halkının bağımsız ve demokratik yaşamasıdır. Bu vasiyet aynı zamanda ezilen, sömürülen Türkiye halkının da istemidir. Bunu en fazla isteyen, bu konuda fazla mücadele eden de Rêber Apo'dur.

Rêber Apo geliştirdiği yeni paradigmayla 5 bin yıllık sistemi karşısına almış, bu sistemden zarar gören, rahatsız olan herkesin sesi ve temsilcisi olmuştur. Bu anlamda en fazla sistem karşıtı olan da Rêber Apo'dur.

İmralı Sistemi Kürtleri, Türkleri ve sistem dışı kalmışları bastırmak, seslerini kesmek için inşa edilmiştir. Çözüm de buradadır; Kürtlerin, Türklerin ve sistem dışı kalmışların yeni paradigma ekseninde birleşmeleri, mücadeleyi yükseltmeleri ancak İmralı Sistemi'ni aşabilir. Adil, demokratik ve barışçıl bir sistemin oluşması ancak İmralı Sistemi'nin aşılmasıyla mümkündür.

Bunun için özellikle yapılması gerekenler vardır. Çünkü Rêber Apo'nun sağlığı sağlığımız, güvenliği güvenliğimiz, özgürlüğü ise özgürlüğümüzdür. Onun varlığı varlığımız ve geleceğimizdir. Sadece Kürt halkının değil halkların ve toplulukların iradesi olan Rêber Apo, paradigması ve sistemiyle etkinliği ve etkilemesiyle bütün insanlığın yol göstericisi konumundadır. Reel sosyalizmin dağılışıyla oluşan kaostan çıkış yolunu ve yöntemini göstermiştir. Sönen umutlara ışık, kırılan iradelere güç vermiştir. Rêber Apo İmralı Sistemi'ndeki direnişi, düşünceleri ve yaşam ölçüleriyle evrenselleşmiştir. Artık o Evrensel Rêberdir.

Bu durumu ve gelişmeleri gören uluslararası güçler ve odaklar, Rêber Apo'nun etkileme ve örgütleme gücü, iradesi ve direnişi karşısında mutlak tecride yönelmişlerdir. Rêber Apo'nun sesi, gücü ve iradesinin başta Kürt halkı olmak üzere bütün halklara ve ezilenlere ulaşmasını engellemek için bir taraftan mutlak tecride yönelirken, diğer taraftan da Özgürlük Hareketi ve halkların gündeminden çıkarmaya çalışmakta, kurgusal gündemlerle, anlamsız konularla, savaş naralarıyla ortamı ve mücadele içinde olanları oyalama yönelimindedir.

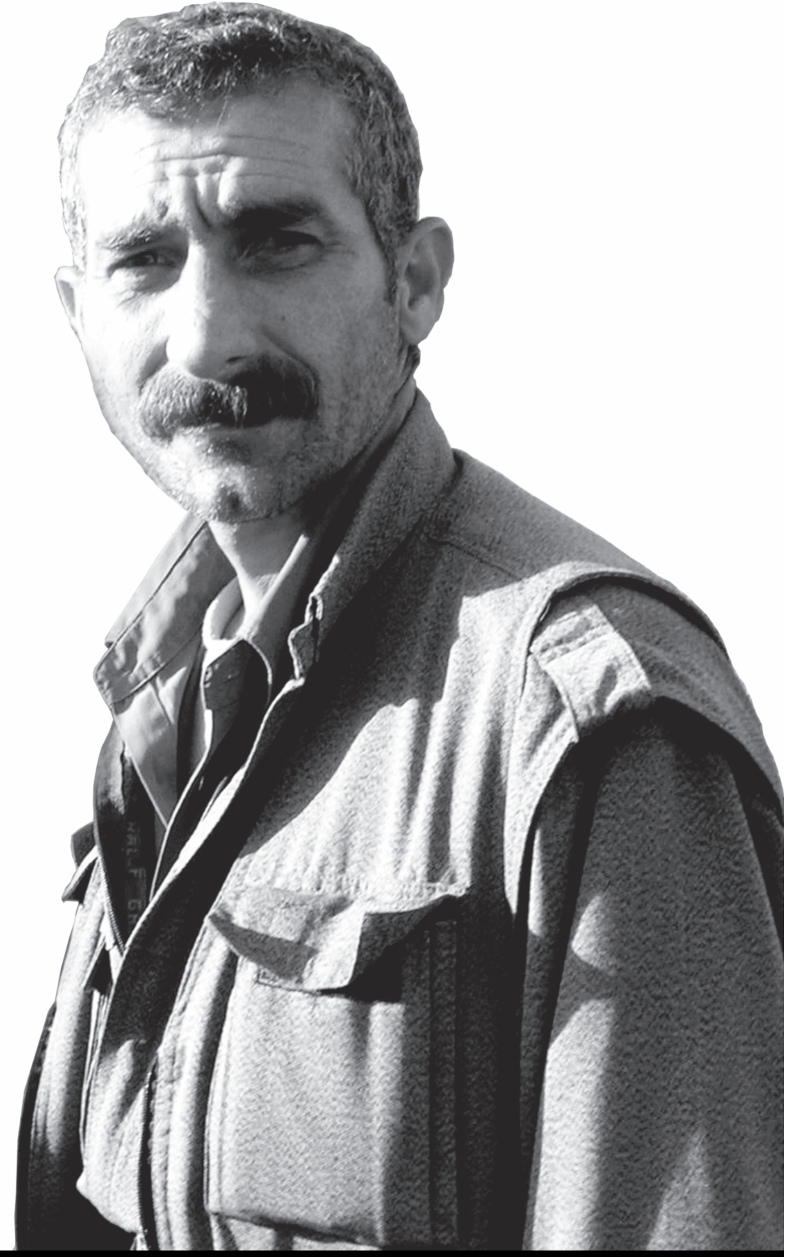
Rêber Apo'ya inananlar, düşüncelerini-paradigmasını benimseyenler, onun militanı olmak isteyenler sürekli olarak onu gündemde tutmaya, fikirlerini ve halklara sunduğu sistemini adım adım örerek bu İmralı Sistemi'ni yıkabilirler.

İmralı Sistemi'nin parçalanması, kapitalist modernitenin YDD(Yeni Dünya Düzeni), BOP(Büyük Ortadoğu Projesi) /GOP (Genişletilmiş Ortadoğu Projesi) ekseninde küreselleşme naralarıyla geliştirdiği 3. Dünya Savaşı'nın altında kalmasıdır.

■■■

Her zaman gerillacı kalmayı başaran militan

Sarı İbrahim

15 Ağustos Atılımı sürecinde Zagros-Colemêrg sınır alanında görev yürütmüş, ardından Serhat'tan Dersim'e, Amanos'tan-Amed'e, Botan'a, Mêrdîn hattına kadar bütün eyaletlerde her türlü komuta düzeyinde görev yürütmüş, gerillacılık yapmış, dağdan dağa koşmuştur. Faşist-sömürgeci rejime karşı savaşmış, faşizme, sömürgeciliğe darbe vurmak için gecesini gündüzüne katmıştır. Kürt gençlerini gerillaya katmak, katılanları eğitmek, onları faşist TC sömürgeciliği karşısında ayakta kalan, savaşan, büyük başarılar elde eden Apocu militanlar haline getirmek için yoğun çaba harcamış bir gerilla ustası, gerilla komutanı, gerilla savaşçısı, gerilla öğretmeni olarak yaşamış ve mücadele etmiştir.

Duran Kalkan

Şahadetinin 12. yıldönümünde Apocu fedai militan, büyük ve usta gerillacı Sarı İbrahim (Ramazan Toptaş) Yoldaş'ı saygı ve minnetle anıyorum. Anısını yaşatma ve amacını başarma sözümü bir kez daha yeniliyorum.

Kuşkusuz Sarı İbrahim Yoldaş'ı iyi tanımak ve anlamak gerekiyor. Agitlerin yoldaşlığını yapmış, Bakur ve Başûrê Kurdistan'ın dağlık alanlarının tümüne ayak basmış, en zor ortamlarda faşist-soykırımcı askeri rejim saldırılarını boşa çıkarmayı başarmış, zor dönemlerin başaran gerillacısı olmuş bir gerilla ustasının özellikle de genç yoldaşlar tarafından tüm yönleriyle tanınması, özelliklerinin bilinmesi, mücadele deneyimlerinin, derslerinin öğrenilerek özümsenmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu çerçevede öncelikle İbrahim Yoldaş'ı kısaca tanıtmak, ilgi duyup okuyan genç yoldaşlar açısından yararlı ve öğretici olacaktır. İbrahim Yoldaş, Siirt-Batman alanında doğan, Botan yurtseverliğini ruhunda, duygusunda, düşüncesinde ve yaşamında bir ömür boyu Apocu çizgiyle birleştirerek derinleştiren bir kişilik oluyor. Batman'da gelişen ve Agit yoldaşların öncülük ettiği Özgürlük Mücadelesi'nden çok küçük yaşta olmasına rağmen etkilenerek, 1970'lerin sonuna doğru katılım yapıyor. Yanlış hatırlamıyorsam katılım yaptığında 14 yaşındadır. Katılım yapıp aktif mücadele içerisine girdikten kısa bir süre sonra 12 Eylül 1980 faşist askeri darbesi gerçekleşince, Önder Apo öncülüğünde yurtdışına, Lübnan-Filistin sahasına çıkan bir kaç yüz kişilik parti militanlarından biri oluyor. Kuşkusuz Agit Yoldaş gibi ilk grupta çıkan olamıyor. Katılım durumu da yaşı nedeniyle son gruplarda ancak yurtdışına çıkma fırsatı buluyor. O günleri kuşkusuz iyi hatırlıyoruz. İbrahim Yoldaş, 1981 Temmuz'unda yapılan PKK I. Konferansının hemen ertesinde Lübnan-Filistin sahasına ulaşan, konferans zeminine gelen yoldaşlardan birisi olmuştur. Ozan Mizgîn Yoldaş da o grupla yurtdışına çıkmış olan kadın yoldaşlardan biri oluyor. Kuşkusuz her ikisi birden grubun en genç üyeleri olma özelliği taşıyorlar. Henüz daha 15 yaş civarında bulunuyorlar ve bu temelde doğup büyüdükleri yeri, ülkeyi, aileyi bırakarak bir dava uğruna büyük bir arayış için yaban ellere, hiç tanınmayan, adı bilinmeyen sahalara gitme gücünü ve cesaretini gösteriyorlar.

Bir gerilla öğretmeni İbrahim Yoldaş

İbrahim Yoldaş, Lübnan-Filistin sahasında Önderlik ve gerilla eğitimini bu temelde gerçekleştiren militanlardan biridir. Kuşkusuz ilk eğitimini partimizde alıyor. Fakat ilk eğitimini sağlam almıştır. Ülkeye geri dönüş olduktan sonra 1983 sonu 84 başında ülkeye dönen gruplar içerisinde yer almıştır. O tarihten şehit düştüğü 1 Ağustos 2006 tarihine kadar geçen süre içerisinde, tam 23 yılı aşkın bir süre Kürdistan dağlarında gerillacılık yapmıştır. Başta Lolan, Xinêre, Heftanîn hattında şimdi 'Medya Savunma Alanları' dediğimiz bölgede çalışmaya başlayarak geçen 23 yıl içerisinde Bakurê Kurdistan'ın bütün eyaletlerinde görev yapan, dağdan dağa giden, bugün Kürdistan'ın bütün tepelerinde, vadilerinde ayak izleri bulunan başarılı bir gerillacı olmayı başarmıştır. 15 Ağustos Atılımı sürecinde Zagros-Colemêrg sınır alanında görev yürütmüş, ardından Serhat'tan Dersim'e, Amanos'tan-Amed'e-Botan'a, Mêrdîn hattına kadar bütün eyaletlerde her türlü komuta düzeyinde görev yürütmüş, gerillacılık yapmış, dağdan dağa koşmuştur. Faşist-sömürgeci rejime karşı savaşmış, faşizme, sömürgeciliğe darbe vurmak için gecesini gündüzüne katmıştır. Kürt gençlerini kadın-erkek gerillaya katmak, katılanları eğitmek, onları faşist TC sömürgeciliği karşısında ayakta kalan, savaşan, büyük başarılar elde eden Apocu militanlar haline getirmek için yoğun çaba harcamış bir gerilla ustası, gerilla komutanı, gerilla savaşçısı, gerilla öğretmeni olarak yaşamış ve mücadele etmiş bir kişilik oluyor. İbrahim arkadaş bu süre içerisinde bir kaç kez Önderlik eğitiminden geçme şansını elde ediyor. Önderliği anlama, Önderlik çizgisini özümseme ve özellikle de en zor ortamlarda bu çizgiyi hayata geçirme doğrultusunda bir insan ne başarabiliyorsa onu açığa çıkartıp pratikte gerçekleştiriyor. Önderlik bağlılığı, ülke bağlılığı, halk bağlılığı, özgürlük aşkı en üst düzeyde seyreden bir kişilik haline geliyor.

Dağda yaşamak onun için bir tutkudur

Ömrü hep savaş içerisinde geçiyor, dağdan dağa hep hareket halinde oluyor. Usanmaz, yorulmaz, durmaz, dinlenmez bir gerillacı olarak hep tarihsel kayıtlara geçiyor. Böyle bir süreçte dağdan dağa hareket etmesini, yoğun mücadele içinde olmasını engelleyen 2000'lerin başında kısa süreli tedavi süreci dışında, 1 Ağustos 2006 günü karargahta AKP faşizminin içimize sızdırmaya çalıştığı bir ajan provokatör tarafından katledilene kadar, hiçbir zaman örgütlü yaşamdan, gerilla mücadelesinden uzak kalmıyor. Katledildiği süreçte de HPG Anakarargahı'nda iki görevi birden yürüten bir militan olma konumundadır. Hem özsavunma komutanlığını yapmakta hem de istihbarat çalışmalarını örgütleyip yürüten olmaktadır. Zaten onu bu biçimde düşmanın hedefi haline getiren temel özelliği de bu oluyor. Büyük tecrübesi kadar şehit düştüğü süreçte yürüttüğü bu temel iki görevdir. Söz konusu görevler düzeyinde faşist-soykırımcı düşmana ağır darbeler vurduğu için düşman saldırılarının öncelikli hedefi olma durumunda kalmıştır.

Bu kısa hayat hikayesi ardından İbrahim Yoldaş'ın bir kaç farklılık arz eden temel özelliği üzerinde durmak, onları ifade etmek kuşkusuz yararlı olacaktır. 'İbrahim Yoldaş'ın temel özellikleri nedir' diye sorulduğunda tanıyan herkes kuşkusuz en başta onun mütevazılığından, Önderlik ve yoldaş sevgisi ile dolu olduğundan söz edecektir. Gerçekten de Sarı İbrahim Yoldaş bu temelde Haki Karer çizgisinde yürüyen, onu izleyen örnek devrimci militanlardan birisi olmayı başarmıştır. Yemeyip yediren, giymeyip giydiren, içmeyip içiren, kendisi aç-susuz kalmasına, soğukta üşümesine rağmen elindeki imkanları yoldaşına veren örnek bir mütevazı yaşamın paylaşımcılığın temsilcisi olmuştur. Hiçbir zaman imkanlarla hareket etmeyi, rahat yaşamayı, çok da güzel şeyler yemeyi, giymeyi aramamış, istememiştir. Önder Apo'nun, "Militan halktan biri gibi yaşamalı, bir hırka bir lokma felsefesiyle yaşamını sürdürmeli" ilkesini belki de en somut ve yeterli düzeyde uygulayan militanlardan biri olmuştur. Bu anlamda hem son derece mütevazı, Apocu militan çizginin yaşam ölçü ve ilkelerine uygun davranmayı bilmiş hem de elindekini, imkanı hep yoldaşına veren çevresiyle paylaşan müthiş bir paylaşımcılık özelliği taşımıştır.

İbrahim Yoldaş, dinamik bir kişiliktir. Durmayı, dinlenmeyi, rahat etmeyi sevmez. Dağda yaşamak onun için bir tutkudur. Hareket de dağda yaşamı güzelleştiren en temel yaşam tarzıdır. Dolayısıyla zorlansa da, kar-kış olsa da, imkansızlık içerisinde bulunulsa da her zaman öyle dinamik hareketli bir yaşam ve mücadele içerisinde olmayı başarmıştır.

İbrahim Yoldaş'ın temel bir vasfı olarak göreve bağlılık ve sadakat üzerinde durmak lazım. Kendisine verilen, üzerine yüklenen görevi başarmak için ne gerekiyorsa her zaman onu yapmaya çalışmıştır. Hiçbir zaman görevi unutan, erteleyen, savsaklayan bir tutum ve duruş sahibi olmamıştır. Bir diğer özelliği zorluklardan yılmaz, rahat ortamı aramaz, görev ayrımı yapmaz, yetki ve imkan peşinde koşmaz, 'burada imkan yok zorluklar var, bu iş olmaz' demeyen bir anlayışın ve tutumun sahibi olmasıdır. Sarı İbrahim Yoldaş'ta 'yok' yoktur, 'olmaz' yoktur. En zor ortamlarda bile, en imkansız durumlarda bile parti çizgisi bir şeyin yapılmasını gerektiriyorsa onu mutlaka yapmıştır, yapmak için bir an bile geri durmadan elinden gelen tüm çabayı, en sonuç alıcı bir tarzla göstermiştir.

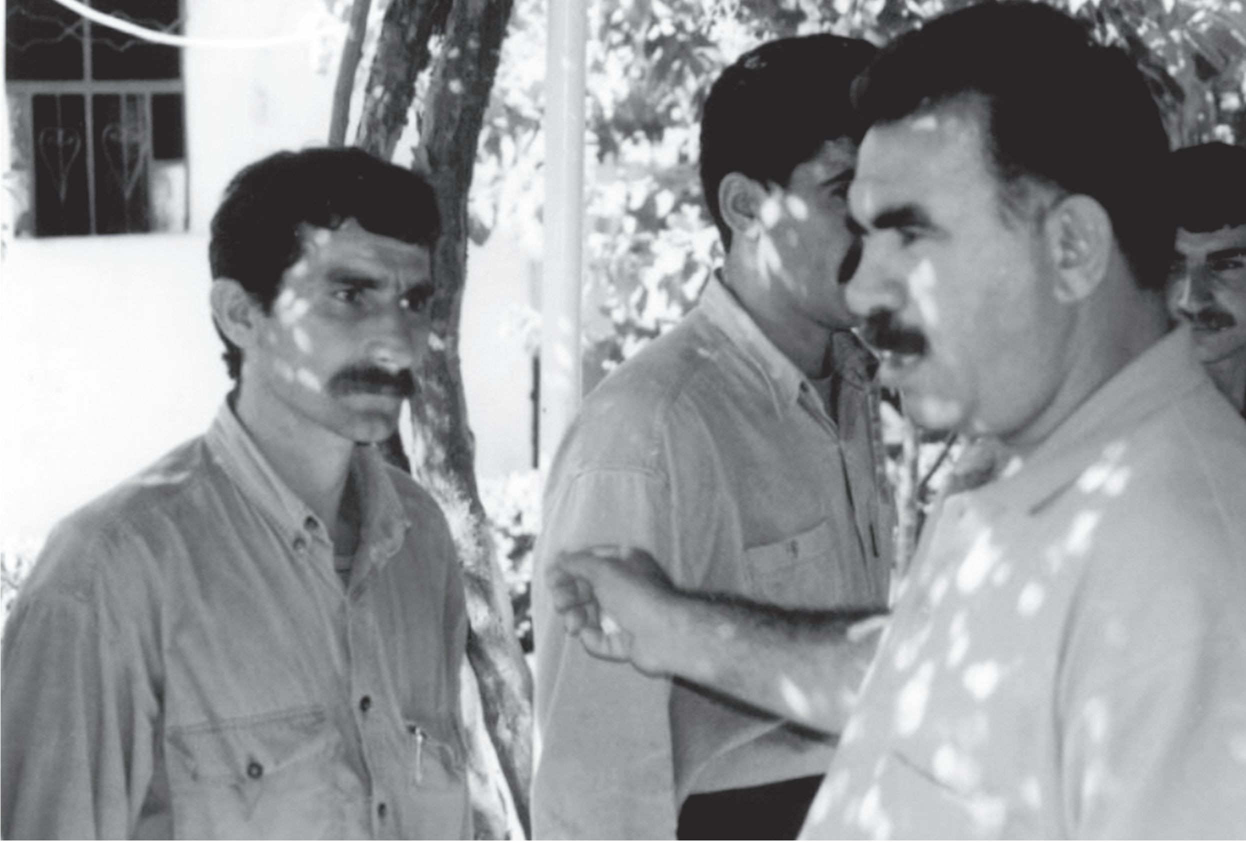
Son olarak, insan ilişkileri konusunu daha da genişletmek gerekiyor. Sarı İbrahim Yoldaş'ın yoldaşlarıyla anlaşmazlığa düştüğü, onları incitecek söz ve davranış gösterdiği, dolayısıyla biriyle çalışamaz konumu yaşadığı hiçbir zaman görülmemiştir. Parti kiminle çalışmasını istemişse onunla çalışmıştır. Yeni gençleri hep katarak ve eğiterek hem onlarla iş yapmayı hem de onları eğitmeyi esas almıştır. Bu bakımdan da tüm gerilla ortamımızda her zaman çok sevilen, sayılan, aranan, birlikte olunmak istenen bir yoldaş olarak bulunmuştur. Kuşkusuz bu özelliklerinden öteye Sarı İbrahim Yoldaş'ın mücadele tarzı ve üslubu üzerinde durmak çok daha büyük önem arz eder. Özellikle genç yoldaşlar, gerillacılıkta gelişme sağlamak isteyenler açısından büyük öğretici dersler içerir. Bu konuda mücadele tarzı nedir, diye sorulduğunda tanıyan herkes hiç tereddütsüz, 'ömrü boyunca hep gerillacı kalmayı başarmış, gerilla tarzında yaşam ve mücadeleden hiçbir zaman kopmamış bir militan' olarak tanımlar. Gerçekten de '80'li ve '90'lı yılların zor dönemlerinde gerillacılık yaparak müthiş bir tarz geliştiren, gerillacılıkta derinleşen, birikim oluşturan bir düzeyi ortaya çıkarmayı başarmıştır. Özellikle '80'li yıllarda Zagros, Botan'da gerillanın yoğunlaştığı alanlarda kalmayı birçok kadro savaşçı tercih ederken, İbrahim Yoldaş hep en zor alanlara gitmeyi, az güçle hareket etmeyi, Kürdistan ile Türkiye'nin kesiştiği sınır ortamlarında bulunmayı, hep yeni alanlara giderek açılım yapmayı öngören, isteyen bir tutumun sahibi olmuştur.

'90'lı yıllarda ise gerillayı ordulaştırma,

bu temelde birlikleri büyütme, giderek mevzi ve alan tutan, yerleşen bir tür ordulaşmaya dayalı eylem, mücadele ve yaşam tarzı geliştiren pratiklere karşı, İbrahim Yoldaş yine gerillacılık yapmayı, gerillacı kalmayı esas alan, ondan hiç kopmayan bir duruşun sahibi olmuştur. Özellikle '90'lı yılların ortasında Parti 5. Kongresi'ne sunduğu raporda Önder Apo'nun, "Tüm gerilla güçlerinin, gerilla takımları biçiminde örgütlenmesi, 'Fırtına Takımları' olarak hareket etmesi talimatını en çok anlayan, yaşamı boyunca hep uygulayan ender kişiliklerden bir tanesi olmuştur diyebiliriz. Gerçekten de İbrahim Yoldaş öyle taburlarla, alaylarla, tugaylarla savaşan, yaşayan, mücadele eden değil; hep timlerle, takımlarla hareket eden, tim ve takım düzeninde kalmış, gerektiği yerde savaşmış, gerektiği yerde ise komutan olma erdemini ve tutumunu gösteren bir kişilik sadece niceliğe bakmamak gerekiyor. 'Bir kişi timler ve takımlarla hareket ediyorsa gerillacıdır, tim ve takım dışında olanlar ise gerillacı değildir!' denemez. Tim ve takım gibi görüp ama tim olamayan, takım haline gelemeyen, gerillanın ince kamuflaj, derin gizlilik, hızlı hareket, Önder Apo'nun tanımlamasıyla, "Hem her yerde hem hiçbir yerde olmayı" her zaman başaran, düşmanı sürekli takipte tutan, istediği yer ve zamanda düşmana vurmayı bilen, her zaman düşmana vurup kendini korumayı "vur-kaç taktiği" temelinde esas alıp uygulayan bir tarzdan söz ediyoruz. İbrahim Yoldaş kişiliği böyle bir tarzda en çok derinleşen ve ustalaşan bir kişilik olmayı başarmıştır.

Bu konuda şunu da eklemek lazım: Gerillacı 'av' değildir, avcıdır. Düşmanı avcı kendisini av konumuna hiçbir zaman getirmez. Kendini av konumuna kalınamaz, düşman güçlüdür, yer ve yutar" biçimindeki kötümser, karamsar, kaçırtıcı propagandalarına karşı Sarı İbrahim Yoldaş kişiliği, gerilla tarzında yaşayan ve savaşan bir pratiğin düşmana vurucu, kendini ise koruyup yaşatıcı olduğunu kanıtlamıştır. Aslında doğru yaşamın, özgür yaşamın gerilla temelinde olduğunu, doğru gerillacılığın özgür yaşamın yaratıcısı olduğunu ortaya çıkaran, kanıtlayan, dolayısıyla tasfiyeci propagandaları bizzat pratik uygulamayla boşa çıkartıp mahkum etmeyi başaran bir duruşun, tarzın, mücadele başarısının sahibi olmuştur. İlk andan itibaren gerilla saflarında yer alarak 23 yıl boyunca kesintisiz bir biçimde gerillacılık yapması, bu temelde düşmana darbe üstüne darbe vururken Özgürlük Hareketimizi büyütmesi, gerillayı geliştirmesi, özgür yaşamı kendinde derinleştirmesi kuşkusuz partimiz düşünsel ve pratik birikim haline gelmiş bir kişiliğin, 2006 Ağustos'unda ve o tarzda kaybedilmesi elbette genelde hareketimiz ve gerilla ordumuz açısından oldukça ağır ve üzüntü verici bir konum arz etmiştir. Çünkü; gerçekten de çok daha büyük görev ve sorumluluklar yürütebilecek; parti için, Önderlik çizgisi için, halk için büyük başarılar elde edecek bir düzeye gelmişti. HRK'de yer aldı, ARGK'de yer aldı, HPG'de yer aldı, bütün gerilla örgütlenmelerinin tecrübesini kazanan bir kişilik oldu. Bütün bunların yarattığı birikimler temelinde gerillaya daha büyük katkılar sunabilecek bir konumdayken bunları yapamaz duruma düşüren söz konusu şahadet, gerçekten de gerilla hareketimiz açısından, genelde Özgürlük Hareketimiz ve halkımız açısında da ağır gelmiştir.

'İbrahim Yoldaş'ın temel özellikleri nedir' diye sorulduğunda tanıyan herkes kuşkusuz en başta onun mütevazılığından, Önderlik ve yoldaş sevgisi ile dolu olduğundan söz edecektir. Gerçekten de Sarı İbrahim Yoldaş bu temelde Haki Karer çizgisinde yürüyen, onu izleyen örnek devrimci militanlardan birisi olmayı başarmıştır. Yemeyip yediren, giymeyip giydiren, içmeyip içiren, kendisi aç-susuz kalmasına, soğukta üşümesine rağmen elindeki imkanları yoldaşına veren örnek bir mütevazı yaşamın paylaşımcılığın temsilcisi olmuştur.

olarak gerillacılılık yapmıştır. Bu tür özellikleriyle Agit gerillacılığını ve komuta çizgisini etkili uygulayan temsilcilerinden biri olmayı başarmıştır.

Gerillacı 'av' değil avcıdır

Yaşam, hareket ve savaş tarzında her zaman gerillacılığı esas almıştır. Ne bireysel örgütsüz bir savaşçılığı tercih etmiş ne de büyük ordu birlikleri haline gelerek hantallaşan, gerillanın yaşam ve savaş tarzından uzaklaşan bir konumun arayışçısı olmuştur. O her zaman Önder Apo'nun, "Fırtına Takımları" biçiminde tanımladığı gerilla takımları içinde olmayı, takım düzenindeki gerilla yaşamını, mücadelesini esas almayı ve uygulamayı sağlamıştır. Dolayısıyla derin gerillacılığın anlaşılmasında gerçekten de İbrahim Yoldaş'ın özelliklerinin, tarzının büyük öğreticiliği vardır. Her zaman sayının ve silahın gücüne değil, gerilla tarzının gücüne inanmış, Önder Apo'nun öngördüğü çizgide doğru gerillacılık yapıldığı zaman başarı kazanılacağını, zafer elde edileceğini öngörüp uygulamış bir militan olmuştur. Bu bakımdan gerilla tarzında en çok derinleşen ve ustalaşan kişiliklerden biri olduğunu rahatlıkla ifade edebiliriz. Kuşkusuz gerillacılığı tanımlarken, gerilla tarzını anlamaya çalışırken getiren, yem durumuna düşüren adına 'pasif savunma' denen bir konumda kalmaz. O, her zaman bir avcıdır. Önder Apo'nun benzetmesiyle, "Şahin gibi bir avcıdır, en yükseklerden avını süzer, denetler, en zayıf anında onun üzerine saldırır, vurur ve alıp gider avını." İşte Sarı İbrahim Yoldaş'ın gerillacılığı bir de bu açıdan değerlendirilmesi gerekir. Hiç bir zaman o, gerillacılıkta av konumuna düşmeyi, yem konumuna düşmeyi kabul etmemiştir. Her zaman avcı olmayı bilmiştir. Düşmanı 'av', kendisini 'avcı' haline getirmeyi öngörmüştür ki, gerçekten de gerilla tarzının en temel özelliğini, müthiş avcılığı gerçekleştirme durumudur. Bu açıdan da Sarı İbrahim Yoldaş'ın pratiğinden, savaşçı özelliklerinden, kişiliğinden öğrenilecek çok şey vardır. Kuşkusuz tüm bu özellikleri, yürüttüğü pratik çalışmalar, sağladığı kazanımlar ve özellikle gerilla tarzında derinleşmesiyle Önderlik çizgimizin öngördüğü savaşçığılı ve komutanlığı uygulanabilir, gerçekleşebilir hale getiren onun seçkin bir örneğini oluşturan bir konuma gelmeyi başarmıştır. Gerillacılığın, Kürdistan'da özgürce var olmanın ve yaşamanın tek doğru biçimi olduğunu kanıtlayan önemli bir şahsiyet olmuştur. Özellikle tasfiyecilerin "gerillacılık yapılamaz, düşman karşısında ayakta ve halkımız için en büyük değerin ortaya çıkartılması olmaktadır.

Günlük çalışma ve savaşla yarattığı ve kazandırdığından öteye, 23 yıl boyunca sürekli gerilla ortamında savaş içerisinde kalması, hem büyük gerilla birikiminin ortaya çıkmasına, gerilla tecrübesinin yeni kuşaklara aktarılmasına yol açmış hem de gerillacılığın var edici, özgürce yaşatıcı, koruyucu gücünü net bir biçimde göstermiştir. Kuşkusuz 1 Ağustos 2006'da hiç hesaba katılmayan bir tarzla, içe sızdırılan bir ajan saldırısıyla şehit düşmüş olması oldukça dikkate alınması, değerlendirilmesi gereken bir durumdur. Bu kadar savaşa girmiş, 23 yıl gerillacılık yapmış, dağdan dağa koşmuş, düşmana darbe üstüne darbe vurmuş bir gerillacının savaş içerisinde yaralanması ve şehit düşmesi, sürdürdüğü yaşamın ve mücadelenin doğal bir sonucu olarak görülebilir. Böyle bir şahadetin 23 yıl sonra yaşanmış olması çok erken bulunmayabilir. Ama işin bir de şu yanı vardır. En zor ortamlarda daha 1983'ten itibaren Kürdistan topraklarına Lübnan-Filistin sahasında kendisini eğiterek gerillanın ilk adımını atışından 2006'ya kadarki tarihsel süreç içerisinde tüm mücadele dönemlerinde yer almış, en zor mücadele ortamlarında bulunmuş, gerilla savaşının bütün deney ve tecrübesini edinmiş müthiş bir ruhsal,

Aslında İbrahim Yoldaş şehit düştüğü zaman tam da ustalaştığı dönemdeydi. O büyük birikimi, tecrübeyi gerilla çalışmasının bütün alanlarında başarıyla yürüterek hayata geçirecek, mücadeleye büyük değerler katacak ve kazandıracak konumdaydı. Bütün bunlar Özgürlük Mücadelemize, gerilla hareketimize, halkımızın varlık ve özgürlük davasına yeni ve büyük katkılar sunmayı ifade edecekti. İşte bütün bunların gerçekleşememesi kuşkusuz oldukça ağır geldi, olumsuz etkiledi.

1 Ağustos 2006'da Zagros sahasındayken bu acı haberi Fuat arkadaşla birlikte öğrendik. İnanmak istemedik. Derler ya, "feleğin imbiğinden geçmiş" bir gerillacının bu biçimde şehit düşmüş olmasına inanmak gerçekten çok zordu. Durumu anlamak için derhal anakarargaha geçtik, bilgiler edindik. Öğrendiklerimiz aslında olayın daha vahim olduğunu gösterir nitelikteydi. O dönemi yaşayanlar hatırlarlar. O dönemin basını araştırılırsa rahatlıkla görülebilir. 2006 baharından itibaren yaz boyunca Medya Savunma Alanları'na kontrgerilla göndermede Tayyip Erdoğan yönetimi çılgınca davrandı. Her alanda onlarca aldatılmış, eğitilmiş ajan, gerilla içerisine sızdırılmaya çalışıldı. Bunu açıkça da ifade ediyorlardı. Bununla da övünüyorlardı. "PKK'yi kendi içenden vuracağız" diyorlardı. Bazıları, "timler en üst yönetimlerine ulaştı" diyorlardı. Colemêrgli Cüneyt Zapsu vardı, o zamanlar Tayyip Erdoğan'a danışmanlık yapıyordu ve bir televizyonda, "birçok birimimiz PKK'nin en üst yöneticilerinin yakınına ulaşmış durumdadırlar" diyerek açıklama yaptı. Böyle içten yoğun bir saldırı vardı. Günlük olarak yönetimdeki arkadaşlardan 'filan kişiye suikast oldu, filan kişi şöyle oldu' biçiminde basına haberler vererek gerillada ve yurtsever halkımızda moral bozucu propagandalar yapıyorlardı. İşte söz konusu saldırı böyle bir düşman yönelimi altında pratikleşen bir saldırı oldu.

Diğer birçok sızma açığa çıkartıldı, sorgulandı. AKP faşizminin oyununu bozabilmek için basında "Zehir Oyunu" adıyla programlar yapıldı. 'Çocuklarınıza sahip çıkın' diye bu konuda toplum uyarıldı. Özellikle genç kızları bu konuda çeşitli yollarla düşürerek, zorlayarak kandırıp kendi özgürlüğü için savaşan güçleri katletmesi amacıyla içimize sızdırmaya çalışıyorlardı. Bunların bir çoğu açığa çıkartıldı, teşhir edildi. Bu yönlü birçok girişim başarısız kılındı. Ama bu çok yönlü saldırının pratikleşen boyutu, anakarargah çevresinde Özsavunma Komutanlığı'nı yapan Sarı İbrahim arkadaşın böyle bir sızma kişilik tarafından katledilmesi oldu. Aslında İbrahim arkadaş, bu tür saldırılardan karargahı korudu, fakat kendisini koruyamadı. Soruşturmada açığa çıkardık ki, karargaha dönük bu tür saldırı çabalarının olduğu yönünde duyumlar alıyor, bilgi oluşturuyor. İstihbarat kaynakları bilgi veriyor ve bu konuda ilgili arkadaşları uyarıyor. Karargahta tedbirler alıyor, AKP faşizminin bu yönlü saldırı girişimlerini boşa çıkartıyor. Öyle anlaşılıyor ki, düşman bunu fark edince o zaman önce İbrahim arkadaşı katlederek engel olmaktan çıkartıp bu temelde anakarargahı vurma hedefini gerçekleştirme planına yöneliyor. Bu da İbrahim arkadaşı herkesten daha çok ve öncelikli düşmanın iç saldırısının hedefi haline getiriyor. Bir önemli nokta buydu.

Diğeri ise, işin hile boyutuydu. Bu kadar açık, vahşi, ağır bir katliam varken, katliamı yapan kişi çok çeşitli uydurma bilgilerle, yalan tanımlamalarla olayı saptırmaya, hatta İbrahim arkadaşı neredeyse suçluymuş gibi gösterecek bir şaibeli durum yaratmaya yöneliyor. Anladık ki, oyun içerisinde oyun var. Bu çerçevede İbrahim arkadaşın kişiliğini, mücadele tarihçesini, yaptıklarını ortaya çıkartarak oyun içerisinde oyunlar bozuldu. Katliamın hesabı soruldu. İbrahim arkadaşın intikamı kuşkusuz misliyle alındı.

Düşmanın içten sızdırma temelindeki saldırılarının İbrahim Yoldaş'ı katletmesini önleyemedik ama oradan çıkardığımız tecrübeyle diğer birçok girişimi boşa çıkardık. İbrahim Yoldaş hem yaşadığı müddetçe görev yürüterek düşman saldırılarını boşa çıkardı hem de şahadetinden çıkan derslerle düşmanın bu tür saldırılarını boşa çıkartan bir pratiği geliştirebilmemiz için önümüzü aydınlattı.

O sonu gelmeyen hikayeler toplamıdır

Genel planda da ilk elden gerilla hareketimizin soy ağaçlarından ve ulu çınarlarından biri olan Sarı İbrahim Yoldaş'a dair kısaca bunları ifade edebiliriz. Kuşkusuz o bir romandır, bir şiirdir, bir destandır, sonu gelmeyen hikayeler toplamıdır. İbrahim Yoldaş'ın yaşamını anlatmak ciltler dolusu kitaplar yazmayı gerektirir. Elbette hem böyle büyük bir değere sahip çıkabilmek hem de bu tecrübelerin dersleriyle Kürt gençlerini devrimci ve gerilla çizgisinde, yurtsever çizgide eğitebilmek için bunları da yapmak gerekiyor. Gerektiği kadar yazmak, çizmek ama bu büyük değerleri toplumu eğitme amacıyla çok yönle ifadeye kavuşturmak kesinlikle bizlerin en temel görevi oluyor. Parti militanlığımızın, yaşayan militanlığın en başta gelen görevini oluşturuyor.

Biz de kısaca söz konusu ettiğimiz bu ifadelerle, böyle bir görevin yerine getirilmesine az da olsa katkı sunmaya çalıştık. Umuyoruz ki, başka yoldaşlar daha geniş değerlendirmeler yaparlar, araştırmalarda bulunurlar, incelerler. Bu büyük değerleri tüm boyutlarıyla ve ayrıntılarıyla açığa çıkartarak kadınların, gençlerin, tüm halkımızın eğitimi için hizmetlerine sunarlar.

Bu temelde şahadetinin 12. yıl dönümünde her zaman Önderlik çizgisinde yürümüş, gerillacı kalmış, büyük görevler başarmış bu gerilla ustasını, Sarı İbrahim Yoldaş'ı bir kere daha saygı ve minnetle anıyoruz. 13. şahadet yılında anısına daha çok sahip çıkacağımızı, amacını başarmak için daha büyük savaşıp daha büyük kazanacağımızı ifade ediyoruz. Agitler, İbrahimler, Zilanlar, Bêrîtanlar ölmez diyoruz. Onlar bir halkın özgürce var oluşunda yaşıyorlar. Gençlerin ve kadınların umutlu yürüyüşünde yaşıyorlar. Gerillanın cesaret ve fedakarlığında yaşıyorlar. Doğru yaşam gerçeğini temsil ediyorlar. Aslında her zaman yaşayan ve öncülük eden gerçeklerimiz onlardır. İbrahim Yoldaş'ın ve tüm kahraman şehitlerimizin anıları ölümsüzdür.

■■■

Faşizmi ancak biz yıkarız

Xebat Andok

Önemli olan anti-faşist duruştur, herkesin aynı yöntemlerle faşizme karşı mücadele yürütmesine gerek yoktur. Ancak faşizmle uzlaşmama, onu yıkma, yenilgiye uğratma tüm mücadelecilerin ortak ruhu ve duruşu olmak durumundadır. Böyle olduğu takdirde bileşik bir etki oluşur ve faşizm yenilgiye uğratılır. Aksi halde başarıya ulaşmak mümkün olmaz. Mevcut durumda her yerde direniş vardır, ama bölük pörçüktür, dağınıktır, bu nedenle faşizmi yeterince zorlamamaktadır. Tümünü bir araya getirerek faşizme yönlendirmek, başarı için olmazsa olmazdır.

Düz-çizgisel-ilerlemeci mantık gereği, her yeni şey, öncekine göre daha ileridir, bu yönüyle her yeni gün, daha iyi gündür… Dolayısıyla her şey hep daha olumluya, ileriye doğrudur. Son derece şabloncu, dogmatik ve gerçek yaşamda sayısız kez yanlışlığı ortaya çıkmış olan bu mantık örgüsü ne yazık ki, hala kafalardaki temel düşünce biçimlerinden biri. O nedenledir ki özellikle toplumsal güçlerde gelecek güzel günler hayali ve özlemi sürekli canlıdır. İşin tuhaf tarafı ise, çoğunlukla bunun için yeterince çalışılmadığında da bu güzel günlerin geleceğine inanılmasıdır. Hiçbir mantıki örgüyle ifade edilemeyecek bu durum, çoğunlukla umutvar bir psikolojik durum olmanın ötesine geçmez, çünkü bunun yaşamda ve gerçekte karşılığı yoktur. Çalışılmadığında, emek verilmediğinde, hele günümüzün zorlu koşullarında mücadele edilmediğinde hiçbir şey kazanılmadığı gibi, fiziki varlığın korunması bile imkansızlaşıyor.

Bir dönem insanlığın yaşamı iktidarsız, sınıfsız, sömürüsüz iken, bugün insanlık fiziki varoluşunu bile sapkın evlatları nedeniyle sürdüremez duruma gelmiştir. Daha da özelleştirirsek, bir zamanlar insanlığa beşiklik eden Kürdistan ve insanlık açısından tarihin en büyük devrimsel gelişmelerine imza atan Kürdistanlıların bugünlerde yaşadıkları varlık sorunu, her yeni günün daha iyi ve güzel olmadığını fazlasıyla gösteriyor. Ancak işlerin ters gitmesi, hayal kırıklıklarının yaşanması mevcut Türkiye koşullarında Kürtlerin ötesine çoktan geçmiş durumdadır. Şimdilerde büyük devlet olmayla övünen Türkiye'nin normal koşullarda selam bile vermediği devletlerin kapısında dilenci konumuna düşmesi, yastık altındaki paralarla düze çıkacağı yanılsamasına kapılması ve tek bir neferini tüm dünyaya bedel görecek kadar körleşen verili Türklüğün yaşadığı kriz, tam da bu anlama gelmektedir. Demek ki iktidarcı güçler açısından da gelişmeler hep olumlu olmuyor. Zamanın ruhuna göre davranmayanların gelişmeleri kendi lehlerine çevirmeleri mümkün değildir.

Türkiye toplumunda yaşanan ise, tam bir hayal kırıklığı ve şaşkınlıktır. Bilinçlenmiş sınırlı bir kesimin dışında genelde mevcut toplum, her şeyin çok iyi gittiği fikrine iyiden iyiye kendini kaptırmıştı. Ancak tam da böyle düşündükleri vakit, birden türbülansa düşer gibi boşluğa düşülmüştür. Konjonktürel durumlardan dolayı bir dönemlerin gözde ülkesi, bugünlerde 'onurlu yalnızlığı' yaşamak zorunda bırakılmıştır. Kaynakları itibariyle dünyanın en zenginlerinden olması gereken ülke, kötü yönetim ve soygunculuk nedeniyle dilenci pozisyonuna getirilmiştir. Özel savaş rejiminin sinekten yağ çıkarırcasına tamamen kendi ürünü olan bu krizleri hegemonik güçlere bağlayarak ulusal duyguları istismar etmesinin etkisi ise, istenilen ölçüde sonuç vermemektedir.

Günümüzde pek çok çevre AKP-MHP ittifakının cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ile faşist bir rejimi kurmaya çalıştığını belirterek bu iktidarı eleştirmektedir. Öyle ki bu iki partinin dışındaki neredeyse tüm partiler, toplumsal kesimler genel olarak bu iktidarı özelde de Erdoğanlı AKP'yi 'faşist' olarak suçladılar, suçluyorlar.

Faşist rejimlerin içinden çıktığı toplumlara neler yaşattığına ve ona karşı nasıl bir tutum içinde olunması gerektiğine bakıldığında, acaba gerçekten de bugün Erdoğanlı AKP'ye 'faşist' diyenler, mevcut rejimi 'faşist rejim' olarak adlandıranlar ne dediklerinin farkında mı? Birilerine 'faşist' demek öyle kolay mı? Dahası birilerine 'faşist' demek, tespitin sahibini hangi yükümlülükler altına sokar? Bu söylem sahiplerinin duruşu, söylemleriyle örtüşüyor mu?

Mevcut durumda CHP'nin bile Erdoğan'ı 'faşist', cumhurbaşkanı-hükümet sistemini 'faşist rejim', mevcut uygulamaları da 'faşist bir rejimin uygulamaları' olarak eleştirdiği bir dönemi yaşamaktayız. CHP'nin içinde bulunduğu tutarsız duruşu şimdilik bir tarafa bırakarak, CHP'yi bile rahatsız edecek düzeyde baskıcı, anti-demokratik karakter kazanan bir rejim, sadece ve sadece faşizmde ulaştığı boyutu göstermesi açısından çarpıcı olur.

TC'nin varoluşsal faşistliği

Şimdilerde faşizmden şikayet eden CHP'nin bizzat kurduğu, kurumlaştırdığı, uzun süre boyunca yönettiği ve kendi malı olarak gördüğü bu soykırımcı rejim, ontolojik olarak faşisttir. Hem de başta Ermeni soykırımı olmak üzere tüm Gayri Müslimleri kırımdan geçiren, doğurucusu İttihat-Terakki geleneği nedeniyle tüm faşist rejimlerin öncülüdür. Gayri Müslimlerden sonra da başta Kürtler olmak üzere 'din kardeşleri'nin de kökünü kurutmak için hala da hızından hiçbir şey yitirmeyen, akla hayale gelmeyecek uygulamaları gerçekleştirecektir. Bu yönüyle AKP-MHP iktidarı, Türk devlet geleneğinde 'biricik' olmayıp, özü faşizm olan geleneğin doruktaki ifadesi olmaktadır. Öyle ki kuruluş döneminde "kendisini Türk hisseden herkes Türk'tür" diyen beyaz Türk faşizmi, 1950'lerle birlikte ırkçı milliyetçiliği esas alan kara Türk faşizmini de kendisine eklemleyerek faşist rejimi daha da yetkinleştirmiştir. Bunun doruğu ise 12 Eylül darbe süreciyle birlikte geliştirilen Türk-İslam milliyetçiliğine dayanan yeşil Türk faşizmi olmuştur. İşte AKP-MHP faşizmi beyazı, karası ve yeşiliyle cumhuriyet tarihi boyunca geliştirilen tüm faşizmleri sentezleme özelliğindedir. O denli yoğunlaşmış bir faşizmdir ki, CHP bile uygulamalarından şikayet eder hale gelmiştir.

Evet, Türk devleti soykırımcı bir rejimdir ve soykırımcı olması zaten onu faşist yapar. Mevcut durumda genomlarındaki Kürt düşmanlığı nedeniyle de başta Kürtler olmak üzere tüm toplumsal kesimlere yönelik topyekun bir saldırı pozisyonundadır. Adına 'Çöktürme Planı' denilen planla başta Kürtler olmak üzere, kendileri gibi düşünüp davranmayan tüm kesimlerin iradesini kırmayı, herkese boyun eğdirmeyi hedeflemektedir. Bu yönüyle müthiş saldırgandır, acımasızdır, gözü karadır ve savaşı temel var oluş hali olarak ele almaktadır. Toplumsal yaşamın her alanında kendisi gibi düşünmeyenlere karşı bir savaş halindedir. Siyasette, ekonomide, yaşam tarzında, basın-yayında, akademilerde, özcesi her yerde böyledir. Bu açıdan faşizmin aldığı pozisyonun topyekun savaş, saldırı pozisyonu olduğunu çok iyi idrak etmeye ihtiyaç vardır.

TC'nin kuruluşundan günümüze farklılıkları inkar ve imhaya dayanan resmi ideolojisine bakıldığında, faşizmin ilelebet var olmak isteyen bir sistem olduğu da anlaşılır. Erdoğan'ın biyolojik ömrünün ötesine geçen 2071 hedefleri de bunu bir kez daha kanıtlamaktadır. Dolayısıyla günümüzde yaşamın her alanında en acımasız, gaddar uygulamalarına tanıklık ettiğimiz faşizme ilişkin bir soyutlama yaptığımızda; onun süreklilik kazanan, topyekun yürütülen, her yerde ve herkese yönelik çok zengin yöntemleri iç içe kullanarak ebedi olmak isteyen bir sistem olduğunu görürüz. Şimdilerde Erdoğan'ın temsil ettiği bu düzen, aynı zamanda sorunun salt bir Erdoğan sorunu olmadığını da göstermektedir. Bu faşist devlet geleneğinde yöneticinin rolü, faşist sisteme dahil olunduktan sonra onun üzerine ekleme rolüdür. Bu yönüyle Erdoğan mevcut faşizme eklemeler yapmıştır. Özel savaşı etkili bir şekilde kullanarak demokrasi isteyen tüm toplumsal kesimlerin desteğiyle iktidar olup, devlete eklemlendi, devlet içi iktidar çatışmalarında belli mesafeler aldı, rakiplerini tasfiye etti ve günümüzde en büyük faşist, soykırımcı olarak herkesin önüne çıktı. Tüm dünyanın 'diktatör' dediği bir karaktere büründü. Şimdi toplumsal güçler açısından en temel sorun, bu faşist rejime karşı ne yapılacağı, nasıl anti-faşist olunacağıdır.

Toplumsal sorunları çözme iddiasındaki toplumsal güçler zamanın ruhuna ve toplumsal ihtiyaçlara göre davranmak durumundadır. Aksi halde kendi keyiflerine, kendilerine göre davranmış olurlar ki, bu da herhangi bir başarı getirmeyeceği gibi, sadece kendini kandırmaya yarar. Şimdi eğer AKP-MHP iktidarına 'faşist' iktidar deniyorsa -ki bu yukarıda da belirttiğimiz gibi doğru bir belirlemedir- o halde toplumsal güçlerin hemen alacakları pozisyon anti-faşist duruş olmak durumundadır. Böylesi bir durumda da anti-faşist duruşun içini doğru doldurma gibi bir sorunla karşılaşırız.

Faşizm yumuşamaz

Faşizmin karakteri, onu tanımlamayı, eleştirmeyi gerekli görmediği gibi onun saldırgan, baskıcı, hegemonik, anti-demokratik ve savaşçı karakteri buna izin vermez. Farklı görüşlere, düşüncelere ve eleştirilere açık bir sistem değildir ki, daha toplumsal, demokratik görüşlerle kendine gelsin. Farklılıklara açık bir kafa yapısına sahip değildir ki, görüş ve düşüncelerle kendisini değiştirsin.

Dolayısıyla faşizm yeni tanımlamalara ihtiyaç duymayacak denli aleni bir rejimdir. Erdoğan'ın neyi savunduğu, muhaliflere, toplumsal güçlere nasıl yaklaştığı yeterince açığa çıkmış haldedir. Dahası kafa yapısını gizleme ihtiyacı duymuyor ki, deşifre ve teşhir edilmesi için görüş oluşturulsun. Mevcut durumda MHP görüşleri ile ne kadar aleni ise ve görüşlerini açıktan savunmaktan sakınmıyorsa, en az onun kadar Erdoğanlı AKP de açıktır ve görüşlerini savunmaktan kaçmamaktadır. Bu çerçevede Erdoğanlı AKP'yi faşist olmakla suçlayıp ona karşı mücadele yürüttüğünü söyleyen CHP'ye bakıldığında aldığı tutumun sadece konuşmak olduğu görülür. Sanki ortalıkta çok bilinmeyenli denklemler varmış da kendilerinin de görevi bunları deşifre etmekmiş gibi yaklaşılmaktadır. Kılıçdaroğlulu ve CHP, söylemde eleştirse de özünde kritik tüm konularda 'devletin bekası' vb gerekçelerle faşist dediği rejimi, diktatör dediği kişiyi tam olarak desteklediği görülür. Bunun sayısız örnekleri mevcuttur. Bu durumda şunu söylemek yanlış olmaz: nasıl ki bu devlet ontolojik olarak faşist ise, bu devletin inşa partisi rolündeki parti de bu devletin resmi ideolojisi olan inkarimha siyasetini terk etmediği müddetçe, devletin bu karakterine ortak olmaktan kurtulamaz. Bu partinin içinde elbette ki demokrasiyi isteyen, toplumsal farklılıkların tanınmasına açık olan büyük bir kesim vardır, ancak mevcut parti yönetiminin, partinin yönetiliş biçiminin faşizme tam bir ortaklığı yaşadığı açıktır. Buradan şu sonuca ulaşıyoruz, demek ki faşizme karşı mücadele etmek, salt söylemle olmuyor. Demek ki tutarlı bir anti-faşist olabilmek için daha farklı şeyler gerekli. Faşizmin saldırı tonu, karakteri, anti-faşist güçleri salt konuşan bir durumda kalmaktan alıkoyar.

Faşizm kalıcı olmak ister

Faşizm gelip geçici değildir, eğilimi kalıcılıktır. Nitekim dünya örneklerini bir tarafa bıraksak dahi, kuruluşundan günümüze Türk devletinin bu duruşunu günümüze kadar getirdiğini ve geleceğe de taşımak istediğini görmekteyiz. Düzçizgisel-ilerlemeci mantık hakim olduğundan, bu zorlu günlerin hemen geçeceği düşünülüyor, dahası ruh hali böyledir. Yaşanılan anın ve günün en kötü an, en kötü gün olduğu yanılsaması vardır. Halbuki son iki yüzyıla bakıldığında bu devlet geleneğinin halklara, inançlara, kültürlere ve en genel anlamda da tüm topluma neler yaptığı, ne kadar katliamcı, soykırımcı olduğu hemen anlaşılır. Dolayısıyla Erdoğanlı faşizmin de öyle hemen aşılacağı beklentisi, eğer gerekleri yerine getirilmezse yaşamda karşılığı olmayan bir ruh halidir. Nitekim on yedinci yılına giren Erdoğanlı dönemde, bu faşistin gideceğine yönelik sürekli bir şekilde umutvar olunduğu halde, buna karşı gerekli mücadele yürütülmediği için bu faşist rejim yenilgiye uğratılamadı. Şimdilerde de eğer karşısında gerekli mücadele yürütülmezse, 2071'e kadar da gitmeyi hesaplamaktadır. O nedenle her var oluşta olduğu gibi faşist oluşta da kendini kalıcı kılma gibi bir istemin olduğunu, karşısında gerekli ve onu yıkmaya yetecek düzeyde bir mücadele yürütülmeden faşizmin hep kalacağını bilmek gerekir.

Faşizmin doğası onunla uzlaşmaya izin vermez

Faşizme karşı mücadele aktiflik gerektirir çünkü faşizmin kendisi çok aktif. Faşizm katliam yapmadan, baskı uygulamadan, savaş halinde olmadan ayakta kalamayacağını bildiğinden, son derece tetiktedir. O ne yaptığını çok iyi bildiğinden sürekli olarak kendisini tehlike altında hisseder. Nitekim Türk devletinin bugüne kadar tüm toplumu etrafı düşmanlarla çevrili bir ülke motivasyonuyla istismar ettiğini, eğittiğini hepimiz biliriz. Gerçekte de öyledir, zira Ermenileri, Rumları, Süryanileri, Çerkezleri, Kürtleri kıran, kırmayı amaçlayan bir faşizm, sadece kendisine düşman yaratır. Şimdilerde de sınır düşmanlarının ötesinde küresel düşmanlarının olduğunu pompalamaktadır. Baskıyla, zorla, katliamla, savaşla haksız rejimini ayakta tutmaya çalıştığından faşizm hep savaş halindedir. Bu yönüyle faşizm ontolojik olarak yumuşatılamaz, faşizmle ontolojik olarak uzlaşılamaz, çünkü onun hegemonik, katliamcı, kırımcı karakteri buna izin vermez. Bu yönüyle faşizm birlikte yaşanılamayacak denli ağır bir rejimdir. Mevcut durumda bu rejimin başta Kürtler olmak üzere gerçek demokratlara çektirdiklerine bakıldığında, uzlaşılara ne kadar kapalı bir sistemle karşı karşıya olduğumuz kendiliğinden anlaşılır. Dolayısıyla kendisine anti-faşist diyen pek çok kesimin yaptığı gibi, faşizmi geriletme, darbeleme gibi duruşlar, faşizmin özüne ters olan hedeflerdir. Faşizm sürdürülebilir kalmayı esas alan bir sistem olarak, ancak yenilgiyi hak eder ve ancak onu yenilgiye uğratan bir direniş gerçek anlamda direniştir. 'Yıkma' diyoruz, çünkü faşizm ancak yıkılarak aşılır. O açıdan faşizmi yenmeyi, yıkmayı hedefleyen bir direnişin gerisindeki tüm direniş tonları yetersizdir. Faşizmi yıkmayı hedeflemeyen bir direnişin kalıcı sonuçlar üretmesi mümkün değildir.

Faşizme ilişkin bu algı düzeltmelerinin ardından faşizme karşı hangi yol ve yöntemlerle mücadele edileceği önemli olan diğer husustur.

Faşizmin yerine demokrasi

Her şeyden önce cevaplanması gereken temel soru, faşizme yönelirken onun yerine neyin konacağıdır. Faşizm, yerine yeni bir otoriter sistem kurulsun diye yıkılmaz. Kuşkusuz ki faşist rejimlere karşı mücadele yürütenlerin ortak talebi, kurumsallaşmış bir demokrasinin geliştirilmesi olacaktır. Faşizm tüm topluma yönelik bir savaş hali olduğundan, tüm toplum faşizmden çektiğinden ve faşizm de tüm toplumsal güçlerin yürüteceği bileşik mücadele ile yenilgiye uğratılacağından kurulacak demokrasi de herkesin, tüm toplumun ihtiyaç ve taleplerine cevap verebilen bir yetkinlikte olmak durumundadır. Mevcut durumda Türkiye'nin en fazla ihtiyaç duyduğu şey, Anadolu ve Kürdistan'ın tarihi kültürel dokusuna ve toplumsal doğaya uygun herkesin kendi olabildiği özgürlükçü, eşitlikçi bir yaşamın kuruluşu ve onun demokratik sistemidir. Dolayısıyla toplumsal güçler bu yönüyle hedefsiz, alternatifsiz değildirler. Anti-faşist toplumsal güçlerin hedefi, farklılıkların eşitçe birliğinin yaşandığı özgür yaşamın kurumsallaşmış demokratik sistemidir.

Faşizm tüm topluma karşı savaş açtığından, faşizmden zarar gören tüm toplumsal kesimlerin de bu faşist saldırılara karşı koyar, direnir hale gelmesi stratejik kazanımlar için olmazsa olmazdır. Uzun bir süre çelişkiler hep sınıflar arası çelişkiler şeklinde ele alındı. Bunun dar bir yaklaşım olduğu fazlasıyla açığa çıkmış haldedir. Faşizmin sadece bazı sınıfları değil, tüm toplumsal kesimleri hedeflediği ve toplumun tümüyle iktidarcı güçler arasında çelişkilerin yaşandığı, kimsenin inkar edemeyeceği temel hakikatlerdendir. Oluşun doğasındaki 'kendilik'in, 'kendi için' harekete geçmesi gereğince, saldırıya maruz kalanın kendini savunması gerektiği hakikati, faşizme karşı sadece bir sınıfın değil tüm toplumsal kesimlerin mücadele yürütmesi gerektiğini bir diğer hakikat olarak hepimize göstermiştir. Dolayısıyla anti-faşist güçlerin kendilerini daraltması, kapsayıcı olmamaları, değişik gerekçelerle dar yaklaşmaları ne faşist saldırıların karakteri ile ne de tutarlı bir anti-faşist olmayla örtüşür. Asıl ve gerekli olan tüm toplumsal kesimleri içine alacak bir anti-faşist cephenin oluşturulmasıdır. Demokratik topluma dayalı bir demokratik cephe, blok oluşturmadır. Bunun oluşturulmaması halinde, direnişlerin ortaklaşması ve bileşik etki yaratması mümkün olamaz. Mevcut durumda direnişin olmadığını söylemek mümkün değildir, direniş farklı tonlarda da olsa vardır. Ama bölük pörçüktür, ortak kanala akmamaktadır, yetersizdir. Önemli olan tüm öfkeyi ve birikimi biriktirmektir.

Faşizme karşı her yerde ve her yöntemle mücadele

Faşizm nasıl ki en kanlısı da dahil bir yöntem zenginiyse, ona karşı mücadelede de toplumsal güçlerin aynı ölçüde yöntem zengini olmaları gerekir. Yaşamın her alanında her mücadele yol, yöntem ve aracını kullanarak faşizme karşı mücadele edilir. Bazı yöntemlere kapalı olmakla faşizmin yenilgiye uğratılması mümkün değildir. İçinde devrimci şiddeti barındırmayan, gerillacılığı içermeyen bir mücadelenin başarıya ulaşması mümkün değildir, zira faşizm en çok da şiddettir, zordur, baskıdır, katliamdır, bunlara dayanarak herkesi bastırmak, herkese boyun eğdirmektir. Buna karşı durmanın en etkili yolu ise onun gerici zoruna karşı özgürleştirici, devrimci şiddeti uygulamaktır. Kuşkusuz ki tüm anti-faşistlerin devrimci şiddeti kullanması pek gerçekçi bir beklenti olmadığı gibi, buna gerek de olmayabilir. Ancak anti-faşist olduğu iddiasında bulunanların faşizme karşı mücadelede devrimci şiddeti kullananlara doğru yaklaşmaları yerinde ve gerekli bir beklentidir. Mevcut durumda bu konuda yetersiz yaklaşımların varlığı, faşizme karşı mücadeleyi sekteye uğratmaktadır. Sanki faşizme karşı devrimci silahlı direnişi geliştirmek, anti-faşist mücadeleyi tehlikeye atıyor, ona engel oluyor gibi bir algı bulunmaktadır. Devletin uyguladığı faşizmi hiçbir şekilde kınamayan, devletin yaptığı her türden saldırıya ses çıkarmayıp, faşizmin yarattığı basınç nedeniyle faşist soykırımcı rejimin ajanlığını yapanlara, onun işbirlikçilerine ve bizzat faşistlere yönelik yapılan eylemleri şiddetle kınayanların tutarlı anti-faşist olduklarından bahsetmek mümkün değildir.

Anti-faşist mücadelede öncü olan devrimci direniştir, katliam kültürünü yenecek olan bu mücadeledir. Nefes aldıran temel alan devrimci silahlı direniştir. Buna dayanmayan bir demokratik direnişin var olması mümkün değildir. Faşizm koşullarında devrimci silahlı direniş olmadan da faşizmin yıkılabileceğine inanmak en hafif deyimle safdilliktir. Böylesi bir ruh halinin bırakalım faşizmi yenmesini, yönelimler karşısında varlığını koruması bile mümkün değildir. Nitekim demokratik siyaset alanında öncülük edenlerin pek çoğunun şimdilerde zindanlara atılması salt demokratik siyaset alanıyla faşizmin yenilgiye uğratılamayacağını yeterince göstermiş durumdadır. Devletin yönetimini belirlemek üzere yapılan ve en demokratik hak olarak gösterilen seçimler bile, demokratik bir şekilde yapılamamakta, halkın tercihi sandığa yansıtılamamaktadır. Dolayısıyla tutarlı anti-faşistlerin kesinlikle devrimci silahlı direnişe açık olmaları, en azından engel olmamaları, kullanılan her silahın aynı olmadığını bilmeleri gerekmektedir.

Anti-faşist mücadelede geniş toplumsal kesimlerin rolü

Ama bu tek başına zafere taşımaz, bunun geniş toplumsal kesimlerin vereceği anti-faşist mücadele ile buluşması zaferi getirir. Bu yönüyle ne esas ile tali olanı birbirine karıştırmak ne de tek başına esas olanla başarıya ulaşılacağını sanmak doğrudur. Her ikisi birbirini besleyen, güçlendiren temelde olmalıdır. Mevcut durumda hem devrimci silahlı direniş alanında hem de demokratik toplum çalışmaları alanında faşizme karşı bir mücadele yürütülmektedir. Ancak bu mücadelelerin bileşik etkilerine ihtiyaç vardır. Bütünlüklü olması açısından demokratik siyaset ve demokratik toplum alanına ilişkin de bazı hususları belirtmek gerekmektedir.

Faşizmin topyekun saldırı ve savaş hali kapsamında çok değişik yöntemleri iç içe kullandığını, bunları etkili kullanarak sonuç almaya çalıştığını, anti-faşist güçlerin de benzer şekilde pek çok yöntemi iç içe kullanarak ancak sonuç alabileceğini belirtmiştik. Burada önemli olan anti-faşist duruştur, herkesin aynı yöntemlerle faşizme karşı mücadele yürütmesine gerek yoktur. Ancak faşizmle uzlaşmama, onu yıkma, yenilgiye uğratma tüm mücadelecilerin ortak ruhu ve duruşu olmak durumundadır. Böyle olduğu takdirde bileşik bir etki oluşur ve faşizm yenilgiye uğratılır. Aksi halde başarıya ulaşmak mümkün olmaz. Mevcut durumda her yerde direniş vardır, ama bölük pörçüktür, dağınıktır, bu nedenle faşizmi yeterince zorlamamaktadır. Tümünü bir araya getirerek faşizme yönlendirmek, başarı için olmazsa olmazdır. Damlalar halinde durulursa damlalar kurur, ama damlalar bir araya gelirse bu damlalar göl olur, deniz olur, okyanus olur.

Demokratik siyaset ve demokratik toplum çalışmaları kapsamında damlalar halinde olmaktan çıkarak, deniz olmayı başarmak gerekir. Türkiye ve Kürdis-

Somut koşulların somut tahlili yapıldığında görülecektir ki, faşizmin topyekun saldırı halinde olduğu koşullarda yapılması gerekenin topyekun bir anti-faşist mücadeleyi yükseltmek olduğu rahatlıkla anlaşılacaktır. Bu yönüyle tersinden somut koşulların yeterince tahlil edilmeyerek ona göre bir tutum içine girilmediğini belirtmek daha doğrudur. Demokratik siyaseti yapanlara, topluma öncülük etme iddiasında olanlara gerekli olan, 'nasıl çalışılamaz'a değil 'nasıl çalışılabilir'e odaklanmaktır.

tan'daki tüm demokrasi dinamiklerini bir araya getirecek bir demokrasi cephesi veya bloğuna ihtiyaç vardır. TC'nin saldırdığı ve soykırıma uğratmak için çabaladığı başta Kürt, Arap ve Alevi kimlikleri olmak üzere var oluş mücadelesi veren tüm kimlikler, yanı sıra TC'nin önemli ölçüde kırdığı, soykırıma uğrattığını düşündüğü Ermeni, Süryani, Êzidî vb kimlikler, başta kadın ve gençlik olmak üzere tüm toplumsal kesimler, emekçiler, ezilen sınıflar, özcesi faşizmle sorunu olan herkesin güçlerini birleştirmeye ihtiyaç vardır. Aksi halde bu faşist rejimin kalıcı ve sürdürülebilir bir hal alması kaçınılmazdır. Demokratik anayasa ve demokratik cumhuriyet talebiyle iyi çalışıldığında, toplumun ezici çoğunluğunun bu bloka dahil edilmesi işten bile değildir. Bu konuda bugüne kadar yapılması gerekenlerin yapılmamasının en büyük nedeni, bu bloğu geliştirmesi gerekenlerin iddiasızlığı ve çaba yetersizliğidir. Halkın hazır olduğu, her türlü desteği verdiği, ama hazır olmayanın halka öncülük etmekle yükümlü olanlar olduğu yeterince açığa çıkmıştır.

Faşizm koşullarında devrimci silahlı direniş olmadan da faşizmin yıkılabileceğine inanmak en hafif deyimle safdilliktir. Böylesi bir ruh halinin bırakalım faşizmi yenmesini, yönelimler karşısında varlığını koruması bile mümkün değildir. Nitekim demokratik siyaset alanında öncülük edenlerin pek çoğunun şimdilerde zindanlara atılması salt demokratik siyaset alanıyla faşizmin yenilgiye uğratılamayacağını yeterince göstermiş durumdadır.

Faşizm koşullarında baskılardan dolayı pek bir şeyin yapılamayacağı görüşü hakim olduğundan, demokratik siyaseti yürütenlerde, daha fazla eylemsellik, aktiflik talep edildiğinde, bu taleplerin somut koşullara çok da uymadığı yönünde, eyleme geçmeme şeklinde örtük bir direniş sezinlenmektedir. Halbuki gerçek anlamda somut koşulların somut tahlili yapıldığında görülecektir ki, faşizmin topyekun saldırı halinde olduğu koşullarda yapılması gerekenin topyekun bir anti-faşist mücadeleyi yükseltmek olduğu rahatlıkla anlaşılacaktır. Bu yönüyle tersinden somut koşulların yeterince tahlil edilmeyerek ona göre bir tutum içine girilmediğini belirtmek daha doğrudur. Demokratik siyaseti yapanlara, topluma öncülük etme iddiasında olanlara gerekli olan, 'nasıl çalışılamaz'a değil 'nasıl çalışılabilir'e odaklanmaktır.

Faşizme karşı mücadelede demokratik siyasetin görevleri

Kuşkusuz ki, mevcut koşullarda demokratik siyaseti yürütmek zordur; demokrasi kahramanlığını, hatta demokrasi fedaisi olmayı gerektirir. Her şeyin bir usulü olduğu gibi demokratik siyasetin de usulü vardır. Demokratik siyaset çok büyük bir iddiadır, çok büyük bir rol ve misyondur. Bu yolla sorunların çözüleceği iddiasını taşımayı gerektirir. Kürt sorunu da dahil tüm toplumsal sorunları bu yolla çözmeyi öngörür. Bunun için de donanım, eğitim, iddia, istek, irade gereklidir. Alınan görevler, oturulan mevkiler de bunun içindir. Salt yurtsever gelenekten gelmek, devletin yönelimlerine maruz kalmış, özgürlük mücadelesine gönül vermiş olmak, tek başına demokratik siyaset yapmak için yetmez.

Mevcut durumda HDP'nin öncülük ettiği demokratik siyaset alanının ufkunun dar, hedefinin küçük olduğundan bahsetmek yanlış olmaz. Örneğin HDP Türkiye'yi yönetmeye ne kadar taliptir? Her seçim döneminde baraj tehlikesini neden yaşar? Programı, zihniyeti ve örgütlü halkı bu kadar güçlü olan bir parti neden bu halde olur? Her şeyin devletin yaklaşımlarıyla izah edilemeyeceği açık. Dahası zaten var oluş gerekçesi, devleti, toplumu dikkate alır hale getirmektir. Bunun da mücadele ile olacağı açıktır. Ama görünmez bir elin, gücün bunu yapması beklentisi var gibidir. Halbuki yapılacak olan demokratik siyaseti yapanların programlarından, zihniyetlerinden, halkın örgütlü gücünden aldıkları büyük güçle kendilerine güvenerek ülkeyi yönetme stratejisi temelinde çalışmalarıdır. Mevcut durumda bunun hırsının, azminin ve bağlantılı olarak sorumluluk bilincinin yeterli olduğunu söylemek güçtür. Eksik olan bu duruştur. Hedefi büyük olanların önünde engel diye bir şey kalmaz. Hepimiz biliyoruz ki en büyük engel kişinin kendisidir. Dolayısıyla demokratik siyasetin yeterli düzeyde yapılmamasında temel eksikliği bu işin yürütücülerinin duruşunda görmek daha doğrudur. Yoğunlaşma, odaklanma, toplumsallığa tutkuyla bağlı olmadadır sorun. Toplum işleriyle uğraşanların, faşizmi yıkma görevi bulunanların buna uygun olmaları gerekir. Bu görevleri başarmak için ne gerekiyorsa onu yapmaları, özellikle de kendilerini eğiterek yeterli hale getirmeleri gerekir. Kişinin kendini her yönüyle eğitmesi, donatması gerekir. Demokrasi, demokratik kişilikler gerektirir. Demokrasiyi demokrat kişiler toplumun gücünü açığa çıkararak halkla birlikte getirir. Feodal, çalışmayan, ağavari yaklaşan kişilerin demokrat olduğu, demokrasiyi getirdiği, bu yönüyle faşizme darbe vurdukları görülmemiştir. Yanı sıra zaman zaman sıkça gündemleştiği biçimiyle koltukçu, mevkici, makamcı, riski göze almayan, görev ve sorumlulukların gereklerini yerine getirmekten çok kendini korumaya alan yaklaşımlarla demokrasi gelişmez, faşizm yenilgiye uğratılamaz. Veli Saçılık'ın deyimiyle "ölü numarası" yapılarak faşizmin yenilgiye uğratıldığı görülmemiştir. Özcesi faşizme karşı mücadelede tutarlı ve faşizmi yenecek bir anti-faşist olmanın yolu, sağlam bir duruştan geçmektedir.

Demokratik siyaset alanında görülen yetersizlikler neyin yapılacağının bilinmemesinden değil eldeki güçlü perspektiflere uygun bir duruşun sergilenememesinden kaynaklanmaktadır. Mevcut durumda neyin yapılması gerektiği genel olarak bilinmektedir. Nasıl yapılması gerektiği de o düzeyde olmasa da bilinmektedir, ancak asıl sorun herkesin yapılması gerektiğine inandığı görevlerin kimin tarafından yapılacağının belli olmamasıdır. Konumları ve uğraştıkları işler gereği aslında kimin muhatap olduğu da bilinmektedir, ancak değişik kaygılar, yaklaşım sorunları nedeniyle demokratik siyaset alanı sorumluluklarına gerçek anlamda sahip çıkmamaktadır. Bu da herkesin kurtulmak istediği faşizmin ömrünü uzatmasına ve halkların daha fazla acı çekmesine neden olmaktadır.

Halkların bileşik mücadelesi en anti-faşist duruştur

Kuşkusuz ki hiç perspektif sorunu yaşanmıyor demek yanlış olur. Örneğin herkesin mutlaka olmalı dediği, demokrasi bloğu çalışmalarını büyük bir sorumlulukla üstlenip geliştirmede sorunlar bulunmaktadır. Deyim yerindeyse herkes birbirine bırakmaktadır. Bu konuda en büyük rol hiç kuşkusuz ki Türkiye ve Kürdistan'daki anti-faşist tüm toplumsal kesimleri temsil etme iddiasındaki HDK ve HDP'ye düşmektedir. Dikkatle bakıldığında faşist rejimin de esas olarak kendisine direnenlere yöneldiği görülür. Kürt Halk Önderi üzerindeki baskılar, gerillaya yönelik en gelişkin tekniğe dayalı büyük saldırılar, HDP'ye yönelik sonu gelmeyen operasyonlar hep bu anlama gelmektedir. Demokratik siyaset alanında faşizm, HDP'de ulus devletçiliğe alternatif demokratik ulus çizgi ve pratiğini belli ölçüde gördüğünden ve bunu da kendi faşist varlığı açısından tehlikeli gördüğünden yönelmektedir. Tabii ki buna karşı yapılabilecek tek şey direniştir, anti-faşist tutumu tüm topluma yaymak ve bir demokrasi bloğunu geliştirmektir. Ancak bu konuda yetersizlikler hayli fazladır.

HDP'nin son seçimlerde Türkiye'nin her yerinden artan düzeyde oy alması, çok büyük bir başarıdır. Bu, soykırımcı-ulus devletçi anlayışın yerle bir olmasıdır. Zaten HDP'nin üzerine bu kadar gelinmesinin nedeni tam da budur. Soykırımcı rejim kemikleşmiş Kürt oylarını gelinen aşamada çok ciddi bir sorun olarak görmüyor, sorun olarak gördüğü Türkiye'den alınan ve gittikçe artan oylardır. HDP'nin gerçek anlamda Türkiye partisi olması, kendilerini en fazla ürküten husus oluyor ki, mevcut durumda HDP bu kimliği edinmiş durumdadır. O halde HDP'nin de en fazla yükleneceği husus bu oluyor. Hem Türkiye'deki göçertilerek eritilmek istenen Kürtlerin örgütlü kılınmasına hem de Türkiye'deki tüm halklara, farklılıklara yönelik bilinçli, stratejisi belirlenmiş bir çalışma yürütülmesine acil ihtiyaç vardır. Bu açıdan Türkiye partisi haline gelme en stratejik çalışmadır.

Faşizmi devletin resmi rejimine dönüştüren ve Türkiye halklarıyla pek alakası olmayan icat edilmiş bir Türklükle tüm toplumu zehirlemeye çalışan bu faşist rejimden insanları koparmak, kopmuş insanları bir araya getirmek, en stratejik ve değerli çalışma olmaktadır. Gelinen aşamada Anadolu ve Kürdistan'daki tüm halkların kurtuluşunun ancak birlikte olacağı fazlasıyla açığa çıkmış durumdadır. Bu konuda hem Kürdistan'dan hem de Anadolu'dan gelmesi muhtemel milliyetçiliklere karşı duyarlı olmak ve bu milliyetçiliklerin sadece ve sadece mevcut faşist rejimin süreklilik kazanmasına yarayacağını bilmek çok büyük önem taşır.

Türkiye'de faşizmin kendisini dayandırdığı, tüm kirliliklerini örtmede bir yaprak olarak kullandığı bir Türklük icat edilmiştir ki, bundan kurtulmuş insan en değerli insandır. Zira böyle olmak risklidir, zordur. Bu faşizmi besleyen Türklükten kurtularak, Barış Ünlü'nün deyimiyle 'Türklük Sözleşmesi'nden koparak, bu sözleşmeyi eleştirir hale gelme, en büyük başarıdır ve faşist rejimi kudurtan da budur. Bu yönüyle bahsi geçen Türklük bir kriz yaşamaktadır ve gerçek Türkiye yurtseverlerinin her geçen gün artmasıyla faşist rejimin tekeli kırılmaktadır.

Kürtlere kazandıracak olan halkların kardeşliğidir

Tersi bir yaklaşımla da yer yer gelinen aşamada artık tüm Türkiye'nin partisi haline gelmiş olan "HDP'nin Kürtleri yeterince temsil etmediği, bu partiyle Kürdistanilikten uzaklaşıldığı" yönünde değerlendirmeler de yapılmaktadır. İyi niyetlice yapılan kimi değerlendirmeler bir yana, bunu çizgisel düzeyde savunarak Kürt haklarının savunuculuğu adına HDP'yi Kürtlüğün sınırlarına çekme yaklaşımı sorunludur ve Kürt halkının haklarını savunma adına yapılabilecek en büyük hatadır. Dahası böylesi bir yaklaşım tam da soykırımcı faşist rejimin istediğidir. Soykırımcı rejim, HDP'nin Türkiye partisi olmasını tehlikeli ve varoluş kodlarına ters görüyor. Çünkü soykırımcı faşist rejim, özgür Kürt ile, bir icat olan 'Türklük Sözleşmesi'nin dışına çıkabilmiş, halkların eşit ve özgür birlikteliğine inanan Türklerin bir araya gelmesine kesinlikle karşıdır. Birlikteliğin Kürt kimliğinden vazgeçerek Türkleşmiş Kürt kökenlilerle, Türklüğü esas alan kimlik arasında yapmak istiyorlar ki bu iki ayrı farklılığın bir araya gelişi olmuyor. Bu, kırıma uğramış kimliklerin kimliksizleşerek tek'in içinde erimesi anlamına gelme oluyor. Bir'lerin çokluğu değil de çok'un tek içinde eritildiği, kırıma uğratıldığı bir anlayış oluyor. Dolayısıyla soykırımcı rejimin en stratejik yaklaşımının halkları milliyetçi sınırda tutmak olduğu açıktır. Bu açıdan başta HDP olmak üzere tüm anti-faşist güçler her şeyden önce milliyetçiliğin her türüne karşı olmalıdır. Zira milliyetçilik parçalar, güçten düşürür, istismara açık hale getirir; Türkiye'de bunca zamandır yapılan da budur. Tabii bu yapılırken, etniki, dini, kültürel kimliklerin kendi özgünlüklerini, kendiliklerini yaşamalarına da stratejik değer biçip, bunun için mücadele etmek gerekir.

Zaman zaman Türklük, Sünnilik, Erkeklik kimliklerini kanserli hücre haline getirip kutsayan soykırımcı faşist rejimin yarattığı basınçla "toplumsal kesimlerin kimliklere dayalı siyaset yapmasının yanlış olacağı, bundan uzak durulması gerektiği" şeklinde yaklaşımlar gelişmektedir ki, bu da en sorunlu yaklaşımlardandır. Kendini özgürce ve eşitçe ifade edip örgütleyemeyen her kimlik var oluş sorunu yaşayacağından, bunun mücadelesi ilkesel olarak verilmek durumundadır. Anadolu ve Kürdistan'da Kürtlük, Araplık, Çerkezlik, Lazlık, Süryanilik gibi temel kültürel kimliklerin elbette ki mücadelesi en üst düzeyde verilmek durumundadır.

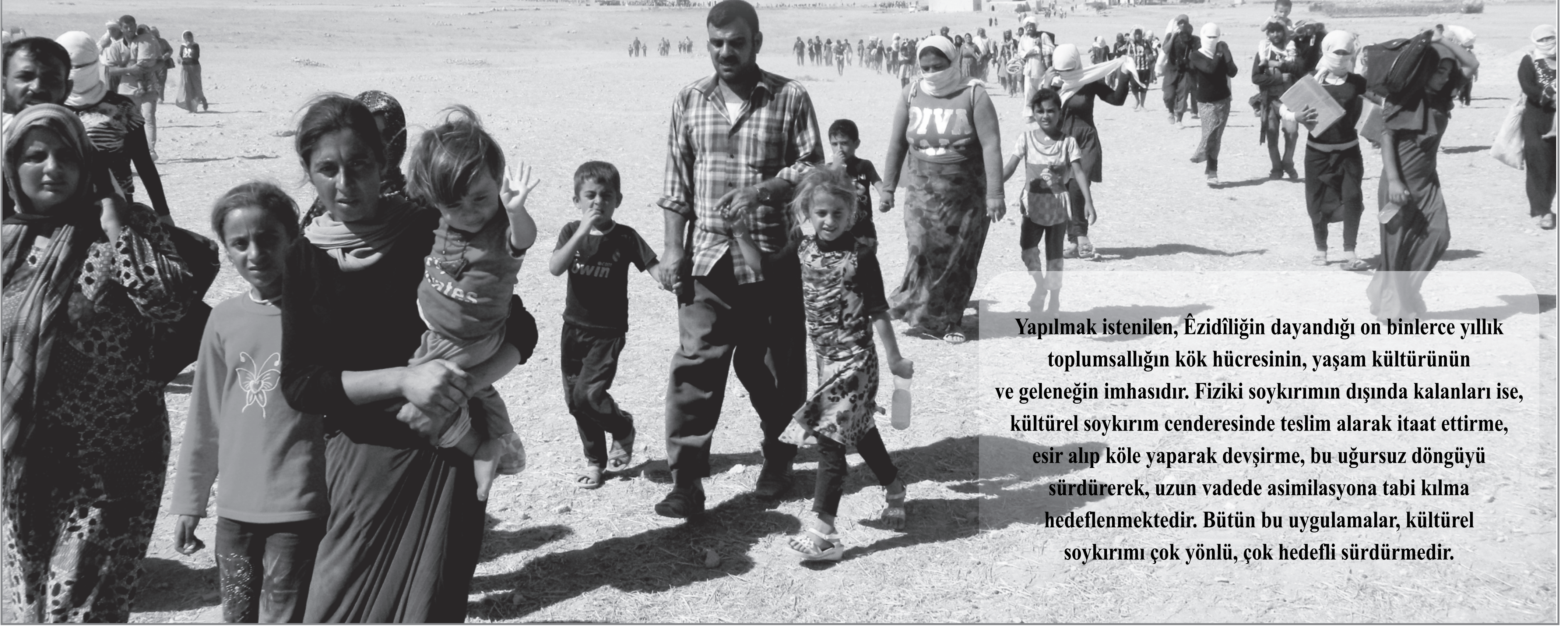
Soykırımcı faşist rejim tarafından yok edilmeye çalışılan Alevilik, Êzidîlik vb dini kimlikler elbette ki sahip çıkılarak, bunun özgür ve eşit ifade ve örgütlenme hakkına kavuşması için mücadele edilmelidir.

Faşizm halini almış olan verili erkekliğe karşı kadının kendini özgür ve eşitçe ifade etmesine ve örgütlenmesine kavuşması için elbette ki başta kadınlar olmak üzere tüm toplumsal kesimlerin mücadele yürütmesi gereklidir ve verilen mücadeleler desteklenmelidir. Daha da arttırılabilecek tüm bu alanlarda gerekli mücadeleyi vermek, anti-faşist mücadeleyi zayıflatmaz, güçlendirir. Tersine bu alanlarda mücadele verilmediği takdirde, yaşanacak olan bir kırım olacağından anti-faşist mücadelede de zayıflıklar yaşanır. Burada önemli olan husus, evrensel-tekil denklemi temelinde her farklılığın kendini özgür ve eşitçe ifade ve örgütlemesine açık olunarak evrensel olanın güçlendirilmesidir. Ne evrensellik adına özgünlüğü boğmak ne de tekillik adına evrenselden kopmak doğrudur, doğrusu ikisinin birliğidir.

Sonuç olarak iktidar ortaklarının dışındaki tüm toplumsal kesimleri artan bir düzeyde rahatsız eden, Erdoğan-Bahçeli şahsında dile gelen soykırımcı faşist rejim, kendisini ne kadar güçlü gösterirse göstersin, yıkıma emarelerini sonuna kadar taşımaktadır. Yaşamın her alanındaki krizli hal, bunun göstergesidir. Artan baskıları, dozajı yükselen zulmü zor durumda ve artık ayakta duramaz halde olmasındandır. Bu faşist rejim gelinen aşamada tüm toplumsal kesimlerin, en zengin mücadele yöntemlerini kullanarak yürüteceği anti-faşist mücadele ile yıkıma uğratılması mümkündür. Yeter ki iyiden iyiye beliren zaferin kokusu alınsın ve yeter ki bu hedeflensin!

■■■

İktidar uygulaması olarak soykırım geleneği ve Êzidî halkı

Yapılmak istenilen, Êzidîliğin dayandığı on binlerce yıllık toplumsallığın kök hücresinin, yaşam kültürünün ve geleneğin imhasıdır. Fiziki soykırımın dışında kalanları ise, kültürel soykırım cenderesinde teslim alarak itaat ettirme, esir alıp köle yaparak devşirme, bu uğursuz döngüyü sürdürerek, uzun vadede asimilasyona tabi kılma hedeflenmektedir. Bütün bu uygulamalar, kültürel soykırımı çok yönlü, çok hedefli sürdürmedir.

Enes Pîr

Êzidî halkı, 3 Ağustos 2014 günü yine bir fermanla yüz yüze kaldı. Hegemonik güçler, bölge iktidar odakları özellikle TC devleti ile Irak merkezi hükümeti ve yerel işbirlikçi ihanet örgüsü olan Barzanî-KDP, birlikte hareket ederek, YDD/BOP-GOP (Yeni Düya Düzeni/Büyük Ortadoğu Projesi-Genişletilmiş Ortadoğu Projesi) ekseninde Êzidî halkının soykırım fermanını DAİŞ çetesi eliyle başlattılar. Saldırıda çocuk ve kadınların katledilmesi, kaçırılması derin izler bıraktı. Bu duruma oldukça öfkelenen Rêber Apo; "Barzanî, Türk devletinden daha fazla Özgürlük Hareketi'nin tasfiye olmasını istiyor. Şengal Êzidîlerinin soykırımında Barzanî'nin belirleyici rolü var. Barzanî'den bir gün mutlaka Êzidî soykırımının hesabını soracağım. Barzanî'nin bu durumu Almanya'da Nazilerle işbirliği yaparak Yahudi soykırımında rol oynayan Yahudi üst sınıfların durumuna benziyor. Bu düzeyde Êzidî soykırımında rol oynadı. Hatta ondan daha öteye bir roldeydi" (Rêber Apo-İmralı Notları) diyerek, tepkisini dile getirirken, işin aslına da açıklık kazandırır.

Yeni bir ferman diye tanımlanan bu kırım dünyanın gözü önünde gerçekleşirken, Özgürlük Hareketi gerillaları bu kadim halkın yardımına koşarak, fermanın sonuç almasını fedai ruhla engellediler. Şengal'e ilk ulaşan yedi özgürlük gerillası, Êzidî halkına dönük uygulanan vahşete ve soykırıma karşı göğüs gererek, canları pahasına direnerek çatıştılar. Ardından alana ulaşan diğer gerillalar, DAİŞ çetelerine karşı Êzidî halkına siper oldular. Kahramanca savaşarak bu halkın geride kalanını fiziki soykırımdan kurtardılar. Kısmen de olsa bu soykırım yarasının kanamasını durdurdular. Kendilerini bu katliamın acısına ortak kılarak, bir nebze de olsa merhem oldular. Êzidî Halkı bu cansiperane direniş ve sahiplenmeyle az da olsa teselli bulurken, kırılan iradeleri, sönen umutları da bir tomurcuk gibi yeniden yeşermeye başladı. Ancak Êzidî halkından binlercesi DAİŞ çetelerince birkaç gün içinde katledilmişti. Yüz binlercesi sürgün yollarına düştü, binlercesi yollarda yaşamını yitirdi. kurtulanlar da gurbet ellere savruldu. Telafisi mümkün olmayan, acıların acısı olarak halen kanayan bir yara olan dört binden fazla Êzidî kadını ise, DAİŞ çeteleri eliyle esir pazarlarında satıldı. Bu gün bile binlercesinin akibeti bilinmemektedir. Bu durum Êzidîlerin kanayan yüreği, Kürtlerin sızlayan vicdanı, insanlığın ise unutulmayacak utancıdır.

Êzidî kadınları Kürdistan'ın, Mezopotamya'nın ana-kadın kültürünü yaratanların torunlarıdır. Bu coğrafyadaki, toplumsallaşmada, yerleşik yaşama geçmede toprağı ekip-biçmede ve hayvanların ehlileştirilmesinde bu kadınlar öncü roldedir. Teşiden dokumaya, örgüden çömleğe, değirmenden tandıra kadar uzanan, yaratımların sahibidir. Burada sayamayacağımız keşiflerin, icatların ve buluşların emekçisidir. Kürt dilini ve kültürünü Êzidî inancı kimliğiyle bu günlere taşıyan ve yaşatan bu kadim halk, özellikle kadınlarıdır. Eril zihniyete karşı direnen ve kavgayı sürdürenlerin dayandığı bu gelenektir. Bugün de eril zihniyetin tecellisi olan fermanlar yine bu geleneğin yaşatıcısı olan kadınları vurmuştur.

DAİŞ, YDD-BOP/GOP eksenli bir organizasyondur

74. Ferman denilince akla ilk gelen eril zihniyetin devamı olan DAİŞ çetesinin vahşeti ve buna karşı özgürlük gerillasının fedai bir ruhla geliştirdiği efsanevi direnişidir. Fakat burada yaşanan bir soykırım var ve bu bir insanlık trajedisidir. Bu suçun ve suçluların sorgulanması, açığa çıkarılması ve cevap verilmesi gereken kimi önemli hususlar var: ***Birincisi;*** Bu insanlık suçunun failleri sadece tetikçilik yapan DAİŞ çeteleri midir? Onları eğiten, donatan, besleyen, koruyan kısacası ona sahip çıkan ve önlerine hedef koyarak ileri süren, hangi güçlerdir?

İkincisi; Bu fermanın planlayıcıları kimlerdir? Amaçları neydi? DAİŞ çetesine güç ve destek sunanlar, önünü açıp yol verenler neyi hedeflemişlerdi?

Üçüncüsü; Bu soykırım neden engellenemedi? Êzidîlerin (Şengal'ın) güvenliğinden kim sorumluydu? Bu alanı DAİŞ çetelerine teslim eden, saldırıya karşı direnmeyen, Êzidî halkını korumayan, savunmayan hangi güçler ve yapılardı?

Dördüncüsü; bu soykırımın gerçekleşmesinde Êzidî yöneticilerinin, ileri gelenlerinin, onlar adına laf edenlerin sorumlulukları ne kadardır? Bu sorumlular, DAİŞ çetesine soykırım imkanı sunan, destek veren, yönlendiren hatta onlarla birlikte hareket edenlerle ne derecede ilişkilidirler? Bu ilişkinin dayanağı ve çerçevesi neleri kapsıyor?

Beşincisi; bu soykırımı düzenleyen güçler neyi elde etmek istemişlerdi? Bu faciayla nereye varmak istiyorlardı? Paravan yapılar eliyle gerçekleştirdikleri ferman sonrası nasıl bir Şengal kurgulamışlardı? Hülyası kurulan bu Şengal kime, neye ve nasıl hizmet edecekti?

Altıncısı; soykırımın büyük bir oranda gerçekleşmesine rağmen, özgürlük gerillalarının müdahalesiyle fermanın dayandığı plan bozuldu mu? Amaç ve hedefler boşa çıkarıldı mı? Êzidî halkını ve Şengal'i nasıl bir gelecek bekliyor? Güvenliklerinin teminatı nedir?

Bunun gibi birçok sorunun cevabı verilmediğinde, soykırımın asıl failleri açığa çıkarılmadığında ortada sadece bilinen ve aleni olan tetikçi piyonlar kalacaktır. Fakat DAİŞ çetelerinin bu katliamlarda tetikçi olarak kullanılmaları yaptıkları insanlık suçunu hafifletmeyeceği gibi yargılanmaları halinde verilecek hiç bir cezadan da kurtulamazlar.

DAİŞ uluslararası bir çete yapılanmasıdır. YDD-BOP/GOP eksenli bir organizasyondur. Ardında başta NATO, ABD ve AB olmak üzere birçok uluslararası güç mevcuttur. Kimileri silah ve mühimmat vermiş, bazıları teknik malzeme aktarmış, bir takım devletler ise maddi imkanlarla birlikte diplomatik destek sunmuştur. Yine uluslararası birçok istihbarat örgütleri bu çete yapılanmasının organizasyonlarını yürütmede, elaman akışında her türlü ilişki ve imkanlarını seferber etmişlerdir. Tüm bunlarla birlikte DAİŞ'i eğiten, donatan, besleyen, koruyan, konumlandıran ve kurmaylığını yapanın TC devleti olduğunu, çete liderinin de Erdoğan olduğunu neredeyse bilmeyen kalmamıştır. Birçok saldırıları birlikte organize ederek, kendi özel kuvvet elemanlarını katarak yürütmüşlerdir. DAİŞ'in uyguladığı tüm katliamlardan, DAİŞ'ten daha fazla TC devletiyle onun başı Erdoğan suçludur. Salt DAİŞ'i yaptığı soykırımların faili ilan etmek, asıl suçluları gizlemek ve soykırımdan gerekli sonuçları çıkarmamak demektir.

Fermandan ders çıkarmanın ilk adımı; Irak merkezi hükümetiyle Barzanî-KDP'den hesap sormaktır. Êzidî halkı ve Şengal bölgesi bunların güvenliğinde ve sorumluluğundaydı. Denetimi ve korunması bu güçlere aitti. DAİŞ buralara kadar nasıl gelebildi? Saldırılarına neden karşılık verilmedi?

Orada bulunan peşmergeler apartopar kaçarak, hatta kimileri askeri giysilerini bile bırakıp, sivil elbiseler içinde arkasına bakmadan Êzidî halkı ve Şengal'i DAİŞ çetelerine terkettiler. Bu 'güvenlik' birimlerine "kaçın" talimatını verenler bugün hiç utanmadan, sıkılmadan Êzidî halkı ve Şengal üzerinde söz sahibi olduklarını söyleyebiliyorlar. Bu bölgelerin kendi sınırlarında ve denetimlerinde olduğunu belirtebiliyorlar. Halbuki DAİŞ çeteleri saldırdığında sınırlı bir direniş gösterilseydi bile bu vahşet yaşanmayacak, ferman hayat bulmayacaktı. İnsanlığın bu yüzkarası olay, öncelikle Irak devletiyle Barzanî-KDP'nin sorumluluğunda gerçekleşmiştir. En az DAİŞ çeteleri kadar hatta daha fazla suçludurlar. Onlar tetikçi piyonlardı. Bunlar ise bilerek, planlayarak, anlaşarak, ortaklaşarak soykırımın temel failleridirler. Herkesten çok daha fazla suçludurlar.

Bu güçlerin yapması gereken bu suçun sorumluluğunu kabul edip, telafi etmektir. Bunun için de:

Birincisi; Irak devleti ve Başûr yönetimi Êzidî halkı ve Şengal üzerinde hak iddia etmekten, hükümranlık kurma istemlerinden kesinlikle vazgeçtiklerini belirtmeliler. Kürt halkının öz kültürünü temsil eden Êzidî halkının artık bir daha hiç kimseye üç kuruş menfaat ve iktidar koltuğu uğruna peşkeş çekmeyeceklerinin, kutsal bir mekan olan Şengal bölgesini de hiçbir amaca ve güce satmayacaklarının sözünü ve garantisini açıkça vermelidirler.

İkincisi; ferman sonrası kendini toparlamaya çalışan Êzidî halkının öz iradesine ve özyönetimine saygı duymalı, geliştirmeye çalıştığı özerkliğini ve özsavunmasını tanımalıdırlar. Şengal'in özerkliğinin duyurusunu, bizzat kendileri dünya kamuoyuna ilan etmelidirler. Êzidî halkı zaten meclisini ve özyönetimini oluşturmuş, özsavunmasını kurup, geliştirmiş, özerkliğini ilan etmek için de son çalışmaları yürütmektedir. Bu halka ve bölgeye siyasi, ekonomik, kültürel ve toplumsal statü gereklidir. Irak merkezi hükümetine ve Barzanî-KDP yapılanmasına düşen ise bu statünün kabulünü, dünyaya duyurmalarıdır.

Üçüncüsü; fermanın dayandığı planı, anlaşmayı ve ortaklarını dünya kamuoyuna açıklamalarıdır. DAİŞ çetelerini oluşturan, eğiten, donatan, besleyen ve koruyan güçleri ve bu yapılanmayı hangi amaç ve hedefler için oluşturduklarını, açıkça ortaya koymalılar. Bunun duyurusunu hiçbir korku ve kaygıya kapılmadan açıkça ilan etmeliler.

Irak merkezi hükümeti ve Başûrê Kurdistan yönetimileri bu ilk adımları atmaları, işledikleri suçların itiraflarının samimi ifadesi olacaktır. Böylece süreç içerisinde verdikleri sözlerin, sundukları taahhütlerin, kabul ettikleri özerkliğin duyurusu anlam kazanacak ve suçlarının telafisi süreci başlamış olacaktır. Suç ne kadar küçültücüyse, bundan arınmanın samimi çabası ve gayreti de bir o kadar yüceltícidir. Özür dilemek, itiraf etmek ve işlenen suçun telafisine yönelmek bir daha aynı suçu işlememenin temiantı olacaktır.

Zeki Şengalî'nin katledilmesi Şengal'in özerkliğine saldırıdır

Fermanın 4. yılını geride bırakırken, fiziki soykırımdan geriye kalan dünyaya dağıldı. Bu durum asırlardır sürüp gelen adı konmamış Kürt diasporasının günümüzde uygulanmış en derin halkasıdır. Ortadoğu'nun ve özellikle de Avrupa'nın kültürel soykırım kıskacında başkalaşıma tabi kılınarak, fermanın gerekleri halen sürdürülmektedir.

15 Ağustos 2018 günü aynı konseptin bir devamı olarak Zeki Şengalî (İsmail Özden), TC devletinin hava saldırısıyla yaptığı suikast sonucu katledilmiştir. Êzidî halkının Mam Zekisi, Apocu kimliğiyle, duruşuyla, Şengal'in özerkliği faaliyetlerinde aktif olan bir devrimciydi. Bu katliamla Şengal'in özerkliğini yok etmek istemişlerdir. Fermanın sürdürüldüğü açıktır. Ancak Êzidîxan'ın öz iradesi, özerkliği ve özsavunması temelindeki örgütlenmesi ve buna dayanan iradesi tüm saldırılara karşı duracaktır.

Uluslararası Lozan Antlaşması'yla yüzyıldır inkar edilen ve statüsüz bırakılan Kürtlerin yok edilmesini varlık yokluk gerekçesi yapan TC-devletinin bu amacı, Kürdistan ve Ortadoğu üzerinde hesap yürüten güçlerin hedefleriyle bütünleşmektedir. Bu temelde TC devleti pervasızca özgür ve iradeli Kürt'ü kendisi için baş hedef haline getirmiştir. Bu doğrultuda da uluslararası güçlerin desteğini ve onayını almaktadır. Rojava' ya saldırısı, Başûrê Kurdistanı işgali bu temeldedir. Özgür, İradeli ve örgütlü Kürt'ün yaşam hakkı katliamlarla ortadan kaldırılırsa sıra işbirlikçi ve hain Kürt'e gelecektir. Binlerce yıldır süren katliam politikaları bu temelde işletilmiştir.

Bugüne kadar kaydı tutulan ve tutulmayan bütün fermanlar, iktidar odaklarının planı, onayı ve eliyle gerçekleşmiştir. Bu günde aynı tarz ve yöntem uygulanmaktadır. Ve bu kırımlar, devletli uygarlık güçlerinin sistematik bir soykırım politikası temelinde yürütülmüştür. Buna karşı, hikmeti toplumsal tarihiyle sabit olan direniş geleneği ise, tüm kırımlara rağmen hep sıcak ve canlı olmuştur. Lanetli fermanlar silsilesine karşı sürekli bir direniş geleneği içinde olan genelde Kürtler özelde Êzidî halkı, bu gücünü toplumsal köklerinin ve inancının derinliğinden almaktadır. Bu direniş geleneğini anlamak için bu halkın geçmişini ve toplumsallığını sosyo-kültürel tarih bilimi yöntemi ve anlayışıyla irdelemek, tahlile tabi tutup yorumlamakla mümkündür.

Êzidîlerin tarihi, bir yanıyla ahlaki toplum değerlerini devam ettirme, kimliği koruma, inanç ve geleneği sürdürme, komünal kültürü yaşama temelinde var olmak için özsavunma örgüsüyle akan direniş nehridir. Diğer yanıyla ise, yıkımlar, katliamlar, talanlar, esaretler ve sürgünler tarihidir. Baskılar, işkenceler, acılar, saldırılar, işgaller, gasplar ve yağmaların eksik olmadığı bir tarihtir. Fetihlere, seferlere tabi tutulan, sürekli ganimet malı görülen, hırsızların ve gaspçıların zora dayalı iktidar oldukları bir tarihtir. Bu tarih sadece anlatmayla yazılmayla izah edilemez. Mitoslara, destanlara ve öykülere konu edilmiş, türkülere, kasidelere ve deyişlere tema olmuştur. İmgelere, betimlemelere, nağmelere işlenmiştir. Mısralara dökülerek, yüreklere nakşedilmiş, ağıtlarla dile gelmiştir.

Günümüzde canlı olarak yaşayan bu geçmiş zaman ve kültür, Demokratik Uygarlık nehrinin bileşenidir. Bu tarih benimsenmeden, özümsenmeden edinilen toplumsal bilinçler yanılsamalı olur, eksik kalır. Varılan bilinçler virüslü ve yaralı olur. Özellikle zulme ve zalime karşı direnişçi olunmadan, özgürlük direnişçiliği yapılmadan bu tarih anlaşılamaz. Düşünce, yürek ve beden birliği oluşmadan bu tarih bilincine ve ruhuna ulaşılamaz.

Devletin temel politikası olarak soykırım geleneği

Geçmişten günümüze sıralanan soykırımların tümü de devletçi zihniyetin farklı yansımaları; dincilik, mezhepçilik, milliyetçilik gibi farklı bahaneler kurgulanarak yürütülmüştür. Her türden milliyetçilik, dincilik insan zihnini dumura uğratan, duyguları üzerinde köreltici etki yapan, ahlaki değerleri işlevsiz kılan, vicdani ölçüleri söküp atan bir illettir. Ve eril zihniyetin insanlığın başına bela ettiği bir musibettir.

Êzidîleri katletme saldırıları hızından bir şey kaybetmeden günümüze kadar devam etmiştir. 3 Ağustos 2014 yılında Yezid soyluların bir devamı olarak gelişen DAİŞ çetesi Şengal'e saldırarak soykırım fermanını gerçekleştirmek istemiştir. BM tarafından soykırım olarak da tanımlanan bu saldırılar her dönem çeşitli maskeler altında Êzidîliği bir din olarak kabul etmeyen sapkın iktidar güçlerince, din dışı görülerek hedeflenmiştir. Esasta yapılmak istenilen ise, Êzidîliğin dayandığı on binlerce yıllık toplumsallığın kök hücresinin, yaşam kültürünün ve geleneğin imhasıdır. Fiziki soykırımın dışında kalanları ise, kültürel soykırım cenderesinde teslim alınmak istenmiştir.

Devletlerin sistematik politikası olarak sürdürülen bu soykırım geleneğinin planlama ve uygulama aşamalarında birçok Kürt egemeni ve işbirlikçi-hain yapılar da yer almıştır. Yine belirtelim ki, Êzidî fermanları olarak tarihe geçen sistematik saldırıların birçoğu ve yoğunluklu hali Emeviler, Abbasiler, Selçuklular, Moğollar ve Osmanlılar tarafından gerçekleştirilmiştir.

Devletçi sistemin temel politikası olan soykırım geleneği, son yüz yıldır Kürdistan'ı dört parçaya bölen Lozan Antlaşması'yla birlikte ulus devlet sömürgeciliği tarafından da sürdürülmüştür. Diğer bölgelerdeki Kürt soykırımlarının muşlardır. Fiziki kırımlardan geriye kalanlar toplu olarak sürgün edilirken, birçoğu yollarda açlık, susuzluk ve hastalıklardan kırılmışlardır. Kimileri soykırım süreçlerinde ölüm ve zulümler karşısında can havliyle dış dünyaya savrularak ya yollarda yaşamını yitirmiş ya da, vardıkları yerlerin kimliği, inancı ve kültürü içinde eriyerek yabancılaşmışlardır. Diğer önemli bir uygulama ise, fiziki soykırım dönemlerinde kız ve erkek çocuklar esir alınarak, egemenlerin kapılarında hizmetçi olarak tutulmuş ve zamanla devşirilerek ya odalık ya da koruma (fedai) yapılarak kimliklerine, inançlarına, kültürlerine ve kendi benliklerine karşıt hale getirilmişlerdir.

İkincisi; Kürdistan'da sömürgeci ve işbirlikçi yerel egemenlerin periyodik olarak yaptıkları keyfi uygulamalar ve zulümler sonucunda talana, gaspa, işkenceye dayanamayıp yerini, yurdunu, evini ve toprağını terk ederek, göç yollarına düşmüşlerdir. Birçoğu zamanla eriyerek değerlerine yabancılaşmıştır. Çeşitli zulümler sonucunda Êzidîliğini gizleyenler zamanla inançlarını, kültürlerini ve geleneklerini unutarak asimile olmuşlardır. Bazıları baskılar, hakaretler ve tehditler karşısında direniş iradesi göstermeyip, çaresiz kalarak zoraki Sünni-İslam'a geçerek başkalaşmışlardır.

Üçüncüsü; Sömürgeci ve işbirlikçi yerel egemenlerin teşvikleri, anti-propagandaları ve yönlendirmeleriyle birlikte yanı sıra Kürdistan'ın her yerinde, Êzidî katliamları yapılmış, bütün topraklar Êzidî kanıyla sulanmıştır. Êzidîler hem nüfus olarak eritilmiş hem de yaşadıkları coğrafya daraltılmıştır. Soykırım çift yönlü işletilmiştir. Kırımlarla nüfusları git gide azalırken, göçlerle de yaşadıkları coğrafyayı terk etmek zorunda bırakılmışlardır. Bugün Şengal dağıyla sınırlanan hatta Şengal bölgesine hapsedilen Êzidîler demek, daha doğru olacaktır. Şengal kutsal bir mekandır. Laleş de bin yıllık kutsal dini merkezleridir. Ancak Êzidîlerin yaşadığı coğrafya daratlıla daraltıla çevresinde Êzidîlerin kalmadığı bir yer haline getirilmiştir.

Halbuki Êzidîlik toplumsal tarih ağacıdır. İnsanlığı ve onun değerlerini bağrında yaşatan ve temsil eden, kutsallık atfedilmiş, ulu bir ağaçtır. Kürdistan'ı kapsayan bu kutsal ağaç, ana dallarını kaybetmiştir. Ağaçtan geriye Şengal'de yara-bere içinde de olsa yaşama tutunan kökler kalmıştır. Bir zamanlar Kürdistan coğrafyasının hemen hemen her yerinde yaşayan Êzidîleri bugün görmek mümkün değildir. Hatta Êzidîlerin ve Êzidîliğin gölgesi bile kalmamıştır. Günümüze gelene kadar bu tablonun şekillenmesinin asıl müsebbibi devlet ve iktidar odaklarıdır. Günahları ve suçlarını gizleyemezler. Soykırım uygulamaları açık ve alenidir. Hayata geçirdikleri fiziki ve kültürel soykırım yöntemlerini kabaca üç boyutta ele alabiliriz.

Birincisi; soykırımlar, devlet ve iktidarların sistematik geleneksel uygulamalarıdır. İktidarlar bu kırım ve soykırımlar üzerinden beslenip, hükümranlıklarını ve sömürülerini sürdürürler. İşkence ve tecavüzle birlikte gasp, esir alma ve talan etme genel bir uygulama olmuş ve bunlardan korunmak isteyenler ya direnerek onurlarıyla ölmüşler, ya da teslimiyeti seçerek, köleliğe razı olkimi uyduruk dinsel fetvalar sonucu, Sünni-Kürt kesimlerin oluşturduğu, zamana yayılmış ekonomik, siyasal, kültürel, dinsel ve toplumsal baskılar neticesinde Êzidîler ya göç yollarına düşerek erimişler ya da Êzidîliklerini gizleyerek, Sünnileşerek asimile edilmişlerdir.

Tüm bu uygulamalar soykırım yöntemleridir. Bunların sonucunda Êzidîler Şengal'e sıkıştırılmışlardır. Bu kutsal mekan her türlü saldırı ve tehlikelere, komplo ve entrikalara açık olarak adeta sınırları belli olan geniş bir kampa çevrilmiştir. Kendi yurtlarında, kutsal mekanlarında korumasız, savunmasız bir halde adı konmamış göçmen statüsünde tutulmuşlardır. Buna açık cezaevi demek daha doğru olacaktır. Bugün geride küçük bir grup olarak kalan Êzidîler, özgürlük gerillalarının güvencesi ve yol göstericiliğinde kendi özyönetimlerini ve özsavunmalarını oluşturarak, yaralarını sarmanın, yaşamlarını güzelleştirmenin çabası içindedirler.

Var olmanın, kimlik, inanç, kültür, gelenek ve değer kazanmanın soylu tarihsel bir direnişi olarak insanlık ailesine mal olmuş Êzidî tarihi aynı zaman da bir fermanlar-soykırımlar tarihi olarak insanlığın kanayan yarasıdır. Bu insanlığın yüz karası bir durumdur. Êzidîlere karşı geliştirilen tüm fermanlar bir yönüyle yok etme, yani fiziki-soykırım, diğer yönüyle teslim alarak varlığına ihanet ettirerek her anı ölümden beter olan kendine ve değerlerine yabancılaşmış hayat biçimiyle bir öldürme yolu seçilmiştir. Bu da kültürel soykırımdır.

Sonuçta kimliğine, kültürüne, inancına, geleneğine ihanet eden kişi ve toplum kendi benliğine, insani değerlerine, toplumsallığına ihanet etmiş demektir. Bu durum insani ve toplumsal varlığa ters orantılı olup, başkalaşıma uğrayarak, yabancılaşmadır.

Êzîdîlerin tarihi insanlığın ve toplumsallığın kök hücresini ifade eder. Ortadoğu'nun ortası Kürdistan'ın cevheridir. Kürtlerin can evidir. Bereketli hilalin bereketidir. Ana kadın kültürünün özgür yaşam halidir, hakikatidir. Bu kültür, kimlik, inanç ve gelenekler olmadan, Êzidîler öz iradeye, özsavunmaya, öz direnişe özgürlüğe ve özerkliğe kavuşmadan, bu yolda kalıcı bir zafere ve barışa ulaşılamaz.

Êzdîliğin dayandığı gövde ve kök insanlığın ortak değerleridir

Yüz yıllarca fiziki ve kültürel soykırımlara tabi tutulan Êzidîlerin bugün hala ayakta kalmaları, tüm acılara ve yıkımlara rağmen varlıklarını bu günlere taşımaları başlı başlına mucizevi bir olaydır. Hayretler içinde kalınan, şaşılan ve insanüstü görülen bu olayın temelinde yatan ise, köklerinin derinliği ve kapsamının zenginliğidir. Dıştan görülen ise, sadece Êzidîliğin parıldayan yaprakları ve ışıldayan meyveleridir. Saldırıya uğrayan, talan edilen, yağmalanan işte bu meyve ve yapraklardır. Yıkıma uğratılan, kırımdan geçirilen, hırsızlanarak tüketildiği sanılan Êzidîlik, tekrardan tomurcuklanarak yeşermekte, çiçekler açmaktadır. Zira kendini dalların, dalların bağlı olduğu gövdenin, gövdenin dayandığı ve beslendiği kökler üzerinden canlanmakta, yeniden yapraklara ve meyvelere kavuşturmaktadır.

Êzdîliğin dayandığı gövde ve kök insanlığın ve toplumsallığın değerleridir. Eril zihniyete, onun en geniş temsili olan iktidar ve devlete karşı özgürlükçü-komünal direniş kültürünü temsil eden, Demokratik Uygarlık nehrini besleyen kaynaktır. Kimilerine göre bu bir pınar veya gözedir. Bazıları ise menşe ya da memba demektedir. Hatta Anyzele veya Ayazma diye tanımlayıp, kutsallık atfedenler vardır. Bu kaynağı kutsal görmek daha yerinde bir adlandırma ya da benzetme olacaktır. Binlerce yıldır kutsiyetle özdeşleşmiş bir hayat kaynağıdır.

Bu yaşam ağacının karmaşıklaşmış dallarını aşılayıp, yeni ama köklerinin tadını ve gıdasını taşıyan bir meyvenin oluşmasını sağlayan Şeyh Adi (Hadi) Bin Musafir oldu, tabi yeni yapraklarla birlikte. Dallarının bir kısmı Zerdüştlüğü ifade ediyordu. Fakat çok versiyonlar geçirmiş, aşınmıştı. Dejenere edilmişti. Meyveleri acılı, kurtlu ve çürük hale gelmişti. Yaprakları renksiz, kuru ve yamuktu. İşte şeyh Adi'nin bunları görüp, aşıya yönelmesi bundandı. Sadece bu muydu Şeyh Adi'yi kutsal kılan? Değildi tabii. Onun direnişçiliği, savaşçılığı, duruşu, tavrı en büyük sempatiyi toplum üzerinde yaratmıştı. Yaşam ağacına umut aşılarken, dönemin özgürlükçü komünal direniş geleneğinin halkası olmuştu. Hayatı yeniden yaşanılır kılarken, köklere dayalı toplumsal bilinci, inancı ve imanı yeşertmişti.

Şeyh Adi'nin nefes aldığı dönem emirlerin, meliklerin, sultanların fetihleri ve fermanlarıyla inleyen Ortadoğu, toplumsal direniş ve reform geleneğiyle kısmen de olsa kendi rengine dönerek, dertlerine derman bulduğu zamanlardı. Bir yandan direniş ve reform geleneğinin geliştirdiği umut ve inanç odaklı sürdürülebilir yeni yaşamlar kurulurken, diğer yandan işgalcilerin iktidarında yerel işbirlikçi aristokrasinin eliyle sömürü ve hükümranlık yürütülmekteydi. Bu dönem kavşağında Ortadoğu toplumları üç yöne doğru akmıştı.

Birincisi; iktidar dışı komüncü direnişçilerdi. Bunların başını çekenler ise; Şeyh Adi'ler, Karmatiler, Aleviler, Hasan Sabahlardı.

İkincisi; Kişisel ve ailesel çıkarlarını esas alanlar olup, işbirlikçiliği tercih eden Nizamülmülkler gibi yerleşik aristokrasi ve bürokrasilerdi.

Üçüncüsü; İslam (İdeolojisi) şemsiyesi altında herkes için adil ve barışçı yanlarıyla esnek iktidarlar kuran Selahaddini Eyyübilerdi.

Kısmi nefes almaların ardından kırımlar tekrardan iktidar döngüsü olarak devam eder. Dewrêşê Evdê destanı bu döngünün çarpıcı anlatımıdır. Rêber Apo destana ilişkin yaptığı değerlendirmesinde; "Bilindiği üzere Dewrêşê Evdê hem son Êzidîlerin hem de onların şahsında asimilasyona ve imhaya karşı ayakta kalmaya çalışan Kürtlüğün Edulê şahsında dile getirilen umutsuz direnişini ifade ediyordu. Erkek ozanın dilinden söylenmesine rağmen, Edulê'nin her sözü, binlerce yıl ayakta kalan bir kültürün son nefesini verişi gibi geliyordu. Derwêş Sincar Dağlarından Musul Ovasına her dalışında, aslında Müslüman Arap feodalizmine karşı bir kahramanlık direnişini sergiliyordu. Bu da binlerce yıllık bir gelenekti. Kökü Sümerlere, belki de daha öncesine kadar gidiyordu. Semitik çöl kabileleriyle Aryenik dağ-ova kabilelerinin çatışmasına kadar giden bir kökene sahipti. Derwêşê Evdê bu geleneğin son temsilcisiydi. Derwêş'in attan düşüşü ve yaralanması, aslında bir tarihin ve toplumsallığın düşüşü ve yaralanışıydı. Yaralı Derwêş'in yavaş yavaş ölümü Edulê'nin dilinde öyle bir söyleme dönüşmüştü ki, on bin yıllık bir tarihi ve en eski bir halk geleneğini rahatlıkla ifade etmeye yeterliydi." (Rêber Apo Savunmalar-5. Cilt) diyerek, belirlemelerde bulunurken, konuya da açıklık kazandırır.

Yezda - Êzda - Xwebun

On bin yıllık tarih ve geleneğin akışını irdelersek eğer, kökler üzerinde gelişmiş olan gövdenin ana dalları farklı dallar ayrılarak çeşitlendiğini görürüz. Bu dallar; İsa'yı, Mani'yi, Mazdek'i, Muhammed'i daha nicelerini vermişti. Ve ana dalların bağlı olduğu gövde ise, binlerce yıllıktı. Bağrından ana dallar olarak Hanifliği, Zerdüştlüğü, Mitraizmi salmıştı. Kimi toplumculuğunu korurken, bazıları hızla iktidarların kullandıkları araçlara dönüştürülmüş, zülme bulaşmıştı. Ya gövdenin kendisi kimleri ve neleri barındırmıyordu ki? Adem'in ve Nuh'un mitosları günümüzde bile söylenmekte, Sabiiliğin ve Zervanizmin gelenekleri sürmektedir. Gövdenin can damarları olan kökler ise, Ninhursag'ın, Eraşkigalın, Lilith'in, İnanna'nın, Kibele'nin, gelenek ve kültür izlerini halen taşımaktadır. Bu köklerin kendisi Yezda'ydı. Kimilerine göre Ezda idi. Bu kökler üzerindeki gövdeden; Firavunlara, Nemrutlara ve Dehaqlara karşı Zerdeştler, Abrahamlar, Musalar vb oluşmuştu. Her biri bir ana dal olup diyarlara yayılmıştı. Ama Ez-da (Yezda) yerindeydi. O xwebun'du, gövdenin dayandığı ve beslendiği köklerin kendisiydi. Toplumsallık var oldukça, insanlık nefes aldıkça, doğa yeşerdikçe, xwebun olacaktı. Ve zamanla dallanıp genişleyerek, yeni dalcıklar oluşturmuştu. Bu dalcıklardan; Êzîdîlik, Alevilik, Dürzilik, Şiilik, Nasranilik vb gelişmişti. Bunlardan bazıları toplumculuğunu yaşayıp, kültürünü ve geleneğini korurken, kimileri de hızla iktidarlaşıp hükümranlığa, zülme ve sömürüye bulaşmıştı. Köküyle gövdesiyle ve yeşerdiği dallar silsilesiyle alakası kalmamıştı. Özüne ve benliğine yabancılaşmıştı. Ya egemenlerin denetiminde iktidar olmuştu ya da iktidarların aleti haline gelmişti. Acı olan da buydu. İktidarın rengini, karakterini ve özelliğini almıştı. Artık bu ulu ve kutsal ağaca balta vuruyordu. Halbuki onu rahminde oluşturan, kendi bedeniyle besleyen, doğuran ve büyüten anaya şimdi yabancılaşmanın da ötesinde düşman kesilerek, saldırarak kanına giriyordu. Fakat kimi dalcıklar halen yeşerip yapraklanarak, meyveler veriyordu. Her sal-

15 Ağustos 2018 günü fermanın bir devamı olarak Zeki Şengalî (İsmail Özden) yoldaş TC devletinin hava saldırısıyla yaptığı suikast sonucu katledilmiştir. Êzidî halkının Mam Zekisi, Apocu kimliğiyle, duruşuyla, Şengal'in özerkliği faaliyetlerinde aktif olan bir devrimciydi. Bu katliamla Şengal'in özerkliğini yok etmek istemişlerdir. Fermanın sürdürüldüğü açıktır. Ancak Êzidîxan'ın öz iradesi, özerkliği ve özsavunması temelindeki örgütlenmesi ve buna dayanan iradesi tüm saldırılara karşı duracaktır.

dırıya uğradığında gücünü köklerinden alarak hayata tutunuyordu. O kökler ki, insanlığın varlığı kadar eski, toplumsallığın oluşumu kadar derindi.

Ancak köklerine ve özüne bağlılığı sürdürenlere dönük yapılan soykırımların tarihi de devletli uygarlık tarihi kadar eskidir. İktidar ve soykırım iç içe akmıştır. Buna karşıt olan fakat paralel olarak akan ise, direniş geleneğini temsil eden Demokratik Uygarlık nehridir. İktidar olgusu soykırımcıdır. İçe ve dışa dönük kırımlarını sistematik olarak sürdürür. Bu olgu eril zihniyetin karakteri ve özelliğidir. Fakat buna karşı da her zaman her yerde ve her koşulda toplumsal direniş geleneği, tüm kırımlara rağmen köklerinden beslenerek varlığını, yaşam ölçülerini ve sevincini sürdürerek bu günlere gelmiştir.

İktidar odaklarının, devletli yapıların ve özellikle de hegemonik güçler olan imparatorlukların yaptıkları fetihlerle gerçekleşen katliam ve sürgünlerin, esir ve kölelerin, talan ve gaspların, işkence ve tecavüzlerin, yıkım ve yağmaların, devşirme ve asimilasyonların hesabı bilinmemektedir. Bin dört yüz yıllık geçmişe tekabül eden İktidar İslam'ı ordularının yaptıkları katliamların çetelesi bile tutulamamıştır. Şehrezor kaç kez yakılıp yıkılmıştır. Yüzbinleri aşan Kürt ve Kürdistanlı ideolojik olarak adı konmamış bu fermanlarla katledilmiştir. Ardı arkası kesilmeyen fetihlerle ganimet fetvalarıyla, ideolojik hegemonya kurulmak istenmiştir. Bu süreçler için söylenecek kelimeler bile bulmak zordur. Yapılanlar tam bir kırım ve çapuldur. Bir halkı, bir inancı, bir kültürü ve yaşamı ortadan kaldırarak, onun binlerce yıllık toplumsal emeğinin birikimini yağmalamaktır. Hırsızlamak için envai çeşit bahaneler üreterek, eften-püften sebepler icat ederek talana, kırıma ve köleleştirmeye tabi tutmaktır. Yine Osmanlı döneminde de yapılan katliamların haddi-hesabı bilinmemektedir. İktidar elitleri sık sık ürettikleri bahane ve komplolarla katliamlar yapmışlar, soykırımlar uygulamışlardır. Temel amaç, hükümranlık kurup talan ve gasp yapmaktır. Bunun adını da İktidar İslam'ı fetvasıyla 'gaza' ve 'ganimet' kılıfı adıyla yasallığa/şeriata büründürmüşlerdir. Yapılanlar şehir, kasaba ve köylerin birikimlerine el koymak, ürünlerini yağmalamak ve hırsızlamaktır. Erkekleri köleleştirmek, kadınları cariyeleştirmektir. Topraklarını, bağ ve bahçelerini ele geçirerek, talan etmek, kendini efendi kılarak oranın sahibi yapmak ve toplumu bir bütün karılaştırmaktır. Bu döngü sık sık kendini tekrar etmiştir. Yapılan tüm anlaşmalar, verilen bütün sözler, dile getirilen nice vaatler her zaman anlamsız ve karşılıksız kalmıştır. Egemenler için büyük laflar etmek, yeminlere dayalı sözler vermek, sonsuz vaatlerde bulunmak bir bardak su içmek kadar rahat olmuştur. Hiçbir zaman kelamlarının ardında, hamasi sözlerinin arkasında durmamışlardır. Hile ve entrikalar diz boyu gitmiştir.

İşbirlikçiliği aşan ihanet örgüsü

2007 Ağustos ayında Şengal'de bulunan Siba Şex Xıdır ile Tilezer yerleşim yerlerinde yapılan katliamlarda resmi rakamlara göre 500, yerel kaynaklar ise, 750'ye yakın Êzidî'nin katledildiğini belirtilmektedir. Ardı ardına sıralanan bu patlamaların arkasında uluslararası güçleri, bölge devletlerini ve özellikle de işbirlikçiliği aşan, ihanet örgüsü konumunda olan, Barzanî-KDP yapılanmasını açıkça görmekteyiz. Êzidîlerin ve onların binlerce yıllık mekanları olan Şengal'in güvenliği ve savunmasını üstlenen Barzanî-KDP yapılanması bir kez daha ihanet odağı olduklarını dünyanın gözleri önüne serdiler. Barzanî ailesi asli görevini yerine getirmiş, ihanet odağı olarak efendilerine hizmet etmede kusur etmemişti. Kürdistan'ın ve Kürt halkının bağrındaki bu ihanet örgüsü aynı zamanda Ortadoğu'nun kanayan yarasına, halkların acıyan yüreğine bırakalım melhem olmayı, adeta kezzap olmuştur. Dokunduğu yeri iflah etmeyen, bulunduğu alanları adeta zehirleyerek yakan, gerisinde kan ve yıkımdan başka bir şey bırakmayan bu ihanet örgüsü, Ortadoğu'nun ortasındaki Kürdistan'ın bağrına ekilmiş ve kök salmış olan zakkum ağacı gibidir. Her tarafa zehir saçması yetmezmiş gibi, yapraklarının parlaklığı, çiçeklerinin cilasıyla cazibeli durmaktadır. Yüzündeki Kürt milliyetçiliği maskesiyle herkesi kendine çekmeye çalışan ama tadına bakanı ağulayıp, iflah olmaz kılan zehriyle dehşet salmaktadır. Bu asırlık zakkum ağacını görmeyen, tanımayan ve bilmeyen neredeyse kalmamıştır. Bir balta vuruşu gücünde olan bu zakkum ağacı, her ne hikmetse ihanet örgüsünü örerek, zehrini saçmaya devam etmektedir. Bu uğursuz ihanet örgüsü, Kürdistan'ı parselleyip satmakta bir beis görmediği gibi üstelik bu işi temel bir görev bellemiştir. Bunlarla birlikte halkı, halkları ve onların kültürel, geleneksel, manevi değerlerini de uluslararası pazara sürmüş bulunmaktadır. Bunun en son ve açık örneği; 3 Ağustos 2014'te gerçekleşen Şengal katliamıdır. Efendilerinin buyurduğu gibi, Êzidî halkını ve Şengal'i DAİŞ çetesine satmıştır. Musul, Kerkük, Maxmur gibi yerleri bu çeteye pazarlamıştır. Bu çete Moğol sürüleri gibi Şengal'e girerek, bilinen Êzidî tarihinin en büyük soykırımını gerçekleştirmiştir. Bu soykırımın izleri ne insanlık tarihinden ne de başta Êzidî halkı olmak üzere, halkların hafızasından silinmeyecektir. Canlı bir bellek olarak yaşayacaktır.

2014 yılı 3 Ağustos günü DAİŞ'in saldırısı sonucu Şengal'de Êzidîlerin güvenliği ve savunmasından sorumlu olan Barzanî-KDP güçlerinin tek kurşun dahi patlatmadan, apar-topar kaçarcasına Şengal'i terk etmesiyle Êzidîler, DAİŞ çeteleri tarafından dünyanın gözü önünde soykırıma uğratıldılar. Binlercesi katledilirken, yüz binlerce Êzidî, Şengal'i terk etmek zorunda bırakılarak, binlerce yıllık Êzidî yurdu boşaltıldı. Binlerce kadın şiddet ve katliam sarmalı içinde esir alınarak pazarlarda köle olarak satıldı. 74. ferman olarak tanımlanan bu soykırım Êzidîlerin yaşadığı en büyük ferman niteliğindedir. Tüm dünyanın propagandasını arkasına alan ve yapılan anlaşmalarla önü açılan DAİŞ, adeta sürü gibi Şengal'e girerek bu kırımı gerçekleştirdi. Uluslararası güçlerin onayı ve TC devleti, Irak merkezi hükümeti, DAİŞ çetesi ve Barzanî-KDP ihanetinin anlaşmaları sonucu, Êzidî katliamı gerçekleştirildi. Rojava'dan Şengal'e oradan Musul ve Kerkûk'e kadarki topraklar DAİŞ çetesine ödül olarak verilirken, başta Kürtler ve Êzidîler olmak üzere, diğer halklar da kurban olarak sunuldu. Uluslararası DAİŞ-çetesi, Kobanê'den Kerkûk'e kadar olan hattı kan deryasına dönüştürdü. Bu katliam ve yıkım çetesinin önüne geçen ve efsanevi bir direniş sergileyerek bu caniler çetesini durduran HPG gerillaları oldu. "Êzidîler, Özgürlük Hareketi'nin müdahalesiyle tümden fiziki soykırımdan kurtuldular, ama coğrafyalarından tümden tasfiye edildiler. Bu soykırımdır. Şengal, Maxmur, Kerkûk, Musul, buralara nasıl yönelindiği biliniyor. Türk devleti, IŞİD, Barzanî ve arkalarındaki güçler birlikte yöneldiler. Bu soykırımı Barzanî, IŞİD ve Türk devleti birlikte yaptılar."(Rêber Apo-İmralı Notları)

Bu komplo sıradan, basit ve birkaç iktidar odağının güncel çıkarları için uygulamaya çalıştıkları bir plan değildi. Devletli Uygarlık (Sümerler) döneminden beri uygulana gelen bir soykırımın, günümüz finans-kapital çağının (kapitalist-modernitenin) en keskin ve bitirici planıydı. Bu sebeple Uluslararası Komplo tanımı yapılmıştır. Rêber Apo şahsında başlatılan bir sürecin ısrarla ve sürekli revize edilerek neticelendirilmek istenmesi ise, bir halkın soykırımıdır. Rêber Apo'nun kaçırılmasıyla hız kazandırılan kirli ve kanlı proje, derinliği ve kapsamı itibarıyla uluslararası bir komplodur. Rêber Apo lehine birkaç devlet liderinin bireysel çabaları ve çağrıları değerli olmakla birlikte, sonuç vermemiştir.

Komplonun baş aktörü; ABD

YDD/BOP-GOP ekseninde yürütülen ve dayatılan bu uğursuz komployla, Kürt halkının kaderi belirlenmek istenmiştir. Aslında Rêber Apo şahsında Kürt halkının, Kürt halkı şahsında da bir bütün olarak Ortadoğu'nun ve dünya insanlığının kaderini çizmek için hazırlanmış bir komplodur. Toplumsallığa ait olan değerlerin çarpıtılması, dejenere edilmesi ve tüketilerek bitirilmesi hedeflenmiştir. Özgürlükçü komünal hayatın nihayete erdirilmesi amaçlanmıştır. Bu erek ve gayeler Rêber Apo'nun İmralı sürecindeki duruşu ve direnişiyle boşa çıkmıştır. Uluslararası Komplo'nun derinliğini ve kapsamını farkeden Rêber Apo; Demokratik, Ekolojik, Kadın Özgürlükçü Toplum Paradigması'yla cevap olmuş ve böylece komplo, Rêber Apo şahsında Kürtler ve bütün dünya ezilenler cephesinde işlevsiz kılınarak, sürdürülemez hale getirilmiştir. Boşa çıkarılan Uluslararası Komplo hegemonik güçleri, iktidar ve sermaye odaklarını adeta çılgına çevirmiştir. Komplonun son ayağı olan PKK'nin tasfiye edilmesi Rêber Apo'nun müdahalesi ve çağrısıyla boşa çıkınca dönemin hegemonik gücü, komplonun baş aktörü olan (kapitalist modernitenin temsilciliğini üstlenen) ABD, zıvanadan çıkmıştır. Dönemin Beyaz Saray sözcüsü açıklamasında; "Susturun bu adamı" diyecek kadar pervasızlaşarak hiddetini ve öfkesini, kiniyle birlikte kusmuştur. Vicdanı olmayan iktidar ve sermaye bu biçimiyle dile gelmişti. Çünkü beyninden vurulmuş, amaç ve hedefleri işlevsiz kılınmış, canı yanmıştı. Kapitalist modernitenin büyük ağabeyi olarak hezeyana başlamıştı. Onları bu çılgınca açıklamalara ve yaklaşımlara iten neydi? Her hangi bir planın boşa çıkarılarak, işlevsiz kılınması mıydı? Dünyanın her hangi bir köşesinde istedikleri yağmayı ve sömürüyü elde edememek miydi? Yoksa yeryüzünde bulunan yüzlerce halktan birini denetim ve kontrol altına alamamak mıydı? Ya da bu halkın kendi kültürüyle yaşama istemi miydi? Bu soruları çok daha fazla sıralayabiliriz. Fakat işin esası ve rengi çok farklıdır. Bu halkın şahsında kapitalist modernitenin küreselleşme provaları yapılmaktadır. Finans-kapital çağı diye tanımladığımız bu dönem hiçbir şart ve koşulda ahlaki ve manevi değerlere, insani ve toplumsal geleneklere yaşama imkanı vermemektedir. Hatta var olma şansı bile tanımamaktadır. Çünkü çok iyi biliyor ki, az veya çok bu toplumsal ve insani değerlerin idame edilmesi aynı zamanda kapitalist modernitenin hükmünü ifa edememesi, hegomanyasını kuramamasıdır. Bu değerler toplumsaldır. Ahlaki ve politiktir. Vicdani ve manevidir. Ve bu gelenek bireylerin bütünüyle bireyselleşme adına bencil ve bireyci kişiliğe bürünmesine, toplumların toplumsallıklarını yitirerek kitleye-sürüye dönüşmesine asla izin vermez. Bu geleneğin temsil ettiği ahlaki ilkeler, vicdani ölçüler ve manevi değerler buna yol vermez. Kapitalist modernite küreselleşmesini gerçekleştiremeyeceği gibi tüm realitesi de gözler önüne serilir. Başta eril zihniyet olmak üzere onun ürünü olan hükümranlık ve saltanatın, sömürü ve talanın son dönem temsilini ifade eden kapitalist modernite aynı zamanda çürümüşlüğün zirvesidir. Bu yalan ve hırsızlık, zulüm ve eziyet düzeni kendini evrenselleştiremez. Dünya genelinde uyguladığı çeşitli soykırımların en katmerli ve derin halini bu coğrafyada ve bu halkın şahsında gerçekleştirmek istemektedir. Bu halka karşı uygulanan soykırımın sonuç vermesi demek, bölgenin düşmesi, teslim alınması ve küreselleşmenin gerçekleşmesi demek olacaktır. Yük ve sorumluluk bu derecede ağır olduğu gibi mücadelenin kapsamı ve derinliği de bununla orantılıdır.

Êzidî halkının katliamıyla bir kez daha teyit edilen ve açıkça görülen ise, kapitalist modernite ile Demokratik Modernite çatışmasının daha da derinlik kazanacağıdır. Bu, uzun vadeli bir kavgadır. Bu savaşın tarafları ezen ve ezilenlerdir. Yöneten ve yönetilenlerin kavgasıdır. Beş bin yıllık savaşın final zamanıdır. Hükmetmek ve sömürmek isteyenlerle özgür, demokratik ve iradi olarak toplumsal değerlerle yaşamak isteyenlerin mücadelesidir. Bu mücadele tüm insani ve toplumsal değer geleneğiyle kadın ve gençlik öncülüğünde zafere doğru akmaktadır.

■■■

Erdal-Engin Sincer

Doğru bir Parti militanı, güçlü bir komutan ve özgürleşen erkek kimliği

Çiğdem Doğu

O gece… 2003 yılının 17 Ağustos akşamı… Büyük bir fırtına, rüzgar, kaos… Toz bulutları, yapraklar, çalılıklar, fırtınanın girdabında oradan oraya savrulup duruyorlar. Yeryüzünde adeta fırtına soluk alıp veriyor.

İki gün süren 15 Ağustos etkinliklerinin son günü ve hatta son dakikalarıydı. Folklor grubu da gösterisini tamamladıktan sonra kutlamalar ve moral sona erecek, herkes dağılacaktı. Yüzlerce arkadaşın hazır olduğu bu moralde, son anda kaza sonucu patlayan bir kurşun ile Erdal ve Xelat arkadaşlar yaralandı.

Doğa anamız bir anda adeta isyana durdu, yasa büründü sanki. Göz gözü görmez bir rüzgar fırtınası, hemen olayın ardından başladı. Yüzlerce arkadaş, öyle suskun, üzüntü, öfke ile bekliyor. Belki de bu fırtına, bu sessiz bekleyişin bir aksiydi. Önce Xelat arkadaş, bir kaç saat sonra da Erdal arkadaş şehit düştü. Fırtına daha bir sertleşti, daha bir kızgınlaştı. Yitirmiştik yoldaşlarımızı.

Anakarargahımız 2003 yılında 15 Ağustos kutlamalarını daha farklı ve büyük bir organizasyonla kutlama kararını almıştı. İki gün boyunca sportif aktiviteler, futbol, voleybol turnuvaları, koşu müsabakaları, çeşitli silahlarla atış yarışmaları, satranç turnuvası ve en son olarak da 17 Ağustos akşamı bir moral gecesi planlanmıştı. Bu moralde hem genel güçlerimizin hazırladığı tiyatro, folklor, koro, solo eserler sunulacaktı ve hem de yarışmalarda birinci, ikinci ve üçüncü olanlara ödülleri verilecekti. Ve bu organizasyonun hazırlığından tutalım fiili alanda yürütülüşüne, hakemliğine ve en son ödüllerin dağıtılış sürecine kadar iğneden ipliğine uğraşanı ve örgütleyeni Erdal arkadaşımızdı. Canla başla uğraşarak, büyük bir coşku, moral ve enerjiyle o iki güne o kadar büyük anlamlar katmıştı ki… Büyük iş küçük iş demeden, oradan oraya koşturmuş, nerede bir pürüz, sorun var hemen imdada yetişip çözmüştü. Yarışmalarda elinde kağıt kalemi, gözünden hiçbir şeyi kaçırmayan dikkati ve büyük anlam gücüne dayanan adalet duygusu ve bilinci ile yarışma sonuçlarının tartışmasız ve dostane olmasına yol açmıştı. O'nun o sakin, güleç, yoldaşça duruşu, kendinden ve kararlarından emin hali, hakemliğini tartışmasız kılmıştı.

Çünkü O, 15 Ağustos'u yaşıyordu, büyük komutan Egîd Yoldaş'ı yaşıyordu. 15 Ağustos'un ilk kurşunu O'nun beynine ve yüreğine özgürlüğün o nurlu anlamını ekmişti. Her geçen günde bu nur aydınlanıyor ve aydınlatıyordu. O iki günde de gerçekten bir yıldız gibi parlıyordu Erdal Yoldaş. Emeğiyle, koşturmasıyla, en küçük bir detayla ilgilenen titizliğiyle, sorunları hemen çözebilen yeteneğiyle, insan ilişkilerindeki büyüklüğüyle, mütevazılığı ve yoldaşlık gücüyle, adeta "15 Ağustos'un kişiliği budur" dedirtiyordu.

Kürt'ün Yeniden Diriliş Destanı; 15 Ağustos

İsmi de, cismi de yok sayılan, inkar ve imha edilen Kürt halkının ilk kurşunu olan 15 Ağustos, çok büyük özgürlük, eşitlik ve adalet anlamlarını yarattı, sosyalizmi bu topraklarda yeniden yeşertti. Kürtlüğü ve Kürt bireyini yeniden dirilterek Kürdistan'da ve Ortadoğu'da yepyeni anlam kapılarını açtı, büyük alt üst oluşlara yol açarak zihniyet devrimini geliştirdi. 'Olmaz', 'yenilmez' denilen kaleleri, ezilenlerin zihinlerinde birer birer devirdi. Egîd Yoldaş'ın komutasında gelişen 15 Ağustos eylemleri, siyasi, askeri, ideolojik, kültürel, sosyal ve birçok boyutta çığır açtı. Zihinlerdeki duvarlar yıkıldı. Gelenekselliklerin, geriliklerin maskesi, 15 Ağustos'un yakıcı etkisiyle erimeye, dökülmeye başladı. Gözler, gönüller ve zihinler açıldı. Gözlere, gönüllere ve zihinlere vuran ışık, devrimin aydınlatıcı ve dönüştürücü ışığıydı.

Erdal arkadaş bu ışığın dokunup da yeniden yarattığı, aydınlatıp dönüştürdüğü büyük yoldaşlarımızdan biriydi. Kürt'ün yeniden yaradılış destanı olan 15 Ağustos, Erdal arkadaşı da adeta yeniden yaratmıştı. Mereş'in bu yiğit evladı, kendi öz benliğini, varlığını, geleceğini bu mücadelenin akışında görmüştü ve Avrupa'nın o sahte ışıklı yaşamına sırtını dönüp, özgür yaşamın gerçek ışığına, yaradılış destanına koşmuştu.

PKK'yi kendi öz kaynağından, Önder Apo'dan tanıması, bilincini, kararlılığını, mücadele azmini daha güçlendirdi, keskinleştirdi. Ülkeyle, savaşla buluşmak, işte Egîd çizgisinde savaşmak ve başarmak, en büyük hedefi oldu. Nitekim ülkeyle, ülkenin de can damarı olan Botan toprakları ile buluşması büyüleyicidir. Botan'da O'nu tanıyıp da O'ndan etkilenmemiş hiçbir arkadaş yoktur. İster köylü ister küçük burjuva sınıf yapısında olsun, ister kadın, ister erkek olsun, ister yaşı genç ister yaşı büyük olsun, Türk olsun, Kürt olsun, her insanda mutlaka sevgi ve yoldaşlık ruhu yarattı.

Özellikle de birikimli, zeki, PKK bilinci ile donanmış bir düşünce dünyası vardı. Ve yine mütevazı, kapsayıcı, herkesle eşit ve herkesi kucaklayabilen bir yürek genişliği, anlam zenginliği ile bağlantılı adil ve özgürleşen bir duygu dünyası vardı. Teorik birikimi yüksekti. Fakat teorik gücüne dayanıp pratikleşmeyen, savaşmayan demagog biri değil iken, teoriyi, bilinci bir tarafa bırakıp kaba pratik, kaba savaşa dayanan biri de değildi. Demagoji ve kaba pratiğe karşı bilgi birikimi ve pratikçiliği kendi kişiliğinde birleştiren, tıpkı büyük komutan Egîd Yoldaş'ta olduğu gibi, PKK bilincini an'da pratikleştiren ve bir mücadele, örgüt, savaş gücüne ulaştırmayı esas alan bir yaklaşımın sahibiydi. Botan'da, güçlerin Başûrê Kurdistan'a geri çekilme yılı olan 1999'a kadar yoldaşlarının gönlünde taht kurdu. Muhaberecilikten basıncılığa, eğitimcilikten savaşçılığa, komutanlığa kadar her tür görevin üstesinden zafer çizgisini esas alarak geldi.

Uluslararası Komplo'nun gelişmesi ve Önderliğimizin İmralı sürecinin başlamasıyla birlikte, Hareket olarak bizi yeni bir süreç bekliyordu. Bu süreçte Önderliğimiz stratejik bir değişimi gündemleştirmekte, bunun paradigmasını ortaya koymaktaydı. Tabii kadro yapısı açısından hemen anlaşılması zor bir süreçti. Özellikle 7. Kongre ortamı bu anlamda zorlu bir ortamdı. Bir yandan Önderliğimizin 21. yüzyılın gelişmelerine yanıt verecek değişiklikleri gündemleştirmesi, bir yandan bunu anlamakta güçlük çeken genel kadro yapısı, öte yandan da bunu fırsat bilerek kendilerini örgütlemeye çalışan Ferhat-Botan tasfiyeciliği. 7. Kongre'ye katılan Erdal arkadaş, kongre'nin en aktif katılımcılarındandı. O süreçte hem Önderliğin ne yapmak istediğini kavrayabilmek ve hem de tasfiyeciliğin yapmak istediklerini görüp de onlara cevap olmak gerçekten de herkesin yapabileceği bir şey değildi. Erdal arkadaş, genç yaşına rağmen bu kongre'de doğru bildiklerini korkusuzca ortaya koymaktan ve savunmaktan hiç çekinmedi. Yılmaz bir çizgi savunucusu olduğunu, tarihimizin bu en kritik dönemeç noktasında ortaya koymuştu.

Tekrar Avrupa'ya çalışmalar için görevlendirildiğinde, elbette ki artık başka bir Erdal vardı. Önder Apo'yu tanımış, ülkeyle, savaşla buluşmuş, komutanlaşmış ve yoldaşlığını daha da büyütmüş bir Erdal. Avrupa'da da etki gücü büyük bir katılım sahibi olmasını bilmişti. Avrupa'nın o soğuk yaşamını, insan ilişkilerini, o gözündeki ışıkla, yüreğindeki güneşle ateş olup ısıtmıştı. Orada da, toplumun her kesimini, yol arkadaşlarından tutalım halkın her kesiminden insanı, çocuğundan yaşlısına, kadınından erkeğine, Türkünden Almanına kadar herkesi büyük yüreğiyle etkilemesini, kazanmasını bilmişti. Savaşta başardığı gibi siyasette, örgütlemede, diplomaside de başarılıydı. Parti ve devrim görevlerini hiçbir biçimde ayırmaksızın, gerçek bir PKK'li gibi başarmak amacıyla yerine getirmeyi esas alırdı.

Erdal Yoldaş tasfiyeciliğe karşı en net militan tavrı gösterenlerdendi

Tasfiyecilik 2003 yılıyla birlikte artık gizlenmeye gerek duymaksızın işbirlikçi, özgürlük ve çizgi karşıtı söylem ve pratikleri geliştirmeye başlamıştı. Önce 'siyasi reform', sonra da 'sosyal reform' diyerek, kendilerini örgütlemeye çalışıyorlardı. İşte tam bu süreçte toplantı için ülkeye gelen Erdal arkadaş, katılmış olduğu 2003 Temmuz toplantısında Ferhat-Botan tasfiyeciliğine karşı güçlü bir tavır koydu. Tasfiyecilik, PKK içinde işbirlikçi çizgiyi geliştirmek için özellikle hem gerillanın direniş çizgisine hem de kadın özgürlük çizgisine saldırmaktaydı. Bunun için bir yandan kadın-erkek ilişkilerinde adına 'sosyal reform' dedikleri tam bir geleneksel ilişki tarzını dayatmakta, bir yandan da gerilla mücadelesini önemsizleştirerek küçümsemekte 'Gerillanın, savaşın zamanı geçmiştir' diyerek özel savaş yürütmekteydiler. '99'la birlikte gelişen ateşkese TC devletinin bir yanıt vermemesi ve üstelik de güçlerimize saldırması, çözümde samimi olmamaları nedeniyle yeni bir savaş kararına gidilmeliydi. İşte Temmuz toplantısında bunların tartışılıp tarihi bir karara varılması gerekiyordu.

İlk mücadele stratejimizin askeri hamlesi 15 Ağustos idi, ikinci stratejik değişim sürecinin de siyasetin tıkandığı yerde savaş hamlesinin başlatmak gibi bir özelliği var idi. Temmuz toplantısı da bu açıdan önemliydi. Yeni stratejik döneme denk yeni bir askeri hamle kararı, düşmana doğru cevap verecek bir savaş kararı alınmalıydı. Erdal arkadaş katıldığı bu toplantıda her zamanki gibi Önderlik ve PKK çizgisini savundu, olması gerekeni korkusuzca ifade etti. Tam bir çizgi militanıydı, bu tasfiyecilik sürecinde de bunu çok net bir biçimde ortaya koymuştu. Daha sonra 1 Haziran kararını almaya doğru giden sürecin önünü açanlardandır Erdal arkadaş. Bu toplantının sonucunda Erdal arkadaş, HPG çalışmalarına geçmek istedi ve HPG Anakarargah Komutanlığı'na düzenlendi. Tasfiyeciliğin teslimiyeti ve işbirlikçiliği dayattığı bir dönemde seçimini gerilladan, direnişten yana yaptı. Büyük bir coşku ve zevkle Anakarargah çalışmalarına katıldı. Tıpkı anasından ayrılmış bir çocuğun tekrar anasına kavuşması gibi çocuksu bir neşe ve coşkuyla, büyümüş ve keskinleşmiş bir PKK olgunluğuyla katıldı.

İşte 15 Ağustos kutlamaları böyle bir süreçte planlandı. Hem 15 Ağustos'un anlamına denk olacak bir biçimde ve hem de bu tasfiyeciliğin politikalarına karşı bir cevap verecek biçimde görkemli olmalıydı. Nitekim son kaza anına kadar da, Erdal arkadaşın büyük emeği ile gerçekten de çok görkemli geçmiştir. Profesyonelleşen, kültürleşen, sanatlaşan, yoldaşlaşan gerilla gerçeği, bu yıldönümünde en anlamlı biçimde açığa çıktı. Bunlar yarıştı ve kazandı. Ancak Erdal arkadaşın şehadeti, tüm bunları gölgede bıraktı. Büyük komutanımızı böyle yitirmek gerçekten de çok ağırdı. Elbette ki açığa çıkan anlamı, güzelliği ortadan kaldırmadı ancak şehadetin ağırlığı, üstelik de Erdal arkadaş gibi bir komutanımızı yitirmenin ağırlığı çok büyüktü.

2004 yılında 1 Haziran hamle kararı alınırken Erdal arkadaş yoktu ancak kararın alınmasına yol açan, Parti çizgisini, gerillanın direniş çizgisinin her koşul altında koruyan ve savunan bir çizgi olarak vardı. 1 Haziran, bizim ikinci 15 Ağustosumuzdur. Bu anlamda ikinci 15 Ağustos olarak 1 Haziran hamle kararı, aynı zamanda Şehit Erdal çizgisidir, kararıdır. 1 Haziran demek; Şehit Erdal demektir, Komutan Erdal çizgisi demektir. O bizim direniş ve özgürlük hafızamızda böyle yerini almıştır.

Erdal arkadaşı, özgürleşen erkek kimliği ile tanımlamak önemlidir

Tabii bir erkek kimliğiyle kadına yaklaşımı, değerlendirilmeden geçilemez. Kadına karşı yoldaşça, dostça, tüm maddi cinselleştirilmiş bakış açılarından arınarak saf ve doğal bir arkadaşlık yaklaşımı vardı. Gözlerinden muazzam bir duruluk ve arınmışlık akardı. Bu nedenle kadın yoldaşları onu içten sever ve arardı. Aslında Erdal arkadaşı, dönüşen, demokratikleşen ve özgürleşen erkek kimliği ile tanımlamak da önemlidir. Yani Partileşen, komutanlaşan Erdal gerçeği ile birlikte özgürleşen erkek kimliğini de mutlaka belirtmeliyiz. Çünkü O, içindeki klasik erkekliğe karşı da güçlü savaştığı için halkının, yoldaşlarının göz nuruydu, sevgili yoldaşıydı.

O, tüm bu anlamlı, özgür ve güzel kişiliğiyle, kimliğiyle yüreklerimizde hep yaşayacak. Bir 15 Ağustos'u daha karşılarken, büyük komutan Egîd Yoldaş'la ve tüm devrim şehitlerimizle birlikte bir 15 Ağustos şehidi olan Erdal Yoldaşımızı da saygıyla, minnetle anıyoruz. Ve şahsında temsil ettiği devrimci militan kişiliği, komuta çizgisini her zaman ve her yerde esas alarak mücadeleyi büyüteceğimizin sözünü veriyoruz.

■■■

Kalbimin dili

Düşersem birgün boylu boyunca
Ürkmezsen eğer savaş çığlığı cesedime
Eğilip üzerime öp beni..
Suya hasret çorak toprak gibi
Beşiğe uzanan anne şefkati ile
İkona değen inanç eli gibi
Toprağa inen yağmur damlası özlemi ile;
Yar gibi.
Say ki Roman çocuğuyum
Anasının sırtında yamalı bohça gibi

Yarısı çıplak gezgin ve sürgün.
Elinde çöplükten yeni toplanmış
Bir parça ekmek, eli yüzü kir içinde
Temizlik bilmez suya sevdalı kalbimde
Bir boşluk..
Say ki sömürge çocuğuyum
Büyük bir bozkır içinde
Çıplak ayaklı ben
Biraz buruk, biraz küskün
Asi biraz ve yine bir boşluk kalbimde..

Say ki nice nice yalnızlığım
Kucaklamaya muhtacım
Eğil üzerime ve öp beni..
Gül kokmasada bedenim
Kürdistan'ın boş yıkık
Yanık kül kokan
Çocukların ayak izlerinden
uzak köyler gibi,
Unutulmuşsam savaş sayfasında
Beyaz ipekler içinde değilsemde
Doğanın çıplaklığında ve yalınlığında
Düşmüşsem örneğin
Hemde savaşta
Bedenimden sana
Kalbim, fikrim
Bahar yaprağı fiziğim kalsada
veya
Bir parça yüzüm..
Ürkmezsen eğer
Eğil ve öp beni
Ama ağlama..

Silahını silahıma çat
Yumruğun yumruğumda sıkılı kalsın
Gözümde ki ışıltıyı yolun bil
Edebi rahatlığım zafer umudun olsun.
Meşeden bir yaprak düştü dersin
Alır eline koklarsın
Sızlar kalbin belki
O kadarda olsun be yoldaşım!

Unutma ki;
Mesih çağının değil
Uzay çağının Gerillasıyız
Ne Spartaküs bizim gibi yaşadı
Ne de Che bizim gibi savaştı.

Bedenlerimiz bedel olacak elbet
Bulutsuz, masmavi göğün müjdesi için
Olsun be yoldaşım!
Güneşin zaptı yakın değil
Güneşi zaptettik artık
Şafak bizim artık
Türkümüz uzun uzun çalıyor
Dağlar halaya durmuş
Çocuklarımız deli rüzgar gibi
Bak;
Köylerden horoz sesi bile geliyor
Ve bayrağımız bulutlara rengini vermiş
Gökkuşağı değil Kürdistan'ı çevreleyen
Adı Yeni Yaşam bunun
Özgürlük senin olsun be yoldaşım!

Atakan Mahir (İbrahim Çoban) Jindar Ezgi (Pınar Yıldırım)

Atakan Mahir (İbrahim Çoban)